

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Európska únia

**Výročná správa o vykonávaní
Operačného programu Životné prostredie
za rok 2011**

september 2012

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA	4
2. PREHĽAD REALIZÁCIE OPERAČNÉHO PROGRAMU ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	5
2.1 Dosiahnutý výsledok a analýza dosiahnutého pokroku	5
2.1.1 Stav fyzického pokroku operačného programu	10
2.1.2 Finančná implementácia programu	25
2.1.3 Implementácia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu z regionálneho aspektu	37
2.1.4 Finančná kontrola a audit	45
2.1.5 Využívanie fondov podľa kategórií	49
2.1.6 Príspevok k Lisabonskému procesu	50
2.1.7 Opis partnerských dohôd	58
2.2 Informácie o súlade s právnymi predpismi Spoločenstva	58
2.3 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich odstránenie	60
2.4 Zmeny v kontexte realizácie OP ŽP	66
2.5 Podstatné zmeny podľa článku 57 nariadenia (ES) č. 1083/2006	68
2.6 Doplnkovosť s inými nástrojmi	68
2.7 Monitorovanie a hodnotenie	86
2.7.1 Monitorovanie	86
2.7.2 Hodnotenie	102
2.8 Národná výkonnostná rezerva	108
2.9 Administratívne kapacity	108
3. REALIZÁCIA PODĽA PRIORITNÝCH OSÍ	112
3.1. Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	112
3.1.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	112
3.1.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie	117
3.2. Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami	121
3.2.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	121
3.2.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie	125
3.3. Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	127
3.3.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	127
3.3.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie	130
3.4. Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	133
3.4.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	133
3.4.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie	137
3.5. Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	143
3.5.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	143

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

3.5.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie.....	147
3.6. Prioritná os 6 Technická pomoc	151
3.6.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	151
3.6.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie.....	153
3.7. Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	154
3.7.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	155
4. HORIZONTÁLNE PRIORITY	157
4.1 Horizontálna priorita Informačná spoločnosť	157
4.2 Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity	161
4.3 Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí	167
4.4 Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj	172
5. VEĽKÉ PROJEKTY.....	184
5.1 Environmentálne projekty s celkovými investičnými nákladmi prevyšujúcimi, alebo rovnajúcimi sa 25 miliónov EUR, alebo s nižšími až rovnajúcimi sa 50 miliónov EUR	186
6. TECHNICKÁ POMOC	187
7. INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA	188
8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	202
9. PRÍLOHY.....	204

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

1. IDENTIFIKÁCIA

Tab. č. 1: Identifikácia

OPERAČNÝ PROGRAM	<i>Príslušný cieľ:</i> Konvergencia
	<i>Príslušná oprávnená oblasť:</i> Pre Kohézny fond (ďalej len „KF“): NUTS I – Slovensko Pre Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“): NUTS II - Západné Slovensko NUTS II - Stredné Slovensko NUTS II - Východné Slovensko
	<i>Programové obdobie:</i> 2007 – 2013
	<i>Číslo operačného programu (číslo CCI):</i> 2007SK161PO002
	<i>Názov operačného programu:</i> Operačný program Životné prostredie
VÝROČNÁ SPRÁVA O VYKONÁVANÍ OPERAČNÉHO PROGRAMU	<i>Vykazovaný rok:</i> 2011
	<i>Dátum schválenia výročnej správy monitorovacím výborom:</i> 14.06.2012

Európska komisia schválila Operačný program Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“) Rozhodnutím Komisie K(2007)5500 z 08.11.2007. Dňa 15.04.2010 EK schválila revíziu OP ŽP Rozhodnutím Komisie – K(2010)2270. Posledná revízia OP ŽP bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2011) 3978 z 09.06.2011.

Globálnym cieľom OP ŽP je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja. Globálny cieľ OP ŽP je napĺňaný prostredníctvom špecifických cieľov, ktorým zodpovedajú jednotlivé prioritné osi.

Tab. č. 2: Prioritné osi OP ŽP

Názov prioritnej osi OP ŽP	Zdroj financovania
Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	KF
Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami	KF
Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	ERDF
Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	KF
Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	ERDF
Prioritná os 6 Technická pomoc	KF
Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	ERDF

2. PREHĽAD REALIZÁCIE OPERAČNÉHO PROGRAMU ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.1 Dosiahnutý výsledok a analýza dosiahnutého pokroku

Stav implementácie OP ŽP

V roku 2011 dosiahlo celkové zazmluvnenie alokácie resp. prideleného príspevku Spoločenstva v rámci OP ŽP úroveň 68,32 %, čo je oproti roku 2010 vzrast o 12,79%.

Tab. č. 3: Porovnanie zazmluvnenia alokácie v roku 2011 s rokom 2010

	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	Spolu
2010	511 651 439	42 256 168	147 506 137	237 000 525	47 568 455	24 733 292	0	1 010 716 016
2011	609 238 243	87 623 960	147 737 203	309 755 637	47 566 281	41 571 446	0	1 243 492 770
Nárast/Pokles	97 586 804	45 367 792	231 066	72 755 112	-2 174	16 838 154	0	232 776 754
% vyjadrenie	19,073%	107,364%	0,157%	30,698%	-0,005%	68,079%	0,000%	23,031%

Zdroj: RO

V porovnaní s rokom 2010 došlo v roku 2011 k zmene výšky zazmluvnenia pri prioritnej osi 3 ako aj jednotlivých pomerov medzi prioritnými témami. Uvedená zmena je spôsobená opravou oprávnených výdavkov v informačnom systéme ITMS ako aj opravou priradenia prioritných tém k projektom oproti roku 2010. Mierne zvýšenie úrovne zazmluvnenia je spôsobené opravou oprávnených výdavkov na projektoch v ITMS.

V rámci prioritnej osi 5 boli taktiež vykonané opravy pomeru prioritných tém u jednotlivých projektoch. Pokles úrovne zazmluvnenia je spôsobený znížením oprávnených výdavkov na jednom projekte formou dodatku k zmluve o NFP.

Najvýraznejší nárast úrovne zazmluvnenia o 107,36% je zaznamenaný v rámci prioritnej osi 2, čo bolo spôsobené úspešným vyhodnotením výzvy OPŽP-PO2-10-1 a OPŽP-PO2-10-3 čím sa zvýšil počet realizovaných projektov o 31.

Druhým v poradí z pohľadu úspešnosti pokroku zazmluvnenia voči roku 2010 je prioritná os 6. Uvedený nárast je spôsobený ukončením delimitácie MŽP SR a posunutím všetkých projektov do stavu realizácia oproti výročnej správe 2010, ako aj schválením 6 projektov na podporu implementácie OP ŽP v rámci výzvy OPŽP-PO6-11.

Nárast v zazmluvnení prioritnej osi 4 o 30,698% je spôsobený úspešným vyhodnotením výzvy OPŽP-PO4-10-1 v rámci ktorej bolo schválených a zazmluvnených 58 projektov.

Vyhodnotenie výziev OPŽP-PO1-10-1 a OPŽP-PO1-10-2 a schválenie 33 projektov umožnilo zvýšenie úrovne zazmluvnenia o 19,073% v rámci prioritnej osi 1. Z uvedeného počtu projektov bola k 31.12.2011 podpísaná zmluva o NFP pre 22 projektov. Podpis zmluvy pre ostatných 11 schválených projektov je v štádiu prípravy.

Prioritná os 7 vykazuje nulový nárast v dôsledku revízie Operačného programu verzia 3.0 schválenej EK v priebehu roku 2011.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Revízia OP ŽP

Revízia OP ŽP, ktorá prebiehala koncom roka 2010 v nadväznosti na dodatočné zvýšenie alokácie určitých OP z finančných prostriedkov, pridelených SR v zmysle čl. 16 a 17 medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Európskou radou a EK o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení, bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2011) 3978 z 09.06.2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie K(2007)5500 (viď kapitola 2.4 správy).

Hlavným cieľom revízie OP ŽP bolo vytvoriť možnosť absorpcie príslušnej časti finančných prostriedkov, pridelených SR ich začlenením do štruktúry OP ŽP tak, aby boli dodržané ustanovenia všeobecného nariadenia (samostatná prioritná os zvlášť pre ERDF a zvlášť pre KF) a zároveň bolo zabezpečené ich využitie v súlade s národnými prioritami na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v ich komplexe.

Čiastkovými cieľmi revízie, ktoré súviseli s jednotlivými zmenami, sú:

- rozšírenie podporovaných aktivít v oblasti ochrany pred povodňami o preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou v katastroch obcí, realizované mimo vodných tokov, a tým podpora komplexnejšej škály preventívnych protipovodňových opatrení;
- finančné posilnenie preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami využitím celej alokácie prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami výlučne na ich podporu a vyňatím financovania POVAPSYS-u z uvedenej prioritnej osi;
- zosúladenie informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritných tém 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) a 46 Spracovanie vody (odpadová voda) s aktuálnym stavom implementácie a prípravy projektov v rámci operačných cieľov 1.1 a 1.2 so zameraním na podporu realizácie aktivít v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ, najmä veľkých projektov;
- zosúladenie identifikačných údajov orgánov zapojených do implementácie OP ŽP so zákonom č. 37/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a zákonom č. 372/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
- aktualizácia prílohy č. 1 OP ŽP Orientačný zoznam veľkých projektov v súlade s jeho zmenami schválenými na 6. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP a zároveň s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 539/2010 zo 16. júna 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, pokiaľ ide o zjednodušenie určitých požiadaviek a o určité ustanovenia týkajúce sa finančného riadenia;
- doplnenie súboru ukazovateľov OP ŽP o hlavné (core) ukazovatele v nadväznosti na potrebu používania štandardizovaných hlavných, resp. kľúčových (core) ukazovateľov

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

v rámci monitorovania a hodnotenia operačných programov spolufinancovaných z fondov EÚ, vyplývajúcu z dokumentu EK „Indikatívne usmernenie o metódach hodnotenia: Podávanie správ o kľúčových (core) ukazovateľoch pre Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond – Pracovný dokument č. 7“.

Plán hodnotení OP ŽP

V roku 2011 prebehla aktualizácia jednotlivých príloh Plánu hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013, ktoré boli schvaľované na zasadnutiach Monitorovacieho výboru pre OP ŽP. V rámci aktualizácie došlo taktiež k posunu termínov realizácie plánovaných strategických hodnotení, ktorých začiatok bol predpokladaný v druhej polovici roka 2011 a ukončenie v priebehu roka 2012. Keďže realizácia plánovaných externých strategických hodnotení je podmienená vykonaním procesu verejného obstarávania externého hodnotiteľa v súlade s platnými právnymi predpismi, vykonávanie strategických hodnotení nebolo začaté z dôvodu, že nedošlo k realizácii verejného obstarávania na externého hodnotiteľa (viď kapitola 2.7.2 Hodnotenie).

Opatrenia na posilnenie plnenia cieľov OP ŽP, analýzy

RO pre OP ŽP prijal v oblasti hodnotenia účinkov intervencií OP ŽP niektoré opatrenia zamerané na zabezpečenie naplnenia cieľov OP ŽP, a to:

- posilnenie významu monitorovania ako informačného zdroja, resp. podnetu pre vykonávanie analýz a hodnotení (pravidelné monitorovanie fyzickej realizácie OP ŽP a dosahovaných hodnôt ukazovateľov, pravidelné monitorovanie finančnej implementácie OP ŽP)
- vykonávanie analýz/hodnotení v nadväznosti na zmeny v národných prioritách s cieľom ich zohľadnenia v OP ŽP prostredníctvom vypracovania návrhu jeho revízie ;
- pravidelná analýza a posúdenie aktuálneho stavu implementácie OP ŽP, vrátane prípadných realizačných ťažkostí, s cieľom zabezpečiť vykonanie prípadných zmien stratégie a/alebo finančného plánu OP ŽP alebo úprav riadiacej dokumentácie

V súvislosti s návrhmi revízie OP ŽP bola v prvej polovici roka 2011 vypracovaná „Analýza dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie, vrátane návrhu konkrétného riešenia revízie“, ktorá bola vypracovaná najmä vzhľadom na potrebu posúdenia aktuálneho stavu implementácie prioritnej osi 6 Technická pomoc a prijatia opatrení na zvýšenie jej efektívnosti. Analýza pozostávala z dvoch čiastkových správ, z ktorých prvá bola zameraná na analýzu prioritnej osi 6 a druhá na analýzu prioritných osí 1 – 5 OP ŽP.

Koncom roka 2011 bola vypracovaná „Analýza aktuálneho stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie z hľadiska napĺňania cieľov Operačného programu, vrátane návrhov riešení pre efektívnejšiu implementáciu“, ktorej cieľom bolo podrobne zanalyzovať aktuálny stav implementácie OP ŽP z hľadiska napĺňania jeho cieľov a ak je to žiaduce, navrhnúť opatrenia na jeho efektívnejšiu implementáciu.

O podrobných záveroch, odporúčaniach a vykonaných opatreniach v nadväznosti na vykonané analýzy pojednáva kapitola 2.7.2 Hodnotenie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

S cieľom kvalitatívneho zhodnotenia pokroku v implementácii OP ŽP Riadiaci orgán vypracoval analýzu, ktorá poukazuje na vzťah medzi stavom úrovne zazmluvnenia prideleného príspevku spoločenstva a reálnosťou dosiahnutia plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v operačnom programe. Podrobnejšie analýzy dosahovania hodnôt ukazovateľov sú zaradené v jednotlivých kapitolách 3 Realizácia podľa prioritných osí.

RO pre OP ŽP spolupracoval s CKO a RO pre OP Doprava pri príprave Analýzy stavu prípravy a implementácie veľkých projektov v Slovenskej republike, ktorá predstavuje sumárnu informáciu o problematikách oblastiach v procese prípravy a implementácie veľkých projektov a definuje možné riešenia na zlepšenie súčasného stavu v oblasti veľkých projektov. RO naďalej intenzívne komunikoval so zástupcami JASPERS a relevantnými útvarmi EK v procese prípravy a schvaľovania veľkých projektov s cieľom skrátenia celkového času posudzovania veľkých projektov zo strany EK. MŽP SR uskutočnilo všetky potrebné kroky na zabezpečenie súladu s Rámcovou smernicou o vode, vrátane článku 9 pre plynulú implementáciu prioritnej osi 1.

Informačné a komunikačné aktivity

Aktivity súvisiace s informačnými a komunikačnými aktivitami sú zabezpečované Regionálnymi environmentálnymi poradenskými a informačnými strediskami (ďalej len „REPIS“), zároveň RO aj naďalej aktívne komunikuje s prijímateľmi, či už na osobnej, písomnej alebo telefonickej báze. RO pre OP ŽP aktívne využíva aj svoju web stránku www.opzp.sk, kde sú pravidelne zverejňované všetky informácie súvisiace s vyhlasovaním výziev, inštrukcií k vypracovaniu žiadostí, často kladených otázok a všetkých prípadných zmien a aktualizácií.

V zmysle Komunikačného plánu OP ŽP vypracovaný Ročný operatívny plán pre KoP OP ŽP na rok 2011 nadväzoval na aktivity z predchádzajúcich rokov a súčasne vyjadroval potreby informovanosti a publicity na rok 2011. Na základe neho RO OP ŽP realizoval viacero informačno-komunikačných aktivít, ktoré vychádzali z vytvoreného Corporate Design manuálu.

Východiskom pre spracovanie koncepcie komunikácie rokov 2010 a 2011 bol *prechod z informačnej do vzdelávaco-implementačnej fázy* s cieľom poskytnúť podrobnejšie informácie a zvýšiť počet infodní a školení na regionálnej úrovni tak, aby sa konkrétne informácie dostávali ku konkrétnym cieľovým skupinám. Ostatné realizované aktivity prinášali informácie o aktuálnych výzvach, o plánovaných aktivitách v danom regióne a zároveň prinášali informácie o dosiahnutých výsledkoch v danom aj v predchádzajúcom období.

Činnosť Monitorovacieho výboru pre OP ŽP

V roku 2011 sa konalo jedno *zasadnutie Monitorovacieho výboru pre OP ŽP*, v poradí ôsme, dňa 28.06.2011, *na ktorom bol schválený* Návrh úprav štatútu Monitorovacieho výboru, Návrh úprav Programového manuálu Operačného programu Životné prostredie, Hodnotiace kritéria žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR pre prioritné osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd pre prioritné osi 1 až 5, Hodnotiace kritéria žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

50 mil. EUR pre prioritnú os 7, Výberové kritéria žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR pre prioritnú os 7, Návrh na úpravu rozdelenia príspevku z fondov v rámci prioritnej osi 6 Technická pomoc do prioritných tém 85 Príprava a vykonávanie, monitorovanie a kontrola a audit a 86 Hodnotenie a štúdie, informovanie a publicita, Návrh výročnej správy o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za r. 2010, Aktualizácia indikatívneho zoznamu veľkých projektov a Návrh aktualizácie prílohy č. 1 a prílohy č. 3 Plánu hodnotení Operačného programu Životné prostredie na programové obdobie 2007 – 2013.

V sledovanom období sa uskutočnili taktiež 3 *hlasovania písomnou procedúrou*, ktorých predmetom bolo schvaľovanie zmien OP ŽP vyplývajúcich najmä zo zákona č. 403/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, zmien Programového manuálu OP ŽP - verzia 7.0 a schválenie návrhu aktualizácie Prílohy č. 3 Plánu hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 2.1, „Indikatívny plán hodnotiacich aktivít v rámci procesu hodnotenia Operačného programu Životné prostredie“.

Horizontálne priority v súvislosti s implementáciou OP ŽP

Počas celého roka 2011 pokračovali aktivity zamerané na nastavenie parametrov potrebných pre úspešnú implementáciu horizontálnych priorít. Spolupráca medzi Riadiacim orgánom pre OP ŽP a koordinátormi horizontálnych priorít je okrem bilaterálnych pracovných stretnutí na rôznych úrovniach zabezpečená aj formou vzájomnej účasti oboch strán zástupcov v oficiálne ustanovených platformách.

Bližšie informácie o jednotlivých horizontálnych prioritách ako aj o dosiahnutých výsledkoch vo vzťahu k napĺňaniu ich cieľov prostredníctvom implementácie OP ŽP sú uvedené v kapitole 4 výročnej správy.

Administratívne kapacity

RO pre OP ŽP taktiež v roku 2011 pravidelne zasielal CKO aktuálne informácie o aktuálnom počte administratívnych kapacít, informácie o stave a naplnenosti administratívnych kapacít definovaných na základe uznesenia vlády SR č. 396/2007 a taktiež údaje o ďalších oprávnených zamestnancoch zapojených do implementácie OP, ktorých mzdy a platy sú spolufinancované z technickej pomoci. V časti zameranej na identifikáciu rizík RO pre OP ŽP zasiela informácie o rizikách identifikovaných v súčasnosti alebo možných v budúcnosti spolu s návrhmi ich možného riešenia.

Vyššie uvedené problematiky sú podrobnejšie uvedené v relevantných kapitolách výročnej správy, ku ktorým tematicky prislúchajú.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

2.1.1 Stav fyzického pokroku operačného programu

Výzvy v sledovanom období

V priebehu roka 2011 vyhlásilo Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) ako riadiaci orgán pre OP ŽP celkovo 7 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadostí o NFP“) v celkovej alokácii 197 300 000 EUR, o čom pojednáva nasledovná tabuľka.

Tab. č. 4: Prehľad vyhlasovania výziev za obdobie 01.01.2011 – 31.12.2011

Prioritná os	Počet výziev	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	0	0
2 Ochrana pred povodňami	1	38 300 000
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	0	0
4 Odpadové hospodárstvo	5	136 000 000
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	0	0
6 Technická pomoc	1	23 000 000
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	0	0
Celkom	7	197 300 000

Zdroj: ITMS

V rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami bola dňa 03.10.2011 vyhlásená výzva OPŽP-PO2-11-1 pre operačný cieľ 2.1 (preventívna ochrana pred povodňami) s alokáciou 38 300 000 EUR, s dátumom uzavretia výzvy dňa 20.01.2012.

V rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo bolo v roku 2011 vyhlásených 5 výziev na predkladanie žiadostí o NFP.

Dňa 02.02.2011 bola vyhlásená výzva OPŽP-PO4-11-1 pre operačné ciele 4.1 a 4.2 (separácia odpadu, zhodnocovanie odpadov) s alokáciou 45 000 000 EUR. Z dôvodu úpravy oprávnenosti aktivít realizácie projektu Ministerstvo životného prostredia SR, ako Riadiaci orgán pre OP ŽP, v súlade s ustanoveniami par. 13, ods. (7) zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES v znení neskorších predpisov a v zmysle ods. 24 a 25 kapitoly 4.2.2 platného Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013 verzia 4.4, rozhodlo dňa 24.02.2011 o zrušení predmetnej výzvy.

Následne bola dňa 20.06.2011 vyhlásená ďalšia výzva pre operačné ciele 4.1 a 4.2 (separácia odpadu, zhodnocovanie odpadov) s alokáciou 40 000 000 EUR s kódom OPŽP-PO4-11-3 a dátumom uzavretia 23.09.2011.

Počas trvania výzvy došlo k úpravám textu výzvy, ktoré však nemali vplyv na zmenu podmienok výzvy, na jej zrušenie, resp. pozastavenie v zmysle ustanovení zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov. Dňa 20.09.2011 riadiaci orgán vydal usmernenie, ktorého cieľom bola úprava termínu uzavretia výzvy na 11.11.2011, čo vyplynulo z posúdenia disponibilných finančných prostriedkov, požiadaviek zo strany

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

potenciálnych žiadateľov ako i umožnenia kvalitnej prípravy žiadostí. Ďalšou zmenou v rámci predmetnej výzvy bola úprava indikatívnej výšky finančných prostriedkov na 50 000 000 EUR, usmernením RO z 27.10.2011.

K dátumu uzavretia výzvy bolo prijatých 503 projektov, s požadovanou výškou príspevku 384 716 906 EUR.

Treťou výzvou na predkladanie ŽoNFP v rámci PO4 bola výzva OPŽP-PO4-11-2, vyhlásená dňa 04.11.2011 pre operačný cieľ 4.4 (environmentálne záťaž) s alokáciou 18 000 000 EUR, s dátumom uzavretia 10.02.2012.

Dňa 22.12.2011 riadiaci orgány vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o NFP OPŽP-PO4-11-4-LSKxP, s relevanciou k Lokálnym stratégiám komplexného prístupu, pre operačné ciele 4.1 a 4.2 (separácia odpadu, zhodnocovanie odpadov) s alokáciou 15 000 000 EUR, so zameraním na podporu príslušníkov Marginalizovaných rómskych komunít. Dátum uzávierky výzvy bol stanovený na 23.03.2012.

Poslednú výzvu v roku 2011 v rámci PO4 vyhlásil riadiaci orgán dňa 23.12.2011, OPŽP-PO4-11-5, pre operačný cieľ 4.3 (nakladanie s nebezpečnými odpadmi) s alokáciou 8 000 000 EUR, s termínom uzavretia 27.03.2012.

Vzhľadom na skutočnosť, že dátumy uzávierky vyššie uvedených výziev boli takmer všetky stanovené v roku 2012, k 31.12.2011 boli zaevidované žiadosti o NFP len v rámci výzvy OPŽP-PO4-11-3, ktorých schvaľovací proces prebiehal až v roku 2012.

V rámci prioritnej osi 6 Technická pomoc riadiaci orgán vydal dňa 21.02.2011 písomné vyzvanie na predkladanie žiadostí o NFP OPŽP-PO6-11-1. Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na toto písomné vyzvanie predstavovala 9,6 mil. EUR z Kohézneho fondu a zo štátneho rozpočtu v prípade projektov v rámci prioritnej témy 85 a 13,4 mil. EUR z Kohézneho fondu a zo štátneho rozpočtu v prípade projektov v rámci prioritnej témy 86. K dátumu uzávierky 31.12.2011 bolo prijatých 6 žiadostí o NFP vo výške požadovaného príspevku 14 896 449 EUR.

Celkový prehľad vyhlásených výziev k 31.12.2011 spolu s prehľadom o projektoch je súčasťou Prílohy č. 1 správy.

Pre vyhodnotenie úspešnosti výziev na predkladanie žiadostí o NFP riadiaci orgán vypracováva v súlade so Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 *Správu o vyhodnotení výzvy na predkladanie žiadostí o NFP*, s hlavným cieľom poskytnúť informácie o celom procese od vyhlásenia výzvy až po návrh na schválenie (resp. neschválenie) žiadostí o NFP Výberovou komisiou MŽP SR pre projekty z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu a zároveň predstavuje dôležitý podklad pre prípravu nasledovných výziev RO.

Všetky správy o vyhodnotení výzvy majú jednotnú štruktúru a okrem základných informácií o výzve hodnotia najmä priebeh výzvy, informovanie o výzve, prehľady a sumy zaregistrovaných žiadostí

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

o NFP a žiadostí o NFP odporučených na schválenie riadiacim orgánom, dôvody neschválenia žiadostí a navrhnuté opatrenia a prípadné nedostatky.

V rámci kategorizácie sú hodnotené: sektor žiadateľa, právna forma žiadateľa, štatistická klasifikácia ekonomických činností žiadateľa, lokalizácia projektu a geografické rozdelenie finančných prostriedkov z pohľadu zaregistrovaných a tiež schválených žiadostí. Jednotlivé kategórie majú aj grafické vyjadrenie.

Súčasťou správy je hodnotenie príspevku zaregistrovaných žiadostí a žiadostí odporučených na schválenie k naplňaniu horizontálnych priorít, zoznam zaregistrovaných žiadostí o NFP a zoznam žiadostí o NFP odporučených na schválenie RO.

Správa obsahuje tiež kapitolu „Nedostatky“, ktorej cieľom je identifikácia najčastejších problémov a nedostatkov v rámci procesu výberu projektov pre realizáciu OP ŽP, vrátane analýzy sťažností žiadateľov, týkajúcich sa poskytovania informácií o výzve, kvality pokynov a dokumentov zverejnených spolu s výzvou a procesu schvaľovania žiadostí o NFP ako aj návrh opatrení na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

V priebehu roka 2011 bolo schválených 8 správ o vyhodnotení výziev: OPŽP-PO3-09-1, OPŽP-PO3-09-3, OPŽP-PO1-09-3, OPŽP-PO4-09-5, OPŽP-PO3-09-4, OPŽP-PO4-10-1, OPŽP-PO1-10-1 a OPŽP-PO2-10-1, následne po ich schválení RO sú predkladané na vedomie monitorovaciemu výboru na jeho najbližšom zasadnutí (zasadnutia Monitorovacieho výboru pre OP ŽP sú uvedené v časti 2.7.1 správy) Všetky tieto správy sú v zmysle Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007-2013 zverejnené na web stránke OP ŽP www.opzp.sk v časti Monitorovanie.

Zverejňovaný je taktiež v zmysle Systému riadenia ŠF a KF na PO 2007 - 2013 (časť 5.2 Zabezpečovanie informovania a publicity na úrovni RO, bod 4., písm. d) „RO je zodpovedný za zverejnenie zoznamu prijímateľov v rozsahu názov prijímateľa, názov projektu a výška príspevku z verejných zdrojov pridelená na projekt prijímateľa, tak ako sú definované v čl. 7 písm. d) vykonávacieho nariadenia, pričom zverejnenie je požadované elektronickou, alebo inou formou.) *Zoznam prijímateľov*, centrálne je zverejnený na internetovej stránke www.nsrr.sk v časti „Zoznam prijímateľov“ za všetky operačné programy v rámci NSRR. RO OP ŽP taktiež zverejňuje zoznam prijímateľov za OP ŽP na stránke www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/. Zoznam obsahuje všetky povinné údaje ako aj údaje nad rámec povinných údajov t.j. názov prijímateľa, názov projektu, prioritná os, miesto realizácie podľa VÚC a výšku zazmluvnených prostriedkov v členení na EÚ zdroje, ŠR a vlastné zdroje. Zoznam je aktualizovaný v mesačných intervaloch a na základe informácií čerpaných z ITMS.

V zmysle Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007-2013 bol vypracovaný taktiež *Harmonogram výziev na predkladanie žiadostí o NFP z fondov EÚ prostredníctvom OP ŽP pre rok 2011*, ktorého cieľom je oboznámiť potenciálnych žiadateľov s predpokladanými termínmi zverejnenia výziev. Tento bol v priebehu roka 2011 aktualizovaný celkovo päť krát. Aktualizácie harmonogramu výziev súviseli s doplnením nových výziev, ktoré koncom roka 2010 neboli predpokladané, s úpravou

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

alokácie na jednotlivé plánované výzvy, s posunom termínov vyhlásenia niektorých výziev v nadväznosti na úpravu a zjednodušovanie dokumentácie k výzvam, ako aj so zverejnením niektorých výziev vyplývajúcim z posunu v schvaľovaní revízie OP ŽP zo strany EK, resp. z vyčerpania disponibilných finančných prostriedkov. Harmonogram výziev pre rok 2012 bol vypracovaný koncom roka 2011 a následne zverejnený na webovej stránke MŽP SR <http://www.opzp.sk/vyzvy/harmonogram-vyziev/>.

Sledovanie vývoja implementácie od začiatku programového obdobia

Tab. č. 5: Sledovanie vývoja implementácie programu k 31.12.2011*

Prioritná os	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov ²
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	404	244	151	136	129	7	2
2 Ochrana pred povodňami	179	112	67	66	52	14	1
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	326	217	108	104	79	25	4
4 Odpadové hospodárstvo	1438	740	222	218	155	63	3
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	60	20	40	38	36	2	2
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	0	0	0	0	0	0	0
Celkom	2407	1333	588	562	451	111	12
6 Technická pomoc	14	0	14	14	10	4	10
Celkom	2421	1333	602	576	461	115	22
Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €							
Prioritná os	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených Projektov (NFP) ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov (NFP)
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	2 496 293 970	1 368 410 872	778 074 374	696 074 971	1 642	6 403 999	4 743 893
2 Ochrana pred povodňami	257 563 807	156 827 523	100 692 393	100 485 821	662	7 773 880	206 572
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia	464 739 447	289 627 756	169 031 199	164 433 651	301 192	29 302 677	4 531 596

Údaje za čerpanie jednotlivých prioritných osí vygenerované z ITMS sú prepočítavané pre výdavky realizované v SKK na EUR konverzným kurzom 30,126 v zmysle zákona o účtovníctve a v zmysle Generálneho zákona o prechode na euro.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

nepriaznivých vplyvov zmeny klímy							
4 Odpadové hospodárstvo	1 707 219 007	1 008 196 547	355 716 967	350 671 992	255 891	50 499 895	443 965
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	76 948 755	20 817 532	55 962 888	53 398 013	12	807 645	2 562 317
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	0	0	0	0	0	0	0
Celkom	5 002 764 986	2 843 880 230	1 459 477 821	1 365 064 448	559 399	94 788 094	12 488 343
6 Technická pomoc	48907583	0	48 907 583	37 577 241	2 185 170	8 941 177	11 330 342
Celkom	5 051 672 569	2 843 880 230	1 508 385 404	1 402 641 689	2 744 569	103 729 271	23 818 685

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

² Počet projektov obsahuje aj projekty vzniknuté v dôsledku delimitácií MŽP SR k 31.12.2011 podľa ITMS

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

K 31.12.2011 možno konštatovať, že z 2421 prijatých žiadostí o NFP v celkovej požadovanej sume 5 051 672 569 EUR bolo riadiacim orgánom pre OP ŽP schválených 602 žiadostí o NFP v sume schváleného NFP 1 508 385 405 EUR, pričom schvaľovanie žiadostí prijatých v rámci výziev koncom roka 2011 prebiehalo až v roku 2012. Ku koncu roka 2011 je zazmluvnených 576 projektov vo výške 1 402 641 689 EUR. 461 projektov je v realizácii a 115 projektov je už riadne ukončených, vo výške čerpaných prostriedkov 103 729 271 EUR. 22 projektov bolo mimoriadne ukončených, a to z dôvodov odstúpenia od zmluvy, nezrovnalostí ako aj v dôsledku delimitácie MŽP SR.

Príklady úspešných projektov, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na stránke OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a taktiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy. MŽP SR ako Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie s cieľom zvýšenia transparentnosti čerpania finančných prostriedkov z OP ŽP pripravil pre návštevníkov portálu „Mapu vzorových úspešne realizovaných projektov podporených v rámci PO 2007 – 2013 z Operačného programu Životné prostredie“. Mapa v interaktívnej forme informuje o vzorových úspešne realizovaných projektoch podporených z prostriedkov OP ŽP v programovom období 2007 – 2013, ktoré boli vybrané na prezentáciu riadiacim orgánom. Interaktívnosť spočíva v ich zobrazení podľa miesta realizácie projektu a farebnom rozdelení podľa jednotlivých prioritných osí programu s cieľom bližšieho priblíženia dosahu pomoci fondov Európskej únie na konkrétnych prijímateľov v regiónoch Slovenska.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP v procese prebiehajúcim v roku 2011 a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov

PRIORITNÁ OS 1

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP č. OPŽP-PO1-10-1 (Operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ) vyhlásená dňa 04.06.2010 a uzavretá dňa 02.11.2010 (jedna žiadosť bola v procese kontroly formálnej správnosti stiahnutá žiadateľom):

Žiadosti o NFP, ktoré boli neschválené v roku 2010 v rámci danej výzvy:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti, pričom najčastejšími dôvodmi bolo:
 - nesplnenie podmienky oprávnenosti aktivít v zmysle podmienok definovaných vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP napr. nesplnenie všeobecných podmienok definovaných výzvou a všetkých špecifických podmienok vzťahujúcich sa k príslušnej prioritnej osi, resp. neoprávnenosť cieľa a aktivity projektu v zmysle podmienok definovaných vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP - nezariadenie miesta realizácie projektu medzi aglomerácie nad 10 000 EO, ktoré sú v súlade s Národným programom SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd (zoznam týchto aglomerácií je uvedený v prílohe č. 1 Programového manuálu OP ŽP), ktorý vychádza z Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR, nesplnenie všeobecných podmienok, keďže výstavba verejnej kanalizácie, ktorá bola predmetom projektu bola plánovaná v neexistujúcej zástavbe.
- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti, pričom najčastejšími dôvodmi boli:
 - nesplnenie všeobecných podmienok definovaných výzvou a všetkých špecifických podmienok vzťahujúcich sa k príslušnej prioritnej osi, ktoré vzhľadom na neúplnosť predloženej žiadosti nebolo možné posúdiť pri kontrole oprávnenosti,
 - nedoloženie všetkých dokumentov v zmysle výzvy na doplnenie chýbajúcich náležitostí žiadosti o NFP.

Žiadosti o NFP, ktoré boli neschválené v roku 2011 v rámci danej výzvy:

- Žiadosť o NFP bola vylúčená z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií odborného hodnotenia, pričom dôvodom bolo:
 - nedosiahnutie 50% z maximálneho počtu bodov v rámci bloku hodnotiacich kritérií („udržateľnosť prevádzky“)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP č. OPŽP-PO1-10-2 (OC 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, OC 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ) vyhlásená dňa 03.12.2010 a uzavretá dňa 04.03.2011:

Žiadosti o NFP, ktoré boli neschválené v rámci danej výzvy:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti, pričom najčastejšími dôvodmi bolo:
 - nesplnenie podmienky oprávnenosti aktivít v zmysle podmienok definovaných vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP t.j. nesplnenie všeobecných podmienok definovaných výzvou a všetkých špecifických podmienok vzťahujúcich sa k príslušnej prioritnej osi, resp. neoprávnenosť cieľa a aktivity a miesta realizácie projektu v zmysle podmienok definovaných vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP - nezaradenie miesta realizácie projektu medzi aglomerácie nad 2 000 EO, ktoré sú v súlade s Národným programom SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd (zoznam týchto aglomerácií je uvedený v prílohe č. 1 Programového manuálu OP ŽP), ktorý vychádza z Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR.
- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti, pričom najčastejšími dôvodmi boli:
 - nesplnenie všeobecných podmienok definovaných výzvou a všetkých špecifických podmienok vzťahujúcich sa k príslušnej prioritnej osi, ktoré vzhľadom na neúplnosť predloženej žiadosti nebolo možné posúdiť pri kontrole oprávnenosti,
 - nedoloženie všetkých dokumentov v zmysle výzvy na doplnenie chýbajúcich náležitostí žiadosti o NFP.
- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií odborného hodnotenia, pričom dôvodom bolo:
 - nedosiahnutie 50% z maximálneho počtu bodov v rámci bloku hodnotiacich kritérií
 - nedosiahnutie 70% z maximálneho počtu bodov v rámci operačného cieľa 1.1
- Žiadosti o NFP neschválené z dôvodu nesplnenia výberových kritérií

Na základe vyššie uvedených skutočností boli navrhnuté nasledovné opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov v rámci prioritnej osi 1:

- prepracovanie dokumentácie zverejňovanej v rámci výziev ako povinných príloh výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, ako napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh a Ďalšie podmienky poskytnutia pomoci

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- informovanie žiadateľov prostredníctvom žiadostí o informácie v súlade so zákonom 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.
- komunikácia medzi RO ako orgánom vykonávajúcim kontrolu a schvaľovanie žiadostí o NFP a REPIS ako centrom prvého kontaktu so žiadateľmi
- dôsledné informovanie žiadateľov o najčastejších nedostatkoch a spôsoboch ich odstraňovania na webovej stránke: www.opzp.sk, v časti Často kladené otázky
- organizovanie rôznych podporných informačných aktivít

PRIORITNÁ OS 2

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP č. OPŽP-PO2-10-1 vyhlásená dňa 11.06.2010 a uzavretá dňa 03.11.2010:

Žiadosti o NFP, ktoré boli neschválené v roku 2010 v rámci danej výzvy:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti, pričom najčastejším dôvodom bolo:
 - nebola splnená podmienka oprávnenosti žiadateľa v zmysle podmienok definovaných vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP (nesplnenie všeobecných podmienok definovaných výzvou a všetkých špecifických podmienok vzťahujúcich sa k príslušnej prioritnej osi, resp. neoprávnenosť žiadateľa projektu v zmysle podmienok definovaných vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP).
- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti, pričom najčastejšími dôvodmi boli:
 - nemožnosť považovať predložené dokumenty ani po doplnení za úplné,
 - žiadatelia nedoplnili žiadne chýbajúce náležitosti žiadosti o NFP, na základe čoho sa žiadosti považovali za neúplné,
 - žiadatelia nedoplnili chýbajúce náležitosti žiadosti o NFP v lehote stanovenej vo výzve na doplnenie chýbajúcich náležitostí, na základe čoho sa žiadosti považovali za neúplné.

Žiadosti o NFP, ktoré boli neschválené v roku 2011 v rámci danej výzvy:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií odborného hodnotenia, pričom najčastejšími dôvodmi boli:
 - nedosiahnutie 50% z maximálneho počtu bodov v rámci jedného z blokov hodnotiacich kritérií,
 - nedosiahnutie 70% z celkového maximálneho počtu bodov.
- Žiadosti o NFP neschválené z dôvodu nesplnenia výberových kritérií.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP č. OPŽP-PO2-10-3 vyhlásená dňa 30.06.2010 a uzavretá dňa 22.11.2010:

- V rámci vyhlásenej výzvy bola prijatá iba jedna žiadosť o NFP, ktorá bola v roku 2011 Výberovou komisiou MŽP SR pre projekty z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu odporučená riadiacemu orgánu na schválenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností boli navrhnuté nasledovné opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov v rámci prioritnej osi 2:

- prepracovanie niektorých dokumentov, ktoré sú povinnou prílohou výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, ako napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh a Ďalšie podmienky poskytnutia pomoci,
- dôsledné informovanie žiadateľov a komunikácia so žiadateľmi o najčastejších nedostatkoch a spôsoboch ich odstraňovania prostredníctvom webovej stránky: www.opzp.sk, v časti Často kladené otázky a prostredníctvom komunikačného odboru MŽP SR.

PRIORITNÁ OS 3

V rámci prioritnej osi 3 nebola v roku 2011 vyhlásená žiadna výzva a taktiež neprebíhal schvaľovací proces žiadostí o NFP.

PRIORITÁ OS 4

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP č. OPŽP-PO4-11-3 (OC 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu, OC 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov) vyhlásená dňa 20.06.2011:

Výzva bola uzatvorená dňa 11.11.2011.

- V rámci uvedenej výzvy bolo zaregistrovaných 503 žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, dve žiadosti boli žiadateľmi stiahnuté. K 31.12.2011 bolo v procese formálnej kontroly správnosti 501 žiadostí, do procesu odborného hodnotenia postúpilo 389 žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

K 31.12.2011 naďalej prebiehalo konanie o žiadosti.

PRIORITNÁ OS 5

V rámci prioritnej osi 5 nebola v roku 2011 vyhlásená žiadna výzva a taktiež neprebíhal schvaľovací proces žiadostí o NFP.

Dôvodom vyššieho počtu neschválených žiadostí o NFP bol taktiež finančný objem alokovaný na jednotlivé výzvy vzhľadom na objem žiadostí, ktoré splnili podmienky odborného hodnotenia. Nakoľko uvedené žiadosti presahovali danú výšku pomoci, nesplnili výberové kritérium č. 2 Výška alokácie, finančné prostriedky alokované na predmetnú výzvu boli použité na financovanie žiadostí, ktoré v procese odborného hodnotenia získali vyššie bodové hodnotenie, a to pri dodržaní zásady aplikácie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

výberových kritérií, že všetky žiadosti o NFP predkladané na výber RO sú zoradené podľa výšky bodového ohodnotenia prideleného odbornými hodnotiteľmi v rámci procesu odborného hodnotenia.

RO pre OP ŽP v roku 2011 pokračoval v znižovaní administratívneho zaťaženia žiadateľov o NFP, ktoré bolo začaté ešte v roku 2010. Bola detailnejšie prepracovaná a zjednodušená dokumentácia k výzvam na predkladanie žiadostí o NFP, vyvinutá maximálna snaha na vyjasnenie a vyprecizovanie jednotlivých dokumentov na základe pripomienok priamo od žiadateľov o NFP, bola upravená príručka pre hodnotiteľov na základe aktualizovanej dokumentácie ako aj hodnotiace a výberové kritériá. Zároveň boli všetky výzvy vyhlasované ako adresné a obsahujúce len informácie relevantné pre danú konkrétnu výzvu., čo veľkou mierou napomáha kvalite predkladaných žiadostí, znižuje ich chybovosť a tým administratívnu náročnosť formálnej kontroly.

Mimoriadne ukončené projekty

K mimoriadnemu ukončeniu projektov k 31.12.2011 došlo v rámci všetkých prioritných osí, ich podrobnejší opis je v kapitole 3. Realizácia podľa prioritných osí.

V prípade odstúpenia od zmluvy boli dôvodmi nepredvídateľné okolnosti na strane prijímateľa, taktiež žiadateľ nepreukázal schopnosť spolufinancovania projektu, odstúpenie od zmluvy o NFP z dôvodu podstatného porušenia zmluvy v časti verejné obstarávanie a ukončenie dohodou o ukončení zmluvného vzťahu z dôvodu problematického zabezpečenia odborných podkladov od externých inštitúcií potrebných pre úspešnú realizáciu projektu.

V prípade Prioritnej osi 6 Technická pomoc boli projekty mimoriadne ukončené v súvislosti s delimitáciou MŽP SR a zmene IČO prijímateľa, pričom boli vytvorené následnícke projekty v ITMS.

Dôvody vrátenia finančných prostriedkov

Počas implementácie OP ŽP došlo k vráteniu finančných prostriedkov v 17-tich prípadoch, pričom vrátená suma predstavuje celkovo 1 576 720 EUR. Dôvody vrátenia finančných prostriedkov sú uvedené v rámci jednotlivých prioritných osí 2, 3, 4, 5 a 6 v časti 3. správy.

Žiadosti prijímateľa o zmenu projektu

O počte projektov v rozdelení podľa prioritných osí, v rámci ktorých boli evidované žiadosti o zmenu, ako aj s uvedením o akú zmenu sa jednalo, pojednáva nasledovná tabuľka.

Tab. č. 6

Prioritná os	počet projektov	počet prijatých žiadostí o zmenu	počet časových zmien	počet technických zmien
PO 1	144	127	77	57
PO 2	67	35	21	14
PO 3	108	163	122	44
PO 4	224	344	233	138
PO 5	39	59	37	32
PO 6	14	18	7	12

Zdroj: RO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Schémy štátnej pomoci

MŽP SR ako riadiaci orgán pre OP ŽP uplatňoval v roku 2011 tri platné schémy štátnej pomoci:

- Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre programové obdobie/roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc), v znení jej dodatku č. 1,
- Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie/roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc), v znení jej dodatku č. 1,
- Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre programové obdobie/roky 2007 -2013 (skupinová výnimka), ktorá bola vypracovaná na základe nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 09.08.2008, str. 3).

Celkový objem štátnej pomoci poskytnutej v rámci OP ŽP v roku 2011 (čerpanie) bol 41 615 102,10 EUR, z toho zdroje EÚ 35 372 836,63 EUR (85,00%) a zdroje ŠR 6 242 265,47 EUR (15,00%). V porovnaní s rokom 2010 predstavuje zmena celkovej výšky poskytnutej štátnej pomoci v roku 2011 nárast o 140,41 % zo sumy 29 638 865,79 EUR na 71 253 967,89 EUR.

Tab. č. 7: Regionálne rozdelenie celkovej poskytnutej štátnej pomoci za rok 2011 (schém, ad-hoc prípady) na úrovni NUTS III (krajov)

Kraj	Objem ŠP v €	%
Banskobystrický kraj	16 419 420,66	39,46
Košický kraj	3 375 535,11	8,11
Trnavský kraj	143 398,78	0,34
Prešovský kraj	5 696 994,02	13,69
Trenčiansky kraj	5 869 821,97	14,11
Žilinský kraj	10 109 931,56	24,29
Spolu	41 615 102,10	100,00%

Zdroj: RO

Tab. č. 8: Podiel štátnej pomoci poskytnutej malým podnikom na celkovej štátnej pomoci poskytnutej v roku 2011 (indikatívne)

	Objem v €	%
Malý podnik*	30 960 186,79	74,40
Stredný podnik	4 687 606,59	11,26
Veľký podnik	5 967 308,72	14,34
Spolu	41 615 102,10	100,00%

Zdroj: RO

*položka zahŕňa aj mikropodniky

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Výška schváleného NFP pre projekty pod schémou štátnej pomoci

K 31.12.2011 bol pod schémou štátnej pomoci výberovou komisiou schválený NFP (EÚ zdroje + štátny rozpočet) celkovo pre 43 projektov s príspevkom v objeme 125 510 767,49 EUR. Z toho pre 10 projektov v rámci prioritnej osi č. 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, operačného cieľa 3.1 (ochrana ovzdušia) a 3.2 (zmena klímy), vo výške 34 711 183,08 EUR. Pod schémou štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva bol schválený NFP pre 33 projektov v rámci operačných cieľov 4.1 (separácia odpadu), 4.2 (zhodnocovanie odpadov) a 4.3 (nakladanie s nebezpečným odpadom) vo výške 90 799 584,42 EUR.

Plnenie merateľných ukazovateľov

Merateľné ukazovatele sú jednou z metód sledovania účinnosti pomoci z fondov EÚ, ako aj dosahovania cieľov a horizontálnych priorít definovaných v operačných programoch, slúžia na zhodnotenie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia prostriedkov alokovaných na operačný program, prioritnú os.

Postup pri vypracovaní žiadosti o NFP vyplnením elektronického formulára žiadosti o NFP a teda aj merateľných ukazovateľov prostredníctvom verejnej časti ITMS je popísaný v Príručke pre žiadateľa, ktorá je prílohou k aktuálnej výzve na predkladanie žiadostí o NFP a v Príručke pre užívateľov portálu ITMS (príloha Príručky pre žiadateľa).

Prijímateľ je povinný počas platnosti a účinnosti zmluvy pravidelne predkladať poskytovateľovi monitorovacie správy, ktoré sú výstupom v písomnej forme generovanej ITMS na základe údajov od prijímateľa a údajov uložených v ITMS.

Prijímateľ v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP predkladá priebežné monitorovacie správy počas realizácie aktivít projektu minimálne raz za 6 mesiacov, a to do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po sledovanom období, pričom prvým mesiacom, ktorý je predmetom priebežnej monitorovacej správy je mesiac podpisu zmluvy. Do 15 dní od ukončenia realizácie aktivít projektu prijímateľ predkladá záverečnú monitorovaciu správu, t.j. posledná priebežná a počas potrebného obdobia udržateľnosti projektu následnú monitorovaciu správu projektu.

Monitorovacia správa projektu obsahuje stav realizácie aktivít projektu, plnenie povinností stanovených RO v zmluve o NFP a taktiež plnenie stanovených ukazovateľov projektu za sledované obdobie. V roku 2011 RO obdržal celkovo 896 monitorovacích správ projektov, z toho 731 priebežných, 126 záverečných a 39 následných

Pri monitorovaní jednotlivých ukazovateľov RO pre OP ŽP každomesačne agreguje dostupné výstupy z ITMS, čo umožňuje sledovať nielen dosiahnuté merané hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov, ale aj východiskové a cieľové hodnoty jednotlivých ukazovateľov na úrovni projektov, ako aj plánovaných hodnôt na úrovni celého OP. Na základe týchto údajov generovaných z ITMS bolo vyhodnotené plnenie programových ukazovateľov za rok 2011 spôsobom projekt – prioritná os – operačný program, ktoré sú súčasťou Prílohy č. 2. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je uvedený v Prílohe č. 11 výročnej správy.

Zavedený systém monitorovania napomáha RO sledovať pokrok fyzickej implementácie jednotlivých projektov v porovnaní s dosiahnutou úrovňou čerpania alokácie a je aj jedným z nástrojov rozhodovania pri vyhlasovaní jednotlivých výziev v nadväznosti na úroveň dosiahnutých plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP.

V priebehu roku 2011 došlo v rámci ITMS k zmene použitej metodiky pri sledovaní merateľných ukazovateľov dopadu v rámci jednotlivých projektov a to tak, že sa dajú vykazovať až v rámci následných monitorovacích správ aj pre už ukončené projekty pred zavedením metodiky v elektronickej forme. Z uvedeného dôvodu, pri niektorých ukazovateľoch oproti roku 2010 mohlo dôjsť k poklesu hodnoty, nakoľko údaje za staršie projekty už ukončené pred zavedením novej metodiky, ktoré boli predložené v rámci priebežnej monitorovacej správy (teda v priebehu realizácie projektu, resp. pri ukončení projektu) a nie následnej monitorovacej správy (1 rok po skončení projektu) v papierovej forme, sú v ITMS nahodené ako historické hodnoty a nezapočítavajú sa do výpočtu. Uvedené hodnoty sa započítajú do celkovej hodnoty po predložení následnej monitorovacej správy daného projektu. Taktiež pri cieľových hodnotách niektorých ukazovateľov, prípadne ukazovateľov typu počet projektov mohlo dôjsť k zníženiu hodnôt v dôsledku mimoriadneho ukončení projektov v priebehu roku 2011.

Vzhľadom na skutočnosť, že hodnoty ukazovateľov dopadu na úrovni projektov sa vykazujú na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu, boli v Prílohe č. 2 Plnenie ukazovateľov OP ŽP doplnené deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2011. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je uvedený v Prílohe č. 11.

V rámci prioritnej osi 1 a 2 pri dostatočnej výške disponibilných prostriedkov a súčasnej úrovni dosiahnutia plánovaných hodnôt ukazovateľov berúc do úvahy úspešné vyhodnotene výzvy OPŽP-PO2-11-1 v rámci prioritnej osi 2, ako aj schválenie veľkých projektov v rámci prioritnej osi 1, dosiahnutie plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni OP ŽP je reálne.

V rámci prioritnej osi 3 bol identifikovaný problém pri dosiahnutí hodnôt ukazovateľa „Zníženie emisií prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty)“, ktorý v súčasnosti vykazuje nulovú hodnotu. Po vykonaní zmien v OP súvisiacich s implementáciou finančného mechanizmu JEREMIE (viď 2.1.2 kapitola správy, časť JEREMIE), plánuje RO využiť rezervovanú časť alokácie pre JEREMIE na vyhlásenie výzvy na operačný cieľ 3.1, čo môže napomôcť k naplneniu hodnoty daného ukazovateľa.

V rámci prioritnej osi 4 je predpoklad naplňovania ukazovateľov veľmi priaznivý, s výnimkou ukazovateľa súvisiaceho s realizáciou operačného cieľa 4.4, ktorý bol zapríčinený zdĺhavým legislatívnym procesom v oblasti environmentálnych záťaží. V priebehu roka 2012 RO plánuje orientovať výzvu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

práve na napĺňanie uvedeného cieľa, čím sa predpokladá dosiahnutie príslušných ukazovateľov operačného programu.

V rámci prioritnej osi 5 možno zaznamenať nevyhovujúci vývoj najmä v prípade operačného cieľa 5.1, kde súčasné hodnoty viacerých ukazovateľov dosahujú veľmi nízku úroveň, prípadne nulovú. Nakoľko disponibilné finančné prostriedky v rámci daného operačného cieľa sú nepostačujúce na vyhlásenie ďalšej výzvy RO, pristúpi k možnému presunu finančných prostriedkov medzi HT54 a HT51 tak, aby bolo možné vyhlásiť výzvu na operačný cieľ 5.1 a napomôcť tak zlepšiť nepriaznivý stav v danej oblasti.

Samotné napĺňanie plánovaných hodnôt ukazovateľov ovplyvňuje taktiež stav projektu, množstvo zazmluvnených/čerpaných prostriedkov. Nárastom čerpania oprávnených výdavkov projektov možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osi, čo dokazuje neustály nárast týchto hodnôt. Kvalitatívna analýza plnenia ukazovateľov jednotlivých prioritných osí vo vzťahu k finančným ukazovateľom a tým plnenia cieľov operačného programu je uvedená v kapitole 3 Realizácia podľa prioritných osí. Použitá metodika porovnáva podiel úrovne zazmluvnenia projektov voči celkovej alokácii jednotlivých prioritných osí a prioritných tém, ako aj podiel predpokladanej cieľovej hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov projektov podľa prioritných osí voči plánovanej hodnote merateľných ukazovateľov navrhnutých v operačnom programe. Zároveň je pre každú prioritnú os vykonané zhodnotenie reálnosti dosiahnutia plánovanej hodnoty merateľných ukazovateľov. Taktiež je zhodnotená reálnosť vyčerpania pridelených prostriedkov spoločenstva pre jednotlivé prioritné témy a prioritné osi.

Merateľnou základňou pre jednotlivé výpočty a porovnania bol zoznam projektov, pri ktorých bola podpísaná zmluva o poskytnutí NFP (zazmluvnené projekty), a to tak pri stanovení čerpania alokácie (úroveň zazmluvnenia za zdroje EÚ), ako aj pri stanovení cieľových hodnôt ukazovateľov pre jednotlivé projekty k 31. 12. 2011 podľa údajov z ITMS. Výška alokácie jednotlivých prioritných tém a prioritných osí je uvádzaná v súlade s výškou alokácie stanovenou v Programovom manuáli OP ŽP - verzia 7.0.

V prípade, ak merateľný ukazovateľ v operačnom programe vykazuje východiskovú hodnotu ako nenulovú hodnotu, je v používaných tabuľkách cieľovej hodnoty vypočítaný rozdiel medzi východiskovou a plánovanou hodnotou stanovenou v operačnom programe, t.j. plánovaná hodnota zahŕňa východiskovú hodnotu (napr. počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody). Výnimku tvoria iba merateľné ukazovatele s mernou jednotkou stanovenou v %, kde plánovaná hodnota nezahŕňa východiskovú hodnotu.

Koncom roka 2011 bola vypracovaná „Analýza aktuálneho stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie z hľadiska napĺňania cieľov Operačného programu, vrátane návrhov riešení pre efektívnejšiu implementáciu“, ktorá podrobne analyzuje aktuálny stav implementácie OP ŽP z hľadiska napĺňania jeho cieľov a tiež plnenie ukazovateľov. Bližšie informácie o spracovaní

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

analýzy sú uvedené v kapitole 2.7.2 Hodnotenie. Samotná analýza je zverejnená na stránke www.opzp.sk/implementacia-programu/hodnotenie-programu/.

Na základe monitorovania a analýz medzi stavom úrovne zazmluvnenia prideleného príspevku spoločenstva a reálnosťou dosiahnutia plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v operačnom programe a tiež navrhovaných riešení možno predpokladať, že splnenie jednotlivých cieľov prioritných osí a dosiahnutie plánovaných hodnôt prislúchajúcich merateľných ukazovateľov nebude ohrozené.

Rovnosť príležitostí medzi mužmi a ženami

OP ŽP podporuje vytváranie rovnosti príležitostí v prístupe k environmentálnej infraštruktúre ako jednému z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich životné podmienky a životnú úroveň obyvateľstva a k priaznivému životnému prostrediu, právo na ktoré je jedným zo základných ústavných práv všetkých občanov SR bez rozdielu pohlavia.

V rámci OP ŽP boli z hľadiska jeho príspevku k rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami identifikované nasledovné ciele horizontálnej priority rovnosť príležitostí (kapitola 4.3):

- zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu
- zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a nezamestnanosti medzi ženami a mužmi

CORE ukazovatele

Vybrané ukazovatele, ktoré sú súčasťou programových ukazovateľov (najmä ukazovatele výstupu a výsledku OP), majú kľúčový význam pre EK a sú definované ako hlavné „Core“ ukazovatele. Prostredníctvom týchto ukazovateľov Európska komisia vyjadruje svoje priority definované v Strategických usmerneniach spoločenstva o Kohézii. Hlavné „Core“ ukazovatele sú pre EK kľúčové najmä z hľadiska kontroly a možnosti porovnávania údajov medzi operačnými programami (príp. prioritnými osami, opatreniami).

Plnenie Core ukazovateľov v rámci jednotlivých prioritných osí je uvedené v Prílohe č. 2 a taktiež v častiach správy Stav fyzického pokroku prioritnej osi.

Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je súčasťou Prílohy č. 11.

Kontextové ukazovatele

Súčasťou OP sú aj kontextové ukazovatele, ktoré predstavujú kvantifikované informácie o sociálnej, ekonomickej a ekologickej situácii prostredia, v ktorom sú ciele OP realizované. Kontextové ukazovatele sú využívané najmä v procese hodnotenia OP (ex-ante, priebežné, expost) a predstavujú kvantifikované východiská pre posúdenie vplyvu očakávaných dopadov realizácie OP na sociálnu, ekonomickú a ekologickú situáciu prostredia v ktorom sa OP realizuje.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 10: Kontextové ukazovatele

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková a cieľová hodnota za SR		Hodnota za SR k 31.12.2010
Emisie skleníkových plynov	tis. ton CO ₂ ekv. [†]	2004	51 046	39893,45
		2015	61 902 [‡]	
Produkcia odpadu	mil. t	2004	10,9	10,7
		2015	12,5	
Množstvo zneškodneného odpadu	mil. t	2004	3,2	4,47
		2015	4,0	
Miera zhodnocovania odpadov	%	2004	44	55
		2015	60	
Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu	počet v tis.	2004	3 009	3 281,7
		2015	4 400	
Percento obyvateľov napojených na ČOV	%	2004	54,1	58,9
		2015	81	
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	%	2004	85	86,6
		2015	91	
Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou	km ²	2004	5 800	5 895,2
		2015	5 970	
Počet vyhlásených území Natura 2000 [§]	Počet	2004	0	239 k 31.12.2011
		2015	420	

Zdroj: MŽP SR

Oficiálne štatistické hodnoty vyššie uvedených kontextových ukazovateľov za SR sú k dispozícii v roku n iba spätne za rok n-2. Z uvedených dôvodov sú v súčasnosti (v roku 2012) k dispozícii iba hodnoty daných kontextových ukazovateľov za rok 2010, t.j. niektoré hodnoty za rok 2011 nie sú k dispozícii, nakoľko sú v štádiu posudzovania.

2.1.2 Finančná implementácia programu

Stav čerpania ŠF/KF, ŠR

K 31.12.2011 došlo k čerpaniu prostriedkov z fondov EÚ a štátneho rozpočtu v rámci všetkých prioritných osí, vo výške 396 658 166 EUR (v zmysle ITMS), z toho 345 892 393 EUR z fondov EÚ a 50 765 773 EUR zo štátneho rozpočtu, čo predstavuje 19% zo záväzku na programové obdobie.

[†] Agregované emisie skleníkových plynov vyjadrených ako ekvivalent CO₂ prepočítané cez GWP

[‡] Údaj podľa projekcií emisií skleníkových plynov SR – scenár s opatreniami, r. 2005. Podľa projekcií sa emisie skleníkových plynov s rastom HDP zvyšujú. Cieľom podpory projektov v rámci prioritnej osi 2 je spomalenie rastu emisií skleníkových plynov vo vzťahu k rastu HDP (decoupling).

[§] Ide o územia vyhlásené SR v procese vyhlasovania navrhovaných chránených vtáčích území za chránené vtáčie územia a o vyhlasovania území európskeho významu (schválených EK) podľa článku 4 ods. 4 smernice o biotopoch

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

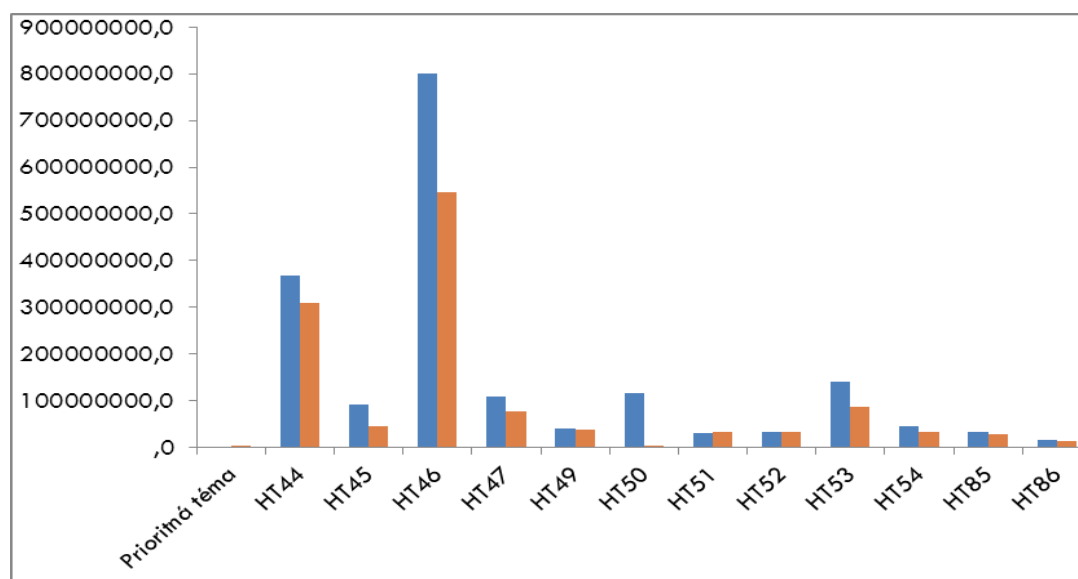
Tab. č. 11: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi k 31.12.2011

	Závazok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EU zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EU zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 1	915 643 065,00	105 200 246,90	11,49%	120 858 866,28	13,20%
Prioritná os 2	120 000 000,00	12 402 495,28	10,34%	19 252 903,30	16,04%
Prioritná os 3	180 000 000,00	53 199 057,14	29,56%	77 857 359,29	43,25%
Prioritná os 4	485 000 000,00	53 807 449,81	11,09%	101 797 561,81	20,99%
Prioritná os 5	50 756 935,00	2 564 314,61	5,05%	5 722 349,61	11,27%
Prioritná os 6	48 600 000,00	3 374 692,11	6,94%	19 900 326,12	40,95%
Prioritná os 7	20 000 000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Spolu za program	1 820 000 000,00	230 548 255,85	12,67%	345 389 366,41	18,98%

Zdroj: CO

Porovnanie zazmluvnenia alokácie voči pridelenému príspevku spoločenstva (celkovej alokácii) za jednotlivé prioritné osi k 31.12.2011

Graf č. 1

Stav k 31.12.2011 podľa ITMS

■ Alokácia
■ Zazmluvnenie alokácie

Celkové zazmluvnenie alokácie v roku 2011 je na úrovni 68,32 %, čo je oproti roku 2010 vzrast o 12,79% berúc do úvahy navýšenú alokáciu v súvislosti s revíziou OP ŽP (viď kapitola 2.4 správy).

Rovnomerný vývoj v rámci OP ŽP, čo sa týka zazmluvnenia alokácie prioritnej osi voči pridelenému príspevku spoločenstva bol zaznamenaný v rámci prioritnej osi 3 a prioritnej osi 5, pri ktorých úroveň čerpania alokácie dosahuje 82,08% a 93,71%, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 43,37% a 11,37% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os

Prioritné osi 1 a 4 predstavujú osi s najvyššou alokáciou v rámci OP ŽP a ich úroveň zazmluvnenia dosahuje 66,54% a 63,87% a vyplatené prostriedky prijímateľom dosahujú výšku 13,20% a 21,03% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os. Úroveň zazmluvnenia však ovplyvňuje fakt, že doteraz

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

nebol chválený žiaden veľký projekt v rámci prioritnej osi 1 a v rámci prioritnej osi 4 nedošlo k zazmluvneniu alokácie operačného cieľa 4.4 v dôsledku zdĺhavého legislatívneho procesu v oblasti environmentálnych záťaží (viď kapitola 3.4.2 správy).

Výrazný pokrok v miere zazmluvnenia alokácie je zaznamenaný v rámci prioritnej osi 2, kde voči predchádzajúcemu obdobiu došlo k nárastu na 73,02%.

V rámci prioritnej osi 6 došlo v roku 2011 taktiež k zvýšeniu zazmluvnenia alokácie, nakoľko všetky následnícke projekty vzniknuté v dôsledku delimitácie MŽP SR boli v ITMS posunuté do stavu realizácia a taktiež boli schválené projekty na podporu implementácie OP ŽP.

Prioritná os 7 ako novovytvorená prioritná os vykazuje v roku 2011 nulové zazmluvnenie, ktoré bolo spôsobené revíziou Operačného programu.

V absolútnom vyjadrení sa úroveň zazmluvnenia oproti roku 2010 zvýšila o 232 776 754 EUR, čo predstavuje nárast o 23,031%. Nakoľko v roku 2011 došlo k revízii Operačného programu verzia 3, percentuálne vyjadrenia čerpania alokácie voči celkovej alokácii sa v dôsledku zvýšenia alokácie o 20 000 000 EUR oproti predchádzajúcim rokom zmenili, aj keď nedošlo k zvýšeniu zazmluvnenia v rámci niektorej prioritnej osi.

Proces kontrahovania a čerpania prostriedkov v rámci OP ŽP bol v priebehu roka 2011 ovplyvnený viacerými faktormi, ktoré mali nepriaznivý dopad predovšetkým na úroveň čerpania prostriedkov v rámci OP ŽP.

K najvýznamnejším dôvodom ovplyvňujúcim úroveň čerpania prostriedkov v rámci OP ŽP patria:

- charakter projektov podporovaných v rámci OP ŽP – investičné projekty v oblasti environmentálnej infraštruktúry, ktoré svojimi parametrami a náročnosťou realizácie neumožňujú rýchle čerpanie v prvých fázach realizácie, ale rovnomerné čerpanie prostriedkov počas celej doby oprávnenosti, resp. v prípade investične náročnejších projektov až v druhej polovici obdobia implementácie projektu
- problémy v procese implementácie projektov, a to v oblasti verejného obstarávania, v súvislosti so žiadosťami prijímateľov o zmenu projektov (časový harmonogram, finančný plán, technické riešenie) v priebehu ich implementácie, čo predlžuje realizáciu projektov a nedostatky v žiadostiach o platbu predkladaných prijímateľmi, čo vedie k potrebe ich dopĺňania, resp. zamietnutiu niektorých z nich;
- obmedzenia v procese kontrahovania projektov s ich následným dopadom na úroveň čerpania prostriedkov v rámci OP ŽP, a to náročná príprava veľkých projektov financovaných z Kohézneho fondu, ktorých schvaľovanie prebieha na úrovni Európskej komisie; potreba „rezervovania“ určitej časti prostriedkov Kohézneho fondu na realizáciu projektov v rámci lokálnych stratégií komplexného prístupu zameraných na podporu marginalizovaných rómskych komunít;

Relevantné faktory ovplyvňujúce čerpanie jednotlivých prioritných osí sú uvedené v rámci kapitol o finančnej implementácii PO.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Opatrenia RO prijaté za účelom zvýšenia úrovne čerpania

- vypracovanie Príručky pre prijímateľa pre projekty spolufinancované z ERDF/KF, ktorá predstavuje metodický dokument, napomáhajúci prijímateľovi pri implementácii projektu spolufinancovaného z fondov ES a štátneho rozpočtu, poskytuje doplňujúce a vysvetľujúce informácie a slúži k zlepšeniu vzájomnej spolupráce všetkých strán zapojených do implementácie projektu. Obsahuje tematické časti chronologicky rozdelené od verejného obstarávania, cez monitorovanie projektu, predkladanie žiadostí o platbu, kontrolu na mieste, prípadných zmien projektov až po samotné ukončenie realizácie aktivít projektu vrátane súvisiacich príloh;
- skrátenie lehoty na preplácanie žiadostí o platbu;
- platobná jednotka v spolupráci s riadiacim orgánom s cieľom zrýchlenia čerpania a v nadväznosti na UV SR č. 323/2011, úloha B.3 prehodnotila dokumentáciu postupujúcu z riadiaceho orgánu platobnej jednotke s cieľom zníženia jej objemu a pristúpila k obmedzeniu objemu predkladanej dokumentácie len na žiadosť o platbu bez podpornej dokumentácie uvedenej v časti Zoznam všeobecných príloh a záznam z administratívnej kontroly žiadosti o platbu. Uvedená zmena nadobudla účinnosť od 10.10.2011
- zvýšenie frekvencie komunikácie medzi RO a prijímateľom, posilnenie informačných a komunikačných nástrojov RO v oblasti implementácie projektov;
- zníženie administratívnej náročnosti prípravy projektov;
- zníženie administratívnej záťaže prijímateľov počas realizačnej fázy projektu
- zefektívnenie realizácie a kontroly verejného obstarávania a obchodnej verejnej súťaže

Prostriedky poskytnuté prijímateľom na financovanie projektov

Na financovanie projektov sa prijímateľom okrem refundovaných prostriedkov za realizované a schválené oprávnené výdavky poskytuje aj zálohové financovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu (t.j. zálohové platby alebo predfinancovanie). K 31.12.2011 je na úrovni prijímateľov poskytnutých a k tomuto dátumu nezúčtovaných celkom 95 531 271,99 EUR (83 461 242,29 EUR za zdroj EÚ a 12 070 029,70 EUR za zdroj spolufinancovania zo štátneho rozpočtu). Celkové čerpanie OP ŽP k 31.12.2011 na úrovni platobnej jednotky, t.j. súčet výdavkov schválených certifikačným orgánom v súhrnných žiadostiach o platbu znížených o nezrovnalosti vykázané v žiadostiach o platbu na EK a prostriedkov poskytnutých prijímateľom, ktoré neboli k tomuto termínu zúčtované, predstavuje sumu 491 609 352,23 EUR. Z toho za zdroj EÚ sumu 428 850 608,70 EUR a za zdroj spolufinancovania zo štátneho rozpočtu sumu 62 758 743,53 EUR. Podiel celkového čerpania za zdroj EÚ na úrovni platobnej jednotky na celkovom záväzku 2007 - 2013 predstavuje za OP ŽP 23,43 %.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Predložené a schválené súhrnné žiadosti o platbu (ďalej len „SŽP“)

V období od 01.01.2011 do 31.12.2011 bolo zo strany PJ na CO predložených 42 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 271 991 854,95 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 237 063 555,88 EUR a zo zdrojov ŠR: 34 928 299,07 EUR, pričom:

- 40 SŽP bolo schválených v plnej sume,
- 2 SŽP boli schválené v zníženej sume.

V období od 01.01.2011 do 31.12.2011 bolo zo strany PJ na CO predložených 21 súhrnných žiadostí o platbu za ERDF v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 71 284 565,55 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 62 250 374,73 EUR a zo zdrojov ŠR: 9 034 190,82 EUR, pričom:

- 19 SŽP bolo schválených v plnej sume,
- 2 SŽP boli schválené v zníženej sume.

V období od 01.01.2011 do 31.12.2011 bolo zo strany PJ na CO predložených 21 súhrnných žiadostí o platbu za KF v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 200 707 289,40 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 174 813 181,15 EUR a zo zdrojov ŠR: 25 894 108,25 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

Celková suma schválených SŽP v roku 2011 predstavovala sumu za EÚ zdroje a zdroje ŠR na spolufinancovanie 264 648 291,18 EUR, z toho 230 821 526,69 EUR zo zdrojov EÚ a 33 826 764,49 EUR zo zdrojov ŠR. Celková suma schválených SŽP k 31.12.2011 predstavuje sumu za EÚ zdroje a zdroje ŠR 396 454 174,88 EUR, z toho 345 710 686,57 EUR zo zdrojov EÚ a 50 743 488,31 EUR zo zdrojov ŠR na spolufinancovanie.

Celková suma schválených SŽP za ERDF v roku 2011 predstavovala sumu za EÚ zdroje a zdroje ŠR na spolufinancovanie 63 941 001,78 EUR, z toho 56 008 345,54 EUR zo zdrojov EÚ a 7 932 656,24 EUR zo zdrojov ŠR. Celková suma schválených SŽP k 31.12.2011 predstavuje sumu za EÚ zdroje a zdroje ŠR 96 341 323,17 EUR, z toho 83 826 361,78 EUR zo zdrojov EÚ a 12 514 961,39 EUR zo zdrojov ŠR na spolufinancovanie.

Celková suma schválených SŽP za KF v roku 2011 predstavovala sumu za EÚ zdroje a zdroje ŠR na spolufinancovanie 200 707 289,40 EUR, z toho 174 813 181,15 EUR zo zdrojov EÚ a 25 894 108,25 EUR zo zdrojov ŠR. Celková suma schválených SŽP k 31.12.2011 predstavuje sumu za EÚ zdroje a zdroje ŠR 300 112 851,71 EUR, z toho 261 884 324,79 EUR zo zdrojov EÚ a 38 228 526,92 EUR zo zdrojov ŠR na spolufinancovanie.

Čerpanie záväzku EÚ

Čerpanie prostriedkov EÚ (po zohľadnení nezrovnalostí deklarovaných v žiadostiach o platbu na EK) k 31.12.2011 vo výške 345 389 366,41 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzku 2009 predstavuje 100 %, pričom sa už čerpá záväzok 2010 na úrovni 26,87 %. Podiel čerpania prostriedkov EÚ k 31.12.2011 na celkovom záväzku 2007 - 2013 predstavuje za OP ŽP 18,98 %.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Čerpanie prostriedkov ERDF (po zohľadnení nezrovnalostí deklarovaných v žiadostiach o platbu na EK) k 31.12.2011 vo výške 83 579 708,90 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzku 2009 predstavuje 100 %, pričom sa už čerpá záväzok 2010 na úrovni 90,88 %. Podiel čerpania prostriedkov ERDF k 31.12.2011 na celkovom záväzku 2007 - 2013 za ERDF predstavuje 33,33 %.

Čerpanie prostriedkov KF (po zohľadnení nezrovnalostí deklarovaných v žiadostiach o platbu na EK) k 31.12.2011 vo výške 261 809 657,51 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzku 2009 predstavuje 100 %, pričom sa už čerpá záväzok 2010 na úrovni 19,66 %. Podiel čerpania prostriedkov KF k 31.12.2011 na celkovom záväzku 2007 - 2013 za KF predstavuje 16,68 %.

RO pre OP ŽP pravidelne monitoruje stav plnenia záväzkov alokovaných na jednotlivé roky v rámci finančného plánu OP ŽP. Zohľadňuje pritom potrebu rešpektovania pravidla n+3, resp. n+2, aby bolo možné predísť automatickému kráteniu záväzku zo strany EK v prípade nevyčerpania prostriedkov zo zdrojov EÚ alokovaných v rámci OP ŽP na príslušný rok v súlade s vyššie uvedeným pravidlom.

Aktuálne RO pre OP ŽP (vo vzťahu k súhrnným žiadostiam o platbu) eviduje splnenie záväzku za rok 2008 ako aj roku 2009 v prípade oboch fondov KF a ERDF. Záväzok za rok 2010 je v prípade ERDF splnený na 90,88 % a v prípade KF sa plní na 19,66%. Záväzky za rok 2010 je MŽP SR povinné v zmysle pravidla n+3 vyčerpať do konca roku 2013.

Žiadosti o platbu na EK (ďalej len „ŽoP“)

V roku 2011 predložil certifikačný orgán 2 priebežné žiadosti o platbu za OP ŽP v celkovej výške ERDF a KF 71 027 274,17 EUR, z toho 1 žiadosť za KF v celkovej výške 48 935 684,53 EUR a 1 žiadosť za ERDF v celkovej výške 22 091 589,64 EUR. Výdavky deklarované na EK (ERDF+KF) k 31.12.2011 v celkovej výške 166 907 865,79 EUR predstavujú 9,17 % na záväzku 2007-2013.

Percentuálny podiel výdavkov deklarovaných v ŽoP na EK k 31.12.2011 za ERDF vo výške 46 018 352,75 EUR na upravenom záväzku 2008 predstavuje 100 %, pričom na upravenom záväzku 2009 predstavujú deklarované výdavky za ERDF 81,15 %. Výdavky deklarované na EK za ERDF k 31.12.2011 predstavujú 18,35 % na záväzku 2007-2013.

Percentuálny podiel výdavkov deklarovaných v ŽoP na EK k 31.12.2011 za KF vo výške 120 889 513,04 EUR na upravenom záväzku 2008 predstavuje 100 %, pričom na upravenom záväzku 2009 predstavujú deklarované výdavky za KF 61,93 %. Výdavky deklarované na EK za KF k 31.12.2011 predstavujú 7,70 % na záväzku 2007-2013.

Prehľad o žiadostiach o platbu predložených EK je uvedený v Prílohe č. 3.

Platby prijaté z Európskej komisie

V roku 2011 EK nepreviedla na relevantné účty CO pre OP ŽP žiadne prostriedky priebežných platieb z dôvodu prerušenia schvaľovania platieb, ktoré oznámila slovenským orgánom listom z 15.07.2011. Platby neboli obnovené do konca roku 2011 (viď kapitola 2.3).

Platby prijaté z Európskej komisie k 31.12.2011 znázorňuje Príloha č. 4.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Prehľad uhradených výdavkov

Tab. č. 12: Prehľad uhradených výdavkov k 31.12.2011

	Celkové financovanie operačného programu (na úrovni EÚ a národnej úrovni)	Základ pre výpočet príspevku EÚ	Celková suma certifikovaných oprávnených výdavkov zahrnutá do žiadostí o platbu ¹	Zodpovedajúci príspevok z verejných zdrojov ¹	Miera plnenia v %
	a	b	c	d	e = d/a
Prioritná os 1 (KF)	1 077 227 135,77	verejné zdroje	37 239 853,33	36 664 833,58	3,40%
Prioritná os 2 (KF)	141 176 470,55	verejné zdroje	11 063 922,39	10 797 110,76	7,65%
Prioritná os 3 (ERDF)	211 764 706,00	verejné zdroje	58 710 399,93	49 222 120,40	23,24%
Prioritná os 4 (KF)	570 588 235,33	verejné zdroje	85 529 989,49	74 020 733,84	12,97%
Prioritná os 5 (ERDF)	59 714 041,26	verejné zdroje	4 917 118,14	4 917 118,14	8,23%
Prioritná os 6 (KF)	57 176 470,00	verejné zdroje	20 740 278,14	20 740 278,14	36,27%
Prioritná os 7 (ERDF)	23 529 411,76	verejné zdroje	0,00	0,00	0,00%
Celkový súčet	2 141 176 470,67		218 201 561,42	196 362 194,86	9,17%

Zdroj: CO

¹⁾ Kumulatívne číselné údaje

Stĺpec a) – alokácia OP rozdelená podľa prioritných osí (EÚ + ŠR + OVZ bez súkromných zdrojov);

Stĺpec c) - kumulatívna celková suma certifikovaných oprávnených výdavkov zahrnutá do poslednej ŽoP na EK v danom roku za OP (EÚ + ŠR + OVZ + SZ);

Stĺpec d) – zodpovedajúci príspevok z verejných zdrojov zo ŽoP na EK za OP (EÚ + ŠR + OVZ);

Skratky:

OVZ – ostatné verejné zdroje

SZ – súkromné zdroje

Odhady očakávaných výdavkov

Odhady očakávaných výdavkov na rok 2011 zaslané na EK k 30.04.2011 za OP ŽP predstavovali sumu 145 050 000 EUR, z toho 45 050 000 EUR za ERDF a 100 000 000 EUR za KF. Aktualizované odhady očakávaných výdavkov na rok 2011 zaslané na EK k 31.08.2011 za OP ŽP predstavovali sumu 165 050 000 EUR, z toho 45 050 000 EUR za ERDF a 120 000 000 EUR za KF.

Odhady očakávaných výdavkov za rok 2011 neboli naplnené z dôvodu:

- neschválenia 2 žiadostí o platbu zo strany EK (predložené CO na EK v roku 2011) z dôvodu prerušenia schvaľovania platieb, o ktorom EK informovala listom zo dňa 15.07.2011,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- nepredkladania ďalších žiadostí o platbu zo strany CO na EK z dôvodu zistenia závažných nedostatkov v systéme riadenia a kontroly, ktoré ovplyvňujú spoľahlivosť postupov pre certifikáciu platieb

Tab. č. 13: Porovnanie skutočného a plánovaného čerpania v roku 2011

	Plánované čerpanie oprávnených výdavkov v roku 2011 v € (OOV zaslané CO na EK k 30.04. 2011)		Čerpanie oprávnených výdavkov voči EK za rok 2011 v €		Odchýlka (plánované čerpanie – čerpanie voči EK) v €		Odchýlka (naplnenie OOV) v %	
	EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje	
	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF
Spolu za program	45 050 000	100 000 000	0,00	0,00	45 050 000	100 000 000	0,00	0,00
	Plánované čerpanie oprávnených výdavkov v roku 2011 v € (OOV zaslané CO na EK k 31.08. 2011)		Čerpanie oprávnených výdavkov voči EK za rok 2011 v €		Odchýlka (plánované čerpanie – čerpanie voči EK) v €		Odchýlka (naplnenie OOV) v %	
	EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje	
	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF
Spolu za program	45 050 000	120 000 000	0,00	0,00	45 050 000	120 000 000	0,00	0,00

Zdroj: CO

Certifikačné overovania

V období od 01.01.2011 do 31.12.2011 bolo vykonané certifikačné overovanie v rámci 2 SŽP priamo na RO a PJ. Overovaná vzorka výdavkov predstavuje sumu 7 669 866,71 EUR, čo je 2,48 % z objemu predložených SŽP a zároveň 48,60 % z objemu overovaných SŽP. Zo strany CO bolo na RO vykonané aj tematické certifikačné overovanie zamerané na overenie postupov RO týkajúcich sa kontroly verejného obstarávania v rámci projektov OP ŽP.

Neoprávnené výdavky a ani nezrovnalosti neboli v rámci predložených SŽP identifikované. V sledovanom období nebol z úrovne CO podaný podnet na výkon kontroly na Úrad pre verejné obstarávanie ani podnet na výkon vládneho auditu.

Pri certifikačných overovaniach vykonaných v roku 2011 boli identifikované nasledovné zistenia s vysokou a strednou závažnosťou:

Nesprávna aplikácia postupov, chýbajúce postupy, nedostatky vo výstupoch RO/PJ

1. nezverejnenie dodatkov a zmien k zmluve o poskytnutí NFP v centrálnom registri zmlúv, resp. nedodržanie stanovených lehôt na ich zverejnenie zo strany RO, v dôsledku čoho zmeny zmlúv nenadobudli účinnosť,
2. nedostatočné overenie dodržania pravidiel a princípov verejného obstarávania v rámci kontroly projektov,
3. nevykonanie ex-ante kontroly nadlimitného postupu verejného obstarávania v súlade s IMP,
4. chýbajúci dôkaz o vykonaní preukázateľnej matematickej kontroly výpočtu oprávnenej sumy zo ŽoP,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

5. uhradenie finančných prostriedkov dodávateľovi na iný účet ako ten, ktorý bol uvedený vo faktúre a v zmluve o dielo.

Nedostatky vo výzve a pri hodnotení a výbere projektov

6. nedostatočné overenie dodržania pravidiel štátnej pomoci v rámci kontroly formálnej správnosti ŽoNFP v súvislosti s poskytovaním služieb vo verejnom záujme,
7. nedodržanie určených pravidiel pri prideľovaní bodov v rámci odborného hodnotenia, resp. nedostatočné zdôvodnenie prideleného počtu bodov v rámci odborného hodnotenia ŽoNFP,
8. nerešpektovanie zásady správneho finančného riadenia a nedostatočné posúdenie hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri niektorých položkách rozpočtu v rámci odborného hodnotenia ŽoNFP,
9. nedostatočné vykonanie kontroly formálnej správnosti ŽoNFP v súvislosti s nesprávnym zaradením výdavkov na stavebné práce pod bežné výdavky a následne pri odbornom hodnotení nesprávne použitie hodnotiacich kritérií pre neinvestičné aktivity.

Nedostatky pri verejnom obstarávaní, obchodnej verejnej súťaži

10. použitie neprimeraného rozsahu požiadaviek na preukázanie technickej alebo odbornej spôsobilosti a možné nedodržanie princípu nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, nerešpektovanie zákonného znenia pri formulovaní podmienok účasti na preukázanie technickej alebo odbornej spôsobilosti,
11. nesúlad medzi podmienkami účasti uvedenými v oznámení o vyhlásení VO a v súťažných podkladoch,
12. nedostatočné posúdenie splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní komisiou na vyhodnotenie ponúk v prípade ponuky úspešného uchádzača,
13. rozdelenie predmetu zákazky s cieľom vyhnúť sa použitiu prísnejšieho postupu verejného obstarávania,
14. zahrnutie dodávky tovaru, ktorá nebola nevyhnutná na stavebné práce, do predpokladanej hodnoty zákazky na uskutočnenie stavebných prác s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov zadávania nadlimitnej zákazky na tovary,
15. diskriminačný opis predmetu zákazky zvyhodňujúci určitých záujemcov,
16. nedostatočné zdôvodnenie vylúčenia ponuky pre nesplnenie požiadaviek na predmet zákazky v prípade ponuky s najnižšou cenou,
17. nesúlad uzavretej zmluvy so súťažnými podkladmi a s ponukou predloženou úspešným uchádzačom,
18. stanovenie neobjektívnych kritérií na výber obmedzeného počtu záujemcov v užšej súťaži,
19. neuvedenie podmienok účasti a kritérií na vyhodnotenie ponúk vo výzve na predkladanie ponúk,
20. neuvedenie návrhov na plnenie kritérií v zápisnici z otvárania ponúk,
21. súťažné podklady neobsahovali podrobný opis predmetu zákazky a obchodné podmienky,
22. komisia na vyhodnotenie ponúk neposudzovala splnenie podmienok účasti v súlade so zákonom o VO,
23. komisia na vyhodnotenie ponúk nepostupovala pri vyhodnotení ponúk v súlade so zákonom o VO,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

24. nesprávne určenie, resp. chýbajúci postup určenia predpokladanej hodnoty zákazky,
25. vyžadovanie úhrady za súťažné podklady vo výške presahujúcej skutočné náklady na ich rozmnoženie,

Ostatné

26. nezabezpečenie predĺženia platnosti nájomných zmlúv, predložených žiadateľom pre účely preukázania splnenia podmienok poskytnutia pomoci stanovených vo výzve na predkladanie ŽoNFP, po predĺžení realizácie projektu.

K 31. 12. 2011 boli všetky zistenia v štádiu riešenia CO.

Nezrovnalosti

V období od 01.01.2011 do 31.12.2011 boli certifikačnému orgánu oznámené:

1. Nezrovnalosti s finančným dopadom na rozpočet EÚ:

8 nezrovnalostí v celkovej výške 9 453 615,21 EUR. 5 nezrovnalostí bolo identifikovaných kontrolou podľa článku 13 nariadenia EK č. 1828/2006/ES a 3 nezrovnalosti boli identifikované podľa čl. 16 nariadenia EK č. 1828/2006/ES.

2. Nezrovnalosti k programovej štruktúre/systémové nezrovnalosti:

V roku 2011 bolo certifikačnému orgánu predložených 6 systémových nezrovnalostí bez finančného dopadu na rozpočet EÚ.

Tab. č. 14: Prehľad nezrovnalostí s finančným dopadom podľa prioritnej osi v roku 2011

Prioritná os	Nezrovnalosti s finančným dopadom (počet)	Nezrovnalosti s finančným dopadom v €	
		Celková suma	Suma za zdroj EÚ
4	4	196 498,44	166 726,25
6	4	9 257 116,77	7 868 549,25
Spolu:	8	9 453 615,21	8 035 275,50

Zdroj: CO

V prípade prioritnej osi 4 sa jednalo o nasledovné nezrovnalosti:

- v rámci dvoch projektov, zameraných na zlepšenie recyklácie oloveného odpadu a rozšírenie kapacity existujúcej technológie na zhodnocovanie odpadov z elektrických a elektronických zariadení bol zistený rozpor so Schémou štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre programové obdobie/roky 2007 2013;
- v prípade projektu zameraného na vybudovanie zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu Úrad pre verejné obstarávanie identifikoval v súťaži na realizáciu stavby a dodanie tovarov porušenie zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní, § 9 ods. 2, § 16 ods. 2 a § 49 ods. 2;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- v rámci projektu na intenzifikáciu separovaného zberu došlo k nedostatočnému overeniu verejného obstarávania, bolo zistené porušenie § 128 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní.

V prípade prioritnej osi 6 sa jednalo o nasledovné nezrovnalosti:

- v rámci projektu Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007-2013 (1.etapa) došlo k porušeniu Článku 15 Všeobecných zmluvných podmienok k Zmluve o poskytnutí NFP;

- v prípade dvoch projektov zameraných na zabezpečenie propagácie v programovom období 2007 - 2013 v rámci OP ŽP verejný obstarávateľ MŽP SR porušilo § 24 ods. 6 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, a tiež konalo v rozpore s § 64 ods. 2 č. 25/2006 z. z. o verejnom obstarávaní a § 42 ods. 1 zákona č. 25/2006 z. z. o verejnom obstarávaní;

- v projekte Refundácia osobných nákladov za zamestnancov MŽP SR zapojených do riadenia a implementácie OP ŽP_01 – došlo k porušeniu § 31 odsek 1 písm. b) Zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Finančné opravy

Tab. č. 15: Prehľad o vykonaných finančných opravách vo výkaze výdavkov v roku 2011

Prioritná os	Stiahnuté sumy (Withdrawals) vo výkaze výdavkov v roku 2011 (v EUR)		Odpočítané vrátené sumy (Recoveries) vo výkaze výdavkov v roku 2011 (v EUR)		Nevymožiteľné sumy (v EUR)	
	EÚ zdroj	Verejné zdroje (EU+ŠR+VVZ)	EÚ zdroj	Verejné zdroje (EU+ŠR+VVZ)	EÚ zdroj	Verejné zdroje (EU+ŠR+VVZ)
3	0,00	0,00	244 973,79	288 204,46	0,00	0,00
6	0,00	0,00	28 297,05	33 290,65	0,00	0,00
Spolu	0,00	0,00	273 270,84	321 495,11	0,00	0,00

Zdroj: CO

Vrátená / znovu použitá pomoc

Vrátené finančné prostriedky budú využité na financovanie iných oprávnených projektov, nie na operácie, ktoré boli predmetom opravy.

JEREMIE

Dňa 12.01.2011 bol schválený uznesením vlády SR č.12/2011 materiál „Návrh dodatku č. 2 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi Slovenskou republikou a Európskym investičným fondom a zmeny uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 752 z 21. októbra 2009 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 265 z 26. apríla 2010“, ktorý obsahoval všetky dohodnuté podmienky riadiacich orgánov, MF SR a EIF k postupom, riadeniu a fungovaniu holdingového fondu JEREMIE (Slovenský záručný a rozvojový fond alebo SZRF), ako aj alokačné zmeny, na základe ktorých Ministerstvo hospodárstva SR v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast dodatočne vyčlenilo za účelom prevodu do EIF na iniciatívu JEREMIE chýbajúcu čiastku 27 mil. EUR (ERDF) spolu s prislúchajúcou čiastkou národného

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

spolufinancovania. Znížením počtu participujúcich riadiacich orgánov sa zjednoduší komplikovaná horizontálna implementačná štruktúra holdingového fondu JEREMIE a v neposlednom rade, alokácia z Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast predstavuje objem zdrojov s veľkým komerčne využiteľným potenciálom, čo výrazne prispeje k efektivite a hospodárnosti použitia prostriedkov ERDF.

Na základe uvedených skutočností dôjde k úprave v Operačnom programe Životné prostredie, a to v rámci kapitoly 8 Finančný plán, tabuľka č. 8.4 Informatívne rozdelenie príspevku z fondov do kategórií (v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „Forma finančného príspevku“, kde bude zrušená kategória SF04 (iné formy financovania) a finančné prostriedky v sume 27 miliónov EUR budú presunuté do kategórie SF01 (nenávratná dotácia). Vo vzťahu k prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy bude uvedené predstavovať návrat k použitiu štandardných foriem pomoci – nenávratné finančné príspevky.

Vzhľadom na to, že alokácie na príspevok z fondov do kategórií pomoci podľa formy finančného príspevku majú indikatívny charakter, nejde o urgentnú zmenu operačného programu, takže do textu OP ŽP bude uvedená zmena premietnutá vtedy, ak zo závažnejších dôvodov vyplynie potreba vykonania revízie OP ŽP.

Zoznam kontrol na mieste vykonaných RO v sledovanom období

Súčasť finančnej kontroly projektu ako celku tvorí kontrola na mieste, ktorá sa vykonáva za účelom zabezpečenia efektívneho finančného manažmentu prostriedkov poskytovaných z KF/ERDF a štátneho rozpočtu SR. Každý projekt musí byť predmetom kontroly na mieste minimálne jedenkrát počas jeho realizácie, najneskôr však pred uhradením záverečnej ŽoP. RO je povinný vykonať minimálne jedenkrát kontrolu na mieste aj po skončení realizácie projektu, a to najneskôr do dňa uplynutia účinnosti Zmluvy o NFP.

Cieľom kontroly realizácie projektu na mieste je skontrolovať reálne (skutočné) dodanie tovarov, vykonanie prác a poskytnutie služieb deklarovaných na účtovných dokladoch a podpornej dokumentácie predložených prijímateľom spolu so žiadosťou o platbu v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, resp. s dokumentmi, na ktoré sa daná zmluva o poskytnutí NFP odvoláva.

V roku 2011 RO vykonal 204 kontrol na mieste, z toho 40 v rámci prioritnej osi 1, 13 prioritná os 2, 70 prioritná os 3, 72 prioritná os 4, 3 v rámci prioritnej osi 5 a 6 kontrol na mieste v rámci prioritnej osi 6.

Kompletný zoznam kontrol na mieste vykonaných riadiacim orgánom v roku 2011 spolu s termínmi, prijatými opatreniami a odpočtami je uvedený v Prílohe č. 5 správy.

Informácie o dodržiavaní lehôt v procesoch spracovania ŽoP

Vo veci dodržiavania časových limitov pri úhrade ŽoP v súlade so Systémom finančného riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013 možno konštatovať, že lehoty na kontrolu žiadostí o platbu boli RO vo väčšine prípadov dodržiavané. K prekročeniu lehoty na kontrolu došlo v 132 prípadoch,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

pričom najdlhšie prekročenie lehoty na kontrolu ŽoP bolo v dĺžke 230 dní, z dôvodu výkonu certifikačného overovania MF SR na danom projekte. Priemerné omeškanie zo všetkých omeškaní bolo 19 dní.

Najhlavnejšími *príčinami nedodržania časových limitov* vo väčšine prípadov bola administratívna náročnosť nárokových výdavkov zo strany prijímateľa za dlhšie časové obdobie realizácie projektu a zložitá podporná dokumentácia. Z uvedených dôvodov RO prijal nápravné opatrenia, ako zjednodušenie postupov vykazovania výdavkov a aktualizáciu príručky pre prijímateľa.

V prípade OP ŽP v zmluve o poskytnutí NFP prijímateľ nemá nárok na úrok z omeškania platby

2.1.3 Implementácia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu z regionálneho aspektu

Jedným z východísk OP ŽP bola analýza socioekonomickej situácie SR, v rámci ktorej ako jedna z dôležitých disparít bola identifikovaná nedostatočná kvalita a nedobudovanosť environmentálnej infraštruktúry. Stav environmentálnej infraštruktúry patrí k rozhodujúcim faktorom ekonomického rozvoja a konkurencieschopnosti ekonomiky, pričom OP ŽP prostredníctvom svojich prioritných osí, resp. operačných cieľov prispieva k budovaniu a modernizácii environmentálnej infraštruktúry a ochrane životného prostredia, a tým k vyrovnávaniu regionálnych rozdielov.

OP ŽP je z prevažnej časti (1 569 243 065 EUR) financovaný z prostriedkov Kohézneho fondu, ktorého programovanie sa uskutočňuje na úrovni NUTS I. Stratégia OP ŽP a následne aj jeho implementácia je preto v prvom rade podriadená dosiahnutiu globálneho cieľa OP ŽP na národnej úrovni, ktorým je zlepšenie stavu životného prostredia SR prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov SR a EÚ, so zameraním najmä na splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ.

Indikatívne rozdelenie alokácie na regionálnej úrovni je preto podriadené dosiahnutiu vyššie uvedeného cieľa na národnej úrovni a teda je významné v tej miere, v akej napomáha dosiahnutiu hlavného cieľa na úrovni NUTS I.

Indikatívne regionálne alokácie v rámci OP ŽP sú prílohou č. 15 OP ŽP, ktorá obsahuje:

- a) zdôvodnenie indikatívneho rozdelenia finančných alokácií na regionálnej úrovni, a to podľa jednotlivých prioritných osí a operačných cieľov
- b) tabuľku s uvedením indikatívnych regionálnych alokácií na úrovni NUTS II
- c) indikatívne rozdelenie alokácie OP ŽP na regionálnej úrovni (jednotlivé VÚC), ktoré vychádzalo predovšetkým zo súčasnej situácie jednotlivých regiónov v oblasti ich vybavenosti environmentálnou infraštruktúrou a z toho vyplývajúcich potrieb jednotlivých regiónov.

Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé kraje (NUTS III) je potrebné považovať za orientačné, vytvorené odborným odhadom na základe podkladov, ktoré boli k dispozícii v rámci prípravy operačného programu. Reálne regionálne rozdelenie finančných alokácií v procese

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

implementácie OP ŽP je ovplyvnené pripravenosťou projektov žiadateľov z jednotlivých VÚC, počtom a najmä kvalitou predložených žiadostí.

Základným východiskom pre územný priemet poskytovania finančných prostriedkov z OP ŽP je v zmysle schváleného operačného programu geografická oprávnenosť regiónov čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov a KF v nadväznosti na tri ciele kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 - 2013, ktorá je určená na základe ich ekonomickej výkonnosti.

Zo štrukturálnych fondov – konkrétne z Európskeho fondu regionálneho rozvoja – je v rámci cieľa Konvergencia podpora zameraná na regióny NUTS II, ktorých hrubý domáci produkt na obyvateľa v parite kúpnej sily (HDP/obyv. v PKS), vypočítaný na základe disponibilných údajov za tri posledné roky pred prijatím nariadenia, nedosiahne 75 % priemeru rozšírenej EÚ – čo je v prípade SR celé jej územie s výnimkou Bratislavského kraja. Cieľ Konvergencia financovaný z Kohézneho fondu pokrýva celé územie SR ako členského štátu, ktorého hrubý národný dôchodok (HND) v parite kúpnej sily, vypočítaný na základe disponibilných údajov za tri posledné roky nedosiahol 90% priemeru EÚ“ (kapitoly 4.3 *Stratégia na dosiahnutie globálneho cieľa ako výsledok tematickej a územnej koncentrácie*).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že čo sa týka oprávnenosti jednotlivých regiónov čerpať finančné prostriedky z OP ŽP, sú základným meradlom nasledovné dve pravidlá:

- Pre projekty financované z ERDF je oprávneným územím celé územie Slovenskej republiky okrem regiónu NUTS II Bratislavský kraj,
- Pre projekty financované z Kohézneho fondu je oprávneným územím celé územie SR (celý región NUTS I).

Riadiaci orgán pri výbere žiadostí o NFP, ktoré sú, resp. budú podporené z OP ŽP, uvedené pravidlá striktne dodržiava.

Pre väčšinu aktivít v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia nie je členenie podľa administratívnych hraníc relevantné (napr. aktivity v oblasti ochrany ovzdušia; aktivity v oblasti ochrany prírody a krajiny, ktoré sú závislé od polohy chránených území; protipovodňové aktivity, ktoré sa realizujú podľa povodí; aktivity v oblasti vodného hospodárstva, implementácia ktorých prebieha podľa vodárenských spoločností) (kapitoly 4.3 *Stratégia na dosiahnutie globálneho cieľa ako výsledok tematickej a územnej koncentrácie*).

„Z uvedeného vyplýva, že intervencie v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia síce môžu zasahovať inovačné a kohézne póly rastu, ale pre ich teritoriálne zameranie je prvoradý stav životného prostredia v konkrétnom území (záver kapitoly 4.3 *Stratégia na dosiahnutie globálneho cieľa ako výsledok tematickej a územnej koncentrácie*).

Taktiež z doterajších analýz vyplýva, že počet schválených a zazmluvnených žiadostí o NFP na úrovni jednotlivých regiónov závisí najmä od počtu predložených žiadostí a od ich kvality. V prípade

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

odchýlky od indikatívnych regionálnych alokácií je teda možné pristúpiť k vykonaniu opatrení na zvýšenie informovanosti žiadateľov a zlepšenie kvality predkladaných žiadostí o NFP zameraných na tie regióny, ktoré počtom predložených žiadostí, ich kvalitou alebo čerpaním zaostávajú v porovnaní so stanovenou indikatívnou regionálnou alokáciou. K opatreniam tohto typu patria najmä semináre, školenia žiadateľov, workshopy – v spolupráci s REPIS.

Na základe identifikácie dôvodov neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP v rámci jednotlivých prioritných osí boli v predchádzajúcom období riadiacim orgánom pre OP ŽP navrhnuté nasledovné opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov:

- a) boli prepracované niektoré dokumenty, ktoré sú povinnou prílohou výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, ako napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh a Ďalšie podmienky poskytnutia pomoci,
- b) pristúpilo sa k dôslednému informovaniu žiadateľov o najčastejších nedostatkoch a spôsoboch ich odstraňovania na webovej stránke: www.opzp.sk, v časti Často kladené otázky.

V roku 2011 riadiaci orgán pre OP ŽP zároveň uskutočnil nasledovné opatrenia, ktorých následkom má byť okrem iného zníženie percentuálneho podielu žiadostí o NFP vylúčených zo schvaľovacieho procesu z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti, úplnosti a odborného hodnotenia z celkového počtu predložených žiadostí o NFP, t.j. ktorých cieľom je v konečnom dôsledku zvýšiť kvalitu predkladaných žiadostí o NFP:

- a) boli opätovne prepracované viaceré dokumenty, ktoré sú povinnou prílohou výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, ako napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh a Ďalšie podmienky poskytnutia pomoci tak, aby boli prehľadnejšie,
- b) došlo k zníženiu počtu povinných príloh žiadosti o NFP,
- c) uskutočnili sa školenia zamestnancov Regionálnych environmentálnych poradenských a informačných stredísk (REPIS), ktorí sú zodpovední za poskytovanie bližších informácií týkajúcich sa projektov žiadateľom,
- d) došlo k predĺženiu termínu na predkladanie žiadostí o NFP za účelom zabezpečenia dlhšieho časového úseku na vypracovanie žiadostí o NFP a tým k umožneniu predkladania kvalitnejších projektov zo strany žiadateľov.

Regionálne rozdiely sú zohľadnené aj v hodnotiacom a výberovom procese, napríklad prostredníctvom environmentálno-technického výberového kritéria odborného hodnotenia žiadostí o NFP „Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“

Regionálny prínos projektu v hodnotiacom procese:

Regionálny prínos projektu je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z viacerých hľadísk.

Pri Prioritnej osi 1 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria „1.4 Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“ je posudzovaný:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- a) z pohľadu %-tuálnej napojenosti obyvateľov dotknutej oblasti na verejnú kanalizáciu, resp. vodovod;
- b) z pohľadu %-tuálneho zvýšenia podielu čistených komunálnych odpadových vôd, resp. zvýšenia podielu napojenosti obyvateľov na verejný vodovod;
- c) z pohľadu zvýšenia kvality vyčistenej vody;
- d) z pohľadu zlepšenia vody v recipiente a pod.

V rámci kritéria „2.1 Zabezpečenie funkčnosti, etapizácia a nadväznosť výstavby na existujúcu environmentálnu infraštruktúru“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia existujúcej environmentálnej infraštruktúry a situácie v danom regióne.

V rámci kritéria „2.3 Úroveň technického riešenia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu úrovne a vhodnosti technického riešenia v nadväznosti aj na podmienky daného regiónu.

Pri Prioritnej osi 2 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria „1.4 Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska veľkosti a významu sídla,
- b) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska druhu zátopového územia,
- c) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska existencie dôležitých objektov hospodárskeho a spoločenského charakteru v zátopovom území,
- d) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska hydrologických parametrov v zátopovom území,
- e) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska vodohospodárskeho významu oblasti,
- f) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska výskytu ekologicky a krajinársky významných lokalít v záplavovej oblasti,
- g) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska povodňových stavov v príslušnej lokalite,
- h) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska veľkosti škôd spôsobených povodňami v dotknutej oblasti za posledné roky ako aj z hľadiska výšky nákladov na ich odstránenie.

V rámci kritéria „2.1 Zabezpečenie funkčnosti, etapizácia a nadväznosť výstavby na existujúcu environmentálnu infraštruktúru“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia existujúcej environmentálnej infraštruktúry a situácie v danom regióne.

V rámci kritéria „2.3 Úroveň technického riešenia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu úrovne a vhodnosti technického riešenia v nadväznosti aj na podmienky daného regiónu.

Pri Prioritnej osi 3 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný v z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria 1.4 „Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu skutočnosti, či oblasť, v rámci ktorej bude projekt realizovaný, je alebo nie je oblasťou vyžadujúcou osobitnú ochranu ovzdušia, alebo je v jej bezprostrednej blízkosti, pričom je zohľadňovaný aj počet obyvateľov danej oblasti.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V rámci kritéria „2.1 Zabezpečenie funkčnosti, etapizácia a nadväznosť výstavby na existujúcu environmentálnu infraštruktúru“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia existujúcej environmentálnej infraštruktúry a situácie v danom regióne.

Pri Prioritnej osi 4 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci skupiny kritérií „1. Vhodnosť a účelnosť projektu“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia súladu projektu so strategickými dokumentmi a s dokumentmi regionálneho charakteru v oblasti odpadového hospodárstva, napr. posúdenie plnenia požiadaviek a koncepcných cieľov na úseku odpadového hospodárstva uvedených v Programe odpadového hospodárstva daného regiónu, t.j. posúdenie zohľadnenia potrieb daného územia z pohľadu cieľov odpadového hospodárstva regiónu.

V rámci kritéria „2.1 Úroveň technického riešenia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu úrovne a vhodnosti technického riešenia v nadväznosti aj na podmienky daného regiónu.

Pri Prioritnej osi 5 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria „1.2 Súlad projektu k dosiahnutiu cieľov prioritnej osi 5“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia súladu projektu so strategickými dokumentmi a právnymi predpismi v oblasti ochrany prírody.

V rámci kritéria „1.4 Širšie prínosy projektu počas alebo po realizácii projektu“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu skutočnosti, či do projektu budú zapojení aj miestni obyvatelia, vlastníci, resp. správcovia pozemkov v danom regióne a pod.,
- b) z pohľadu skutočnosti, do akej miery je v rámci projektu využívaná práca s verejnosťou v danom regióne,
- c) z pohľadu skutočnosti, do akej miery má v rámci projektu dôjsť k prínosom pre turizmus v rámci daného regiónu,
- d) z pohľadu skutočnosti, do akej miery má v rámci projektu byť využité vzdelávanie návštevníkov daného regiónu.

Regionálny prínos projektu vo výberovom procese:

Ak by došlo k závažným odchýlkam v procese kontrahovania, resp. čerpania finančných prostriedkov v rámci OP ŽP od indikatívnych regionálnych alokácií, ďalšou etapou, v ktorej je možné ovplyvniť počet schválených a zazmluvnených žiadostí o NFP na úrovni jednotlivých regiónov je výberový proces (uplatňovanie výberových kritérií schválených monitorovacím výborom) - využitie výberového kritéria č. 4 „Environmentálna regionalizácia“.

Uplatnenie uvedeného kritéria však slúži najmä pri výbere projektov, ktorých charakter, cieľ a očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov sú porovnateľné, no líšia sa miestom realizácie projektu a pravdepodobnosť jeho využitia je veľmi nízka.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Pri nastavovaní výberového kritéria č. 4 „Environmentálna regionalizácia“ riadiaci orgán počítal s nízkou pravdepodobnosťou jeho využiteľnosti. Uplatnenie uvedeného kritéria slúži najmä pri výbere projektov, ktorých charakter, cieľ a očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov sú porovnateľné, no líšia sa miestom realizácie projektu, čo znamená, že riadiaci orgán plánoval a plánuje dané výberové kritérium využiť pre účely zamedzenia schválenia rovnakých typov projektu v tom istom regióne (napr. zamedzenia schválenia dvoch spaľovní nebezpečného odpadu v tom istom regióne za predpokladu, že je možné na miesto toho podporiť inú spaľovňu porovnateľnú cieľom, charakterom a merateľnými ukazovateľmi v inom regióne). Nie je však možné dané výberové kritérium v súlade so zásadami jeho aplikáciami využiť globálne tak, aby došlo jeho použitím k výraznému zníženiu rozdielov vo využití alokácií medzi jednotlivými regiónmi.

Riadiaci orgán pri budovaní a skvalitňovaní infraštruktúry SR prostredníctvom OP ŽP v prvom rade zohľadňuje environmentálne potreby jednotlivých regiónov. Neschválenie takých žiadostí o NFP, ktoré boli predložené v rámci kraja, pri ktorom už došlo k prekročeniu indikatívnej regionálnej alokácie aj napriek ich vysokej kvalite na úkor menej kvalitných žiadostí o NFP predložených v rámci kraja, kde indikatívna regionálna alokácia ešte nebola prekročená, by v konečnom dôsledku mohlo ohroziť napĺňanie globálneho cieľa Operačného programu Životného prostredie. Takýmto postupom by totiž neboli podporené tie najkvalitnejšie projekty a teda nedošlo by k takému skvalitneniu environmentálnej infraštruktúry, k akému by vzhľadom na výšku celkovej alokácie Operačného programu Životné prostredie mohlo dôjsť.

K 31.12.2011 bolo na riadiaci orgán prijatých v rámci Prioritnej osi 1 404 žiadostí o NFP, z toho najväčší počet za Prešovský, Banskobystrický a Nitriansky kraj. V súčasnosti je v realizácii 129 projektov, z ktorých 4 riešia celé územie SR vo výške nakontrahovaných prostriedkov 17 746 387,70 EUR z fondov EÚ.

V rámci Prioritnej osi 2 bolo prijatých 179 žiadostí o NFP, najmä za Prešovský a Košický kraj, pričom 52 schválených projektov je už aj zazmluvnených. Taktiež najviac projektov v realizácii je v rámci uvedených krajov, 14 projektov je riadne ukončených, najmä v Prešovskom a Banskobystrickom kraji.

Pre Prioritnú os 3 bolo prijatých 326 žiadostí o NFP, a to najmä v rámci Žilinského kraja, Prešovského a Trenčianskeho kraja. Oprávneným územím pre túto prioritnú os je celé územie SR mimo Bratislavského kraja. K 31.12.2011 je v realizácii 79 projektov, najmä v rámci Trenčianskeho a Prešovského kraja.

Spomedzi prioritných osí bol zaznamenaný najväčší počet prijatých žiadostí o NFP v rámci Prioritnej osi 4, a to najmä za Nitriansky, Trnavský, Prešovský a Žilinský kraj. Z 222 schválených žiadostí o NFP je k 31.12.2011 218 zazmluvnených a 155 v realizácii, z toho najviac pre Nitriansky, Banskobystrický, a Žilinský kraj. 63 projektov je riadne ukončených, najviac v Trnavskom a Žilinskom kraji.

V rámci Prioritnej osi 5 bolo prijatých 60 žiadostí o NFP, najmä projekty, ktoré riešia celé územie SR.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č.16: Fyzická implementácia podľa NUTS III k 31.12.2011

Prioritná os	Región NUTS III	Počet prijatých ŽoNFP	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov
Prioritná os 1	Bratislavský	25	8	1
	Trnavský	50	16	2
	Trenčiansky	43	7	0
	Nitriansky	56	12	1
	Žilinský	38	17	1
	Banskobystrický	67	24	0
	Prešovský	70	24	0
	Košický	43	17	1
	Slovenská republika	12	4	1
	Spolu	404	129	8
Prioritná os 2	Bratislavský	4	1	1
	Trnavský	3	2	0
	Trenčiansky	13	5	0
	Nitriansky	13	5	0
	Žilinský	20	5	2
	Banskobystrický	14	4	3
	Prešovský	83	23	6
	Košický	27	6	2
	Slovenská republika	2	1	0
	Spolu	179	52	14
Prioritná os 3	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	32	8	2
	Trenčiansky	50	18	2
	Nitriansky	33	4	1
	Žilinský	70	10	7
	Banskobystrický	31	11	2
	Prešovský	59	15	7
	Košický	39	8	4
	Slovenská republika	12	5	0
	Spolu	326	79	25
Prioritná os 4	Bratislavský	37	0	1
	Trnavský	212	19	12
	Trenčiansky	184	13	8
	Nitriansky	243	21	11
	Žilinský	207	27	12
	Banskobystrický	172	25	8
	Prešovský	209	26	6
	Košický	148	19	3
	NUTS II Východné Slovensko	5	2	1
	Slovenská republika	21	3	2
	Spolu	1438	155	63
Prioritná os 5	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	0	0	0
	Trenčiansky	3	2	1
	Nitriansky	2	2	0
	Žilinský	13	9	0
	Banskobystrický	3	1	0
	Prešovský	4	1	0

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Košický	3	2	1
	Slovenská republika	32	19	0
	Spolu	60	36	2
Prioritná os 6	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	0	0	0
	Trenčiansky	0	0	0
	Nitriansky	0	0	0
	Žilinský	0	0	0
	Banskobystrický	0	0	0
	Prešovský	0	0	0
	Košický	0	0	0
	Slovenská republika	14	10	4
	Spolu	14	10	4
Prioritná os 7	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	0	0	0
	Trenčiansky	0	0	0
	Nitriansky	0	0	0
	Žilinský	0	0	0
	Banskobystrický	0	0	0
	Prešovský	0	0	0
	Košický	0	0	0
	Slovenská republika	0	0	0
	Spolu	0	0	0
SPOLU		2421	461	115

Zdroj: ITMS

Pozn.: Projekty, ktoré boli predložené v rámci viacerých krajov a nie je možné hodnoty rozdeliť na NUTS III, sú uvedené v rámci NUTS II.

Celkovo možno konštatovať, že k 31.12.2011 bolo v rámci OP ŽP prijatých 2421 žiadostí o NFP, z toho bolo 93 žiadostí o NFP, ktorých problematika sa týka celého územia SR. Tieto sú zamerané najmä na zabezpečovanie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd a aktivity s tým súvisiace, ako aj na riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania a projekty v rámci technickej pomoci.

Z celkovej sumy finančných prostriedkov zazmluvnených žiadostí o NFP v rámci OP ŽP najviac finančných prostriedkov EÚ smeruje do Prešovského, Žilinského a Banskobystrického kraja.

Finančnú implementáciu projektov podľa NUTS III, ako aj projektov nezaradených do NUTS III k 31.12.2011 znázorňuje Príloha č. 6.

Ako vyplýva z uvedenej prílohy, indikatívne regionálne alokácie boli prekročené v šiestich prípadoch, a to v rámci prioritnej osi 1 v Žilinskom kraji, v rámci prioritnej osi 2 v Trenčianskom, Žilinskom a Prešovskom kraji, v rámci prioritnej osi 4 v Banskobystrickom kraji a v rámci prioritnej osi 5 v Trenčianskom kraji. Environmentálne potreby jednotlivých regiónov sa v tomto prípade odzrkadľujú aj v počte a kvalite žiadostí o NFP predložených v rámci jednotlivých krajov.

Dôvodom prekročenia uvedených indikatívnych alokácií bolo množstvo a finančný objem zazmluvnených projektov, ktoré boli schválené na základe najvyššieho bodového hodnotenia vykonaného príslušným externým/interným hodnotiteľom na základe hodnotiacich kritérií, stanovených

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

pre jednotlivé prioritné osi, resp. operačné ciele a ich skupiny aktivít OP ŽP a schválených Monitorovacím výborom pre OP ŽP.

Riadiaci orgán pre OP ŽP sa pri podpise zmlúv riadi príslušnými procedúrami a termínmi tak, ako mu ukladá Systém riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013, čím môže dôjsť ku krátkodobým výkyvom v percentuálnom vyčíslení, najčastejšie spôsobeným časovým faktorom zazmluvňovania.

V súlade s vyššie uvedeným je regionálna vyváženosť zabezpečovaná taktiež aplikáciou opatrení na zvýšenie informovanosti žiadateľov a zlepšenie kvality predkladaných žiadostí o NFP zameraných na tie regióny, ktoré počtom predložených žiadostí, ich kvalitou alebo čerpaním zaostávajú v porovnaní so stanovenou indikatívnou alokáciou.

Je potrebné však dodať, že pre väčšinu aktivít v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia nie je členenie podľa administratívnych hraníc relevantné (napr. aktivity v oblasti ochrany ovzdušia; aktivity v oblasti ochrany prírody a krajiny, ktoré sú závislé od polohy chránených území; protipovodňové aktivity, ktoré sa realizujú podľa povodí, aktivity v oblasti vodného hospodárstva, implementácia ktorých prebieha podľa vodárenských spoločností).

V súvislosti s prípravou nového programového obdobia riadiaci orgán zabezpečí vypracovanie analýzy vplyvu intervencií OP ŽP vo vzťahu k znižovaniu regionálnych disparít.

2.1.4 Finančná kontrola a audit

Úlohy Orgánu auditu zabezpečuje sekcia auditu a kontroly MF SR spolu so spolupracujúcimi orgánmi^{**}. V zmysle stratégie auditu pre programové obdobie 2007 - 2013 pre programy štrukturálnej pomoci sa systémové audity a audity operácií podľa čl. 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 vykonávajú ako vládny audit, ktorého základné prvky legislatívne upravuje zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Systémové audity podľa článku 62 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006

V období od 28.09.2010 do 14.02.2011 vykonal orgán auditu – Ministerstvo financií SR v spolupráci s externou audítorskou spoločnosťou KPMG Slovensko spol. s r. o. systémový audit č. A337, ktorého hlavným cieľom bolo získanie uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému Operačného programu Životné prostredie podľa čl. 62 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

^{**} Spolupracujúcimi orgánmi sú auditujúce orgány podľa § 2 ods. 2 písm. g) zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite okrem Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktoré vykonávajú úlohy podľa čl. 62 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Na základe výsledkov vládneho auditu boli identifikované nasledovné najzávažnejšie nedostatky:

- **na úrovni riadiaceho orgánu**

- správy z kontroly na mieste neobsahovali informáciu o lehote na podanie písomných námietok k zisteným nedostatkom uvedeným v správe z vykonanej kontroly na mieste;

- neboli aktualizované dokumenty RO v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 539/2010 zo dňa 16.06.2010, ktorým sa mení a dopĺňa čl. 39 nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, kde sa stanovila jednotná finančná hranica veľkých projektov, t. j. ktorých celkové náklady presahujú 50 miliónov EUR;

- RO zverejňoval harmonogram výziev v nedostatočnom predstihu pred zverejnením výziev. Audítorská skupina zistila, že výzvy boli zahrnuté do aktualizovaného harmonogramu výziev v nedostatočnom predstihu a žiadatelia tak mali informáciu o plánovaní zverejnenia výzvy v jednom prípade mesiac, v druhom prípade necelé tri týždne a v treťom prípade výzva bola zaradená do harmonogramu výziev až po jej zverejnení;

- RO nedodržiaval proces archivácie po ukončení verejného obstarávania v zmysle IM, registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu MŽP SR. Audítorská skupina zistila, že dokumentácia bola uložená na rôznych miestach, v obaloch bola dokumentácia pomiešaná a časť dokumentácie chýbala;

- rozsah kontrol na mieste bol nedostatočný. Audítorská skupina zistila, že pri väčšine testovaných kontrolách na mieste kontrolné skupiny overili len ŽoP, ktoré ešte neboli zaplatené. Týmto postupom však nedošlo k fyzickému overeniu výdavkov už uhradených prijímateľovi;

- v registratúrnom pláne MŽP SR bola lehota uchovávania dokumentov pre projekty financované z prostriedkov EÚ stanovená na 10 rokov od ich ukončenia. Táto lehota nie je v súlade so SR ŠF a KF verzia 4.2, kde sa uvádza, že uchovávanie všetkých podkladov vzťahujúcich sa na výdavky a overovanie pomoci EÚ má byť zabezpečené minimálne do 31.08.2020. Uvedená doba sa predĺži v prípade, ak nastanú skutočnosti uvedené v čl. 90 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 o čas trvania týchto skutočností. Počas obdobia od 01.07.2010 do 31.10.2010 boli kompetencie MŽP SR presunuté a vykonávané Ministerstvom pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR, táto zmena však nebola zohľadnená v Registratúrnom pláne a registratúrnom poriadku MŽP SR, ktoré neboli aktualizované.

- RO nedostatočne a nedôsledne vykonal administratívnu kontrolu verejného obstarávania nakoľko audítorská skupina identifikovala závažné porušenia ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov týkajúce sa napríklad nedodržania kontroly 4 očí, nestanovenia predpokladanej hodnoty zákazky vo vestníku a chybných údajov v zmluve o dielo;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- **na úrovni platobnej jednotky**

- v registratúrnom pláne MŽP SR nebola uvedená dostatočná lehota uchovávania dokumentov pre projekty financované z prostriedkov EÚ (10 rokov od ich ukončenia). Táto lehota nie je v súlade so SR ŠF a KF verzia 4.2, kde sa uvádza, že uchovávanie všetkých podkladov vzťahujúcich sa na výdavky a overovanie pomoci EÚ má byť zabezpečené minimálne do 31.08.2020. Uvedená doba sa predĺži v prípade, ak nastanú skutočnosti uvedené v čl. 90 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 o čas trvania týchto skutočností.

V rámci systémového auditu č. A337, K2251 neboli identifikované žiadne neoprávnené výdavky ani vyčíslené finančné korekcie.

Odstránenie nedostatkov a splnenie prijatých opatrení na nápravu nedostatkov a zohľadnenie odporúčaní zo systémového auditu č. A337 K2251 sa overilo v rámci systémového auditu č. A374, K2354 vykonávaného v 2. polroku 2011, kde v rámci RO z celkového počtu 54 nedostatkov boli splnené prijaté opatrenia k 52 nedostatkom a k 2 nedostatkom boli prijaté opatrenia splnené čiastočne. V rámci PJ z celkového počtu 3 nedostatkov boli splnené prijaté opatrenia ku všetkým nedostatkom. Čiastočne splnené prijaté opatrenia k 2 nedostatkom budú overené v rámci následného auditu v roku 2012.

Audity operácií podľa článku 62 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006

V období od 15.02.2011 do 01.07.2011 vykonal orgán auditu: Ministerstvo financií SR, spolu so spolupracujúcimi orgánmi: Ministerstvom životného prostredia SR, Správou finančnej kontroly Bratislava, Správou finančnej kontroly Košice a Správou finančnej kontroly Zvolen audit operácií č. A387, ktorého hlavným cieľom bolo získanie uistenia o oprávnenosti výdavkov na vybranej vzorke operácií v rámci OP Životné prostredie podľa čl. 62 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

Prehľad najzávažnejších nedostatkov:

- **Náhodné chyby:**
- nedostatočné overenie VO - v kontrolnom zozname k identifikácii porušenia zásad VO zo dňa 24.09.2009 bolo zistené, že kontrolný manažér poskytovateľa, čiže MŽP SR, pri overovaní dokumentácie z predmetného VO nezistil, že Prijímateľ - Mesto Žiar nad Hronom (projekt č. 24140110028 – Intenzifikácia separovaného zberu v Žiari nad Hronom) v bode 1.7 časti F. Splnenie podmienok účasti záujemcov Súťažných podkladov požadoval okrem zápisu v zozname podnikateľov predložiť tiež doklad o oprávnení podnikat', čo je v rozpore s § 128 ods. 1 zákona o VO. Vzhľadom na identifikovanú skutočnosť RO vykonal nedôsledne prvostupňovú kontrolu VO podľa čl. 60 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006. Podľa usmernenia COCOF 07/0037/03-SK audítorská skupina navrhla korekciu vo výške 5 %;
- prijímateľ na refundáciu miezd zamestnancov si uplatnil vyšší počet hodín ako zamestnanci skutočne odpracovali, čím došlo k porušeniu čl. 56 bod 4 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a použitiu verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia;

- obstaranie tovaru, ktorý nemal priamu väzbu na realizovaný projekt a ktorý nebol pre realizáciu projektu nevyhnutný. Týmto konaním došlo k použitiu verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia.
- **Nesystémové chyby:**
- nedostatočný výkon administratívnej kontroly RO, nakoľko RO pri vykonávaní administratívneho overovania predbežnej kontroly ŽoP nezistil nesprávne vykázanie odpracovaných hodín a zahrnutie výdavkov za prácu, ktorá priamo nesúvisela s projektom; zároveň pri overovaní projektu na mieste nezistil, že:
 - prijímateľ nesprávne použil kódy zdrojov podľa Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2009 – 2011 vydanéj v súlade s § 14 zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy;
 - prijímateľ nedostatočne viedol záznamy v stavebnom denníku týkajúce sa umiestnenia dopravných značiek na stavenisku a tým porušil § 46d ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon), v zmysle ktorého sa do stavebného denníka zaznamenávajú všetky podstatné udalosti, ktoré sa stali na stavenisku;
 - prijímateľ do zmluvy s dodávateľom nezapracoval povinnosť dodávateľa projektu strpieť výkon kontroly/auditu/overovania súvisiaceho s dodávaným tovarom, prácami a službami kedykoľvek počas platnosti a účinnosti zmluvy, a to oprávnenými osobami v zmysle článku 13 VZP a poskytnúť im všetku potrebnú súčinnosť;
 - prijímateľ nevykonával predbežnú finančnú kontrolu zmlúv s dodávateľom a účtovné doklady neobsahovali podpis osoby schvaľujúcej účtovný prípad;
 - prijímateľ zahrnul obstaranie tovaru, ktorý nemal priamu väzbu na realizovaný projekt a ktorý nebol pre realizáciu projektu nevyhnutný.

Na základe výsledkov systémového auditu a auditu operácií, ktoré boli vykonávané v období 01.07.2010 - 30.06.2011, bolo orgánom auditu vydané stanovisko s výhradami, t. j. riadiace a kontrolné systémy, zavedené pre vyššie uvedené operačné programy, boli v súlade s platnými požiadavkami článkov 58 až 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a oddielu 3 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 a fungovali efektívne, pokiaľ ide o poskytovanie primeranej istoty o tom, že výkazy výdavkov predložené Komisii sú správne, a teda aj primeranej miery istoty o tom, že príslušné transakcie sú zákonné a oprávnené, s výnimkou systémových nedostatkov identifikovaných systémovým auditom vykonaným v období od 28.09.2010 do 14.02.2011. Toto stanovisko orgánu auditu bolo ako súčasťou výročnej kontrolnej správy zaslané Európskej komisii dňa 27.12.2011.

Obdobne bude na základe výsledkov systémového auditu z druhého polroku 2011 a po ukončení auditov operácií v prvom polroku 2012 vydané zo strany orgánu auditu stanovisko za referenčné obdobie 01.07.2011 - 30.06.2012, ktoré bude Európskej komisii zaslané do 31.12.2012.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Auditná misia DG REGIO - Audit č. 2010/SK/REGIO/J4/879/2

Uvedená auditná misia bola vykonaná v dňoch 12.07.2010 - 16.07.2010 a bola zameraná okrem iných riadiacich orgánov aj na riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie, pričom sa skúmali nasledovné oblasti:

- KP 2 - dostatočné postupy pre výber operácií a
- KP 4 - dostatočné prvotné kontroly žiadostí o platbu vykonávané RO/SORO

Na úrovni RO boli identifikované 3 zistenia, ktoré sa týkali nedostatkov v oblasti výberového procesu žiadostí o NFP a v oblasti zverejňovania výziev.

RO pre OP ŽP v súčinnosti s orgánom auditu a CKO priebežne v roku 2011 aj 2012 zasiela svoje stanoviská k identifikovaným nedostatkom, ktoré sú v súčasnosti vo fáze posudzovania zo strany EK.

Auditná misia č. DG REGIO/SK/J4/1036/1

Predmetná auditná misia bola vykonaná v dňoch 19.09.2011 – 23.09.2011 a bola zameraná na preskúmanie nasledovných oblastí riadenia a kontroly:

- KP 2 – primerané postupy pre výber operácií a
- KP 4 – primerané overovanie vykonávané riadiacim orgánom

V priebehu roka 2011 RO pre OP ŽP nedisponoval závermi z uvedenej predmetnej auditnej misie.

2.1.5 Využívanie fondov podľa kategórií

Informácie o pridelenom príspevku Spoločenstva k 31.12.2011 v súlade s časťou C prílohy II Nariadenia ES 1828/2006 z 8. decembra 2006 sú uvedené v Prílohe č. 7 správy. Uvedená príloha obsahuje taktiež súhrnné tabuľky o financovaní vybraných operácií pre všetkých päť dimenzií.

Prípadné finančné rozdiely vo výročných správach za roky 2008 a 2009 sú spôsobené ručným spracovaním dát v predchádzajúcich rokoch. V roku 2010 boli údaje čerpané už výlučne z ITMS. Ďalším faktorom ovplyvňujúcim presnosť dát v predchádzajúcich rokoch bola skutočnosť, že medzi schválené projekty sa zaraďovali všetky projekty odporúčané výberovou komisiou na schválenie.

Spresnená metodika mala vplyv aj na rozdelenie príspevku na prioritné témy HT45 a HT46 v rámci prioritnej osi 1, a HT51 a HT54 v rámci prioritnej osi 5, najmä pri projektoch, ktoré boli financované z oboch tém, kde došlo k spresneniu výpočtov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi ako aj korekciou nesprávnych údajov na projektoch v roku 2011.

V roku 2011 vykonal RO na základe zistených finančných rozdielov v rámci Výročnej správy za rok 2010 opravu údajov v informačnom systéme ITMS. Údaje za rok 2011 v ITMS plne korešpondujú s reálnym stavom na projektoch. Korekcie boli vykonané najmä pri pridelení správnej prioritnej témy, prípadne pomeru medzi prioritnými témami k projektu oproti žiadosti o NFP v rámci prioritnej osi 3 a 5.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Do Prílohy č. 7 Súhrnné členenie prideleného príspevku Spoločenstva podľa kategórie boli v zmysle pripomienok EK zahrnuté taktiež údaje týkajúce sa veľkých projektov predložených EK k 31.12.2011.

Pre prioritné témy HT 51 a HT 54 v rámci prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny je použitý kód Typ územia „neuplatňuje sa“, t.j. „00“ v súlade s platným znením Operačného programu Životné prostredie – verzia 3.0, schváleným Európskou komisiou (str. 106). Dôvodom uplatnenia kódu „00“ v zmysle implementačného nariadenia EK, prílohy č. II je skutočnosť, že aktivity v rámci prioritnej osi 5 sú primárne zamerané na podporu chránených území v rámci siete NATURA 2000, a teda v ich prípade nejde o typ územia mestské a ani vidiecke oblasti (iné ako horské, ostrovné alebo riedko a veľmi riedko osídlené oblasti).

Kód 22 Iné nešpecifikované služby v rámci oblasti Hospodárska činnosť je vykazovaný, avšak v nulovej hodnote, nakoľko je v zmysle požiadavky EK uplatňovaný kód 21 činnosti súvisiace so životným prostredím.

2.1.6 Príspevok k Lisabonskému procesu / k stratégii Európa 2020

Oblasť životného prostredia je jednou zo základných sektorových oblastí Lisabonskej stratégie. Kľúčovými prioritami Slovenskej republiky v oblasti životného prostredia v kontexte plnenia základných strategických cieľov Lisabonskej agendy sú nasledovné vybrané priority (ciele):

- 1) dosiahnuť kontrolu nad vývojom emisií skleníkových plynov tak, aby trend rastu bol postupne zmierňovaný až po stabilizáciu v období po roku 2015;
- 2) podpora využívania zdrojov energií s priaznivým vplyvom na životné prostredie a využívania obnoviteľných zdrojov energií;
- 3) limitovať hospodársky rozvoj v súlade s prírodnými podmienkami a potenciálom;
- 4) racionálne využívať prírodné zdroje

Nakoľko prostredníctvom OP ŽP je podporovaná realizácia projektov prostredníctvom finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov (konkrétne z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu), pri hodnotení jeho príspevku k realizácii Lisabonskej agendy možno vychádzať z údajov zameraných na o využívanie prostriedkov týchto fondov v nadväznosti na plnenie hore uvedených cieľov Lisabonskej stratégie.

Z hľadiska príspevku k dosahovaniu cieľov Lisabonskej stratégie je možné v rámci prvých dvoch cieľov hodnotiť využívanie finančných prostriedkov a realizáciu projektov spadajúcich pod prioritnú os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. Oblasť zmeny klímy priamo súvisí s problematikou znižovania emisií skleníkových plynov. Keďže najvýznamnejším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív, účinným spôsobom znižovania emisií skleníkových plynov je využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie a znižovania energetickej náročnosti stavieb (súčasťou projektov môžu byť aj opatrenia na zníženie energetických strát objektov) a využitia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

obnoviteľných zdrojov energie je v rámci OP ŽP jedným z prostriedkov na zlepšenie kvality životného prostredia, konkrétne na zníženie znečistenia ovzdušia. Aktivity zamerané na zmenu palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov energie, resp. prispievajúce k účinnejšiemu využívaniu energie sú v rámci OP ŽP podporované ako nástroj/jeden zo spôsobov dosiahnutia špecifických cieľov jednotlivých prioritných osí, najmä Prioritnej osi 3.

Na prioritnú os 3 boli alokované finančné prostriedky z ERDF v celkovej výške 211 764 706 EUR, k 31.12.2011 bolo prijatých celkovo 326 žiadostí o NFP v objeme 464 739 447 EUR. Z uvedeného počtu žiadostí bolo k 31.12.2011 schválených 108 žiadostí o NFP v celkovej výške 169 031 199 EUR.

Pokiaľ ide o príspevok OP ŽP k využívaniu obnoviteľných zdrojov energie a zvyšovaniu energetickej efektívnosti, tento sa v rámci OP ŽP sleduje na horizontálnej úrovni (t.j. súhrnne za všetky prioritné osi), a to v rámci horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj (viď kap. 4.4.).

V rámci širšieho kontextu realizácie cieľov vyplývajúcich z Lisabonskej stratégie je zároveň potrebné uviesť, že vláda SR v nadväznosti na stanovené ciele na úrovni EÚ smerujúce k vytvoreniu konkurencieschopného, prepojeného a ekologickejšieho hospodárstva, založeného na boji proti zmene klímy, čistej a účinnej energii a konkurencieschopnosti, prijala návrh opatrení na realizáciu klimaticko-energetického balíčka, ktoré majú za cieľ zabezpečiť praktické napĺňanie záväzkov EÚ do roku 2020 v podmienkach SR. V rámci materiálu Hodnotiaca správa a návrh opatrení pre implementáciu klimaticko-energetického balíčka v podmienkach SR (schváleného uznesením vlády SR č. 108/2010) je v nadväznosti na základný legislatívny rámec EÚ pre klimaticko-energetický balíček identifikovaná potreba prípravy národného legislatívneho rámca pre klimaticko-energetický balíček a zároveň tiež stanovené redukčné ciele v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov s návrhom opatrení na ich plnenie v podmienkach SR v jednotlivých sektoroch (bývanie, domácnosti a verejné budovy, doprava, poľnohospodárstvo a lesníctvo), ako aj opatrenia na plnenie cieľov v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie a podmienky a opatrenia na plnenie národných cieľov v oblasti využívania biopalív v SR. Uvedené opatrenia majú prierezový charakter, takže vychádzajú nielen za rámec OP ŽP, ale tiež za rámec pôsobnosti MŽP SR a pri ich plnení bude potrebná súčinnosť všetkých dotknutých rezortov (najmä Ministerstva hospodárstva SR).

V rámci príspevku OP ŽP k plneniu druhých dvoch cieľov Lisabonskej stratégie je možné hodnotiť využívanie finančných prostriedkov a realizáciu projektov spadajúcich pod prioritnú os 4 Odpadové hospodárstvo a prioritnú os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

Na prioritnú os 4 boli alokované finančné prostriedky v celkovej výške 570 588 235 EUR, prijatých bolo celkovo 1438 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v objeme 1 707 219 007 EUR. Z uvedeného počtu žiadostí bolo schválených 222 žiadostí o NFP v celkovej výške 355 716 967 EUR.

Na prioritnú os 5 bola udelená alokácia v hodnote 59 714 041 EUR. Na RO bolo k 31.12.2011 prijatých 60 žiadostí o NFP vo výške 76 948 755 EUR, z toho bolo schválených 40 žiadostí o NFP vo výške schváleného NFP 55 962 888 EUR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Súhrnne možno skonštatovať, že v rámci OP ŽP bolo schválených 370 projektov, ktoré sa určitou mierou podieľajú na plnení cieľov Lisabonskej stratégie, a to vo výške 580 711 054 EUR. Z uvedeného počtu je k 31.12.2011 v realizácii 270 projektov.

Slovenská republika vyčlenila v NSRR v celi Konvergencia na realizáciu Lisabonských aktivít 59,15% výdavkov a v celi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť 85,57% výdavkov.

V súlade s článkom 9 ods. 3 nariadenia 1083/2006 boli pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP schválené prioritné témy 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 85 a 86 s príslušnými indikatívnymi sumami (kap. 8.3 OP ŽP Rozdelenie príspevku z fondov do kategórií pomoci na úrovni OP ŽP). Z uvedených prioritných tém spadá pod prioritné témy, prostredníctvom ktorých sa vykazuje príspevok OP ŽP k dosahovaniu cieľov Lisabonskej stratégie, prioritná téma 52 Podpora čistej mestskej dopravy, na ktorú bola vyčlenená indikatívna alokácia uvedená v tabuľke č. 14.

Tab. č. 17: Suma vyčlenená na Lisabonské aktivity

Operačný program	Lisabonské aktivity (L.A.) [€]	Celková alokácia [€]	% L.A. z celkovej alokácie [%]
OP Životné prostredie	32 400 000	1 800 000 000	1,80

Tab. č. 18: Zazmluvnenie finančných prostriedkov na prioritné témy v EUR

Kód	Prioritné témy (príloha IV, nariadenia 1083/2006)	Zazmluvnené finančné prostriedky (EÚ zdroje v €)	% z alokácie na L.A.
	Ochrana životného prostredia a predchádzanie rizikám		
52	Podpora čistej mestskej dopravy	32 702 372,88	100,93%

Zdroj: ITMS

V rámci prioritnej témy 52 bolo schválených 6 projektov, pričom všetky sú zazmluvnené, v celkovej sume 37 993 919,12 EUR, z ERDF 32 702 372,88 EUR, čo predstavuje 100,93 % z alokácie na Lisabonské aktivity v rámci Operačného programu Životné prostredie. Ako príklad úspešne zrealizovaných projektov možno uviesť projekt Ekologizácia MHD v Banskej Bystrici prijímateľom SAD, a.s. Zvolen, ktorý je tiež zverejnený na stránke <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> medzi vzorovo úspešne realizovanými projektmi OP ŽP, ďalej projekt Vybudovanie CNG stanice a obnova vozového parku SAD Prievidza, Zníženie emisií modernizáciou MHD v Košiciach a pod. Príklady ďalších úspešne zrealizovaných projektov sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

Vzájomná súvislosť realizácie OP ŽP s napĺňaním priorít stratégie Európa 2020 a Národného programu reforiem

Európa 2020 - Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (ďalej len „stratégia Európa 2020“) je pokračovaním Lisabonskej stratégie s rovnakým poslaním: čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie koordinovať hospodárske politiky a politiky zamestnanosti v EÚ. Stratégia Európa 2020 bola zverejnená oznámením Komisie KOM (2010)2020 z 3. marca 2010,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

následne prediskutovaná Európskou radou 25.-26. júna 2010 a v plnom rozsahu schválená na zasadnutí Európskej rady dňa 17. júna 2010.

Stratégia je založená na troch vzájomne sa dopĺňujúcich prioritách – inteligentnom, udržateľnom a inkluzívnom raste, vymedzuje päť cieľov a sedem hlavných iniciatív. Legislatívnym nástrojom je desať Integrovaných usmernení pre stratégiu Európa 2020.

Príprava a schvaľovanie OP ŽP prebiehali v období, keď sa ekonomická situácia odlišovala od súčasnej a implementovala sa Lisabonská stratégia. OP ŽP svojím globálnym cieľom koreluje aj so stratégiou Európa 2020 a finančná podpora z fondov EÚ poskytovaná prostredníctvom OP ŽP podporuje jej napĺňanie.

OP ŽP prispieva najmä k udržateľnému rastu, k cieľu týkajúcemu sa znižovania emisií skleníkových plynov, zvyšovania podielu OZE a zvyšovania energetickej efektívnosti, k hlavnej iniciatíve Európa efektívne využívajúca zdroje a k integrovanému usmerneniu č. 5) Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov a znižovanie emisií skleníkových plynov. Pre túto oblasť neposkytla EÚ v r. 2011 Slovensku žiadne vecné špecifické odporúčania; odporúčanie zahŕňajúce aj príp. zavedenie environmentálnych daní je predovšetkým v kompetencii Ministerstva financií SR. Samotné OP ŽP k špecifikácii daní tohto druhu neprispieva, aj keď niektoré jeho výsledky môžu byť jedným z čiastkových podkladov pre nadefinovanie takýchto daní v ďalšom období.

V súlade s novým mechanizmom správy ekonomických záležitostí v EÚ a zavedeným európskym semestrom bol vypracovaný a následne uznesením vlády SR č. 256 z 20. apríla 2011 schválený Národný program reforiem Slovenskej republiky 2011 – 2014 (ďalej len „NPR SR“), ktorý je spolu s Paktom stability SR na roky 2011 – 2014 základným národným dokumentom stratégie Európa 2020.

V súvislosti so zameraním podpory z fondov EÚ v rámci politiky súdržnosti budúceho programovacieho obdobia sú v rámci NPR stanovené tri základné ciele, ktoré sú kľúčové pre rozvoj slovenskej ekonomiky a vyžadujú si značné finančné prostriedky, a to:

- Základná infraštruktúra;
- Ľudské zdroje, zamestnanosť a sociálna inklúzia;
- Veda, výskum a inovácie s dôrazom na zelený rast.

Finančné prostriedky z fondov EÚ v rámci OP ŽP sú zamerané na podporu rozvoja environmentálnej infraštruktúry SR, a teda priamo smerujú do jednej z oblastí, ktoré sú v NPR SR identifikované ako finančne náročné a zároveň rozhodujúce z hľadiska ekonomického rozvoja SR.

Vzájomné súvislosti OP ŽP s napĺňaním priorít stratégie Európa 2020, ako aj cieľov NPR SR možno podrobnejšie charakterizovať takto:

a) *Napĺňanie globálneho cieľa OP ŽP prispieva k zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti hospodárskeho rozvoja a „zelenému“ ekonomickému rastu, čo zodpovedá prioritám stratégie Európa 2020 a cieľom NPR SR.*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Globálnym cieľom OP ŽP, je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Uvedený globálny cieľ je v súlade a má priamu súvislosť s jednou z troch základných priorít stratégie Európa 2020, a to *„Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje“*.

Svojím globálnym cieľom je OP ŽP zároveň priamo previazaný s NPR SR, a to nielen z dôvodu, že základná infraštruktúra, ktorej súčasťou je aj environmentálna infraštruktúra, je v rámci NPR SR zaradená medzi hlavné ciele podpory z fondov EÚ, ale tiež z dôvodu, že v súlade s NPR SR *„dôraz bude SR klásť na zelený rast s cieľom využívať čistejšie zdroje rastu a rozvíjať zelený priemysel, služby, technológie a pracovné miesta.“*

Globálny cieľ OP ŽP sa následne premieta na úroveň jednotlivých prioritných osí OP ŽP, ktorých cieľom je:

- umožniť environmentálne udržateľné využívanie jednotlivých zložiek životného prostredia: napr. prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, ktorej cieľom je znižovať znečisťovanie vôd prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia infraštruktúry vodného hospodárstva v oblasti odvádzania a znečistenia odpadových vôd;

- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov a udržateľnému hospodáreniu s nimi: napr. prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo, zameraná primárne na podporu aktivít v oblasti separovaného zberu a zhodnocovania odpadov ich opätovným materiálovým, resp. energetickým využitím;

- podporovať technológie priaznivé vo vzťahu k životnému prostrediu a tým zmiernovať zhoršovanie jeho kvality, čo je cieľom napr. prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy (operačný cieľ 3.1 Ochrana ovzdušia), ale z druhej strany sa sústrediť tiež na realizáciu opatrení zameraných na zmierňovanie vplyvov nepriaznivých prírodných trendov alebo javov na hospodársku činnosť, ako je tomu v prípade napr. už spomenutej prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy (operačný cieľ 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie) alebo prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami.

b) Existencia, dostupnosť a kvalita environmentálnej infraštruktúry patrí k faktorom ovplyvňujúcim úroveň rozvoja regiónov, kvalitu podnikateľského prostredia a atraktivnosť územia pre investovanie.

Environmentálna infraštruktúra je jednou zo súčastí základnej infraštruktúry, na ktorej význam pre zabezpečenie hospodárskeho rastu priamo poukazuje aj stratégia Európa 2020. V nej sa v súvislosti s ponaučeniami vyplývajúcimi zo súčasnej krízy o. i. konštatuje, že *„pre niektoré členské štáty je*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

zložitejšie zabezpečiť dostatočné financovanie základnej infraštruktúry, ktorá je potrebná nielen na rozvoj ich vlastných hospodárstiev, ale aj na dosiahnutie ich plnej účasti na vnútornom trhu“.

Podobne aj v NPR SR sa priamo zdôrazňuje, že „územie SR vykazuje medzi hlavnými príčinami nerovnomerného rozvoja regiónov a vzniku regionálnych rozdielov práve nedostatočnú vybavenosť územia infraštruktúrou. Preto je snahou SR posilniť svoje postavenie v európskom konkurenčnom prostredí vďaka primerane vybudovanej infraštruktúre“.

Stratégia OP ŽP vychádza zo skutočnosti, že stav environmentálnej infraštruktúry patrí k dôležitým faktorom ekonomického rozvoja a konkurencieschopnosti ekonomiky. Nedobudovanosť environmentálnej infraštruktúry spôsobuje problémy vo vyrovnávaní regionálnych rozdielov. Konkurencieschopnosť oblastí s nevybudovanou alebo nevyhovujúcou environmentálnou infraštruktúrou sa výrazne znižuje, pričom snaha o umiestnenie hospodárskych aktivít na takéto územia často vyvoláva potrebu doplnkových investícií, resp. štátnych záruk.

Naopak, vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre investovanie a stáva sa podmienkou umiestnenia investícií. Investície do environmentálnej infraštruktúry tým generujú priame investície zo strany podnikateľských subjektov, prispievajúce k rastu konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti regiónov.

Ako príklad v rámci OP ŽP možno uviesť infraštruktúru v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd a zásobovania pitnou vodou, ktorá je predmetom podpory prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd alebo infraštruktúru na nakladanie s odpadmi, na rozvoj ktorej je zameraná prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo. Dostupnosť a kvalita tejto infraštruktúry častokrát nielen ovplyvňuje, ale aj priamo podmieňuje (ne)záujem investorov o realizáciu ich podnikateľských zámerov v danom regióne, resp. na určitom území.

Vzhľadom na možnosti environmentálnej infraštruktúry spolupôsobiť ako faktor ovplyvňujúci kvalitu podnikateľského prostredia a konkurencieschopnosť existuje tiež súvislosť OP ŽP s iniciatívou EÚ „Priemyselná politika vo veku globalizácie“ zameranou na zlepšenie podnikateľského prostredia, najmä pre malé a stredné podniky. Čo sa týka špecificky podpory malých a stredných podnikov, možnosti pre ňu sú vytvorené v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, kde medzi oprávnených prijímateľov patria tiež malé a stredné podniky – samozrejme, za predpokladu, že nimi predkladané/realizované projekty prispievajú k napĺňaniu cieľov daných prioritných osí. Ako príklad možno uviesť projekty v rámci prioritnej osi 3 Zmena palivovej základne v školskej budove obce Slopná prijímateľa Hetech Services a.s. - COFELY,a.s., Komplexný program zvýšenia efektivity výroby tepla v Hriňovej prijímateľa Hriňovská energetická, s.r.o.. V prípade prioritnej osi 4 sa modpory malých a stredných podnikov týkajú projekty napr. projekt Zariadenie na zhodnocovanie SO - ERSON Recycling,s.r.o., Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu – MEPOS, s.r.o, Zhodnocovanie dekontaminovaných zemín pridaním BRO v bior. tuneli – EKOSERVIS, s.r.o. Vybrané projekty sú zverejnené na stránke

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

<http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/>. Príklady ďalších úspešne zrealizovaných projektov sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

c) K oblastiam podpory v rámci OP ŽP patria tiež aktivity zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov, podporu prechodu smerom k nízkouhlíkovému hospodárstvu a zvyšovaniu energetickej efektívnosti, čo je jedným z hlavných cieľov stratégie Európa 2020.

Stratégia Európa 2020 stanovuje päť hlavných merateľných cieľov a z nich jeden *pre oblasť klímy a energie*, a to „20/20/20“ (t.j. znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 alebo o 30 % v prípade priaznivých podmienok; zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť o 20 %).

V nadväznosti na celoeurópsky cieľ sa v NPR SR stanovuje národný cieľ: zvýšiť do roku 2020 emisie skleníkových plynov mimo sektora v Systéme obchodovania s emisnými kvótami (ETS) maximálne o 13% v porovnaní s úrovňami v roku 2005 (pričom v strednodobom horizonte bude prehodnotená ambicióznosť emisného cieľa), ako aj zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie na 14 % a zvýšiť energetickú efektívnosť meraní na konečnej spotrebe energie o 11 % oproti priemeru rokov 2001 – 2005.

OP ŽP nie je primárne zameraný na oblasť energetiky, avšak medzi hlavné oblasti jeho zamerania patrí kvalita ovzdušia a zmena klímy, ktoré sú predmetom podpory v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy.

Oblasť zmeny klímy priamo súvisí s problematikou znižovania emisií skleníkových plynov. Pretože najvýznamnejším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív, účinným spôsobom znižovania emisií skleníkových plynov je využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Predmet podpory OP ŽP tak vykazuje priamu súvislosť s iniciatívou EÚ „*Európa efektívne využívajúca zdroje*“ na podporu prechodu smerom k nízkouhlíkovému hospodárstvu, zvýšeniu využívania energie z obnoviteľných zdrojov a podporu energetickej účinnosti.

V rámci OP ŽP sa vzhľadom na obmedzený objem disponibilných zdrojov a z dôvodu, že na produkciu emisií skleníkových plynov majú vzhľadom na ich rozšírenosť a distribúciu výrazný vplyv zdroje na výrobu tepla (spaľovacie procesy v teplárňach) vrátane malých zdrojov (domácností), podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie zameriava práve na oblasť výroby tepla.

Táto podpora sa realizuje prostredníctvom operačného cieľa 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie, ktorý je napĺňaný prostredníctvom aktivít zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov.

Oprávnené na podporu sú projekty zmeny palivovej základne v prospech palív s nižším obsahom uhlíka a obnoviteľných zdrojov energie, ako je biomasa, bioplyn, slnečná energia, geotermálna

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

energia, s výnimkou projektov zámény paliva zo zemného plynu na biomasu, ktoré sú zacielené na zníženie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok, a to v oblasti výroby tepla vo verejných objektoch v obciach alebo na iných zdrojoch tepla. Súčasťou projektov zmeny palivovej základne na biomasu môžu byť aj opatrenia na znižovanie energetických strát budov (napr. zateplovanie fasád, výmena okien, výmena tepelnej izolácie rozvodov a pod) a výmena a/alebo výstavba vonkajších tepelných rozvodov medzi objektmi používajúcimi spoločný tepelný zdroj. V prípade opatrení na znižovanie energetických strát budov musí byť doložený energetický audit budov, ktorého výsledkom bude návrh uvedených opatrení. Súčasťou projektu zmeny palivovej základne na zdroji tepla z neobnoviteľného zdroja na obnoviteľný zdroj (prípadne aj v kombinácii s kogeneráciou) za účelom znižovania emisií znečisťujúcich látok môže byť aj výstavba alebo modernizácia primárnych a diaľkových rozvodov pre systémy centrálného zásobovania teplom (zlepšenie izolácie rozvodných potrubí a zníženie úniku energetických médií vrátane úprav výmenníkových staníc tepla). Ako príklad možno uviesť projekty ako Inštalácia slnečných kolektorov a zateplenie budov DD a DSS v Barci, Inštalácia slnečných kolektorov na predohrev teplej vody, Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, ktorých predmety realizácie sú bližšie popísané na stránke <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/>. Príklady ďalších úspešne zrealizovaných projektov sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

OP ŽP tak podporou aktivít uvedeného typu teda prispieva nielen k znižovaniu emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok, čo je jeho primárnym cieľom, ale zároveň tiež k zvýšeniu využívania energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti a obratu k nízkouhlíkovému hospodárstvu, čo je jedným z hlavných cieľov stratégie Európa 2020.

d) Environmentálna infraštruktúra ako jeden z faktorov ovplyvňujúcich životnú úroveň obyvateľstva napomáha sociálnej inklúzii a môže prispieť k inkluzívnemu rastu ako jednému z cieľov stratégie Európa 2020.

Podpora environmentálnej infraštruktúry má okrem priameho vplyvu na stav jednotlivých zložiek životného prostredia aj svoj sociálny rozmer, ktorý sa prejavuje najmä v tom, že:

- vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre obyvateľstvo, má priaznivý dopad na jeho zdravotný stav a životnú úroveň;
- environmentálna infraštruktúra zabezpečuje prístup obyvateľov k základným environmentálnym službám s cieľom zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva, zlepšenia zdravotného stavu populácie a zvýšenia priemernej dĺžky života;
- dobudovanie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry (najmä v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a čistenia a odvádzania odpadových vôd, ale aj odpadového hospodárstva) a zlepšenie jej prístupnosti prispieva k obmedzeniu sociálneho vylúčenia;
- vytváranie pracovných príležitostí v súvislosti s výstavbou environmentálnej infraštruktúry, ako aj prevádzkovaním environmentálnych služieb prispieva k podpore zamestnanosti.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

OP ŽP tak prostredníctvom napĺňania svojich cieľov prispieva nielen k udržateľnému charakteru rastu, ale má potenciál prispieť tiež k *inkluzívnemu rastu*, ktorý zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť, a preto patrí k prioritám stratégie Európa 2020.

Investície z fondov EÚ, ktoré sú v rámci OP ŽP zacielené na zlepšovanie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ teda môžu prispieť k hospodárskemu rastu najmä týmito spôsobmi:

- môžu zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť hospodárskeho rastu, efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov a prispieť k zvyšovaniu energetickej efektívnosti;
- znižujú niektoré druhy hospodárskych nákladov (napr. zdravotné náklady, náklady spojené s odstránením znečistenia alebo náhradou škody);
- napomáhajú zvýšiť atraktivnosť územia pre investovanie a rozvoj podnikateľských aktivít s následným efektom na tvorbu pracovných miest;
- stimulujú inovácie (ekoinovácie);
- prispievajú k vytváraniu pracovných príležitostí počas výstavby environmentálnej infraštruktúry a po jej dobudovaní k sociálnej inklúzii a zlepšovaniu životných podmienok obyvateľstva.

2.1.7 Opis partnerských dohôd

Princíp partnerstva je uplatňovaný počas celého procesu implementácie OP ŽP, do ktorého sú zástupcovia samosprávnych krajov, socio-ekonomických partnerov a mimovládnych organizácií zapojení prostredníctvom ich členstva v Monitorovacom výbore pre OP ŽP. Tým majú možnosť dohliadať na priebeh a efektívnosť implementácie operačného programu (viď kap. 2.7.1 a kap. 4).

Orgány regionálnej a miestnej samosprávy sú taktiež jednou z cieľových skupín informačných aktivít v rámci Komunikačného plánu pre OP ŽP. V procese jeho realizácie je nielen im, ale aj ďalším zainteresovaným subjektom, vrátane širokej verejnosti, poskytovaná možnosť oboznámiť sa s priebehom a výsledkami realizácie OP ŽP.

Ďalšie aplikovanie princípu partnerstva v roku 2011 je popísané v častiach 2.1, 2.6, 3, a 7 výročnej správy.

2.2 Informácie o súlade s právnymi predpismi Spoločenstva

Implementácia všetkých prioritných osí a operačných cieľov v rámci OP ŽP prebiehala v súlade s legislatívou EÚ a SR, vrátane pravidiel hospodárskej súťaže, verejného obstarávania, ochrany a zlepšovania životného prostredia, rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Pozorne je však sledovaný stav a postupy pri konaniach v gescii MŽP SR tzv. infringementov vedených voči Slovenskej republike zo strany Európskej komisie.

V oblasti odpadového hospodárstva má MŽP SR viacero konaní, z ktorých najzávažnejšie je konanie č. 2011/0351 - odôvodnené stanovisko v súvislosti s *netransponovaním smernice č. 2008/98/ES o odpade*, ktorej transpozičná lehota uplynula dňa 12.12.2010. Na odstránenie tohto transpozičného deficitu je potrebné prijatie a notifikovanie nového zákona o odpadoch, ktorému predchádza prijatie nového Plánu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky pre roky 2011 – 2015 (Ďalej len „POH SR na roky 2011 - 2015“). Nový zákon o odpadoch, je pripravený na predloženie do legislatívneho procesu hneď po voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky s predpokladaným prijatím nového zákona o odpadoch do konca roka 2012, spolu s ďalšími 4 vykonávacími predpismi k uvedenému zákonu. Pokiaľ ide o POH SR na roky 2011 – 2015, tento prešiel v roku 2011 schvaľovacím procesom. Jeho obsah plne zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatíve EÚ, predovšetkým smernici o odpade.

V rámci OP ŽP je jednoznačne zadefinovaný princíp predchádzania vzniku odpadov, ktorý zakotvuje podporu v oblasti prevencie a minimalizáciu vzniku odpadov. Na uvedené nadväzujú podporované oprávnené aktivity zamerané na osvetu a propagáciu. V súlade s legislatívou EÚ je v rámci OP ŽP taktiež zavedená prednosť zhodnocovania odpadov pred ich zneškodňovaním. OP ŽP je spracovaný aj v súlade so zásadou "znečisťovateľ platí", podľa ktorej musí náklady na zneškodnenie odpadu znášať jeho držiteľ, predchádzajúci držiteľia alebo výrobcovia výrobku, z ktorého odpad vznikol. Vyššie uvedený transpozičný deficit nemá vo vzťahu k oprávneným aktivitám OP ŽP za následok ich nesúlad s predpismi EÚ a potrebné zosúladenie národnej legislatívy s legislatívou EÚ rovnako nebude mať žiaden zásadný dopad na oprávnenosť aktivít podporovaných v rámci OP ŽP.

Zároveň bolo uzavreté konanie č. 2009/2266 - transpozícia smernice 2000/53/ES o vozidlách po dobe životnosti, kde bola prijatá novela vyhlášky č. 203/2010 Z. z., ktorá upravila vyhlášku č. 125/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracúvaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel. Niektoré nedostatky transpozície boli odstránené zákonom č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého.

V súvislosti s konaním č. 2009/2239 v štádiu odôvodneného stanoviska k *nesúladu slovenskej legislatívy so smernicou č. 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie* (tzv. smernica SEA), bola prijatá novela zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP, ktorým sa transponuje smernica 2001/42/EC s účinnosťou od 01.12.2011. V tomto prípade očakávame uzavretie konania zo strany EK.

V súvislosti s vodnou politikou a konaním č. 2007/2247 k *transpozícii smernice 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia ES v oblasti vodného hospodárstva* bola naposledy prijatá vyhláška vtedajšieho MPŽPaRR SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona s účinnosťou 15.11.2010. Stále sa očakáva vyjadrenie EK.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V oblasti ochrany ovzdušia je vedené konanie č. 2010/0588 k *smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe*. Transpozícia bola vykonaná zákonom č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, s účinnosťou k 1. júnu 2010. Bola tiež vydaná nadväzujúca vyhláška č. 360/2010 s účinnosťou od 15. októbra 2010. V tejto veci sa očakáva vyjadrenie EK. Konanie č. 2008/2201 v štádiu odôvodneného stanoviska týkajúceho sa uplatňovania smernice 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe (problematika limitných hodnôt PM₁₀ v ovzduší) sa očakáva vyjadrenie EK. Viaceré členské štáty EÚ nie sú schopné plniť schválené limity, a z toho dôvodu sa hľadá celoplošné riešenie a spoločný postup ČS v tejto veci.

V súvislosti s konaním č. 2010/0284 k *transpozícii Smernice 2008/101/ES ktorou sa dopĺňa smernica 2003/87/ES, týkajúcej sa začlenenia leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v ES* a konaním č. 2010/0196 k *transpozícii smernice 2009/29/ES o obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov* bola v roku 2011 prijatá a notifikovaná novela zákona č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami č. 47/2011 Z. z., ktorou boli splnené všetky transpozíčné povinnosti SR. V oboch prípadoch sa očakáva pozitívne vyjadrenie Európskej Komisie.

V oblasti ochrany prírody a krajiny je vedené jedno konanie č. 2007/2186 v štádiu odôvodneného stanoviska týkajúce sa *nevymedzenia osobitne chránených území (CHVÚ) v SR*. Z tohto dôvodu je potrebné prijať poslednú chýbajúcu vyhlášku, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územia pre Levočské vrchy. MŽP SR robí všetky potrebné kroky pre vyriešenie majetkovo - právnych vzťahov v tejto oblasti a pravidelne informuje Komisiu o aktuálnom vývoji v procese riešenia. Vyhlásenie predmetnej vyhlášky sa predpokladá v nasledujúcom roku 2012.

2.3 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich odstránenie

V priebehu roka 2011 ovplyvnilo implementáciu operačného programu resp. jeho jednotlivých prioritných osí viacero faktorov.

Európska komisia informovala v júli 2011 Riadiaci orgán pre OP ŽP o *prerušení lehoty pre platby na operačný program v zmysle článku 91 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006*. K prerušeniu lehôt pre preplatenie priebežných platieb EK pristúpila v nadväznosti na vykonané auditné misie EK ako aj závery vykonaného národného systémového auditu.

Keďže ku dňu oznámenia prerušenia lehoty na preplatenie priebežných platieb RO pre OP ŽP nedisponoval závermi z vykonaných auditných misií EK, RO v súvislosti s prijímaním nápravných opatrení sa primárne zamerlal na zistenia identifikované národným systémovým auditom vykonaným orgánom auditu MF SR. V rámci predmetného auditu boli identifikované predovšetkým zistenia týkajúce sa nedostatkov v oblasti *postupov pre výber projektov a postupov pri prvostupňových*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

kontrolách žiadostí o platbu vykonávaných riadiacim orgánom (administratívna kontrola žiadostí o platbu, kontrola na mieste).

EK poskytla RO pre OP ŽP lehotu 2 mesiacov od doručenia jej listu, v priebehu ktorej očakávala stanovisko RO a najmä informácie o prijatých opatreniach zaručujúcich odstránenie zistených nedostatkov. RO pre OP ŽP predložil EK dňa 14.09.2011 v stanovenej dvojmesačnej lehote vyjadrenie k dôvodom prerušenia lehoty pre platby a zároveň jej poskytol podrobné informácie o vykonávaných a prijatých opatreniach s cieľom odstránenia nedostatkov identifikovaných národným systémovým auditom, pričom RO pre OP ŽP k polovici novembra 2011 stále nedisponoval žiadnou oficiálnou reakciou zo strany EK na jeho vykonané a prijaté opatrenia.

Následne RO pre OP ŽP pristúpil na základe neoficiálnej komunikácie ako aj v nadväznosti na závery zo stretnutia zástupcov Ministerstva životného prostredia SR, Ministerstva financií SR (Orgánu auditu a Certifikačného orgánu), Stáleho zastúpenia SR pri EÚ a Európskej komisie, ktoré sa uskutočnilo dňa 28.11.2011 v Bruseli, k prijímaniu ďalších opatrení, ktoré mali viesť k ukončeniu prerušenia lehoty pre platby na OP ŽP. V nadväznosti na uvedené RO pre OP ŽP pristúpil k prehodeniu projektov týkajúcich sa oblasti odborného hodnotenia projektov, vykonaných kontrol na mieste a overenia vykonaných verejných obstarávaní.

Výstupy a závery jednotlivých prehodených oblastí systému riadenia a kontroly za OP ŽP boli priamo konzultované a odsúhlasené so zástupcami EK ako aj zástupcami národného orgánu auditu a finálne výsledky za požadované overené oblasti boli priebežne zasielané EK v priebehu novembra/decembra 2011.

Tab. č. 19 Zoznam oficiálnej komunikácie súvisiacej s pozastavením platieb v rámci OP ŽP

Dátum odoslania listu	Odosielateľ	Adresát	Predmet listu
15.7.2011	EK, DG - REGIO	RO pre OP ŽP + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Oznámenie o prerušení lehoty pre platby na OP ŽP v zmysle článku 91 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 so žiadosťou o vyjadrenie RO pre OP ŽP v lehote do 2 mesiacov
14.9.2011	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Stanovisko RO pre OP ŽP k prerušeniu lehoty pre platby vrátane reakcie RO pre OP ŽP na všetky požiadavky obsiahnuté v liste EK – DG REGIO k prerušeniu lehoty pre platby na OP ŽP
28.10.2011	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO	Žiadosť o zaslanie stanoviska EK – DG REGIO k predmetnému vyjadreniu RO pre OP ŽP zo 14.9.2011
14.11.2011	RO pre OP ŽP	Mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec SR pri EÚ	Žiadosť o spoluprácu pri zabezpečovaní rokovania s predstaviteľmi EK v Bruseli
15.12.2011	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Predloženie záverov zo spätného overenia vykonaných kontrol na mieste (vrátane Správy z tohto procesu)
22.12.2011	EK, DG - REGIO	RO pre OP ŽP + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Oznámenie o aplikovaní postupu na pozastavenie platieb pre OP ŽP v zmysle článku 92 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 so žiadosťou

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

			o vyjadrenie RO pre OP ŽP v lehote do 2 mesiacov
23.12.2011	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Predloženie záverov zo spätného overenia vykonaného odborného hodnotenia žiadostí o NFP (vrátane Správy z tohto procesu)
30.12.2012	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Informácia o aktuálnom stave spätného overenia vykonaných kontrol verejného obstarávania
27.1.2012	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Predloženie záverov zo spätného overenia vykonaných kontrol verejného obstarávania (vrátane Správy z tohto procesu)
22.2.2012	RO pre OP ŽP	EK – DG REGIO + príslušné národné orgány zapojené do riadenia a implementácie pomoci z fondov EÚ	Stanovisko RO pre OP ŽP k požiadavkám obsiahnutým v liste EK – DG REGIO z 22.12.2011 k pozastaveniu platieb pre OP ŽP
26.1.2012	MF SR	RO pre OP ŽP	Oznámenie o pozastavení schvaľovania súhrnných žiadostí o platbu pre OP ŽP
6.2.2012	RO pre OP ŽP	MF SR	Reakcia RO pre OP ŽP na list MF SR z 26.1.2012
17.2.2012	MF SR	RO pre OP ŽP	Stanovisko MF SR k listu RO pre OP ŽP zo 6.2.2012
22.2.2012	RO pre OP ŽP	MF SR	Zaslanie návrhu mechanizmu aplikácie finančnej korekcie na deklarované výdavky
9.3.2012	RO pre OP ŽP	MF SR	Zaslanie finálnej verzie (dohodnutej s MF SR) mechanizmu aplikácie finančnej korekcie na deklarované výdavky
17.3.2012	MF SR	RO pre OP ŽP	Rozhodnutie o ukončení pozastavenia schvaľovania súhrnných žiadostí o platbu pre OP ŽP

Tab. č. 20 Zoznam uskutočnených pracovných stretnutí súvisiacich s pozastavením platieb v rámci OP ŽP

Termín rokovania	Miesto rokovania	Zúčastnené subjekty	Predmet rokovania
28.11.2011	EK – DG REGIO, Brusel	EK – DG REGIO, RO pre OP ŽP (za účasť štátneho tajomníka MŽP SR), certifikačný orgán, orgán auditu, Stále zastúpenie SR pri EÚ	Dohoda na ďalšom postupe v súvislosti s riešením pozastavenia platieb
16.12.2011	MF SR	RO pre OP ŽP, certifikačný orgán, orgán auditu	Oboznámenie so závermi spätného overenia odborného hodnotenia, Metodika výberu vzorky verejných obstarávaní za účelom ich spätného overenia a spôsob výkonu spätného overenia
21.12.2011	MŽP SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán	Výška individuálnych korekcií v nadväznosti na identifikované pochybenia v oblasti VO, spôsob výpočtu systémovej korekcie
29.12.2011	MŽP SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán	Výška individuálnych korekcií v nadväznosti na identifikované pochybenia v oblasti VO, spôsob

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

			výpočtu systémovej korekcie
3.1.2012	MF SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán, certifikačný orgán, orgán auditu	Predbežné závery spätného overenia VO
18.1.2012	MF SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán, certifikačný orgán, orgán auditu	Finalizácia Správy zo spätného overenia VO
25.1.2012	MF SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán, certifikačný orgán, orgán auditu	Finalizácia Správy zo spätného overenia VO
27.1.2012	MF SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán, certifikačný orgán, orgán auditu	Spôsob aplikácie korekcie na v minulosti a v budúcnosti deklarované výdavky
13.2.2012	MF SR	RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán, certifikačný orgán, orgán auditu	Prípravné stretnutie pred plánovaným pracovných stretnutím v Bruseli konanom dňa 14. 2. 2012
14.2.2012	EK – DG REGIO, Brusel	EK – DG REGIO, RO pre OP ŽP, centrálny koordinačný orgán, certifikačný orgán, orgán auditu, Stále zastúpenie SR pri EÚ	Prezentácia záverov spätného overenia dotknutých procesov, dohoda na ďalšom postupe v súvislosti s riešením pozastavenia platieb

Okrem vyššie uvedenej komunikácie prebiehala medzi RO pre OP ŽP a EK DG REGIO a príslušnými slovenskými orgánmi (CO, OA, CKO) intenzívna komunikácia elektronickou formou a formou rokovaní na pracovnej úrovni.

Tab. č. 21 Identifikované problémy a prijaté opatrenia

Identifikované problémy	Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
administratívna kontrola verejných obstarávaní	Zintenzívnenie spolupráce riadiaceho orgánu pre OP ŽP s Úradom pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) v zmysle Dohody o spolupráci.	Úloha sa priebežne plní.
	Zverejňovanie na webovom sídle RO informácie o najčastejších chybách a nedostatkoch pri výkone procesu VO a zapracovanie aj do príručky pre prijímateľa.	Úloha splnená k 16.11.2011
	Vypracovanie pomôcky pre prijímateľa „Kontrolný zoznam k VO pre prijímateľa“, súčasťou ktorého budú otázky vyplývajúce z najčastejších pochybení pri výkone VO	Úloha splnená k 16.11.2011
	Zverejňovanie na webovom sídle www.opzp.sk informácie o rozhodnutiach ÚVO vydaných v súvislosti s kontrolou projektov OP ŽP, pri ktorých boli zistené nedostatky v procese VO	Úloha splnená k 16.11.2011
	Doplnenie kontrolného zoznamu porušení VO o otázky vyplývajúce z najčastejších pochybení pri výkone VO v rámci OP ŽP	Úloha splnená k 10.10.2011
	Pravidelné interné školenia zamestnancov RO pre OP ŽP zodpovedných za výkon kontroly VO.	Úloha sa priebežne plní.
	Vytvorenie možnosti pre prijímateľov (uvedením danej	Úloha

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	informácie v Príručke pre prijímateľa) predložiť na vyjadrenie riadiacemu orgánu pre OP ŽP aj dokumentáciu k podlimitným zákazkám pred ich zverejnením (teda na ex-ante posúdenie).	splnená k 10.10.2011
Výkon kontrol na mieste v zmysle čl. 60 všeobecného nariadenia	RO aktualizoval IMP, na základe ktorého došlo k rozšíreniu rozsahu vykonávanej kontroly na mieste, a to tak, aby do jej predmetu boli v dostatočnej miere a preukázateľným spôsobom zahrnuté aj výdavky už uhradené prijímateľovi, t. j. výdavky vzťahujúce sa k predchádzajúcim žiadostiam o platbu	Úloha splnená k 14.03.2011
	Rozšírenie obsahu Správy z kontroly na mieste o informácie o overených sumách a to s uvedením výdavkov, ktoré boli v predmetnej žiadosti o platbu overené	Úloha splnená k 14.03.2011
	RO prijal opatrenia v súvislosti so zintenzívnením výkonu KnM aj na základe analýzy monitorovacej správy, v prípadoch identifikácie nedostatočného pokroku v implementácii projektu, resp. identifikácie iných nedostatkov a skutočností ohrozujúcich implementáciu alebo financovanie projektu.	Úloha splnená k 01.06.2011
Odborné hodnotenie žiadostí o NFP	RO sa zaviazal, že od 01.02.2012 bude proces odborného hodnotenia žiadostí o NFP upravený spôsobom, v zmysle ktorého bude na vzorkovej báze vykonávané posudzovanie žiadostí o NFP dvomi odbornými hodnotiteľmi z rovnakého hľadiska.	Úloha splnená k 01.02.2012
	RO zároveň prijal opatrenia v súvislosti s prípravou odborných hodnotiteľov na výkon odborného hodnotenia – pred začiatkom procesu odborného hodnotenia bude RO klásť ešte väčší dôraz na dôkladnosť a podrobnosť školení jednotlivých odborných hodnotiteľov za účelom zaručenia rovnakého prístupu všetkých odborných hodnotiteľov v rámci všetkých žiadostí o NFP, t.j. za účelom zaručenia rovnakej aplikácie hodnotiacich kritérií schválených Monitorovacím výborom pre OP ŽP.	Úloha sa priebežne plní.

Špecifická pozornosť sa venuje taktiež *procesom verejného obstarávania* tak v súvislosti so zisteniami uskutočnených auditov (viď časť 2.1.4 Finančná kontrola a audit), ako aj jedného z faktorov ovplyvňujúcich samotnú implementáciu resp. čerpanie programu (viď kapitola 2.1.2 správy). V nadväznosti na uvedené boli v roku 2011 priebežne posilňované všetky potrebné kontrolné procedúry v zmysle platnej legislatívy, taktiež prebieha aktívna spolupráca s Úradom pre verejné obstarávanie a uskutočňovanie školení pre oblasť verejného obstarávania.

Tab. č. 22: Opatrenia RO pre OP ŽP v oblasti kontroly verejného obstarávania

Návrh opatrení / Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
Zintenzívnenie spolupráce riadiaceho orgánu pre OP ŽP s Úradom pre verejné obstarávanie ÚVO v zmysle Dohody o spolupráci. Riadiaci orgán pre OP ŽP bude vo väčšej miere využívať možnosť požiadať ÚVO o poskytnutie odborného stanoviska ku konkrétnemu problému identifikovanému v predloženej dokumentácii k verejnému obstarávaniu VO, ako aj o vykonanie celkovej kontroly VO. Riadiaci orgán pre OP ŽP taktiež požiada ÚVO o metodické usmernenie k tým aspektom procesu VO, kde	Úloha splnená k 09.11.2011

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
radiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

identifikoval opakujúce sa problémy, čo prispeje k zvýšeniu kvality kontroly VO vykonávanej radiacím orgánom. Zintenzívnenie spolupráce s ÚVO môže viesť k obmedzeniu, resp. odstráneniu nedostatkov v procese kontroly VO radiacím orgánom a v konečnom dôsledku aj k obmedzeniu pochybení pri výkone VO prijímateľmi. RO priebežne v prípade potreby v zmysle uvedenej dohody o spolupráci zasiela na ÚVO žiadosti o metodické usmernenia, resp. žiadosti o informáciu k problematike týkajúcej sa samotnej kontroly procesu a postupov VO. V rámci zefektívnenia systému prevencie a predchádzania výskytu pochybení pri realizácii verejných obstarávaní ako aj snahy RO zabezpečovať výkon ex – ante kontrol na čo najvyššej miere odbornosti v súlade s aplikačnou praxou revízných postupov ÚVO, radiaci orgán konzultuje s ÚVO v sporných a nejednoznačných otázkach k výkladu zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov elektronickou a aj telefonickou formou. Uvedený postup aplikuje RO primárne pri riešení parciálnych problémov procesu verejného obstarávania ako aj v prípade nevyhnutnosti promptného konania RO napr. z dôvodu časovej tiesne, prípadne iných objektívnych dôvodov.	
Zverejňovanie na webovom sídle www.opzp.sk informácií o najčastejších chybách a nedostatkoch pri výkone procesu VO. Uvedené informácie budú zároveň súčasťou Príručky pre prijímateľa. Zároveň jednotliví projektoví manažéri RO priebežne pri výkone administratívnej kontroly verejného obstarávania využívajú informácie uvádzane na webovom sídle ÚVO, ktorý v pravidelných intervaloch zverejňuje najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní ním zistené pri výkone dohľadu nad VO s cieľom prevencia vzniku porušení procesov a postupov VO pri výkone kontroly VO.	Úloha splnená k 16.11.2011
Vypracovanie pomôcky pre prijímateľa „Kontrolný zoznam k VO pre prijímateľa“, súčasťou ktorého budú otázky vyplývajúce z najčastejších pochybení pri výkone VO. Prijímateľ, ktorý sám nie je odborne spôsobilý, tak bude mať možnosť skontrolovať samotný proces VO a zároveň aj činnosť odborne spôsobilej osoby na VO (ďalej len „OSO“). Dňa 10.10.2011 bola zo strany RO vydaná Príručka pre Prijímateľa, verzia 2.1, ktorej jednu z príloh tvorí „Kontrolný zoznam k VO pre prijímateľa“. Príručka je zverejnená na http://www.opzp.sk/136/implementacia/metodicke-pokyny	Úloha splnená k 10.10.2011
Zverejňovanie na webovom sídle www.opzp.sk informácií o rozhodnutiach ÚVO vydaných v súvislosti s kontrolou projektov OP ŽP, pri ktorých boli zistené nedostatky v procese VO (rozhodnutia odboru kontroly, resp. odboru konania o námietkach), o zisteniach obsiahnutých v protokoloch o vykonanej kontrole VO, ako aj informácií o OSO, ktorá realizovala dané VO a o finančnej korekcii, v prípade ak bola zo strany radiaceho orgánu pre OP ŽP udelená. Radiaci orgán pre OP ŽP tým preventívne upozorní žiadateľov/prijímateľov na reálne nedostatky VO konštatované ÚVO, na súvisiace konzekvencie (korekcie) ako aj na OSO, ktoré tieto VO chybne vykonali.	Úloha splnená k 16.11.2011
Za účelom predchádzania opakovaným zisteniam súvisiacim s príliš špecifickým opisom predmetu zákazky využívanie služieb znalcov v príslušnej oblasti, spôsobilých vyjadriť sa, či daný opis zariadenia nie je diskriminačný a nenarúša hospodársku súťaž. Ako alternatíva (v odôvodnených prípadoch) môže byť uplatnená požiadavka na predloženie znaleckého posudku prijímateľom ako podmienka schválenia VO zo strany radiaceho orgánu pre OP ŽP. RO si uvedenú úlohu stanovil ako jeden z návrhov preventívneho opatrenia pri predchádzaní zistení v oblasti týkajúcej problematiky špecifikácie opisu zákazky. V zmysle uvedeného projektoví manažéri aj od samotného prijímateľa v odôvodnených prípadoch vyžadujú predloženie takéhoto posudku. V nadväznosti na uvedené si RO pre OP ŽP aktualizuje aj IMP ako aj Príručku pre Prijímateľa k termínu 10.02.2012.	Úloha splnená k 01.02.2012
Zvýšenie informovanosti zamestnancov radiaceho orgánu pre OP ŽP o zisteniach, týkajúcich sa VO, z vykonaných certifikačných overovaní, auditov a kontrol projektov OP ŽP. Súhrnný prehľad týchto zistení za všetky projekty, ktoré boli predmetom	Úloha splnená

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

certifikačných overovaní, auditu a kontroly bude zverejnený a pravidelne aktualizovaný na spoločnom internom serveri. Súhrnná informácia o zisteniach, týkajúcich sa VO, z vykonaných certifikačných overovaní, z auditov a kontrol projektov OP ŽP je prístupná na spoločnom serveri Odboru riadenia implementácie projektov. Zároveň je zabezpečená priebežná aktualizácia predmetnej informácie.	k 31.10.2011
---	---------------------

Jedným z negatívnych vplyvov na implementáciu OP ŽP zaznamenaných v predchádzajúcom roku boli *dôsledky ekonomickej a hospodárskej krízy*, zhoršenie sociálno-ekonomickej situácie SR a tým vznikajúci problém so zabezpečením spolufinancovania projektov zo strany žiadateľa zo súkromného i verejného sektora, čo sa prejavilo vo fáze predkladania a schvaľovania žiadosti o NFP, ako aj v implementačnej fáze projektu.

V súvislosti s vyššie uvedeným zaznamenal RO v roku 2011 prípady ukončenia projektov z dôvodu nepreukázania schopnosti spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa (viď. časť 3 realizácia podľa prioritných osí) a v niektorých prípadoch boli prijímatelia v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov nútení zrušiť resp. posunúť proces verejného obstarávania na aktivity projektu.

V rámci systému ITMS neboli v priebehu roka 2011 zaznamenané žiadne závažné problémy, jednalo sa len o menšie formálne nedostatky formulárov žiadostí o platbu, monitorovacích správ a žiadostí o NFP po uvoľnení verzie 2.15 ITMS do produktívnej prevádzky v treťom štvrtroku 2011. Riadiaci orgán pre OP ŽP na základe usmernenia CKO akceptoval formuláre ŽoP, MS a ŽoNFP, v ktorých sa vyskytli formálne nedostatky.

V roku 2011 vykonal RO na základe zistených finančných rozdielov v rámci Výročnej správy za rok 2010 opravu údajov v informačnom systéme ITMS. Údaje za rok 2011 v ITMS plne korešpondujú s reálnym stavom na projektoch. Korekcie boli vykonané najmä pri pridelení správnej prioritnej témy, prípadne pomeru medzi prioritnými témami k projektu oproti žiadosti o NFP v rámci prioritnej osi 3 a 5.

Finančnú udržateľnosť projektov OP ŽP v oblasti vodného hospodárstva ovplyvnila *implementácia článku 9 Rámcovej smernice o vode 2000/60/ES*, ktorá je podrobne popísaná v kapitole 3.1.2. Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie v rámci prioritnej osi 1, ktorej sa uvedená problematika bezprostredne dotýka.

Ďalšie problémy ovplyvňujúce implementáciu jednotlivých prioritných osí sú uvedené v častiach správy v rámci realizácie podľa prioritných osí.

2.4 Zmeny v kontexte realizácie OP ŽP

Rozhodnutím Komisie K(2011) 3978 z 09.06.2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie K(2007)5500, ktorým sa schválil Operačný program Životné prostredie pomoci Spoločenstva z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v rámci cieľa konvergenzie v regiónoch

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Slovenskej republiky, bola schválená revízia Operačného programu Životné prostredie, ktorá prebiehala koncom roka 2010.

Riadiaci orgán pre OP ŽP pristúpil k uvedenej revízii na verziu 3.0 v októbri 2010 v nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 678 zo 6. októbra 2010 k návrhu Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR na čiastočné rozdelenie dodatočných finančných prostriedkov pre SR zo zdrojov EÚ v súvislosti s preventívnymi protipovodňovými opatreniami a podporou územia Bratislavského samosprávneho kraja, ktorým vláda SR v rámci dodatočného zvýšenia alokácie určitých operačných programov z finančných prostriedkov, pridelených SR v zmysle čl. 16 a 17 medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Európskou radou a EK o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení, schválila zvýšenie alokácie na zabezpečenie preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami prostredníctvom OP ŽP v sume 20 000 000 EUR. V súlade s rozhodnutím Komisie č. K(2010) 5817 ide o prostriedky určené regiónom oprávneným na financovanie zo štrukturálnych fondov, v prípade OP ŽP ide teda o pridelenie finančných prostriedkov z ERDF.

Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj v súvislosti so sociálno-ekonomickými dôsledkami a finančnými škodami spôsobenými extrémnymi povodňami v roku 2010 a národnými prioritami, predmetom revízie OP ŽP boli nasledujúce zmeny:

➤ V rámci existujúcej prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami, financovanej z Kohézneho fondu, zostali zachované aktivity zamerané na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, pričom bola doplnená ďalšia aktivita, a to:

- preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou v katastroch obcí^{††}, realizované mimo vodných tokov.

Zo prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami, financovanej z Kohézneho fondu, sa zároveň vypustil operačný cieľ 2.2 Vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému.

➤ Bola vytvorená nová prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému financovaná z ERDF, do ktorej bol presunutý operačný cieľ 2.2 Vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému, vypustený z prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami.

➤ úprava informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritných tém 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) a 46 Spracovanie vody (odpadová voda), konkrétne zníženie indikatívnej alokácie na prioritnú tému 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) o sumu 108 289 624 EUR a jej presun do prioritnej témy 46 Spracovanie vody (odpadová voda).

➤ zmeny identifikačných údajov orgánov zapojených do implementácie OP ŽP vyplývajúce z novelizácií zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,

➤ zmeny Prílohy č. 1 OP ŽP Orientačný zoznam veľkých projektov.

➤ doplnenie hlavných (core) ukazovateľov OP ŽP.

^{††} § 4 ods. 2 písm. a) a § 8 ods. 8 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

2.5 Podstatné zmeny podľa článku 57 nariadenia (ES) č. 1083/2006

K 31.12.2011 nedošlo v rámci OP ŽP k podstatným zmenám spadajúcim pod článok 57 Nariadenia (ES) č. 1083/2006.

2.6 Doplnkovosť s inými nástrojmi

Synergia, komplementarita OP ŽP s inými operačnými programami

V rámci synergie OP ŽP s operačnými programami Regionálny Operačný Program, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Doprava, OP Bratislavský kraj sú vytvorené demarkačné línie pre tematicky podobné opatrenia.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi OP konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „OP KaHR“) a OP ŽP:

V rámci OP ŽP, prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, operačného cieľa č. 3. 1 Ochrana ovzdušia, oprávnenej skupiny aktivít: znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀, PM_{2,5}), SO₂, NO_x, benzén, VOC, NH₃, ťažkých kovov a PAH bude MŽP podporovať aktivity súvisiace so znižovaním prchavých organických zlúčenín (VOC) ako sú definované v smerniciach 2004/42/ES a 1999/13/ES.

Podporovanými aktivitami v rámci OP ŽP sú:

- samostatné opatrenia (technického charakteru) na znižovanie obsahu VOC v regulovaných výrobkoch podľa smernice 2004/42/ES^{††} o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v určitých farbách a lakoch a vo výrobkoch na povrchovú úpravu vozidiel a o zmene a doplnení smernice 1999/13/ES (napr. prechod výroby farieb a lakov a pod. na farby a laky obsahujúce menej VOC)
- samostatné technologické opatrenia umožňujúce znižovanie emisií VOC v zariadeniach spadajúcich pod smernicu 99/13/ES^{§§} (v súlade s definíciami uvedenými v prílohe č. 1 uvedenej smernice^{***}), ako napr. inštalácia katalytických a termooxidačných jednotiek, prechod na použitie vodou riediteľných farieb, lakov a lepidiel vo výrobnom procese a pod.)

^{††} Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/42/ES z 21. apríla 2004 o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v určitých farbách a lakoch a vo výrobkoch na povrchovú úpravu vozidiel a o zmene a doplnení smernice 1999/13/ES

^{§§} Smernica Rady 1999/13/ES z 11. marca 1999 o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel pri určitých činnostiach a v určitých zariadeniach

^{***} Príloha č. 1 obsahuje tieto činnosti - polygrafia, odmasťovanie a čistenie povrchov, chemické čistenie, nanášanie náterov, následná povrchová úprava vozidiel, natieranie pásov a zvitkov, natieranie navíjaných drôtov, nanášanie lepidla, výroba obuvi, výroba náterových látok, lakov a tlačiarenských farieb a lepidiel, výroba farmaceutických výrobkov, výroba a spracovanie gumy, extrakcia rastlinných olejov a živočíšnych tukov a rafinácia rastlinných olejov, impregnácia dreva, laminovanie dreva a plastov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Ďalej MŽP SR v rámci tej istej aktivity podporuje iba projekty smerujúce k zníženiu emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok.

Projekty podporované MH SR v rámci OP KaHR, prioritná os 1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti, sa neprekrývajú vo svojej podstate s aktivitami spadajúcimi pod smernice 2004/42/ES a 99/13/ES, aj keď tieto projekty prispievajú k znižovaniu energetickej náročnosti, znižovaniu environmentálnych dopadov na jednotku produkcie a k zvyšovaniu efektívnosti výroby

Okrem toho MH SR podporuje inovatívne výrobné technológie, ktoré zároveň aj znižujú emisie do ovzdušia a do všetkých zložiek životného prostredia. Naproti tomu MŽP SR podporuje iba nevýrobné technológie (napr. koncové technológie) na znižovanie emisií do ovzdušia (t.j. emisie základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM_{10} , $PM_{2,5}$), SO_2 , NO_x , benzén, NH_3 , ťažkých kovov a PAH).

V prípade projektov spadajúcich pod OP ŽP, operačný cieľ č. 3. 1 Ochrana ovzdušia, oprávnenej skupiny aktivít: znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM_{10} , $PM_{2,5}$), SO_2 , NO_x , benzén, VOC, NH_3 , ťažkých kovov a PAH a OP KaHR, prioritná os 1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti, opatrenie 1.1. Inovácie a technologické transfery, podopatrenie 1.1.1.Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov je dodržiavaná vzájomná informovanosť medzi MŽP SR a MH SR ohľadom podaných projektov, aby nedošlo k dvojitému financovaniu.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi Regionálnym operačným programom (ďalej len „ROP“) a OP ŽP:

V rámci prioritnej osi 4. *Regenerácia sídiel* sú v rámci ROP podporované aktivity zamerané na rekonštrukciu a budovanie vodovodov, a to výlučne v súvislosti s inými aktivitami regenerácie sídiel (napr. rekonštrukcie miestnych komunikácií a verejných priestranstiev), ktoré sú realizované v obciach identifikovaných ako kohézne alebo inovačné póly rastu alebo v obciach, ktoré nie sú pólmi rastu za podmienky, že ide o obce so separovanými alebo segregovanými rómskymi osadami, ktoré sú evidované v Atlase rómskych komunít. V rámci ROP nie je primárne riešená vybavenosť obce inžinierskymi sieťami. V operačnom ciele 1.1 OP ŽP sú podporované samostatne realizované projekty zamerané na rekonštrukciu a budovanie verejných vodovodov pre obce.

Vo výberovom procese sú riadiacimi orgánmi pre ROP a OP ŽP využívané informácie zo systému ITMS za účelom vylúčenia možnosti duplicitného financovania.

Uvedená podmienka platí aj pri tematicky podobných opatreniach prioritnej osi 4 ROP a operačných cieľov 1.2 OP ŽP a 2.1 OP ŽP, na úrovni ktorých sú taktiež vytvorené deliace línie.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi OP Doprava a OP ŽP:

V rámci prioritnej osi 4 *Infraštruktúra integrovaných dopravných systémov OP Doprava* je podporovaná výstavba (resp. modernizácia, prispôsobenie) nosnej koľajovej infraštruktúry v mestách Bratislava a Košice pre prevádzku integrovaných systémov mestskej dopravy. V rámci prioritnej osi 6 *Železničná verejná osobná doprava* dochádza k obnove železničných koľajových vozidiel pre osobnú

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

dopravu. Realizáciou prioritnej osi 4 s nadväznosťou na prioritnú os 6 Železničná verejná osobná doprava sa vytvoria podmienky pre zvýšenie podielu ekologickej verejnej železničnej osobnej dopravy, ako aj mestskej hromadnej dopravy. V rámci operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia OP ŽP budú, prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia, podporené aktivity zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok z verejnej dopravy, ktorá patrí k mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia. Podporená bude plynofikácia autobusov verejnej dopravy (mestskej aj medzimestskej) a budovanie CNG čerpacích staníc, ako aj nákup trolejbusov a električiek ako náhrady za autobusovú dopravu.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi OP Bratislavský kraj (ďalej len „OP BK“) a OP ŽP:

Deliaca línia s operačným cieľom 3.2 OP ŽP, financovaným z ERDF, je daná hranicami území oprávnenými pre cieľ Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. V rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery OP BK budú podporované aktivity na území Bratislavského kraja. V rámci prioritnej osi 3 OP ŽP sú podporované aktivity na celom území SR s výnimkou Bratislavského kraja.

Deliaca línia s operačným cieľom 5.1 (programy starostlivosti) OP ŽP, financovaným z ERDF, je daná hranicami území oprávnenými pre cieľ Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. V rámci OP BK Opatrenie 1.1 Regenerácia sídiel sú podporované aktivity na území Bratislavského kraja. V rámci prioritnej osi 5 OP ŽP sú podporované aktivity na celom území SR s výnimkou Bratislavského kraja.

OP ŽP, ako aj prioritné osi, ktoré sú jeho súčasťou, sa taktiež dopĺňajú (prípadne vytvárajú aj synergické efekty) s prioritami SR pre cieľ Európska teritoriálna spolupráca v oblastiach cezhraničnej spolupráce a transcendentálnej (nadmárodnej) spolupráce.

Program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa (2007 – 2013)

V rámci Programu nadnárodnej spolupráce Stredná Európa (2007-2013) bola dňa 10. júna 2011 otvorená štvrtá štandardná výzva na predkladanie projektov. Partnerstvá zahŕňajúce inštitúcie na národnej, regionálnej a miestnej úrovni (verejné inštitúcie, inštitúcie riadené verejným právom alebo inštitúcie riadené súkromným právom) z nižšie uvedených krajín mohli prostredníctvom vedúceho partnera predkladať svoje žiadosti o nenávratný finančný príspevok z ERDF najneskôr do 14.10.2011, ktorý bol termínom uzatvorenia výzvy. Program Stredná Európa zahŕňa 8 krajín: Rakúsko, Českú republiku, časť Nemecka, Maďarsko, časť Talianska, Poľsko, Slovenskú republiku a Slovinsko.

V rámci štvrtej výzvy na predkladanie projektov bolo celkovo predložených 101 žiadostí v celkovom objeme 22,5 miliónov EUR požadovaného príspevku z ERDF. Zo Slovenskej republiky sa do štvrtej výzvy zapojilo celkovo 46 projektových partnerov, z toho 3 subjekty ako vedúci partneri.

Všeobecný cieľ Národného strategického referenčného rámca SR pre programové obdobie 2007 – 2013 napĺňanie politiky súdržnosti prostredníctvom koncentrácie príspevkov sa vykonáva

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

prostredníctvom dvoch hlavných cieľov: Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. NSRR nezahŕňa tretí cieľ definovaný v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v znení neskorších predpisov - cieľ Európska teritoriálna spolupráca, na napĺňanie ktorého bol schválený Operačný program Stredná Európa 2007 – 2013.

Nadnárodný charakter projektov predkladaných v rámci Programu nadnárodnej spolupráce Stredná Európa a spoločná príprava, vykonávanie, spoločný personál a spoločné financovanie projektov vykonávané prijímateľmi združenými v projekte na princípe partnerstva zabezpečujú dostatočné deliace línie s Operačným programom životné prostredie 2007 – 2013.

Projekty implementované v rámci programu Stredná Európa prispievajú okrem napĺňania svojich cieľov a k napĺňaniu cieľov *Dunajskej stratégie*, ktorá bola schválená Európskou radou na jej zasadnutí 24. júna 2011. Vzhľadom na územný charakter Dunajskej stratégie ako koncepčného dokumentu, ako aj na požadované parametre projektov, ktoré by mali mať vplyv na dunajský makroregión alebo aspoň na jeho významnú časť, za relevantné k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie možno považovať predovšetkým projekty realizované v rámci programov prináležiacich k cieľu Európska územná spolupráca. Jedným z nich je aj program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa, ktorého geografický priestor do značnej miery kopíruje geografický priestor Dunajskej stratégie.

Keďže na realizáciu Dunajskej stratégie nie sú vyčlenené osobitné finančné zdroje, v rámci programu nadnárodnej spolupráce Stredná Európa sa v procese posudzovania predložených projektov zohľadňuje aj príspevok projektov k napĺňaniu priorít Dunajskej stratégie. Takýto postup sa uplatňuje najmä z dôvodu, že oblasť podpory programu nadnárodnej spolupráce a Dunajskej stratégie sa z geografického hľadiska prelínajú.

Program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa má vzhľadom na zameranie jeho jednotlivých prioritných osí potenciál prispieť k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie v rámci viacerých jej pilierov, a to: I. Prepojenie podunajskej oblasti – zlepšenie mobility a multimodality, podpora udržateľnejších zdrojov energií; II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti, III. Rozvíjanie prosperity v podunajskej oblasti - rozvoj znalostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu a informačných technológií, podpora konkurencieschopnosti podnikov vrátane rozvoja zoskupení.

Projekty podporované v rámci programu nadnárodnej spolupráce, vrátane projektov s potenciálom prispieť k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie, sú najmä projekty neinvestičného charakteru: spoločné nadnárodné stratégie a štúdie; vytváranie a uplatňovanie spoločných nástrojov rozvoja (spoločných riešení v oblasti inovácií, ochrany životného prostredia, predchádzania environmentálnym rizikám, využívania obnoviteľných zdrojov energie, rozvoja dopravy a informačno-komunikačných technológií, rozvoja regiónov); výmena skúseností, vytváranie sietí a uplatňovanie spoločných postupov riadenia; prípravné štúdie pre realizáciu investícií nadnárodného charakteru (napr. dopravných sietí) – štúdie uskutočniteľnosti, štúdie vplyvov na životné prostredie; pilotné činnosti, pilotné a demonštratívne

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

projekty s nadnárodným rozmerom (v ktorých rámci je možné aj financovanie investícií pilotného charakteru a malého rozsahu).

Program nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa (2007-2013)

Program nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa je programom cieľa 3 - Európskej územnej spolupráce. Všeobecný cieľ Národného strategického referenčného rámca SR pre programové obdobie 2007 – 2013 napĺňanie politiky súdržnosti prostredníctvom koncentrácie príspevkov sa vykonáva prostredníctvom dvoch hlavných cieľov: Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. NSRR nezahŕňa tretí cieľ definovaný v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v znení neskorších predpisov - cieľ Európska teritoriálna spolupráca, na napĺňanie ktorého bol schválený Operačný program Juhovýchodná Európa 2007 – 2013, ktorý zahŕňa 16 krajín: Albánsko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Chorvátsko, Čierna Hora, Grécko, Maďarsko, Moldavsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Srbsko, Taliansko a Ukrajina.

Nadnárodné partnerstvá môžu predkladať projekty v rámci 4 prioritných osí:

1. Uľahčovanie inovácií a podnikania
2. Ochrana a zlepšovanie životného prostredia
3. Zlepšovanie dostupnosti
4. Rozvoj nadnárodných synergii pre oblasti udržateľného rastu

V rámci prioritnej osi 2 Ochrana a zlepšovanie životného prostredia sú podporované nasledujúce oblasti intervencie:

- 2.1 Zlepšovanie integrovaného vodného hospodárstva a protipovodňová prevencia
- 2.2 Zlepšovanie prevencie environmentálnych rizík
- 2.3 Podpora spolupráce pri riadení prírodných zdrojov a chránených oblastí
- 2.4 Podpora efektívneho využívania energie a zdrojov

V rámci priority č. 2 Ochrana a zlepšovanie životného prostredia Operačného programu Juhovýchodná Európa môžu byť podporené prevažne projekty neinvestičného charakteru, z ktorých časť môže mať charakter prípravnej dokumentácie pre investície do environmentálnej infraštruktúry (napr. štúdie uskutočniteľnosti), ale zároveň aj niektoré investičné aktivity zamerané na rozvoj environmentálnej infraštruktúry nadnárodného významu.

V roku 2011 boli vyhlásené dve výzvy na predkladanie projektov: 3. (strategická výzva) a 4. (posledná, otvorená) výzva. V rámci strategickej výzvy bola v oblasti životného prostredia definovaná téma č. 2: Prispôsobovanie sa klimatickej zmene: hodnotenie zraniteľnosti a rizík a ich prepojenie do akcií na regionálnej a lokálnej úrovni.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Na zasadnutí Monitorovacieho výboru programu v Skopje v septembri 2011 bolo rozhodnuté o pozvaní 8 strategických projektových zámerov do druhého kola. Schvaľovanie projektov z 3. ani 4. výzvy nebolo v roku 2011 ukončené.

Nadnárodný charakter projektov predkladaných v rámci Programu nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa a spoločná príprava, vykonávanie, spoločný personál a spoločné financovanie projektov vykonávané prijímateľmi združenými v projekte na princípe partnerstva zabezpečujú dostatočné deliace línie s Operačným programom Životné prostredie 2007 – 2013.

Cezhraničná spolupráca

Programy cezhraničnej spolupráce implementované na území SR sú súčasťou cieľa 3 Európska územná spolupráca, ktorý nie je súčasťou Národného strategického referenčného rámca a dopĺňajú programy realizované v rámci cieľov “Konvergencia” a “Regionálna konkurencieschopnosť a Zamestnanosť”.

V rámci prioritných osí resp. oblastí intervencie programov cezhraničnej spolupráce možno identifikovať tematické a obsahové synergie s aktivitami podporovanými v rámci Operačného programu Životné prostredie, konkrétne:

V rámci programu Slovenská republika - Rakúsko 2007- 2013 sú v rámci priority 2 *Dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj* definované tematické priority v oblasti životného prostredia ktoré sa môžu čiastočne prekrývať s aktivitami definovanými pre OP ŽP.

P1 Učiaci sa/znalostný región a ekon. konkurencieschopnosť

1.1 Cezhraničná spolupráca MSP, spolupráca v oblasti výskumu a technického vývoja

1.2 Kultúrna spolupráca, spolupráca v cestovnom ruchu

1.3 Vzdelávanie a kvalifikácia, integrácia trhov práce

1.4 Sociálna dimenzia integrácie (sociálne a zdravotné služby)

P2 Dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj

2.1 Doprava a regionálna dostupnosť (plánovanie, organizácia dopravy a logistika)

2.2 Trvalo udržateľný územný rozvoj a kvalitná regionálna správa/kvalitný regionálny manažment

2.3 Spolupráca a spoločný manažment /spoločné riadenie chránených území

2.4 Energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie, ochrana životného prostredia, manažment rizík

P3 Technická pomoc

Taktiež v rámci programu Slovenská republika - Poľsko 2007- 2013 v rámci priority 1 *Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry* môžu byť resp. sú podporované aj aktivity na budovanie environmentálnej infraštruktúry a pod prioritou 2 *Sociálny a ekonomický rozvoj* projekty na ochranu prírodného dedičstva

Prioritná os 1: Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry

1.1 Komunikačná a dopravná infraštruktúra

1.2 Environmentálna infraštruktúra

Prioritná os 2: Sociálny a ekonomický rozvoj

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

2.1 Rozvoj cezhraničnej spolupráce v turizme

2.2 Ochrana kultúrneho a prírodného dedičstva

2.3 Networking

Prioritná os 3: Podpora lokálnych iniciatív (mikro projekty)

Prioritná os 4: Technická pomoc

Program Slovenská republika – Maďarsko 2007 – 2013

2.1 Spoločné aktivity na podporu ochrany ŽP

2.2 Spoločná starostlivosť o prírodné prostredie

V prípade programu Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 sú tieto aktivity zahrnuté do priority „Rozvoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia“

Riadiace štruktúry programov cezhraničnej spolupráce venujú špeciálnu pozornosť tomu, aby sa zabránilo akejkoľvek možnosti dvojitého financovania intervencií zo Štrukturálnych fondov. Deliacou líniou teda v tomto prípade je v prvom rade charakter projektov cezhraničnej spolupráce, ktorých hlavným špecifikom je spoločný manažment projektov s dopadom na oboch stranách programu – pri hodnotení projektov sa dôrazne posudzuje cezhraničný dopad aktivít.

Pre zabezpečenie vzájomnej informovanosti o podporovaných aktivitách/projektoch je zástupca Riadiaceho orgánu pre OP ŽP členom Monitorovacieho výboru každého z programov cezhraničnej spolupráce.

Synergia, komplementarita OP ŽP s programami financovanými z EAFRD

Niektoré aktivity OP ŽP sa dopĺňajú s aktivitami Programu rozvoja vidieka (ďalej len „PRV“), ktorý je financovaný zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EAFRD).

Príkladom sú tematicky podobné opatrenia pre OP ŽP, PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, Operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ, a to v rámci PRV:

- Os 1 Zvýšenie konkurencieschopnosti sektoru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, Opatrenie: Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva:
 - v prípade PRV môžu byť podporené aktivity výstavby, rekonštrukcie a modernizácie v oblasti čistenia odpadových vôd (ČOV) za účelom zlepšenia celkovej výkonnosti podniku, t.j. pre fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a lesných produktov.
 - v prípade OP ŽP je podpora zameraná na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách požadovanej veľkosti, pričom fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe a lesnom hospodárstve nie sú oprávneným prijímateľom.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- Os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva, Opatrenie Obnova a rozvoj obcí:
- v prípade PRV sú v rámci komplexného zlepšenia základných služieb a rozvoja investícií vidieckych oblastí podporené aktivity zlepšenia stavu vodovodných a kanalizačných systémov (rekonštrukcia a modernizácia) za účelom zabezpečenia vyššej atraktivity vidieckych oblastí.
 - v prípade OP ŽP je podpora zameraná na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách požadovanej veľkosti v zmysle Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES..

Synergia, komplementarita OP ŽP s ostatnými finančnými nástrojmi

Finančný mechanizmus EHP/Nórsky finančný mechanizmus (ďalej len „FM EHP/NFM“) v r. 2011

V rámci programového obdobia rokov 2009 až 2014 bolo pre Slovensko vyčlenených viac ako 80 miliónov EUR. Prioritných oblastí ostáva aj naďalej deväť, pričom najviac finančných prostriedkov (14,6 milióna EUR) v novom programovom období je určených na podporu zelených inovácií v priemysle a podnikaní. Mimoriadne aktuálnej problematike záplav a protipovodňovým opatreniam sa bude venovať program *Prispôsobenie sa zmene klímy* v spolupráci Úradu vlády SR s dvomi nóorskymi inštitúciami - Riaditeľstvom pre vodné zdroje a energetiku a Riaditeľstvom na ochranu obyvateľstva a krízové plánovanie.

Memorandá o porozumení pre implementáciu FM EHP/NFM boli pôvodne podpísané už v októbri 2010 pri príležitosti návštevy nórskeho kráľovského páru na Slovensku. Avšak po niekoľko mesačných negotiaciach medzi zástupcami donorských štátov a zástupcami Slovenskej republiky došlo k zmenám niektorých programových priorít a zároveň bolo upresnené samotné nastavenie fungovania pomoci z finančných mechanizmov pre roky 2009 – 2014 v podobe stanovenia programových operátorov jednotlivých programov.

Švajčiarsky finančný mechanizmus (ďalej len „ŠFM“) v r. 2011

Pre posúdenie komplementárnosti s OP ŽP 2007-2013 je v prípade ŠFM relevantná *prioritná oblasť 2. Životné prostredie a infraštruktúra*, do ktorej spadajú nasledujúce oblasti zamerania:

- 2.1 Obnova a modernizácia základnej infraštruktúry a skvalitnenie životného prostredia;
- 2.2 Ochrana prírody

Informácie o projektoch navrhovaných na podporu v rámci uvedených oblastí zamerania, ako aj o aktivitách vykonaných v súvislosti s ich výberom v rámci implementácie ŠFM v priebehu roka 2011 sú uvedené nižšie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

2.1 Obnova a modernizácia základnej infraštruktúry a skvalitnenie životného prostredia

Cieľ zamerania

Cieľom zamerania je zlepšenie služieb komunálnej infraštruktúry, aby sa zvýšila životná úroveň a podporil hospodársky rozvoj.

Podmienky oprávnenosti

Predmetom podpory sú projekty trvalo udržateľného vodného hospodárstva a hospodárstva odpadových vôd, zamerané predovšetkým na čistenie komunálnych odpadových vôd, a to v nasledujúcich oblastiach:

- a) aglomerácie, ktoré vo svojom rozvoji presiahli veľkostnú kategóriu nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov, a ktoré nie sú uvedené v zozname aglomerácií v Národnom programe SR pre vykonanie smernice rady 91/271/EHS v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia EP a Rady 1882/2003/ES, Prílohy 2, ktorá v súlade s Prístupovou zmluvou definuje záväzky Slovenskej republiky voči Európskej únii;
- b) aglomerácie veľkostnej kategórie pod 2 000 ekvivalentných obyvateľov, ktorých intravilán alebo zastavané územie zasahuje do I. alebo II. stupňa ochranného pásma využívaného vodárenského zdroja.

Oprávnenými žiadateľmi o NFP sú obce, združenia obcí v zmysle zákona 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, vlastníci alebo prevádzkovatelia verejnej kanalizácie v zmysle zákona 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. a zákona č. 394/2009 Z. z., so sídlom na území Slovenskej republiky.

NFP zo ŠFM bude poskytnutý iba pre projekty, ktorých minimálna predpokladaná výška priamych výdavkov bude 1 983 602 EUR na jeden projekt (3 000 000 CHF).

Uvedená oblasť podpory zo ŠFM je komplementárnou k podpore projektov v oblasti vodného hospodárstva poskytovanej v rámci prioritnej osi 1 OP ŽP, keďže oprávnené na podporu sú aglomerácie, ktoré nie sú uvedené v zozname aglomerácií v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003 (zoznam týchto aglomerácií je uvedený v prílohe č. 1 tohto manuálu), definujúcom záväzky SR v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vyplývajúce zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ, ktorý je zároveň prílohou č. 1 Programového manuálu OP ŽP. Prostredníctvom ŠFM teda môžu byť podporené v oblasti hospodárstva odpadových vôd projekty v aglomeráciách, ktoré nie sú oprávnené na podporu v rámci OP ŽP.

Národný monitorovací výbor vzhľadom na disponibilnú alokáciu na uvedenú oblasť zamerania odporučil na svojom 8. zasadnutí dňa 27.10.2011 svojím uznesením č. 12 na predloženie Švajčiarskej konfederácii päť projektov, a to:

- „Splašková kanalizácia Dlhé n. Cirochou II. etapa“ – žiadateľ: obec Dlhé nad Cirochou -

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

výška žiadaného NFP: 2 656 119,32 EUR;

- „*Tušice –Tušická Nová Ves – Horovce kanalizácia a ČOV – II. etapa*“ – žiadateľ: *obec Tušice* -

výška žiadaného NFP: 2 958 224,53 EUR;

- „*Kanalizácia Gemerská Poloma I. a II. stavba*“ – žiadateľ: *obec Gemerská Poloma* -

výška žiadaného NFP: 5 327 726,42 EUR;

- „*Kanalizácia a ČOV Veľké Ripňany II. etapa*“ – žiadateľ: *obec Veľké Ripňany* -

výška žiadaného NFP: 3 997 216,06 EUR;

- „*ČOV a kanalizácia Dvorníky*“ – žiadateľ: *obec Dvorníky* -

výška žiadaného NFP: 5 027 019,92 EUR.

Ku dňu 31.12.2011 prebiehal proces hodnotenia uvedených projektov orgánmi Švajčiarskej konfederácie*.

2.1 Ochrana prírody

Cieľom zamerania je ochrana prírodných zdrojov a fungujúcich ekosystémov trvalo udržateľným spôsobom.

Podmienky oprávnenosti

V súlade s Prílohou 1 Rámcovej dohody sú pre uvedenú oblasť zamerania definované nasledovné typy oprávnených projektov:

- a) ochrana a regenerácia prírodného životného prostredia a krajiny najmä v geografickej oblasti zamerania, s osobitnou pozornosťou zameranou na sústavu NATURA 2000 a Karpatský dohovor,
- b) monitoring a výskum lesných ekosystémov (zlepšenie prístrojového a iného technického vybavenia).

V rámci rezortu MŽP SR je oprávneným žiadateľom Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, a to pre projekt zameraný na ochranu a regeneráciu prírodného životného prostredia a krajiny*.

Uvedená oblasť podpory zo ŠFM je komplementárnou k podpore projektov v oblasti ochrany prírody poskytovanej v rámci prioritnej osi 5 OP ŽP, pričom aktivity financované v rámci ŠFM sú územne lokalizované v slovenských Karpatoch.

Dňa 03.10.2011 bola medzi relevantnými stranami podpísaná zmluva o realizácii projektu „*Rozvoj ochrany prírody a chránených území v slovenských Karpatoch*“. Jeho účelom je prispieť k zlepšeniu ochrany a zabezpečeniu udržateľnosti chránených území a vybraných biotopov a k regenerácii životného prostredia a krajiny najmä v geografickej oblasti zamerania, s osobitným zreteľom na sústavu NATURA 2000 a Karpatský dohovor. Celková výška NFP na uvedený projekt predstavuje 1

* Rozhodnutie Švajčiarskej konfederácie k 5 predloženým KNP sa očakáva do konca januára 2011. V závislosti od podmienok uvedených v rozhodnutí k príslušnému KNP bude následne podpísaná Zmluva o projekte medzi Švajčiarskou konfederáciou a Slovenskou republikou do konca mesiaca február 2012.

* Pre projekt zameraný na monitoring a výskum lesných ekosystémov je žiadateľom Národné lesnícke centrum Zvolen, príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

949 825 EUR, pričom príspevok Švajčiarskej konfederácie bude tvoriť 85% z NFP, maximálne však 2 072 000 CHF. Doba realizácie uvedeného projektu predstavuje 48 mesiacov^{**}.

Čo sa týka aktivít vykonávaných MŽP SR v rámci implementácie ŠFM v priebehu roka 2011, zástupca MŽP SR sa podieľal na činnosti NMV a zúčastňoval sa jeho zasadnutí.

MŽP SR taktiež spolupracovalo s NKB pri príprave kritérií na externých odborných hodnotiteľov v rámci vyššie uvedených oblastí zamerania. Nominovaní pracovníci MŽP SR sa zároveň spoločne s externými hodnotiteľmi podieľali na hodnotení žiadostí o NFP predložených v uvedených oblastiach zamerania.

Vo vzťahu k OP ŽP je komplementárne využívaný finančný nástroj ES LIFE +, ktorý je špecifickým nástrojom pre podporu projektov z oblasti životného prostredia. Predmetom podpory sú projekty prispievajúce k rozvoju environmentálnej politiky a legislatívy a projekty, ktoré sú zároveň inovatívne alebo majú demonštračný charakter a ich realizácia predstavuje pre členské štáty EÚ pridanú európsku hodnotu. Tematicky je LIFE+ zameraný v rámci životného prostredia na oblasti 6. Environmentálneho akčného programu.

Pre program LIFE+ platí pravidlo, že pokiaľ je projekt alebo časť aktivít projektu oprávnených a teda financovateľných v rámci iných európskych zdrojov ako LIFE+ musí byť taký projekt alebo jeho časť financovaná z týchto iných zdrojov a také aktivity alebo taký projekt nie je potom oprávnený v rámci programu LIFE+. Túto skutočnosť preveruje žiadateľ aj MŽP SR pri príprave aj po podaní projektu na MŽP SR na základe návodu, ktorý je zverejnený v rámci výzvy na predkladanie LIFE+ projektov. Následne túto skutočnosť preveruje aj príslušná zložka DG Environment v Európskej komisii.

V rámci výzvy vyhlásenej ešte v roku 2010 bolo za Slovensko podaných 8 projektov, z toho v roku 2011 boli schválené 4 projekty. Pri posudzovaní projektov sa prihliada na princíp komplementarity vzhľadom na iné možnosti financovania.

Tab. č. 23: Zoznam schválených projektov podaných v rámci výzvy v roku 2010

Žiadateľ	Názov projektu	Celkový rozpočet v €	Príspevok EK v €
Bratislavské regionálne ochranárske združenie	Ochrana dážďovníka tmavého (Apus apus) a netopierov v budovách na Slovensku	1 481 248	740 624
Bratislavské regionálne ochranárske združenie	Ochrana a obnova území NATURA 2000 v cezhraničnom regióne Bratislavy	3 490 059	1 745 029
DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie	Obnova ohrozených panónskych slanísk a pieskových dún na južnom Slovensku	2 367 530	1 773 279
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	Vplyv geologickej zložky životného prostredia na zdravotný stav obyvateľov SR	418 112	207 273
Spolu		7 756 949	4 466 205

Zdroj: MŽP SR

^{**} V roku 2012 bude prebiehať implementácia projektu, v rámci ktorej bude NKB zabezpečovať overenie plánovaných verejných obstarávaní, priebežných správ o implementácii projektu predkladaných konečným prijímateľom, výročnej správy o implementácii projekte a žiadostí o platbu. Zároveň sa uskutočnia zasadnutia Riadiaceho výboru projektu, jedným z členov ktorého je aj zástupca MŽP SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V rámci výzvy vyhlásenej v roku 2011 bolo za Slovensko podaných 20 projektov, schvaľovanie sa uskutoční v roku 2012.

Na asistenciu pri príprave žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre "veľké projekty" (t.j. projekty, ktorých celkové náklady presahujú 25 miliónov EUR pre oblasť životného prostredia) je využívaná iniciatíva JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), ktorá je hlavnou spoločnou iniciatívou Európskej investičnej banky (EIB), Európskej komisie (DG REGIO) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBRD), ktorej základným cieľom je podpora členských štátov EÚ, predovšetkým nových členských štátov v strednej a východnej Európe, pri čerpaní prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007-2013.

Ďalšie relevantné informácie o veľkých projektoch a iniciatíve JASPERS sú uvedené v kapitole 5. Veľké projekty.

JEREMIE iniciatíva (Joint European REsources for Micro and Medium Enterprises - Spoločné európske zdroje pre malé a stredné podniky) je spoločnou iniciatívou EK, Európskej investičnej banky (EIB) a Európskeho investičného fondu (EIF) zameranou na podporu prístupu malých a stredných podnikov ku kapitálu v regiónoch EÚ v programovom období 2007 - 2013, najmä v oblasti výskumu a vývoja a podpory napĺňania cieľov Lisabonskej stratégie prostredníctvom štrukturálnych fondov. Predmetná iniciatíva je v zmysle uznesenia vlády SR 12/2011 v rámci OP ŽP nerelevantná (viď kapitola 2.1.2 správy).

Vzájomná súvislosť napĺňania cieľov OP ŽP s piliermi Stratégie EÚ pre dunajský región a jej prioritnými oblasťami

OP ŽP je v súlade so svojím globálnym cieľom prioritne zameraný na plnenie záväzkov SR v oblasti životného prostredia, najmä odvádzania a čistenia odpadových vôd, vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ a legislatívy EÚ, a teda jeho zameranie nie je primárne územného charakteru. Tomu zodpovedá aj skutočnosť, že koncepčným východiskom OP ŽP sú strategické dokumenty EÚ a SR v oblasti environmentálnej politiky, od ktorých sa následne odvíjajú ciele OP ŽP.

Stratégia EÚ pre dunajský región (ďalej len „Dunajská stratégia“) patrí k strategickým dokumentom územného charakteru, ktoré sú zamerané na charakteristiku situácie a identifikáciu potrieb konkrétneho územia.

Z toho vyplýva, že OP ŽP a jeho ciele nemožno vnímať ako podriadené prioritám Dunajskej stratégie (ktorá o. i. v čase prípravy a schvaľovania OP ŽP ešte neexistovala). Prvoradým zameraním jednotlivých projektov OP ŽP je teda napĺňanie cieľov OP ŽP. Realizácia projektov v rámci OP ŽP môže prispieť k podpore priorit Dunajskej stratégie v prípadoch, ak sa zameranie projektov, ktoré je primárne determinované cieľmi OP ŽP, zároveň prelína so zameraním priorit Dunajskej stratégie.

Z hľadiska korelácie s OP ŽP možno v rámci schválenej štruktúry Dunajskej stratégie identifikovať ako relevantný *pilier II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti*. Vzájomná súvislosť prioritných

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

osí/ operačných cieľov OP ŽP a zodpovedajúcich prioritných oblastí Dunajskej stratégie, spadajúcich do uvedeného piliera, je podrobnejšie charakterizovaná nižšie.

Pokiaľ ide o projekty, ktoré sú v rámci jednotlivých prioritných osí/ operačných cieľov OP ŽP vytýpané ako príklady korelácie ich zamerania s prioritami Dunajskej stratégie, ich výber vychádza z toho, že vzhľadom na územný charakter Dunajskej stratégie by svojimi parametrami mali mať vplyv na dunajský makroregión alebo aspoň na jeho významnú časť. V prevažnej miere preto ide o projekty s dosahom na celé územie SR (keďže k povodiu Dunaja patrí 96 % územia SR).

Korelácia OP ŽP s prioritnými oblasťami Dunajskej stratégie v rámci piliera II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti:

a) Prioritná oblasť 4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd

S vyššie uvedenou prioritnou oblasťou Dunajskej stratégie súvisí v rámci OP ŽP svojim zameraním:

- *Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, a to:*

- *operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ*

Uvedený operačný cieľ má v súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie prvoradý význam. Je zameraný na podporu aktivít v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade so záväzkami SR vyplývajúcimi zo Zmluvy o prístúpení SR k EÚ a podľa Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES.

Predmetom podpory v rámci uvedeného operačného cieľa je *výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd, ako aj stokových sietí, výstavba, rozšírenie a zvýšenie v aglomeráciách jednotlivých veľkostných kategórií (nad 150 000 ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „EO“); od 15 000 EO do 150 000 EO; od 10 000 EO do 15 000 EO; od 2 000 EO do 10 000 EO).*

Uvedený operačný cieľ je v priamom súlade so zameraním jednej z aktivít zahrnutých v rámci prioritnej oblasti 4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd do Akčného plánu Dunajskej stratégie, schváleného na zasadnutí Európskej rady 24.06.2011 (ďalej len „Akčný plán“). Konkrétne ide o aktivitu: *„Pokračovanie v podpore veľkých investícií do budovania a modernizácie mestských čistiarní odpadových vôd v celom povodí Dunaja, vrátane opatrení na budovanie kapacity na regionálnej a miestnej úrovni pre návrh takejto infraštruktúry“.*

V prípade projektov v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd ich vplyv na obyvateľstvo, príp. aj územie závisí od veľkosti aglomerácie, ktorá je v rámci nich riešená. Z tohto hľadiska sú významné najmä veľké projekty s celkovými nákladmi nad 50 miliónov EUR, spomedzi ktorých možno uviesť 2 projekty zamerané na riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách 1. veľkostnej skupiny, t.j. nad 150 000 EO, a to:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 24

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2011	Predpokladané celkové náklady (bez DPH) v €
SKK Ružomberok a ČOV Liptovská Teplá a Sliache	Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s.	Predložený EK na schválenie	22 488 597
Podunajsko – odkanalizovanie podunajskej časti bratislavského regiónu	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.	Predložený EK na schválenie	42 372 186

Zdroj: RO

V prípade tzv. malých projektov, t.j. projektov s celkovými nákladmi do 50 miliónov EUR, sú na riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách 1. veľkostnej skupiny, t.j. nad 150 000 EO, zamerané nasledujúce projekty:

Tab. č. 25

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Kanalizácia Podunajské Biskupice, 1. Etapa	Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice	V realizácii	2 983 017,37	350 943,22	3 333 960,59
Nitra – dobudovanie kanalizačnej siete	Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	V realizácii	9 292 474,24	1 639 848,4	10 932 322,64
Kanalizácia Mestskej časti Košice – Krásna, II. etapa	Mestská časť Košice - Krásna	V realizácii	916 482,65	107 821,49	1 024 304,14
SČOV Žilina - intenzifikácia	Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.	V realizácii	12 233 316,21	2 158 820,51	14 392 136,72
Výstavba kanalizácie Beňadiková, Liptovský Mikuláš	Liptovská vodárenská spoločnosť	V realizácii	3 983 332,68	702 941,06	4 686 273,74

Zdroj: RO

- *operačný cieľ 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov* – vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie má iba doplnkový význam, keďže vo viacerých prípadoch súbežne s výstavbou verejnej kanalizácie prebieha aj výstavba verejného vodovodu;

- *operačný cieľ 1.3 Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd*

V súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie má uvedený operačný cieľ dôležitý význam. Jeho hlavným zameraním je zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich pre SR zo smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vodách) v oblasti monitorovania. Monitorovanie stavu povrchovej vody a podzemnej vody sa realizuje na základe ročných programov monitorovania, v ktorých sa upresňujú monitorovacie miesta, rozsah a frekvencia sledovania ukazovateľov. O plnení programov monitorovania je SR povinná predkladať hlásenia Európskej komisii. Hodnoty zistené monitorovaním sú centrálné archivované a využívané pre hodnotenie stavu vôd, čo je základným predpokladom návrhu opatrení v plánoch manažmentu povodí.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 26: Príklady projektov

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Monitorovanie fyzikálno-chemických a biologických prvkov kvality povrch vód	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	Riadne ukončený	1 268 311,11	223 819,61	1 492 130,72
Monitorovanie fyzikálno-chemických a biologických prvkov kvality povrch vód – 2009, 2010	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	V realizácii	2 763 649,94	487 702,93	3 251 352,87
Monitorovanie kvality podzemných vód SR	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	V realizácii	1 105 807,79	195 142,55	1 300 950,34

Zdroj: RO

Z vyššie uvedeného vyplýva, že prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vód, a to predovšetkým operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vód v zmysle záväzkov SR voči EÚ, má podstatný význam z hľadiska prepojenia OP ŽP s prioritami Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti Obnoviť a zachovať kvalitu vód.

V súvislosti s uvedenou prioritnou oblasťou Dunajskej stratégie je taktiež potrebné poznamenať, že Ministerstvu životného prostredia SR bolo uznesením vlády SR č. 229 z 30. marca 2011 k aktualizovanej národnej pozícii SR k Stratégii EÚ pre dunajský región a návrhu jej koordinácie uložené vykonávať funkciu koordinátora prioritnej oblasti Obnoviť a zachovať kvalitu vód. Výkon uvedenej funkcie však nepatrí do pôsobnosti riadiaceho orgánu pre OP ŽP, ale spadá do kompetencie sekcie vód MŽP SR ako vecne príslušnej sekcie, ktorá zaň zodpovedá.

b) Prioritná oblasť 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia

S vyššie uvedenou prioritnou oblasťou Dunajskej stratégie súvisia v rámci OP ŽP svojím zameraním:

- Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami, a to:

- *III. skupina aktivít: Opatrenia vyplývajúce zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík*

V súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie má vyššie uvedená skupina aktivít dôležitý význam. Je zameraná na realizáciu opatrení vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES, ktorá je do právneho poriadku SR transponovaná zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami a ustanovuje povinnosť plánovať manažment povodňových rizík a podľa plánov realizovať preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami v oblastiach, v ktorých existuje alebo možno očakávať výskyt povodňového rizika. V rámci uvedenej skupiny aktivít je predmetom podpory:

- *vyhotovenie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika;*
- *vypracovanie plánov manažmentu povodňových rizík alebo ich častí vrátane návrhov opatrení na dosiahnutie ich cieľov.*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 27: Príklad projektu

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Predpokladané zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Predpokladané zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Predpokladané zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Mapy povodňového ohrozenia a rizika vodných tokov SR	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	Vo fáze uzatvárania zmluvy	10 191 411,71	1 798 484,42	11 989 896,13

Zdroj: RO

- Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému

V súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie má vyššie uvedená prioritná os podstatný význam.

Je zameraná na vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS) ako nástroja, umožňujúceho prostredníctvom hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah výraznejšie znížiť škody spôsobené povodňami, predovšetkým straty na životoch, ujmy na zdraví ľudí a majetku občanov, miest a obcí.

Príklad projektu: V rámci prioritnej osi 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému, ktorá bola do OP ŽP doplnená na základe jeho poslednej revízie schválenej v júni 2011, prebieha v súčasnosti príprava rovnomenného projektu zameraného na dobudovanie POVAPSYS.

Na realizáciu uvedeného projektu môžu byť vynaložené prostriedky až do výšky celkovej alokácie na prioritnú os 7, ktorá predstavuje 20 000 000 EUR zo zdrojov EÚ a k nim prislúchajúce spolufinancovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu vo výške 3 529 412 EUR, t.j. spolu 23 529 412 EUR.

c) Prioritná oblasť 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd

Uvedená prioritná oblasť Dunajskej stratégie zahŕňa v súlade s jej Akčným plánom široké spektrum aktivít, s ktorými v rámci OP ŽP svojím zameraním súvisia:

- Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pred povodňami, a to:

- *operačný cieľ 3.1 Ochrana ovzdušia*, konkrétne nasledujúce aktivity:

- *III. skupina: Riešenie kvality ovzdušia a skvalitňovanie a odborná podpora monitorovania emisií a kvality ovzdušia podľa požiadaviek EÚ ako aj skvalitnenie Národného emisného informačného systému (NEIS).*

Význam vyššie uvedenej skupiny aktivít OP ŽP z hľadiska ich súvislosti s cieľmi Dunajskej stratégie je skôr okrajový. Ich korelácia s prioritami Dunajskej stratégie súvisí najmä s ich potenciálom pôsobiť svojimi výsledkami na dunajský makroregión alebo aspoň na jeho významnú časť, keďže aktivity tohto typu sú zamerané na skvalitňovanie monitorovacieho systému kvality ovzdušia SR v zmysle požiadaviek smerníc EÚ a dovybavenie meracích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia s cieľom zjednotenia systémov monitorovania a prenosu dát o kvalite ovzdušia, čo prispeje ku kompatibilite a porovnateľnosti týchto dát v rámci jednotlivých krajín v povodí Dunaja.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 28: Príklad projektu

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Systémové a technologické zabezpečenie IS ovzdušia na SHMÚ	Slovenský hydro-meteorologický ústav	V realizácii	1 783 142,05	314 672,13	2 097 814,18

Zdroj: RO

- *operačný cieľ 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie*, konkrétne nasledujúce aktivity:

- *II. skupina: Štúdie dopadov klimatických zmien na zložky životného prostredia, vrátane hodnotenia sociálno-ekonomických dôsledkov a návrhu opatrení*

Aktivity v rámci vyššie uvedenej skupiny možno z hľadiska ich korelácie s prioritami Dunajskej stratégie považovať za významné nielen v rámci prioritnej oblasti 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd, ale tiež vo vzťahu k predtým zmienenej prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia. Ich hlavným zameraním je vypracovanie štúdií dopadov klimatických zmien na zložky životného prostredia a ekonomické sektory s cieľom navrhnuť systém adaptačných opatrení vo vzťahu k prebiehajúcim klimatickým zmenám.

Tab. č. 29: Príklad projektu

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch na Slovensku	Slovenský hydro-meteorologický ústav	v realizácii	125 080,25	22 072,99	147 153,24

Zdroj: RO

- Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo, v rámci ktorej:

- *operačný cieľ 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov a*

- *operačný cieľ 4.4 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov* sú síce v korelácii s aktivitami v rámci Akčného plánu Dunajskej stratégie zameranými na zabezpečenie nakladania s odpadmi v súlade s hierarchiou cieľov EÚ v oblasti odpadového hospodárstva, ale význam projektov uvedeného zamerania v rámci OP ŽP vo vzťahu k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie je výrazne limitovaný lokálnym charakterom týchto projektov, ktorý neumožňuje celkovo ovplyvniť dunajský makroregión alebo jeho značnú časť, a teda je skôr okrajový;

- *operačný cieľ 4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie* má vo vzťahu k cieľom Dunajskej stratégie rovnaký charakter, avšak zameraním na nebezpečné odpady, ktoré vzhľadom na ich vlastnosti predstavujú vyššie riziko pre dotknuté územie a môžu ho ovplyvniť vo väčšom rozsahu, má uvedený operačný cieľ vyšší potenciál z hľadiska jeho významu pre realizáciu cieľov Dunajskej stratégie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 30: Príklad projektu:

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Stratégia nakladania s nebezpečnými odpadmi	Slovenská agentúra životného prostredia	V realizácii	1 357 377,41	239 537,19	1 596 914,60

Zdroj: RO

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, a to:

- *operačný cieľ 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov*

Vyššie uvedený operačný cieľ OP ŽP možno vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie považovať za dôležitý. Projekty OP ŽP v jeho rámci sú zamerané na zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené územia, vrátane území NATURA, ako aj na vytváranie programových východísk v oblasti starostlivosti o kriticky ohrozené druhy a ekosystémy.

Tab. č. 31: Príklad projektu:

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Monitoring a manažment kormorána veľkého (Phalacrocorax carbo)	Štátna ochrana prírody SR	V realizácii	1 163 674,06	205 354,25	1 369 028,31

Zdroj: RO

- *operačný cieľ 5.3 Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami*

Zameranie vyššie uvedeného operačného cieľa OP ŽP možno z hľadiska jeho korelácie s prioritami Dunajskej stratégie považovať za významné nielen vo vzťahu k prioritnej oblasti 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd, ale tiež vo vzťahu k predtým zmienenej prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia.

Uvedený operačný cieľ OP ŽP je zameraný na podporu environmentálneho povedomia verejnosti, ktoré je jednou zo základných podmienok realizácie opatrení v oblasti ochrany prírody a krajiny, a to predovšetkým prostredníctvom prípravy a vydávania kvalitných publikácií s informáciami o prírodných hodnotách, cieľoch v oblasti zachovania a zlepšovania kvality životného prostredia a úlohách ostatných subjektov pri jeho spoločnej ochrane.

Tab. č. 32: Príklad projektu:

Názov projektu	Prijímateľ	Aktuálny stav	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Informačná a vzdelávacia kampaň o vodnom plánovaní v zmysle smernice 2000/60/ES vo vzťahu k ochrane prírody a krajiny	Slovenská agentúra životného prostredia	V realizácii	165 128,71	29 140,36	194 269,07

Zdroj: RO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Z vyššie uvedeného porovnania operačných cieľov OP ŽP s piliermi a prioritnými oblasťami Stratégie EÚ pre dunajský región vyplýva, že v rámci schválenej štruktúry Dunajskej stratégie s cieľmi OP ŽP najužšie súvisí *pilier II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti*.

V rámci OP ŽP má vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie v rámci uvedeného piliera prvoradý význam *Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, ktorá svojím zameraním vo veľkej miere zodpovedá cieľom prioritnej oblasti 4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd*.

Z hľadiska významu pre realizáciu cieľov Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia možno v rámci OP ŽP za dôležité považovať tiež *opatrenia vyplývajúce zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík, ktoré sú súčasťou prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami, ako aj prioritnú os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému*.

Vo vzťahu k cieľom Dunajskej stratégie stanoveným v prioritnej oblasti 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd sa v rámci OP ŽP najvyššou mierou relevancie vyznačuje *Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, operačné ciele 5.1 a 5.3*.

2.7 Monitorovanie a hodnotenie

2.7.1 Monitorovanie

Monitorovanie kvality vykonávania operačného programu v súlade s čl. 63 - 68 všeobecného nariadenia zabezpečuje riadiaci orgán a príslušný monitorovací výbor.

Predmetom monitorovania na úrovni programu je dôsledné a pravidelné sledovanie realizácie cieľov operačného programu s využitím fyzických a finančných ukazovateľov výstupu a výsledku OP, s cieľom poskytnúť príslušným zodpovedným subjektom okamžitý prístup k spoľahlivým, konzistentným a aktuálnym informáciám dôležitým pre vykonávanie a hodnotenie OP. Výstupmi monitorovania sú výročné správy a záverečná správa o vykonávaní OP a ďalšie informácie pre rozhodovanie monitorovacích výborov a pre potreby vykonávania a hodnotenia riadených procesov.

Monitorovanie operačného programu pokrýva všetky základné procesy a aspekty jeho implementácie a umožňuje monitorovaciemu výboru a RO sledovanie priebehu implementácie operačného programu vo vzťahu k jeho cieľom a záväzným procesom.

Základnými zdrojmi pre monitorovanie programov sú Informačno-technologický monitorovací systém (ITMS) a Informačný systém pre účtovanie fondov (ISUF), základnou jednotkou monitorovania je projekt.

Monitorovanie projektov prebieha na základe merateľných ukazovateľov, t.j. projektových ukazovateľov výsledku a dopadu, ktoré sú súčasťou Príručky pre žiadateľa o NFP v rámci OP ŽP. Projektové ukazovatele sú zaradené v číselníku projektových ukazovateľov podľa prioritných tém v

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

zmysle prílohy č. II vykonávacieho nariadenia. Základné postupy, ktorými sú RO a koordinátori horizontálnych priorít povinné sa riadiť pri formulácii, používaní a aktualizácii projektových ukazovateľov, sú definované v Metodickom pokyne CKO k tvorbe a používaniu projektových ukazovateľov a ich zaraďovaniu do ITMS. Vybrané projektové ukazovatele v číselníku projektových ukazovateľov, identifikované ako relevantné k príslušnej horizontálnej priorite, sú využívané koordinátormi horizontálnych priorít za účelom agregácie údajov z úrovne projektov a monitorovania a hodnotenia príspevku OP k plneniu cieľov horizontálnych priorít NSRR.

Pri monitorovaní jednotlivých ukazovateľov RO pre OP ŽP každomesačne agreguje dostupné výstupy z ITMS resp. monitorovacích správ projektu, čo umožňuje sledovať nielen dosiahnuté merané hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov, ale aj východiskové a cieľové hodnoty jednotlivých ukazovateľov na úrovni projektov, ako aj plánovaných hodnôt na úrovni celého OP.

V roku 2011 obdržal riadiaci orgán od prijímateľov 896 monitorovacích správ projektov, z toho 731 priebežných, 126 záverečných a 39 následných,

Na základe týchto údajov generovaných z ITMS bolo vyhodnotené plnenie programových ukazovateľov za rok 2011 spôsobom projekt – prioritná os – operačný program, ktoré sú súčasťou Prílohy č. 2. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je uvedený v Prílohe č. 11.

Zavedený systém monitorovania napomáha RO sledovať pokrok fyzickej implementácie jednotlivých projektov v porovnaní s dosiahnutou úrovňou čerpania alokácie a je aj jedným z nástrojov rozhodovania pri vyhlasovaní jednotlivých výziev v nadväznosti na úroveň dosiahnutých plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP.

Informácie o plnení programových ukazovateľov a tým aj o monitorovaní projektov a samotného programu sú uvedené v časti 2.1.1 Stav fyzického pokroku operačného programu v časti Plnenie fyzických ukazovateľov, ako aj v rovnomenných častiach kapitol Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku jednotlivých prioritných osí.

Samotné napĺňanie plánovaných hodnôt ukazovateľov ovplyvňuje taktiež stav projektu, množstvo zazmluvnených/čerpaných prostriedkov. Nárastom čerpania oprávnených výdavkov projektov možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osi, čo dokazuje neustály nárast týchto hodnôt (viď kapitola 3 Realizácia podľa prioritných osí).

Na základe monitorovania a analýz medzi stavom úrovne zazmluvnenia prideleného príspevku spoločenstva a realitou dosiahnutia plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v operačnom programe možno predpokladať, že splnenie jednotlivých cieľov prioritných osí a dosiahnutie plánovaných hodnôt prislúchajúcich merateľných ukazovateľov nebude ohrozené.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor pre Operačný program Životné prostredie (ďalej len „MV pre OP ŽP“) bol zriadený rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 18.12.2007 č. 86/2007-5.1. o zriadení Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie. Minister, ako predseda MV pre OP ŽP, na základe doručených nominácií od jednotlivých partnerských inštitúcií nominoval jednotlivých členov MV pre OP ŽP. Zloženie výboru na úrovni inštitúcií bolo následne schválené v rámci štatútu a rokovacieho poriadku MV pre OP ŽP na jeho prvom zasadnutí dňa 19.12.2007. Zloženie monitorovacieho výboru v plnej miere dodržiava princíp partnerstva a pokiaľ je to možné aj princíp rodovej rovnosti.

V sledovanom období došlo k úprave štatútu v nadväznosti na dve novelizácie zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, keďže novelizáciami s účinnosťou od 01.11.2010 a 01.01.2011 došlo k prechodu kompetencií medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a zároveň sa zmenili názvy niektorých ústredných orgánov štátnej správy.

V sledovanom období boli členmi MV pre OP ŽP zástupcovia (s účinnosťou od 28.06.2011):

- a) Ministerstva životného prostredia SR
- b) Ministerstva financií SR
- c) Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
- d) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- e) Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- f) Ministerstva hospodárstva SR
- g) Ministerstva zdravotníctva SR
- h) Ministerstva vnútra SR
- i) Ministerstva školstva, vedy a výskumu SR
- j) Úradu pre verejné obstarávanie
- k) Úradu vlády SR
- l) Environmentálneho fondu
- m) samosprávnych krajov
- n) Združenia miest a obcí Slovenska
- o) Únie miest Slovenska
- p) Asociácie vodárenských spoločností
- q) Združenia podnikateľov Slovenska
- r) mimovládnej environmentálnej organizácie

Na rokovaní výboru sa ako pozorovateľ bez hlasovacieho práva môže zúčastňovať zástupca Európskej komisie, zástupca Európskej investičnej banky a prípadne aj zástupcovia iných subjektov zapojených do systému riadenia a implementácie OP ŽP.

Predseda výboru môže z vlastného podnetu alebo na podnet niektorého z členov na rokovanie výboru prizvať externého experta zastupujúceho odbornú oblasť relevantnú pre program konkrétneho

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

rokovania výboru. Expert sa zúčastňuje rokovania výboru ako pozorovateľ bez hlasovacieho práva. Prizývanými členmi MV OP pre ŽP sú zástupcovia EK, CKO, orgánu auditu a zástupcovia jednotlivých koordinátorov horizontálnych priorít.

Podrobnejšie informácie ohľadne MV pre OP ŽP sú zverejnené na internetovej stránke www.opzp.sk v časti Monitorovanie.

V sledovanom období sa dňa 28.06.2011 uskutočnilo ôsme zasadnutie MV pre OP ŽP.

a.) Uznesením č. 8 MV pre OP ŽP na zasadnutí *schválil*:

A.1. Návrh úprav štatútu Monitorovacieho výboru

A.2. Návrh úprav Programového manuálu Operačného programu Životné prostredie

A.3. Hodnotiace kritéria žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR pre prioritné osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd pre prioritné osi 1 až 5

Hodnotiace kritéria žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR pre prioritnú os 7

Výberové kritéria žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR pre prioritnú os 7

A.4. Návrh na úpravu rozdelenia príspevku z fondov v rámci prioritnej osi 6 Technická pomoc do prioritných tém 85 Príprava a vykonávanie, monitorovanie a kontrola a audit a 86 Hodnotenie a štúdie, informovanie a publicita

A.5. Návrh výročnej správy o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za r. 2010

A.6. Aktualizácia indikatívneho zoznamu veľkých projektov

A.7. Návrh aktualizácie prílohy č. 1 a prílohy č. 3 Plánu hodnotení Operačného programu Životné prostredie na programové obdobie 2007 – 2013

b.) Uznesením č. 8 MV pre OP ŽP *zobral na vedomie*:

B.1. Informáciu o schválení revízie OP ŽP v nadväznosti na dodatočné zvýšenie jeho alokácie na podporu ochrany pred povodňami

B.2. Informáciu o tých úpravách Programového manuálu OP ŽP, v prípade ktorých sa nevyžaduje schválenie monitorovacím výborom

B.3. Informáciu o predložení veľkých projektov Európskej komisii

B.4. Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok

c.) Uznesením č. 8 MV pre OP ŽP *na základe návrhov členov*:

C.1. Odporúča, aby sa iniciovala aktualizácia, prípadne prehodnotenie zoznamu aglomerácií.

C.2. Odporúča predsedovi monitorovacieho výboru, aby do 30.09.2011 predložil členom monitorovacieho výboru písomnú správu o udržateľnosti projektov prioritnej osi 1, a aby prerokovanie tejto správy zaradil na 9. zasadnutie monitorovacieho výboru.

C.3. Odporúča predsedovi monitorovacieho výboru zorganizovať do 30.09.2011 pracovné stretnutie k problematike udržateľnosti projektov s účasťou zástupcov Ministerstva životného prostredia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Slovenskej republiky, Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Asociácie vodárenských spoločností, Únie miest Slovenska, Združenia miest a obcí Slovenska a riadiaceho orgánu pre Operačný program Životné prostredie (prípadne zástupcov z členov monitorovacieho výboru).

Pri rokovaní so zástupcami Európskej komisie (DG ENVIRO) zo dňa 31.1.2007 bolo odporučené revidovať vymedzenie pôvodne stanovených aglomerácií (zverejnených v dokumente „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenska“ podľa finálnej verzie materiálu vysvetľujúceho chápanie kľúčových pojmov smernice ("Terms and Definitions of the Urban Waste Water Treatment Directive 91/271/EEC") zo dňa 16.1.2007. Na základe týchto skutočností boli prehodnotené všetky aglomerácie v Slovenskej republike a bol vytvorený záväzný zoznam aglomerácií, ktoré budú predmetom posudzovania plnenia záväzkov Slovenskej republiky v tejto oblasti zo strany Európskej komisie. Tento záväzný zoznam aglomerácií pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd bol po odsúhlasení Európskou komisiou zverejnený v mesiaci apríl roku 2007.

Európska komisia pripúšťa zmenu zoznamu aglomerácií na plnenie záväzkov len v prípadoch, ak došlo v aglomerácii k rozhodujúcim zmenám, ktoré priamo vplyvajú na plnenie záväzkov SR. Uvedené posúdenie zmien necháva na členskom štáte. SR vykonáva aktualizáciu veľkosti aglomerácií z pohľadu veľkostnej kategórie každé dva roky podľa ustanovení smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v rámci reportovacích povinností, pričom posuny, ktoré nastali boli vyhodnotené ako nie rozhodujúce, nevyžadujúce si zmenu zoznamu aglomerácií na plnenie záväzkov. Obdobné mierne veľkostné posuny sú totiž zaznamenávané medziročne (raz smerom hore, inokedy nadol) a preto nie sú dôvodom na zmenu zoznamu aglomerácií.

V priebehu roka 2011 sa uskutočnili aj 3 hlasovania písomnou procedúrou:

- a.) V rámci písomného postupu pre prijatie rozhodnutia č. 5 bola listom RO pre OP ŽP zo dňa 23.02.2011 členom MV pre OP ŽP zaslaná žiadosť o vyjadrenie k návrhu zmien Operačného programu Životné prostredie vyplývajúcich najmä zo zákona č. 403/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Nakoľko v termíne do 09.03.2011 žiaden z členov MV pre OP ŽP neuplatnil výhradu, bol návrh schválený.
- b.) V rámci písomného postupu pre prijatie rozhodnutia č. 6 bola listom RO pre OP ŽP zo dňa 08.12.2011 členom MV pre OP ŽP zaslaná žiadosť o vyjadrenie k návrhu v termíne do 22.12.2011. Keďže v lehote žiadny z členov Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie neuplatnil výhradu k návrhu, Zmeny Programového manuálu OP ŽP - verzia 7.0 v zmysle návrhu boli schválené v súlade s čl. 6 ods. 3 rokovacieho poriadku Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie.
- c.) V rámci písomného postupu pre prijatie rozhodnutia č. 7 bola listom RO pre OP ŽP zo dňa 23.12.2011 členom MV pre OP ŽP zaslaná žiadosť o vyjadrenie k schváleniu návrhu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

aktualizácie Prílohy č. 3 Plánu hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 2.1, „Indikatívny plán hodnotiacich aktivít v rámci procesu hodnotenia Operačného programu Životné prostredie“ v termíne do 10.01.2012. Keďže v uvedenej lehote žiadny z členov Monitorovacieho výboru pre OP ŽP neuplatnil výhradu k návrhu, aktualizácia Prílohy č. 3 Plánu hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007-2013, verzia 2.1, „Indikatívny plán hodnotiacich aktivít v rámci procesu hodnotenia Operačného programu Životné prostredie“ bola schválená.

Ročné preskúmanie programov

Výročné stretnutie k preskúmaniu programov sa uskutočnilo dňa 18.10.2011 v Bratislave za účasti zástupcov Európskej komisie, jednotlivých riadiacich orgánov, Certifikačného orgánu, Orgánu auditu a Centrálného koordinačného orgánu.

Program rokovania bol rozdelený do 4 základných bodov:

1. Programové obdobie 2007-2013
 - fyzický a finančný pokrok
 - potenciálne synergie s programami cezhraničnej spolupráce
 - zmeny OP
 - výročné správy o vykonávaní OP 2010
 - Joint road map 2011 – pokrok v implementácii
2. Programové obdobie 2007 – 2013 (pokračovanie)
 - audit
 - hodnotenie
 - zjednodušené výdavky
3. Programové obdobie 2004-2006 (ukončenie procesu)
4. Budúcnosť Kohéznej politiky

Všetky riadiace orgány, vrátane RO pre OP ŽP prezentovali dosiahnutý pokrok, najdôležitejšie výsledky implementácie OP, ako aj s tým spojené ťažkosti a v neposlednom rade aj príklady dobrej praxe vo vzťahu k úspešným projektom.

Zo vzájomných diskusií EK a jednotlivých zástupcov SR boli výsledkami vo vzťahu k OP ŽP nasledovné odporúčania EK:

- *fyzický a finančný pokrok*
 - urýchliť implementáciu OP, zvláštnu pozornosť venovať finančnej absorpcii a "N +3" pravidlu pre roky 2012 a 2013,
 - ☐ prehodnotiť možnosti pre ďalšiu stimuláciu rastu a zamestnanosti,
 - ☐ zahŕňať vplyv hospodárskej a finančnej krízy na implementáciu OP vo všetkých správach (napr. výročné správy),

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

□ zladit' výzvy na predkladanie žiadostí v rámci stratégie Európa 2020 a národných programov reforiem v rámci svojich možností.

- *potenciálne synergie s programami cezhraničnej spolupráce*

- úzko spolupracovať s maďarskými partnermi v snahe urýchliť realizáciu programu Maďarsko-Slovenskej cezhraničnej spolupráce.

□ vo výročnej správe o implementácii v roku 2011 prezentovať synergie na úrovni projektov,

□ pripraviť vhodný mechanizmus koordinácie medzi programami financovanými EÚ pre budúce programové obdobie a predložiť ho Komisii pri ďalšej výročnej konferencii so slovenskými orgánmi v roku 2012.

- *zmeny OP*

- vopred informovať EK o akýchkoľvek predpokladaných zmenách v OP

- urýchlenie implementácie revidovaného OP

- *výročné správy o vykonávaní OP*

- zapracovať pripomienky EK vznesené k výročnej správe, ako aj v rámci výročných stretnutí (vrátane problematiky ukazovateľov, kategórií, príspevok k stratégii Európa 2020 a pod.

- *Joint Road Map 2011*

- pravidelne sledovať pokrok v realizácii veľkých projektov

- oznámiť Komisii podrobnosti o revidovanej tarifnej politike a výsledky analýzy JASPERS o dôsledkoch tejto politiky na veľké projekty

- reportovať stav env. projektov s celkovými investičnými nákladmi prevyšujúcimi, alebo rovnajúcimi sa 25 miliónov EUR, alebo s nižšími až rovnajúcimi sa 50 miliónov EUR

- reportovanie termínov platieb

- efektívne využitie prostriedkov vyčlenených v rámci Lokálnej stratégie komplexného prístupu pre HP MRK

- výsledky medzirezortnej pracovnej skupiny pre retroaktívne riešenie rizika nesprávneho použitia EIA v rokoch 2007-2009

- spolupráca na koordinácii prioritnej oblasti v rámci Dunajskej stratégie

- informovať o pokroku, najmä na výsledkoch analýzy existujúcich a plánovaných odvetvových projektov zo ŠF, a upresniť podrobné opatrenia, zodpovednosti a termíny v rámci JRM pre rok 2012

- spolupráca na príprave semináru pre manažérov komunikácie v apríli 2012

- pravidelne informovať Komisiu o príslušných konferenciách a informačných akciách v dostatočnom predstihu

- *audity*

- spolupráca v súvislosti s vyriešením otázky pozastavenia platieb

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

• *hodnotenie*

- posilniť mechanizmy hodnotenia s cieľom preukázať dosiahnuté výsledky projektov financovaných z fondov EÚ z hľadiska ich relevantnosti, efektívnosti, udržateľnosti a širších sociálno-ekonomických dopadov
- zamerať sa na hodnotenie príspevku štrukturálnych fondov tak, aby mohli byť výsledky použité v budúcich výročných správach a najmä ako základ pri definovaní priorít pre budúce programové obdobie

• *zjednodušené výdavky*

- možnosti zavedenia zjednodušených nákladov (najmä paušálnych sadzieb pre nepriame náklady) a testovanie ich aplikácií v súčasnom programovom období taktiež pre možnú aplikáciu v budúcom programovom období

• *budúcnosť Kohéznej politiky*

- informovanie EK o vykonaných aktivitách vrátane vyhodnotení a analýz potrebných pre prípravu budúceho programového obdobia

RO následne v priebehu roka 2012 aplikuje relevantné požiadavky a odporúčania formulované EK na výročnom stretnutí.

Spoločná cestovná mapa (Joint Road Map)

Prehľad plnenia úloh vyplývajúcich z Joint Road Map 2011 (ďalej len „JRM 2011“) relevantných vo vzťahu k Ministerstvu životného prostredia SR v rámci jeho funkcie ako riadiaceho orgánu pre OP ŽP, ako aj jeho ďalších pôsobností (v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie) k termínu 31.12.2011 je uvedený v tabuľkovej forme nižšie.

Tab. č. 33

1. VEĽKÉ PROJEKTY		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Zlepšiť kvalitu prípravy veľkých projektov a žiadostí predkladaných EK (napr. skvalitnením štúdií uskutočniteľnosti, analýzy variantných riešení, analýza nákladov a výnosov, dodržiavaním požiadaviek v oblasti EIA a pod.) tak, že sa celkový čas potrebný na posúdenie veľkých projektov a prijatie rozhodnutia EK skráti. Zabezpečiť včasný vstup JASPERS do procesu prípravy všetkých veľkých projektov a organizovať pravidelné trojstranné stretnutia RO s EK a JASPERS	priebežne	V prípade veľkých projektov OP ŽP experti JASPERS boli a sú zahrnutí do procesu ich prípravy už od počiatkovej fázy posudzovania a schvaľovania veľkých projektov. MŽP SR ako riadiaci orgán pre OP ŽP úzko spolupracuje s expertmi iniciatívy JASPERS a ich pripomienky sú priebežne zapracovávané v jednotlivých dokumentoch pripravovaných, resp. predkladaných projektov. V prípade, že žiadatelia neakceptujú pripomienky JASPERS, sú povinní zdôvodniť svoje stanovisko. Riadiaci orgán pre OP ŽP počas celého procesu prípravy a schvaľovania veľkých projektov kontroluje kvalitu a úplnosť predkladaných dokumentov, ako aj spôsob zapracovania jednotlivých vznesených pripomienok. V prípade neakceptovania niektorých vznesených pripomienok MŽP SR dôkladne posudzuje

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		stanoviská, resp. zdôvodnenia žiadateľov. Cieľom riadiaceho orgánu pre OP ŽP bolo predložiť kvalitne vypracované žiadosti na základe dobre pripravených projektov, ktoré však zohľadňujú špecifiká SR. Všetkých 7 predložených veľkých projektov Európska komisia zhodnotila ako prijateľné (admissible), čo svedčí o dobrej spolupráci medzi riadiacim orgánom pre OP ŽP a expertmi iniciatívy JASPERS.
Zabezpečovať pravidelnú aktualizáciu monitorovacej tabuľky veľkých projektov	najmenej raz za štvrt' roka	V priebehu roka 2011 bol aktualizovaný indikatívny zoznam veľkých projektov OP ŽP predložený EK (dňa 17. marca 2011) ako súčasť návrhu revízie OP ŽP, ktorá bola schválená rozhodnutím EK zo dňa 9. júna 2011. Indikatívny zoznam zahŕňal 10 veľkých projektov. Po revízii OP ŽP došlo v prípade veľkého projektu „1.KF Vodovody a kanalizácie v regióne Spiša a Tatier“ k jeho stiahnutiu žiadateľom (Podtatranská vodárenská spoločnosť), ktorý zároveň požiadal o jeho vyradenie zo zoznamu veľkých projektov. Odkanalizovanie regiónu Spiša a Tatier bolo následne riešené v rámci výzvy OPŽP–PO1-10-2 vyhlásenej dňa 3.12.2010. Veľký projekt s názvom „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Bytča“ žiadateľa Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. nebude predložený Európskej komisii na posúdenie z dôvodu nesplnenia podmienok kontroly formálnej správnosti žiadosti o nenávratný finančný príspevok (nesplnenie kritérií úplnosti). Žiadateľ bol o tejto skutočnosti upovedomený zaslaním Informácie o nepredložení žiadosti o potvrdenie pomoci Európskej komisii zo dňa 10.5.2011. Indikatívny zoznam veľkých projektov OP ŽP bol aktualizovaný na základe vyššie uvedených zmien (uvedené 2 veľké projekty boli zo zoznamu vypustené). Aktualizovaný indikatívny zoznam veľkých projektov OP ŽP spolu so zdôvodnením jeho aktualizácie bol Európskej komisii zaslaný ako súčasť podkladov na 8. zasadnutie Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 28. júna 2011, na ktorom bol schválený monitorovacím výborom (bod 8. Aktualizácia indikatívneho zoznamu veľkých projektov). Do konca roka 2011 nedošlo k ďalším zmenám indikatívneho zoznamu veľkých projektov OP ŽP nedošlo. Riadiaci orgán pre OP ŽP zároveň v rámci odpočtov plnenia JRM 2011 prostredníctvom CKO pravidelne predkladal európskej komisii aktualizovanú monitorovaciu tabuľku s

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		prehľadom aktuálneho stavu veľkých projektov OP ŽP v štvrťročných intervaloch a od septembra 2011 každomesačne.
Navrhnuť vhodné riešenie na zabezpečenie finančnej udržateľnosti a životaschopnosti environmentálnych projektov v oblasti vodného hospodárstva v súlade s princípom "úhrady nákladov" za vodohospodárske služby vyplývajúcim z Rámcovej smernice o vode Zorganizovať stretnutie príslušných slovenských orgánov s EK, GR pre regionálnu politiku, za účasti GR pre životné prostredie a expertov JASPERS a prediskutovať možné riešenia Analyzovať jestvujúci stav a načrtnúť možné riešenia	marec 2011	MŽP SR uskutočnilo všetky kroky potrebné na splnenie uvedenej úlohy a na zabezpečenie plnenia podmienok vyplývajúcich z Rámcovej smernice o vode, vrátane jej článku 9, ako aj na vytvorenie podmienok na plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd. Uvedená problematika bola so zástupcami EK prediskutovaná na pravidelnom výročnom stretnutí k OP ŽP dňa 28. 1. 2011. V 1. štvrťroku 2011 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len "ÚRSO") vypracoval novú regulačnú politiku na regulačné obdobie 2012 – 2016, v ktorej boli zohľadnené požiadavky MŽP SR týkajúce sa zabezpečenia finančnej udržateľnosti vodohospodárskych projektov. Medzi najvýznamnejšie zmeny patrí najmä zmena oprávnenosti odpisov z časti hmotného majetku, ktorý bol obstaraný z verejných prostriedkov (t.j. majetku spolufinancovaného zo zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu alebo iných verejných zdrojov). V súlade s novou regulačnou politikou ÚRSO vypracoval novú vyhlášku o stanovení tarify, t.j. ceny za dodávku pitnej vody a zber a čistenie odpadových vôd (vodné a stočné), ktorá bola vydaná v júli 2011. Na základe uvedených dokumentov experti iniciatívy JASPERS vypracovali model, ktorý analyzuje dopady novej regulačnej politiky na roky 2012-2016 a implementácie novej vyhlášky na finančnú udržateľnosť a výšku medzery vo financovaní pre predložené veľké projekty. Zo záverov vypracovaného modelu vyplýva, že: 1) aplikovaním vyhlášky č. 217/2011 by mali byť splnené požiadavky článku 9 (1) Rámcovej smernice o vode a zároveň by mala byť zabezpečená udržateľnosť vodohospodárskeho sektora; 2) aplikovanie maximálnej výšky odpisov (2%) v zmysle vyhlášky č. 217/2011 by malo viesť k zmene vo výške finančnej medzery do 10 % oproti predpokladanej výške v rámci predložených žiadostí o potvrdenie pomoci, a preto sa nepredpokladá uplatnenie článku 55 (4) Nariadenia rady (ES) č. 1083/2006. Zo záverov uvedeného modelu teda vyplýva, že uplatňovanie vyhlášky č. 217/2011 vytvára predpoklady pre schválenie veľkých projektov v oblasti vodného hospodárstva Európskou komisiou.
Vyjasniť disponibilitu prostriedkov	január 2011	Uvedená otázka bola so zástupcami EK

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

na financovanie veľkých projektov v oblasti životného prostredia, vrátane projektov s celkovými nákladmi pod 50 miliónov EUR (avšak presahujúcimi 25 miliónov EUR)		prediskutovaná na pravidelnom výročnom stretnutí k OP ŽP dňa 28. 1. 2011. V súlade s jeho závermi sa EK listom zo dňa 8. 2. 2011 (Ares 137758) obrátila na riadiaci orgán pre OP ŽP so žiadosťou o stanovisko k danej otázke, na ktorú riadiaci orgán pre OP ŽP odpovedal listom zo dňa 17. 3. 2011 (Ares 295189). MŽP SR má finančné prostriedky na financovanie 7 veľkých projektov, ktoré boli predložené EK. Dva veľké projekty (Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Bytča a Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva), nebudú vzhľadom na stav ich pripravenosti predložené. Pokiaľ ide o štyri projekty, ktoré boli z pôvodného indikatívneho zoznamu veľkých projektov vypustené z dôvodu, že ich celkové náklady sú pod 50 mil. EUR, Riadiaci orgán pre OP ŽP informoval jednotlivých žiadateľov na pracovných stretnutiach s nimi o možnosti požiadať o nenávratný finančný príspevok na aktivity, ktoré sú predmetom daných projektov, v rámci vyhlásených výziev pre projekty s celkovými nákladmi do 50 mil. EUR (tzv. malé projekty). V rámci týchto výziev - OPŽP-PO1-10-1 (s celkovou alokáciou 100 mil. EUR) a OPŽP-PO1-10-2 (s celkovou alokáciou 80 mil. EUR) boli k dispozícii finančné prostriedky v celkovej výške 180 mil. EUR. Tie žiadosti, ktoré splnili kritériá úplnosti a obsahovali všetky formálne náležitosti a v odbornom hodnotení získali dostatočne vysoký počet bodov, boli schválené.
2. RIADIACI A KONTROLNÝ SYSTÉM		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Pokračovať v posilňovaní riadiaceho a kontrolného systému operačného programu na zabezpečenie účinného vykonávania operačného programu, najmä v oblasti verejného obstarávania a výberu projektov	priebežne	Riadiaci orgán pre OP ŽP priebežne zabezpečoval plnenie uvedenej úlohy a venoval jej zvýšenú pozornosť. Na zlepšenie procesu v oblasti kontroly verejného obstarávania (ďalej len „VO“) prijal riadiaci orgán pre OP ŽP nasledovné opatrenia : - zintenzívnil spoluprácu s Úradom pre verejné obstarávanie v zmysle Dohody o spolupráci, - zverejňuje na webovom sídle www.opzp.sk v rámci často kladených otázok informácie o najčastejších chybách a nedostatkoch pri výkone procesu VO spolu s návrhmi preventívnych opatrení. Zároveň problematika VO je podrobne rozpracovaná v Príručke pre prijímateľa, ktorá bola zo strany riadiaceho orgánu pre OP ŽP aktualizovaná dňa 10.10.2011, pričom aj oblasť VO bola upravená s ohľadom na najčastejšie sa vyskytujúce nedostatky pri vykonávaní VO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		prijímateľmi; , - vypracoval pomôcku pre prijímateľa „Kontrolný zoznam k VO pre prijímateľa“, ktorého súčasťou ktorého sú otázky vyplývajúce z najčastejších pochybení pri výkone VO. Uvedený kontrolný zoznam sa , - organizuje pravidelné interné školenia zamestnancov riadiaceho orgánu pre OP ŽP zodpovedných za výkon kontroly VO v oblasti VO. Riadiaci orgán pre OP ŽP taktiež plánuje zverejňovať na webovom sídle www.opzp.sk informácie o rozhodnutiach ÚVO vydaných v súvislosti s kontrolou verejného obstarávania projektov v rámci OP ŽP, Čo sa týka procesu výberu projektov, štatutárny orgán riadiaceho orgánu pre OP ŽP v rámci procesu výberu ŽoNFP preskúmava rozhodnutie o neschválení žiadosti o NFP v ktorejkoľvek fáze procesu a to na základe vlastného podnetu v súlade s ustanovením §14 ods. 8 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore z fondov ES v znení neskorších predpisov. Ak by však došlo k porušeniu práv a právom chránených záujmov žiadateľa vydaním nesprávneho rozhodnutia má žiadateľ možnosť obrátiť sa na súd a žiadať tento o preskúmanie rozhodnutia o neschválení. Oprávnenie štatutárneho orgánu riadiaceho orgánu v súlade s ustanovením § 14 ods. 8 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore z fondov ES v kombinácii s možnosťou súdneho preskúmania rozhodnutí o žiadostiach o NFP predstavuje dostatočný mechanizmus ochrany práv a právom chránených záujmov žiadateľov. Zároveň žiadateľ má právo kedykoľvek (bez časového obmedzenia a v ktorejkoľvek fáze procesu) voči postupu RO podať sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, pričom podrobnejšia úprava je rovnako popísaná v Príručke pre žiadateľa.
3. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Zabezpečiť zo strany koordinátora horizontálnej priority Marginalizované rómskej komunity (HP MRK) a príslušných riadiacich orgánov, aby kvalitné projekty s reálnym dopadom na HP MRK boli vybrané alebo sa dostali do procesu výberu na základe relevantných výziev, ich harmonogramov a podmienok. Všetky relevantné výzvy majú byť vyhlásené Všetky príslušné žiadosti o NFP majú byť predložené riadiacim orgánom	jún 2011 - december 2011	Čo sa týka OP ŽP, úloha sa priebežne plní. Počas novembra 2011 prebiehala príprava výzvy zameranej na aktivity oprávnené na financovanie z OP ŽP, prioritnej osi 4, operačných cieľov 4.1 a 4.2, ktoré tvoria súčasť schválenej žiadosti o poskytnutie podpory LSKxP. Súčasťou procesu prípravy uvedenej výzvy boli tiež rokovania riadiaceho orgánu pre OP ŽP s koordinátorom HP MRK ohľadom stanovenia ukazovateľov OP ŽP relevantných vo vzťahu k projektom, ktoré sú súčasťou LSKxP. Výzva zameraná na aktivity oprávnené na financovanie z OP ŽP, prioritnej osi 4, operačných cieľov 4.1 a 4.2, ktoré tvoria súčasť schválenej žiadosti o poskytnutie podpory

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		LSKxP, s alokáciou 15 000 000 EUR bola vyhlásená dňa 22. decembra 2011. V zmysle zmluvy s koordinátorom HP MRK je možné podporiť projekty v oblasti separovaného zberu a zhodnocovania odpadov v rámci LSKxP aj v budúcnosti s cieľom zabezpečiť riadnu implementáciu LSKxP.
Zabezpečiť zo strany koordinátora HP MRK a príslušných riadiacich orgánov, že operačné programy venujú dohodnuté finančné prostriedky vyčlenené na HP MRK na vybrané projekty	priebežne	Vo vzťahu k OP ŽP sa uvedená úloha priebežne plní. Výber projektov, ktoré budú predložené v rámci výzvy vyhlásenej dňa 22. 12. 2011 a určenej na aktivity oprávnené na financovanie z OP ŽP, prioritnej osi 4, operačných cieľov 4.1 a 4.2, ktoré sú súčasťou schválenej žiadosti o poskytnutie podpory LSKxP, je zabezpečený v úzkej spolupráci s koordinátorom pre HP MRK. RO pre OP ŽP v nasledujúcom roku plánuje vyhlásiť výzvu na zostatkovú alokáciu v závislosti od vyhodnotenia výzvy kód OPŽP-PO4-11-4-LSKxP.
4. INFRINGEMENTY, OSOBITNE EIA (POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE)		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Pravidelne monitorovať možné dôsledky všetkých konaní o porušení práva EÚ (infringements) na operácie v rámci žiadostí o platbu predložených EK	priebežne	Konania voči MŽP SR vo vzťahu k niektorým právnym predpisom v oblasti legislatívy životného prostredia, ktoré EK vedie podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní EÚ, v súčasnosti nemajú priamy dopad na projekty realizované v rámci OP ŽP. V prípade pripomienok alebo pochybností zo strany EK (ako tomu bolo napr. v prípade procesu revízie OP ŽP - v súvislosti s nesúlalom zákona č. 24/2006 Z. z. so SEA smernicou) riadiaci orgán pre OP ŽP predkladá EK doplňujúce informácie a vysvetlenia.
Poskytnúť vysvetlenie ohľadom toho, ako slovenské orgány úrady majú v úmysle zaoberať sa systematickým rizikom nesprávneho uplatňovania postupov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) v období, v ktorom právna úprava EIA v SR nebola v súlade s legislatívou EÚ Zriadiť medzirezortnú pracovnú skupinu	apríl 2011	Uvedená otázka bola so zástupcami EK prediskutovaná o. i. na pravidelnom výročnom stretnutí k OP ŽP dňa 28. 1. 2011. Z hľadiska MŽP SR ako ministerstva, do pôsobnosti ktorého spadá zákon č. 24/2006 Z. z., sa problém nesúladu tohto zákona s EIA smernicou v minulosti (transposition gap) rieši prostredníctvom novely zákona č. 24/2006 Z.z., ktorá vstúpila do platnosti dňa 1. 12. 2011 (zákon č. 408/2011 Z.z.). Konkrétne sa tento problém sa dotýka novely § 65b ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. v znení: „(2) Ak písomné stanovisko podľa § 23 ods. 4, § 30 ods. 5 alebo podľa § 35 ods. 3 nemožno podať, pretože proces posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa tohto zákona bol ukončený do 30. apríla 2010, zainteresovaná verejnosť podľa § 24a a § 24b je účastníkom následného povoľovacieho konania, ak počas tohto povoľovacieho konania podá písomné stanovisko, z ktorého vyplýva jej záujem na rozhodnutí a zainteresovaná verejnosť

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		podľa § 25, § 26 a § 27 je účastníkom následného povoľovacieho konania podľa osobitného predpisu²⁾, ak počas tohto povoľovacieho konania podá písomné stanovisko.“. Čo sa týka medzirezortnej pracovnej skupiny, dňa 23. 2. 2011 sa uskutočnilo jej prvé stretnutie a dňa 13. 6. 2011 druhé stretnutie. Doposiaľ posledné stretnutie pracovnej skupiny sa konalo dňa 28.10.2011. Skupina sa na záver stretnutia dohodla, že v rámci ďalších krokov MŽP SR pripraví návrh modelu zainteresovanej verejnosti, ktorý bude v sebe zahŕňať práva verejnosti dané Smernicou EIA, Aarhuským dohovorom a inými relevantnými právnymi predpismi. Skupina bude o tomto návrhu diskutovať na svojom ďalšom stretnutí (1.štvrtrok 2012).
Zorganizovať zo strany Centrálného koordinačného orgánu v spolupráci s MŽP SR a EK (DG Regio & DG Enviro) workshop / technické rokovanie o uplatňovaní smernice EIA / infringementoch vo vzťahu k relevantným projektom financovaným EÚ	dátum by mal byť stanovený do konca marca 2011	MŽP SR víta možnosť zorganizovania workshopu zameraného na aplikáciu EIA smernice. Organizácia uvedeného podujatia, týkajúceho sa prierezovo viacerých riadiacich orgánov, je však v pôsobnosti Centrálného koordinačného orgánu.
5. FINANČNÉ INŽINIERSTVO		
Nerelevantné vo vzťahu k OP ŽP		
6. DUNAJSKÁ STRATÉGIA		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
V prípade subjektov určených za koordinátorov príslušných prioritných oblastí riadiť práce spojené so zodpovednosťou za zabezpečenie účinného vykonávania stratégie v príslušnej prioritnej oblasti	priebežne	V súlade s uznesením vlády SR č. 229 z 30. marca 2011 k aktualizovanej národnej pozícii SR k Stratégii EÚ pre dunajský región a návrhu jej koordinácie bolo MŽP SR uložené vykonávať funkciu koordinátora prioritnej oblasti Obnoviť a zachovať kvalitu vôd. Vecne príslušná sekcia (sekcia vôd MŽP SR) bude vykonávať funkciu koordinátora s cieľom zabezpečiť podporu uvedenej oblasti, o. i. realizáciou projektov zameraných na zlepšenie kvality vôd v povodí Dunaja a preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami. Pri plnení uvedenej úlohy bude zároveň postupovať v súčinnosti s Úradom vlády SR, ktorý zodpovedá za implementáciu Stratégie EÚ pre dunajský región na úrovni SR. V súlade s uznesením vlády SR č. 497 z 13. júla 2011 k návrhu systému koordinácie a aktualizácie projektových zámerov v prioritných oblastiach Stratégie EÚ pre dunajský región z 2011 riadiaci orgán pre OP ŽP (a analogicky aj riadiace orgány iných operačných programov) vypracoval analýzu zamerania projektov v rámci OP ŽP v korelácii s piliermi a prioritnými oblasťami Stratégie EÚ pre dunajský región. Z analýzy vyplynulo, že vo vzťahu k OP ŽP možno v rámci Dunajskej stratégie identifikovať

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		ako relevantný pilier II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti. Spomedzi prioritných osí OP ŽP má vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie v rámci uvedeného piliera prvoradý význam Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, v ktorej prípade možno nájsť prepojenie s cieľmi prioritnej oblasti 4. Obnova a zachovanie kvality vôd. S cieľmi Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia súvisia v rámci OP ŽP tiež prioritné osi 2 Ochrana pred povodňami a 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému. Určité projekty v rámci uvedených prioritných osí - ako napr. veľký projekt "Podunajsko - odkanalizovanie podunajskej časti bratislavského regiónu", majú potenciál prispievať k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie, pričom nie je potrebné vykonanie revízie OP ŽP. Čo sa týka činností MŽP SR celkovo, v súlade s uznesením vlády SR č. 229 z 30. marca 2011 k aktualizovanej národnej pozícii SR k Stratégii EÚ pre dunajský región a návrhu jej koordinácie bolo MŽP SR uložené vykonávať funkciu koordinátora prioritnej oblasti Obnoviť a zachovať kvalitu vôd. Sekcia vôd MŽP SR v súčinnosti s Výskumným ústavom vodného hospodárstva vykonáva funkciu koordinátora s cieľom zabezpečiť podporu uvedenej oblasti, o. i. realizáciou projektov zameraných na zlepšenie kvality vôd v povodí Dunaja a preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami. V rámci aktivít týkajúcich sa prioritnej oblasti 4 Obnova a zachovanie kvality vôd boli doposiaľ uskutočnené dve zasadnutia riadiacej skupiny. V rámci prvého zasadnutia bola oficiálne ustanovená riadiaca skupina pre prioritnú oblasť 4 a boli odsúhlasené rámcové postupy činnosti riadiacej skupiny. Na druhom zasadnutí bolo prerokovaných 8 projektov, ktoré následne riadiaca skupina pre prioritnú oblasť 4 schválila ako "dunajské projekty" a bol k nim vypracovaný odporúčajúci list dunajského projektu. V 3 z týchto projektov sú zapojení slovenskí projektoví partneri (Slovenský hydrometeorologický ústav a Výskumný ústav vodného hospodárstva). V súčasnosti sa pripravuje operačný plán pre implementáciu aktivít Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región.
7. KOMUNIKAČNÉ AKTIVITY		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Pripravovať tlačové konferencie / tlačové správy v spolupráci s útvarmi EK pri príležitosti významných udalostí, monitorovacích výborov alebo	priebežne	V priebehu roka 2011 RO pre OP ŽP v súčinnosti s komunikačným odborom MŽP SR zabezpečoval zverejňovanie tlačových správ o aktuálnych udalostiach a podujatiach v súvislosti s implementáciou OP ŽP na internetovej stránke

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

návštev na mieste		MŽP SR: minzp.gov.sk . Ako jeden z príkladov možno uviesť tlačovú správu, ktorá bola zverejnená dňa 28.09.2011 v nadväznosti na stretnutie ministra životného prostredia SR so zástupcami veľkých vodárenských spoločností, zástupcom iniciatívy Jaspers a predsedom Asociácie vodárenských spoločností. Predmetom stretnutia, ako aj tlačovej správy bol pozitívny posun v procese prípravy veľkých vodárenských projektov smerom k možnosti ich schválenia Európskou komisiou v súvislosti s vydaním nového výnosu ÚRSO a novými prepočtami finančnej udržateľnosti projektov vykonanými expertmi iniciatívy JASPERS. Zároveň napr. 5. 12. 2011 bola vydaná tlačová správa k organizácii výročnej konferencie OP ŽP spolu s prezentáciou úspešne realizovaných projektov podporených z prostriedkov OP ŽP. Pokiaľ ide o podujatia s účasťou zástupcov EK, RO pre OP ŽP v nadväznosti na 8. zasadnutie MV pre OP ŽP dňa 28.06.2011 zorganizoval pre zástupcov EK prehliadku úspešne realizovaného projektu v rámci OP ŽP "Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva mesta Sered". Jedným z ďalších podujatí s mediálnou podporou a účasťou zástupcov EK bola pravidelná Výročná konferencia OP ŽP organizovaná dňa 29.11.2011, na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia EK – p. Christopher Todd, p. Andrea Hlavatá. Na konferencii boli formou prezentácie, informačných materiálov, informačných pultov a fotomateriálov o projektoch prezentované úspešne realizované projekty podporené z OPŽP. Aj v ďalšom období bude Európska komisia tak ako doposiaľ priebežne informovaná o významných propagačných aktivitách v rámci implementácie OPŽP .
Prizývať na otváracie ceremónie / otváracie podujatia projektov zástupcov EK (vrátane predstaviteľov Stáleho zastúpenia EK v SR so sídlom v Bratislave) - systematicky a na základe predchádzajúceho oznámenia	priebežne	Na začiatku programového obdobia organizoval riadiaci orgán pre OP ŽP otváraciu ceremóniu operačného programu, na ktorej sa zúčastnili taktiež zástupcovia EK. Do budúcnosti riadiaci orgán pre OP ŽP uvažuje s vytipovaním najúspešnejších projektov – najmä veľkých projektov, v prípade ktorých by ich otváracie podujatia mohli byť využité na mediálnu prezentáciu prínosu fondov EÚ v rámci OP ŽP. Konkrétne načasovanie takýchto podujatí však závisí od termínov realizácie jednotlivých projektov - najmä veľkých projektov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Pravidelne aktualizovať zoznam projektov / prijímateľov v rámci operačného programu	priebežne	Riadiaci orgán pre OP ŽP uvedenú úlohu priebežne plní a pravidelne v mesačných intervaloch zverejňuje na internetovej stránke www.opzp.sk zoznam prijímateľov podľa prioritných osí s názvami projektov a žiadateľov, miestom ich realizácie a sumou zazmluvneného príspevku v členení na zdroje EU, zdroje SR a vlastné zdroje. V druhej polovici roka 2011 riadiaci orgán pre OP ŽP taktiež vykonával prípravu geografickej mapy úspešne realizovaných projektov (ktorá je v súčasnosti už zverejnená na internetovej stránke www.opzp.sk).
---	-----------	---

Zdroj: RO

Monitorovanie opatrení v rámci SEA

S prihliadnutím na charakter OP ŽP, ktorý je svojím cieľom a zameraním projektov podporovaných v rámci jeho jednotlivých prioritných osí, orientovaný na zlepšenie stavu životného prostredia prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR, nebolo v záverečnom stanovisku z procesu posudzovania OP ŽP z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na životné prostredie (SEA) požadované vytvorenie osobitného súboru merateľných ukazovateľov na monitorovanie jeho vplyvov na životné prostredie.

Vzhľadom na obsahové zameranie a globálny cieľ OP ŽP sú na monitorovanie jeho vplyvov na životné prostredie využívané ukazovatele samotného programu, zahrnuté v príslušných programových dokumentoch (operačný program, programový manuál). Hodnoty uvedených ukazovateľov sa na základe výsledkov implementácie projektov v rámci OP ŽP pravidelne vykazujú v jednotlivých výročných správach.

2.7.2 Hodnotenie

Rámcovým dokumentom pre realizáciu aktivít v oblasti hodnotenia OP ŽP je Plán hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013 – verzia 2.1 (ďalej len „Plán hodnotení OP ŽP“), ktorý bol schválený na 6. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 26.05.2010. V priebehu roka 2011 bola vykonaná a Monitorovacím výborom pre OP ŽP schválená aktualizácia jednotlivých príloh Plánu hodnotení OP ŽP.

Na 8. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 28.06.2011 bola schválená aktualizácia Prílohy č. 1 Plánu hodnotení OP ŽP „Zoznam ukazovateľov pre Operačný program Životné prostredie“, ktorá bola vykonaná v nadväznosti na zmeny zakotvené v revidovanom znení Operačného programu Životné prostredie – verzia 3.0 (viď kapitola 2.4 správy), konkrétne na doplnenie hlavných (core) ukazovateľov OP ŽP v súlade s metodickým dokumentom EK „Indikatívne

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

usmernenie o metódach hodnotenia: Podávanie správ o kľúčových (core) ukazovateľoch pre Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond – Pracovný dokument č. 7“, ako aj aktualizácia Prílohy č. 3 Plánu hodnotení OP ŽP „Indikatívny plán hodnotiacich aktivít v rámci procesu hodnotenia OP ŽP“.

Ďalšia aktualizácia Prílohy č. 3 Plánu hodnotení OP ŽP bola navrhnutá koncom roka 2011, a to s cieľom, aby uvedená príloha vytvárala z časového hľadiska relevantný podklad pre realizáciu externých hodnotení v rámci procesu priebežného hodnotenia OP ŽP. Obsahom aktualizácie Prílohy č. 3 bola:

- úprava plánovaných termínov externých hodnotení v závislosti od predpokladanej realizácie procesu verejného obstarávania externého hodnotiteľa;
- zmena poradia vykonávaných hodnotení s prihliadnutím na aktuálne potreby implementácie OP ŽP a ohraničené časové obdobie zostávajúce k dispozícii na vykonanie hodnotení, a to tak, že prvým z vykonávaných hodnotení bude ucelené strednodobé hodnotenie pokroku dosiahnutého v realizácii OP ŽP (pôvodne uvádzané pod č. 2), pričom zároveň bude prebiehať identifikácia ukazovateľov dopadu OP ŽP a následne vykonanie bloku dopadovo orientovaných hodnotení (pozn.: hodnotenia pôvodne označené č. 3 a 4 boli vzhľadom na ich podobné tematické zameranie zlúčené do jedného hodnotenia);
- doplnenie hodnotiacich otázok ohľadom využiteľnosti Európskou komisiou odporúčanej metódy counterfactual impact evaluation (porovnávacie hodnotenie dopadov) v rámci navrhovaných hodnotení dopadov OP ŽP, ako aj ohľadom posúdenia prínosov OP ŽP v svetle cieľov aktuálnej stratégie na úrovni EÚ Európa 2020 a s tým súvisiacich odporúčaní pre prípravu budúceho programového obdobia (2014 – 2020) a tiež aktualizácia niektorých hodnotiacich otázok.

RO pre OP ŽP zaslal uvedený návrh aktualizácie Prílohy č. 3 najskôr na vyjadrenie Centrálnemu koordinačnému orgánu, ktorého odporúčania boli v návrhu zohľadnené. Následne (listom č. 3661/2011-5.1, ev. č. 72931/2011zo dňa 23.12.2011) bol návrh aktualizácie Prílohy č. 3 Plánu hodnotení Operačného programu Životné prostredie na programové obdobie 2007-2013, verzia 2.1 predložený na schválenie členom Monitorovacieho výboru pre OP ŽP formou písomného postupu pre prijatie rozhodnutia^{†††}.

Ako vyplýva z predchádzajúcich informácií, v porovnaní s Plánom hodnotení OP ŽP na rok 2010 došlo v roku 2011 k posunu termínov realizácie plánovaných strategických hodnotení (konkrétne ide o Tematické hodnotenie zamerané na identifikáciu ukazovateľov dopadu OP ŽP a Ucelené strednodobé hodnotenie pokroku dosiahnutého v realizácii OP ŽP), ktorých začiatok bol predpokladaný v druhej polovici roka 2011 a ukončenie v priebehu roka 2012.

^{†††} Návrh aktualizácie Prílohy č. 3 Plánu hodnotení Operačného programu Životné prostredie na programové obdobie 2007-2013, verzia 2.1 bol schválený Monitorovacím výborom pre OP ŽP dňa 13.01.2012 formou písomného postupu pre prijatie rozhodnutia. Aktualizované znenie Prílohy č. 3 Plánu hodnotení OP ŽP „Indikatívny plán hodnotiacich aktivít v rámci procesu hodnotenia Operačného programu Životné prostredie“ sa stalo východiskom pri plánovaní strategických hodnotení OP ŽP v rámci Plánu hodnotenia OP ŽP na r. 2012.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Keďže realizácia plánovaných externých strategických hodnotení je podmienená vykonaním procesu verejného obstarávania externého hodnotiteľa v súlade s platnými právnymi predpismi, vykonávanie strategických hodnotení nebolo začaté z dôvodu, že nedošlo k realizácii verejného obstarávania na externého hodnotiteľa. RO pre OP ŽP však priebežne komunikoval s príslušným organizačným útvarom MŽP SR, ktorý zodpovedá za vykonávanie verejných obstarávaní centrálne v rámci rezortu, poskytoval mu požadovanú súčinnosť a zároveň zdôrazňoval a naďalej zdôrazňuje potrebu vykonania verejného obstarávania na realizáciu externých hodnotení OP ŽP v súlade s Plánom hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013.

Čo sa týka operatívneho hodnotenia, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 539/2010 zo 16. júna 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, pokiaľ ide o zjednodušenie určitých požiadaviek a o určité ustanovenia týkajúce sa finančného riadenia, došlo o. i. k zmene článku 48 ods. 3 všeobecného nariadenia, v súlade s ktorou sa v prípade návrhu revízie operačných programov vykonáva hodnotenie alebo analýza.

V súvislosti s problematikou hodnotenia preto nižšie uvádzame - aj keď nejde priamo o aktivitu typu hodnotenia – informácie o vypracovaných analýzach v súvislosti s návrhmi revízie OP ŽP:

Prvou z nich je „Analýza dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie, vrátane návrhu konkrétneho riešenia revízie“. Analýza bola vypracovaná z operatívnych dôvodov, najmä vzhľadom na potrebu posúdenia aktuálneho stavu implementácie prioritnej osi 6 Technická pomoc a prijatia opatrení na zvýšenie jej efektívnosti.

Vypracovanie analýzy prebehlo v období 14.04.2011 – 30.06.2011 externým subjektom - spoločnosťou P.C.M. Group, a.s., so sídlom v Bratislave.

Analýza pozostávala z dvoch čiastkových správ, z ktorých prvá bola zameraná na analýzu prioritnej osi 6 a druhá na analýzu prioritných osí 1 – 5 OP ŽP.

Z čiastkovej správy zameranej na analýzu prioritnej osi 6 Technická pomoc vyplynuli nasledujúce závery:

- na základe posúdenia finančného pokroku implementácie prioritnej osi 6 bolo zistené, že finančná alokácia na úrovni prioritných tém prioritných tém 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola a 86 Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia nebola nastavená na základe plánu aktivít v rámci technickej pomoci, keďže v čase prípravy operačného programu nebolo zrejmé, aké projekty sa budú realizovať a v akom finančnom rozsahu (preto finančná alokácia na prioritné témy 85 a 86 bola iba napoly rozdelená bola rozdelená v pomere 50 : 50) ;
- z posúdenia stavu implementácie projektov zazmluvnených v rámci prioritnej osi 6 ďalej vyplynulo, že výška finančných zostatkov sa pohybuje na úrovni 44% zo zazmluvnených prostriedkov. Uvedená hodnota naznačuje, že sa počas implementácie prioritnej osi 6 vyskytli problémy;
- z očakávaného vývoja implementácie projektov technickej pomoci na roky 2007 - 2013 vyplynulo, že potreby v rámci prioritnej témy 85, ktorá je pre zabezpečenie kontinuálneho procesu implementácie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

OP ŽP veľmi dôležitá, prevýšila súčasnú indikatívnu alokáciu na uvedenú prioritnú tému, zatiaľ čo finančná alokácia na prioritnú tému 86 (publicita a informovanosť) nebude dočerpaná;

-jednou z úlohou, na zabezpečenie ktorej slúži prioritná os 6 Technická pomoc, je zvyšovanie kvality a efektivity práce v rámci procesu riadenia a implementácie OP ŽP, ktoré sa bude realizovať prostredníctvom aktivít prioritnej témy 85, ako vzdelávanie, školenie, motivácia pracovníkov a kvalitné technické vybavenie.

Z uvedených záverov vyplynulo nasledujúce odporúčanie:

-vykonať úpravy informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritnej osi 6 Technická pomoc, prioritných tém 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola a 86 Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia, a to zníženie indikatívnej alokácie na prioritnú tému 86 o sumu 8 200 000 EUR a jej presun do prioritnej témy 85 a vykonať v súvislosti s uvedenou zmenou revíziu riadiacej dokumentácie OP ŽP.

RO pre OP ŽP na základe uvedeného odporúčania vypracoval Návrh na úpravu rozdelenia príspevku z fondov v rámci prioritnej osi 6 Technická pomoc do prioritných tém 85 Príprava a vykonávanie, monitorovanie a kontrola a audit a 86 Hodnotenie a štúdie, informovanie a publicita, ktorý predložil na schválenie Monitorovaciemu výboru pre OP ŽP na jeho 8. zasadnutí dňa 28.06.2011 (6. bod programu). Uvedený návrh bol schválený, na základe čoho RO pre OP ŽP premietol uvedenú úpravu do riadiacej dokumentácie – Programového manuálu OP ŽP – verzia 7.0.

Čo sa týka zapracovania navrhovanej zmeny do znenia OP ŽP, vzhľadom na to, že alokácie na jednotlivé prioritné témy majú indikatívny charakter, nejde o urgentnú zmenu operačného programu, takže do textu OP ŽP bude premietnutá vtedy, ak zo závažnejších dôvodov vyplynie potreba vykonania revízie OP ŽP.

Čo sa týka čiastkovej správy zameranej na analýzu prioritných osí 1 – 5, vyplynuli z nej nasledujúce závery:

-v prípade prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmena klímy sa vzhľadom na to, že OP ŽP sa nebude podieľať na implementácii iniciatívy JEREMIE a finančné zdroje OP ŽP boli nahradené zdrojmi OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, odporúča vykonať úpravy informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci podľa formy finančného príspevku vypustením formy finančného príspevku s kódom 04 Iné formy financovania vo výške 27 000 000 EUR a navýšenie o uvedenú sumu kategórie s kódom 01 Nenávratná dotácia;

-v rámci prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny sa s cieľom zlepšiť stav plnenia ukazovateľov v prípade operačného cieľa 5.1 (ukazovatele Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia a Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia), ktoré majú dôležitý význam, odporúča vykonať úpravu informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci na prioritné témy 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000) a 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a to zníženie indikatívnej alokácie na vyššie uvedenú prioritnú tému 54 o sumu cca 6 000 000 EUR a jej presun do prioritnej témy 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000).

Vzhľadom na to, že alokácie na jednotlivé prioritné témy majú indikatívny charakter, nejde o urgentnú zmenu operačného programu, takže do textu OP ŽP budú premietnuté vtedy, ak zo závažnejších dôvodov vyplynie potreba vykonania revízie OP ŽP.

Koncom roka 2011 bola vypracovaná „Analýza aktuálneho stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie z hľadiska napĺňania cieľov Operačného programu, vrátane návrhov riešení pre efektívnejšiu implementáciu“. Podnetom na jej vypracovanie bola potreba podrobne zanalyzovať aktuálny stav implementácie OP ŽP z hľadiska napĺňania jeho cieľov a ak je to žiaduce, navrhnúť opatrenia na jeho efektívnejšiu implementáciu.

Vypracovanie analýzy prebehlo v období 24.11.2011 – 29.12.2011 externým subjektom - spoločnosťou EUCONET, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave.

Z čiastkovej správy zameranej na analýzu prioritnej osi 6 Technická pomoc vyplynuli nasledujúce závery:

- väčšina predpokladaných (na základe údajov z uzatvorených zmlúv o poskytnutí NFP) hodnôt ukazovateľov v rámci operačných cieľov jednotlivých prioritných osí OP ŽP je vo vzťahu k objemu zazmluvnených prostriedkov na úrovni, kedy nie je dôvod predpokladať výrazné ťažkosti s ich naplnením – výraznejšie zaostávanie v napĺňaní cieľových hodnôt ukazovateľov sa prejavili v operačných cieľoch 3.1 (kde boli prostriedky pôvodne vyčlenené na implementáciu iniciatívy JEREMIE) a 5.1, resp. aj 3.2 a 7;
- v prípade prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd sa predpokladané hodnoty ukazovateľov siete javia ako dostatočné, avšak na národnej úrovni aj naďalej jestvuje výrazný deficit disponibilných verejných zdrojov na plnenie záväzkov SR v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ. Napriek tomu, že na operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ je v rámci OP ŽP alokovaných 800 mil. EUR z Kohézneho fondu, táto čiastka sa stále javí ako nepostačujúca, nakoľko podľa analýz MŽP SR predložených vláde SR aj po započítaní prostriedkov štátneho rozpočtu a vlastných prostriedkov žiadateľa zostáva vo vzťahu k finančným potrebám na splnenie záväzkov SR ešte stále finančná medzera vo výške minimálne 320 mil. EUR;
- v prípade prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo je z hľadiska dosahovania stanovených hodnôt ukazovateľov rizikový operačný cieľ 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane jej odstraňovania, čo súvisí jednak s tým, že poskytovanie podpory z fondov EÚ na odstraňovanie environmentálnych záťaží je podmienené existenciou náležitej právnej úpravy problematiky environmentálnych záťaží, pričom zákon č. 409/2011 Z. z. o environmentálnych záťažiach je účinný ešte len krátko – od 01.01.2012, a jednak s potrebou dôsledného dodržiavania princípu „znečisťovateľ platí“, v súlade s ktorým náklady na odstraňovanie environmentálnej záťaže má

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

znášať jej pôvodca alebo jeho právny zástupca. Vzhľadom na princíp „znečisťovateľ platí“, zakotvený v legislatíve EÚ a následne aj SR, je teda možnosť poskytovania pomoci z fondov EÚ na odstraňovanie environmentálnych záťaží obmedzená, a teda je možné, že by došlo k nedočerpaniu finančných prostriedkov operačného cieľa 4.4.

Z uvedených záverov vyplynuli nasledujúce odporúčania:

- v prípade operačných cieľov v rámci jednotlivých prioritných osí OP ŽP, kde predpokladané (na základe údajov z uzatvorených zmlúv o poskytnutí NFP) hodnoty ukazovateľov ešte nedosahujú uspokojivú úroveň, vyhlásiť výzvy zamerané na projekty prispievajúce k naplneniu týchto ukazovateľov - ide najmä o operačné ciele 3.1., 3.2., 5.1 a 7;
- s cieľom zmierniť deficit disponibilných verejných zdrojov na plnenie záväzkov SR v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ, ktoré j v rámci OP ŽP predmetom operačného cieľa 1.2, a popritom predísť možnému nedočerpaniu zdrojov na sanáciu environmentálnych záťaží v rámci operačného cieľa 4.4, sa navrhuje vykonať realokáciu, t.j. presun prostriedkov z Kohézneho fondu v sume 60 000 000 EUR a im prislúchajúcich prostriedkov spolufinancovania zo štátneho rozpočtu z prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo (operačného cieľa 4.4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania) do prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd (do operačného cieľa 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ);
- keďže navrhovanou realokáciou by došlo k zvýšeniu podpory na operačný cieľ 1.2 približne o 7,5 % oproti pôvodnej alokácii a k zníženiu podpory operačného cieľa 4.4 o 51,5 % oproti pôvodnej alokácii, odporúča sa proporcionálne premietnuť uvedené zmeny do zmien cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov výsledku a výstupu prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, vzťahujúcich sa k operačnému cieľu 1.2 a prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, vzťahujúcich sa k operačnému cieľu 4.4.

V nadväznosti na prvé z uvedených odporúčaní RO pre OP ŽP zaradil výzvy na tie operačné ciele v rámci jednotlivých prioritných osí OP ŽP, kde predpokladané hodnoty ukazovateľov ešte nedosahujú uspokojivú úroveň, do Harmonogramu výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ prostredníctvom OP ŽP pre rok 2012;

Čo sa týka navrhovanej realokácie prostriedkov Kohézneho fondu z prioritnej osi 4 do prioritnej osi 1, je ňou priamo dotknutý finančný plán OP ŽP, schválený Európskou komisiou, ako aj stanovené cieľové hodnoty ukazovateľov v rámci prioritnej osi 1 a 4. V prípade navrhovanej realokácie je preto potrebné vykonať proces revízie OP ŽP, súčasťou ktorého je najskôr posúdenie navrhovanej revízie OP ŽP ako zmeny strategického dokumentu z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej predloženie návrhu realokácie na vyjadrenie Ministerstvu financií SR ako certifikačnému orgánu, následne predloženie návrhu revízie OP ŽP na schválenie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Monitorovaciemu výbore pre OP ŽP a v prípade jeho schválenia monitorovacím výborom predloženie návrhu revízie OP ŽP na schválenie Európskej komisii.

Obe vyššie uvedené analýzy sú zverejnené na internetovej adrese: www.opzp.sk/implementacia-programu/hodnotenie-programu/ .

2.8 Národná výkonnostná rezerva

V roku 2011 nebola stanovená výkonnostná rezerva operačného programu v zmysle článku 50 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

2.9 Administratívne kapacity

Výkon funkcie Riadiaceho orgánu OP ŽP na MŽP SR zabezpečuje Sekcia environmentálnych programov a projektov.

Jednotlivé činnosti riadiaceho orgánu OP ŽP vykonávajú jej nasledovné organizačné zložky:-
odbor riadenia programov

- odbor riadenia administrácie projektov
- odbor riadenia implementácie projektov
- odbor technickej pomoci

Funkcie platobnej jednotky (ďalej len „PJ“) pre OP ŽP zabezpečuje:

- odbor platieb a koordinácie auditov)

K 31.12.2011 riadiaci orgán disponoval v rámci prípravy, riadenia, implementácie, monitorovania a kontroly OP ŽP a projektov spolufinancovaných z fondov EÚ 155 pracovníkmi, z toho v rámci Sekcie environmentálnych programov a projektov 133 pracovníkmi, v rámci Oddelenia vnútorného auditu a Odboru rezortnej kontroly 11 pracovníkmi.

Pre efektívne využívanie technickej pomoci a lepšie rozdelenie pracovných úloh sú na odbore technickej pomoci vytvorené dve oddelenia – oddelenie individuálnych projektov a oddelenie podporných činností. Pracovníci oddelenia individuálnych projektov sú priamo zapojení do prípravy a implementácie projektov technickej pomoci a zamestnanci oddelenia podporných činností zabezpečujú nevyhnutné aktivity potrebné pre podporu implementácie projektov technickej asistencie, výkazníctva a koordináciu poskytovania informácií verejnosti za riadiaci orgán.

O druhu a počte pracovných pozícií administratívnych kapacít RO a platobnej jednotky v oblasti ŠF a KF pojednáva tabuľka č. 34 a 35.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 34: Administratívne kapacity riadiaceho orgánu mimo platobnej jednotky

Pozícia	Stav k 31. 12. 2010	Plánovaný stav k 31. 12. 2011	Stav k 31. 12. 2011	% plánovaného stavu	Potrebné prijať
A	B	C	D	E=D/C	F
generálny riaditeľ	1	1	1	100%	0
riaditeľ odboru	4	4	4	100%	0
vedúci oddelenia	6	6	6	100%	0
asistentka odboru/sekcie	5/2	5/2	5/2	100%	0
manažér programovania	11	9	9	100%	0
manažér monitorovania a hodnotenia	4	5	5	100%	0
manažér informovanosti a publicity	2	3	3	100%	0
manažér kontroly	-	-	-	100%	0
manažér ITMS	1	1	1	100%	0
finančný manažér	-	-	-	100%	0
projektový manažér	85	96	91	94,79%	0
manažér pre technickú pomoc	4	6	6	100%	0
Iné (audit, kontrola)	8	11	11	100%	0
Spolu	134	149	144	96,64%	0

Zdroj: RO

Tab. č. 35: Administratívne kapacity platobnej jednotky

Pozícia	Stav k 31. 12. 2010	Plánovaný stav k 31. 12. 2011	Stav k 31. 12. 2011	% plánovaného stavu	Potrebné prijať
A	B	C	D	E=D/C	F
riaditeľ odboru	1	1	1	100%	0
vedúci oddelenia	0	0	0	100%	0
asistentka odboru/sekcie	1	1	1	100%	0
finančný overovateľ	11	3	3	100%	0
finančný manažér	6	4	4	100%	0
finančný účtovník	2	2	2	100%	0
Spolu	21	11	11	100%	0

Zdroj: RO

Ako vyplýva z údajov v uvedených v tabuľkách, riadiaci orgán naplňa očakávané hodnoty počtu zamestnancov v stanovených pozíciách. Plánované administratívne kapacity boli naplňované v rozpätí 95,79%- 100%, čo možno hodnotiť ako jednoznačne pozitívny výsledok.

Tab. č. 36: Porovnanie so stavom v roku 2010

Pozícia	Plánovaný stav k 31. 12. 2010	Stav k 31. 12. 2010	% plánovaného stavu	Plánovaný stav k 31. 12. 2011	Stav k 31. 12. 2011	% plánovaného stavu
A	B	C	D=C/B	E	F	G=F/E
RO mimo PJ	137	134	97,8%	149	144	96,64%
PJ	21	21	100%	11	11	100%
Spolu	158	155	98,1%	160	155	96,88%

Zdroj: RO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Zmeny v počte administratívnych kapacít RO a platobnej jednotky v oblasti ŠF a KF znázorňuje tabuľka č. 37.

Tab. č. 37: Fluktuácia administratívnych kapacít

Orgán	od 01. 01. do 31. 12. 2011	od 01. 01. do 31. 12. 2011
	Počet výstupov	Počet nástupov
riadiaci orgán	15	24
platobná jednotka	0	0
Spolu	15	24

Zdroj: RO

V roku 2011 skončilo pracovný pomer 15 zamestnancov RO a 24 pracovný pomer uzavrelo. Z uvedeného vyplýva, že pracovníci s ukončeným pracovným pomerom tvoria skupinu 10% z celkového počtu zamestnancov RO. Toto percento možno pokladať za stav fluktuácie, ktorá nemá negatívne dopady na realizáciu OP ŽP. Preto v súčasnej situácii nepovažujeme za potrebné zaoberať sa mierou fluktuácie ako položkou, ktorá by si vyžadovala vytvorenie špeciálneho riešenia. Fluktuáciu v rámci RO teda hodnotíme ako nerizikový faktor implementácie OP ŽP.

RO pre OP ŽP pravidelne zasiela CKO aktuálne informácie o aktuálnom počte administratívnych kapacít, informácie o stave a naplnenosti administratívnych kapacít definovaných na základe uznesenia vlády SR č. 396/2007 a taktiež údaje o ďalších oprávnených zamestnancoch zapojených do implementácie OP, ktorých mzdy a platy sú spolufinancované z technickej pomoci. V časti zameranej na identifikáciu rizík RO pre OP ŽP zasiela informácie o rizikách identifikovaných v súčasnosti alebo možných v budúcnosti spolu s návrhmi ich možného riešenia.

Opatrenia prijaté s cieľom prehĺbovať a zvyšovať kvalifikáciu zamestnancov, uskutočnené odborné školenia

Pre stabilizáciu zamestnancov RO a podporu ich motivácie bol odborom technickej pomoci vytvorený adresný Individuálny plán vzdelávania (ďalej len „IPV“). IPV je plánom, do ktorého každý zamestnanec RO definuje oblasti/témy školenia, ktoré by chcel v priebehu nastávajúceho roka absolvovať, a ktoré sú naviazané na výkon pracovnej pozície v zmysle opisu štátnozamestnaneckého miesta/ pracovnej náplne.

Každý pracovník RO má nárok na 3 zahraničné a 5 tuzemských školení, ktoré dopĺňajú, resp. aktualizujú jeho kvalifikáciu/vedomosti a zároveň poskytujú informácie týkajúce sa výkonu jeho odborných činností. Nakoľko IPV vyžaduje uviesť aj stupeň/ úroveň dosiahnutého vzdelania, školenia sa stávajú merateľnými v zmysle dosiahnutej kvalifikácie zamestnanca, pričom sa týmto spôsobom zamedzuje duplicitu absolvovania tej istej úrovne v rámci jedného školenia. Zamestnanci boli povinní odovzdať svoje IPV pre rok 2012 schválené priamym nadriadeným na odbor technickej pomoci, aby mohla byť zabezpečená merateľnosť efektívne vynaložených prostriedkov na personálne zabezpečenie z technickej pomoci.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Vzdelávanie sa realizovalo okrem interných školení v rámci pracoviska aj využitím vládnych vzdelávacích a tréningových aktivít, ktoré iniciujú a zabezpečujú aj iné orgány štátnej správy, externé organizácie, či špeciálne vzdelávacie programy a projekty.

Pre každú pracovnú pozíciu zamestnanca sú vypracované minimálne štandardy vzdelávania, do ktorých sú zahrnuté nasledovné oblasti:

- anglický jazyk
- terminológia v anglickom jazyku: EÚ, ochrana životného prostredia, európske fondy
- aktuálna legislatíva SR, právo EÚ, legislatívny a rozhodovací proces EÚ
- aktuálne nariadenia a procesy v oblasti fondov EÚ
- aktuálne právne predpisy v oblasti ochrany životného prostredia a súvisiaca problematika v SR a EÚ
- príprava a spracovanie strategických dokumentov
- štruktúra a nástroje prezentácie, negotačné techniky, spoločenská etiketa
- aplikácie ITMS
- kancelárske programy MS Office

V sledovanom období bolo evidovaných množstvo záznamov o uskutočnených školeniach zamestnancov riadiaceho orgánu pre OP ŽP, pričom sa pracovníci zúčastnili najmä na nasledovných školeniach:

- Školenie: Systém riadenia ŠF a KF na PO 2007 - 2013 a Systém finančného riadenia ŠF a KF na PO 2007 - 2013
- Školenie: Zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov
- Školenie: Komunikácia s médiami a verejnosťou v oblasti fondov EÚ
- Školenie: Audity a ich aplikovanie vo vnútorných postupoch orgánov implementujúcich fondy EÚ
- Školenie: Monitorovanie v oblasti štrukturálnych fondov
- Školenie: Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a prax vo verejnom obstarávaní pre oblasť fondov EÚ
- Školenie: Politika súdržnosti po roku 2013
- Kurzy anglického jazyka
- Kurzy pre projektových manažérov využívajúcich služobné motorové vozidlá – pravidlá cestnej premávky pre vodičov MŽP SR
- Manažérske kurzy – komunikácia, prezentačné zručnosti, rokovanie a vyjednávanie, riadenie a vedenie ľudí, zásady efektívnej komunikácie a asertivita, diplomatický protokol, časový manažment
- Kurz: Hodnotenie v oblasti štrukturálnych fondov
- Kurz: Ako hodnotiť a monitorovať komunikáciu fondov EÚ

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- Kurz: Inštitúcie EÚ a ich funkcia v rozhodovacom procese
- ITMS (projektové riadenie, finančné riadenie)

V roku 2010 sa spolu na 12 školeniach zúčastnilo 65 zamestnancov RO, v roku 2011 bolo na 23 školeniach 150 participantov z RO. Vzhľadom na zlepšujúcu sa kvalitu IPV očakávame v roku 2012 dvojnásobný nárast odborných školení absolvovaných zamestnancami RO, čo bude predstavovať pozitívny dopad na stabilizáciu administratívnych kapacít RO a odbornú úroveň na všetkých pracovných pozíciách.

Vyššie uvedené školenia ako i vzdelávanie a mzdy pracovníkov sú financované prostredníctvom prioritnej osi 6 Technická pomoc, ktorej špecifickým cieľom je zabezpečenie efektívneho procesu riadenia a implementácie OP ŽP v súlade s nárokmi kladenými na administratívne štruktúry zodpovedné za realizáciu operačného programu, a to prostredníctvom podpory prípravných, riadiacich, monitorovacích, hodnotiacich, informačných a kontrolných aktivít týkajúcich sa OP ŽP spolu s aktivitami slúžiacimi na posilnenie administratívnych kapacít, ktoré zabezpečujú programovanie, riadenie, implementáciu, finančné riadenie, hodnotenie a monitorovanie, kontrolu a audit OP ŽP.

Stav fyzického pokroku a finančnej implementácie prioritnej osi 6 je uvedený v časti 3.6. a 6. správy.

3. REALIZÁCIA PODĽA PRIORITNÝCH OSÍ

3.1. Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

3.1.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je znižovanie znečistenia vôd a zvýšenie kvality života obyvateľstva SR dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Prioritná os je zameraná na zabezpečenie prístupu obyvateľov k pitnej vode a zabezpečenie obslužnosti územia pitnou vodou z verejného vodovodu v dostatočnej kvalite a kvantite, zvýšenie počtu obyvateľov žijúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu, zabezpečenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade so záväzkami SR voči EÚ a zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich pre SR zo smernice 2000/60/ES v oblasti monitorovania vôd.

Prioritná os 1 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí takmer 50,31% celkovej alokácie na operačný program. Podiel uvedenej prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie za rok 2011 je 48,99%.

Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 66,54 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 13,20% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Vzhľadom na zazmluvnenosť prostriedkov prioritnej osi, stav čerpania ako aj berúc do úvahy schválenie veľkých projektov možno konštatovať že trend vývoja prioritnej osi ako aj naplňania relevantných ukazovateľov je vyhovujúci, a teda RO pre OP ŽP predpokladá splnenie stanovených cieľov v tejto oblasti. Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa jednotlivých prioritných tém je podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 1, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na stránke OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.1.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 1

V rámci Prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd bolo od začiatku programovacieho obdobia k 31.12.2011 vyhlásených už osem výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 806 750 558 EUR. Začiatkom roka 2011 bola aktuálna výzva pre operačné ciele 1.1 a 1.2 s alokáciou 80 miliónov EUR, s dátumom uzávierky 04.03.2011, v rámci ktorej bolo prijatých 84 žiadostí o NFP vo výške požadovaného príspevku 547 734 655 EUR (KF+ŠR).

Tab. č. 38: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 1 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Prioritná os	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
1	-	-	-	-
Celkom				0

Zdroj: ITMS

O podrobnejších informáciách v rámci vyhlásených výziev celkovo k 31.12.2011 spolu s prehľadom o projektoch pojednáva Príloha č. 1.

K 31.12.2011 bolo v rámci prioritnej osi 1 prijatých celkovo 404 žiadostí o NFP v objeme požadovaného príspevku 2 496 293 970 EUR, z čoho bolo ku koncu roka 2011 schválených 151 žiadostí vo výške schváleného NFP 778 074 374 EUR. Z uvedeného počtu sú takmer všetky projekty zazmluvnené v objeme 696 074 971 EUR, 7 projektov je riadne ukončených vo výške čerpaných prostriedkov 6 403 999 EUR, dva projekty boli mimoriadne ukončené. K 31.12.2011 bolo EK na schválenie zaslaných 7 veľkých projektov v objeme príspevku z fondov EÚ 202 604 611,57 EUR.

V oblasti monitorovania stavu vôd (HT 54) bolo dôvodom nemožnosť realizovať plánované aktivity na projekte včas, aj napriek maximálnemu možnému predĺženiu termínu realizácie projektu zo strany prijímateľa a v prípade odkanalizovania a ČOV v jednom prípade zánik návrhov zmluvy o poskytnutí NFP, v druhom prípade sa jednalo o podstatné porušenie zmluvy v časti merateľné ukazovatele.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Podrobné vyčíslenie implementácie prioritnej osi je uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tab. č. 39: Sledovanie vývoja implementácie prioritnej osi 1 k 31.12.2011

Hlavná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
45 - Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	93 (vrátane 39) ²	64 (vrátane 27) ²	27 (vrátane 10) ²	23 (vrátane 9) ²	21 (vrátane 9) ²	2	0
46 - Spracovanie vody (odpadová voda)	339 (vrátane 39) ²	202 (vrátane 27) ²	128 (vrátane 10) ²	117 (vrátane 9) ²	113 (vrátane 9) ²	4	1
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	11	5	6	5	4	1	1
Celkom	404	244	151	136	129	7	2

Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €

Hlavná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov ¹
45 - Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	295 403 556	217 185 855	60 362 841	51 880 722	0	3 742 244	0
46 - Spracovanie vody (odpadová voda)	2 167 578 975	1 138 791 680	696 833 431	627 023 574	0	2 301 211	1 036 464
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	33 311 440	12 433 336	20 878 103	17 170 674	1 642	360 543	3 707 429
Celkom	2 496 293 970	1 368 410 872	778 074 374	696 074 971	1 642	6 403 999	4 743 893

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

² počet vrátane - vyjadruje počet projektov, ktoré prispievajú k naplneniu oboch prioritných tém

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Podrobný popis dôvodov neschválenia žiadostí v rámci jednotlivých výziev posudzovaných v roku 2011 je uvedený v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V prvej polovici roka 2011 prebiehala taktiež koordinácia prípravy veľkých projektov a následne aktualizácia zoznamu veľkých projektov. Podrobnejšie informácie o priebehu procesu, spolupráci s iniciatívou Jaspers, ako aj stave veľkých projektov uvádza kapitola 5. tejto správy. Zoznam veľkých projektov predložených EK na schválenie s uvedením stavu je súčasťou Prílohy č. 7 Súhrnné členenie prideleného príspevku Spoločenstva podľa kategórie.

V rámci revízie OP ŽP (viď kapitola 2.4 správy) bola prevedená vzájomná úprava informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritných tém 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) a 46 Spracovanie vody (odpadová voda), ktorá vyplynula z aktuálneho stavu implementácie a prípravy projektov v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd Navýšené prostriedky sú smerované na realizáciu aktivít v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd vyplývajúcich zo záväzkov SR voči EÚ, zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ, najmä na podporu veľkých projektov, ktoré primárne riešia problematiku odvádzania a spracovania odpadovej vody.

Plnenie merateľných ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov v rámci prioritnej osi 1 je uvedené v Prílohe č. 2, ktorá obsahuje taktiež cieľové hodnoty ukazovateľov stanovené prijímateľmi na základe uzatvorených zmlúv. Ukazovatele sú vyhodnocované na základe obdržaných monitorovacích správ projektu od žiadateľov tak, ako im to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V rámci prioritnej osi 1 bolo v sledovanom období roka 2011 na riadiaci orgán doručených 241 monitorovacích správ projektu, z toho 231 priebežných, 7 záverečných a 3 následné. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je súčasťou Prílohy č. 11.

K 31.12.2011 bolo vďaka realizácii projektov s príspevkom z OP ŽP novovybudovaných 64,611 km rozvodov pitnej vody a 370,210 km kanalizačných sietí. Čo sa týka napojenosti obyvateľov k rozvodom pitnej vody a kanalizačnú sieť, tieto Core ukazovatele bude možné naplňať resp. plne vykazovať ich napĺňanie až po skončení realizácie projektov. Avšak v zmysle zmluvy o NFP projektov k 31.12.2011 je deklarovaná cieľová hodnota ukazovateľa Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody 50 136 a ukazovateľa Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť 191 032.

Deklarovaná cieľová hodnota ukazovateľa Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody značne prevyšuje cieľovú hodnotu stanovenú ku koncu programového obdobia. Pri stanovení ukazovateľa počtu pripojených obyvateľov na verejný vodovod v rámci projektov podporených z OP ŽP na začiatku programového obdobia 2007 - 2013 (9 500 obyvateľov) sa vychádzalo najmä:

- z potreby priblížiť sa úrovni vyspelých členských štátov EÚ v predmetnej oblasti,
- z dosiahnutých výsledkov predchádzajúceho programového obdobia rokov 2004 – 2006 (skutočnosť 8 655 pripojených obyvateľov),

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- z reálneho medziročného nárastu novo zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu v rámci SR a pod.

Vzniknutá odchýlka je spôsobená jednak lepšou prípravou predložených projektov, ako i efektívnejšie nastaveným podmienkam poskytovania pomoci pre túto oblasť (napr. súbežné budovanie verejného vodovodu v jednej ryhe s verejnou kanalizáciou, využívanie existujúcich vodárenských kapacít a pod.).

Core ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2011 hodnotu 0, avšak množstvo zazmluvnených projektov v rámci prioritnej osi deklaruje naplnenie uvedeného ukazovateľa v hodnote 14.

V prípade, že bude implementovaných všetkých 7 veľkých projektov zaslaných k 31.12.2011 EK na schválenie, napĺňanie Core ukazovateľov 25 a 26 sa bude navyšovať. Plánované ukazovatele, ktorých hodnoty budú naplnené v rámci implementácie veľkých projektov sú podrobnejšie uvedené v Prílohe č. 8 Stav implementácie veľkých projektov.

Realizáciou jednotlivých projektov financovaných v rámci operačného cieľa 1.3 (monitoring vôd) bol v rokoch 2008 - 2011 dosiahnutý 100% súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách. Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov k 31.12.2011 vykazuje hodnotu 100%, nakoľko všetky zazmluvnené projekty v rámci uvedeného operačného cieľa deklarujú, že realizované aktivity sú plne v súlade s Rámcovou smernicou o vodách v období rokov 2008 - 2011. S cieľom zabezpečiť 100%-né naplnenie zazmluvnenia alokácie na danú prioritnú tému RO plánuje vyhlásiť výzvu v priebehu roka 2012, a tým zabezpečiť kontinuálne napĺňanie 100% súladu monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách aj v nasledujúcich rokoch na podporené projekty z OP ŽP.

Napĺňanie relevantných fyzických ukazovateľov vypovedá o príspevku projektov k napĺňaniu jednotlivých cieľov programu. Realizácia projektov financovaných v rámci prioritnej osi 1 prispeje k zabezpečeniu bezproblémového zásobovania obyvateľov kvalitnou pitnou vodou a k efektívnemu zneškodňovaniu odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie, a tým k naplneniu cieľa Rámcovej smernice o vodách, ktorá je transponovaná do práva SR zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ako aj vykonávacej vyhlášky č. 221/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zisťovaní výskytu a hodnotení stavu povrchových vôd a podzemných vôd, o ich monitorovaní, vedení evidencie o vodách a o vodnej bilancii, dosiahnuť dobrý ekologický stav vôd do roku 2015. Uvedené ukazovatele sledujú taktiež napĺňanie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ, t.j. stanovených prechodných období na implementáciu smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd, s presne stanovenými termínmi splnenia v závislosti od veľkosti aglomerácií.

Plnenie ukazovateľov a tým napĺňanie cieľov OP ovplyvňuje najmä samotný stav realizácie projektu resp. čerpanie. Taktiež nižšie hodnoty sú zapríčinené skutočnosťou, že hodnoty ukazovateľov dopadu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

na úrovni projektov sa vykazujú na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu.

3.1.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 1

K 31.12.2011 bolo z Kohézneho fondu za prioritnú os 1 vyčerpaných viac než 120,8 milióna EUR, čo predstavuje 13,20% z celkového záväzku na prioritnú os na toto programové obdobie.

Tab. č. 40: Čerpanie prostriedkov Prioritnej osi 1 k 31.12.2011

	Záväzok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 1	915 643 065,00	105 200 246,90	11,49%	120 858 866,28	13,20%

Zdroj: CO

V roku 2011 sa vyčerpali prostriedky v rámci prioritnej osi 1 v objeme 105 200 247 EUR, čo predstavuje mnohonásobné zvýšenie oproti roku 2010, pričom najvyššie čerpanie bolo zaznamenané v Prešovskom a Žilinskom kraji (viď Príloha č. 6).

K 31.12.2011 bolo v rámci prioritnej osi 1, prioritnej témy 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) vyčerpaných takmer 15,5 mil. EUR z KF, čo predstavuje 17,05% z alokácie na túto tému, v rámci témy 46 Spracovanie vody (odpadová voda) bolo vyčerpaných takmer 92,7 mil. EUR z KF, t.j. 11,6% alokácie a v rámci kombinovaných projektov sa vyčerpalo vyše 9,2 mil. EUR z KF. V rámci témy 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám bolo vyčerpaných takmer 3,5 mil. EUR z KF.

RO pozitívne hodnotí, že úroveň zazmluvnenia danej prioritnej osi voči alokácii za danú prioritnú os je 66,54%, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 13,20% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os. Podiel prioritnej osi na celkovom zazmluvnení alokácie za rok 2011 je 48,99%.

Pod uvedené čerpanie v rámci prioritnej osi sa podpísali ďalšie faktory, tak externé ako aj procesné. Ich bližšia špecifikácia je uvedená spolu s Porovnaním skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2011 do 31.12.2011 za program, v kapitole 2.1.2 Finančná implementácia programu.

3.1.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie

V súvislosti s implementáciou Prioritnej osi 1 boli opätovne zaznamenané otázky EK k implementácii článku 9 Rámcovej smernice o vode 2000/60/ES (ďalej len „RSV“), ktorá ovplyvňuje udržateľnosť projektov.

Ministerstvo životného prostredia SR v rámci svojich kompetencií uskutočnilo všetky kroky smerujúce k dôkladnému transponovaniu všetkých článkov RSV. V zmysle novely zákona o vodách (účinné od 01.11.2009) MŽP SR vypracovalo návrh cenovej politiky a predložilo ho na schválenie vláde SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Návrh cenovej politiky v oblasti vodného hospodárstva vláda SR na svojom rokovaní dňa 12.01.2011 schválila a prijala uznesenie č. 17/2011. Súčasťou cenovej politiky je aj regulácia cien a cenová kontrola, ktoré sú riadené osobitnými právnymi predpismi (zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, zákon č. 18/1996 Zb. o cenách v znení neskorších predpisov a pod.). Uvedená cenová politika rešpektuje všetky platné právne predpisy v oblasti vodného hospodárstva ako aj v oblasti ekonomiky, hospodárske vzťahy, životný cyklus a zohľadňuje nákladovú metódu tvorby cien stanovenú regulačnou politikou, pri zachovaní princípu RSV „znečisťovateľ platí“.

MŽP SR taktiež uplatnilo svoje pripomienky v rámci schvaľovania *Návrhu regulačnej politiky na nastávajúce regulačné obdobie 2012 – 2016*, ktorý pripravil Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. MŽP SR dôsledne posudzovalo či východiská navrhovanej regulačnej politiky sú v súlade s cieľmi cenovej politiky v oblasti vodného hospodárstva, t.j. či vytvárajú podmienky na plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd, ako aj v oblasti plnenia RSV. Pripomienky ministerstva boli ÚRSO akceptované. Schválené východiská a návrhy cenovej regulácie pre nastávajúce regulačné obdobie 2012 – 2016 tak vytvárajú podmienky pre plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti vodného hospodárstva vrátane plnenia požiadaviek stanovených v RSV.

Po prijatí Vyhlášky č. 217/2011 Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou (ďalej len „vyhláška č. 217/2011“) Ministerstvo životného prostredia SR požiadalo expertov iniciatívy JASPERS a spracovateľov finančno-ekonomických analýz veľkých projektov o vypracovanie modelu, ktorý zhodnotil dopady novej regulačnej politiky, resp. vyhlášky č. 217/2011 na finančnú udržateľnosť projektov. Zo záverov vypracovaného modelu vyplývajú, nasledovné skutočnosti:

- aplikovaním vyhlášky č. 217/2011 by mali byť splnené požiadavky článku 9 (1) RSV a zároveň by mala byť zabezpečená udržateľnosť vodohospodárskeho sektora;
- aplikovanie maximálnej výšky odpisov (2%) v zmysle vyhlášky č. 217/2011 by malo viesť k zmene vo výške finančnej medzere do 10 % oproti predpokladanej výške v rámci predložených žiadostí o potvrdenie pomoci, a preto sa nepredpokladá uplatnenie článku 55 (4) Nariadenia 1083/2006.

Analýza citlivosti skúmala hlavné predpoklady použité pri hodnotení dopadov vyhlášky č. 217/2011 a jej výsledky potvrdzujú uvedené hlavné závery. Preto je možné konštatovať, že otázky týkajúce sa udržateľnosti odvetvia (aplikáciou vyhlášky č. 217/2011) by mali byť vyriešené.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 1

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa jednotlivých prioritných tém.

Použitá metodika je bližšie popísaná v kapitole 2.1.1 časť Plnenie merateľných ukazovateľov.

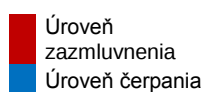
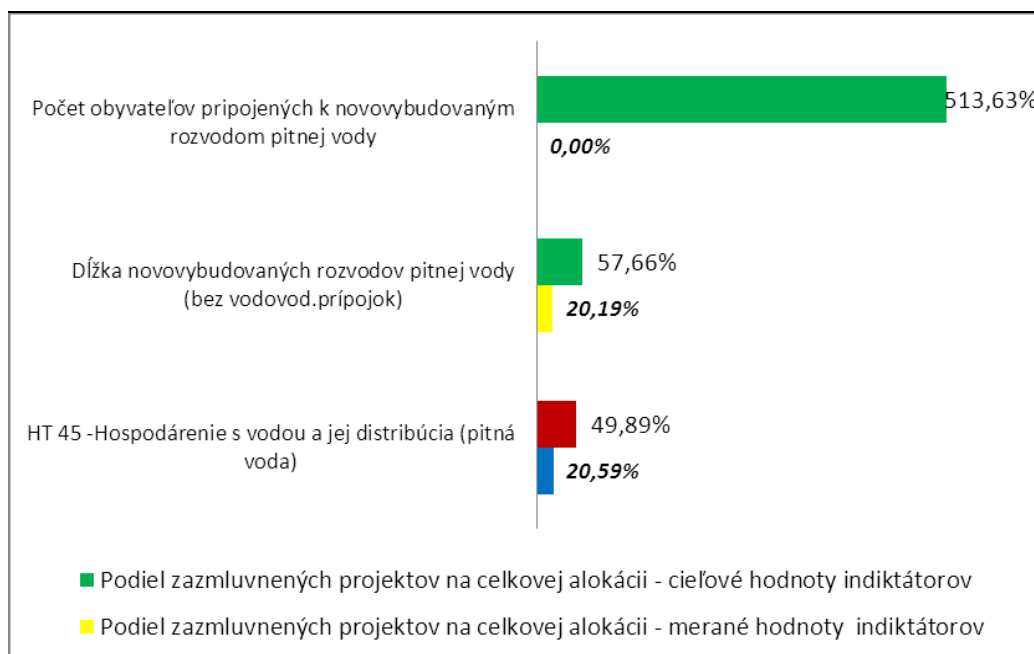
MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 41

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 45 -Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	1.1.	90 643 065	45 218 779	49,89%	18 659 864	20,59%
HT 46 Spracovanie vody (odpadová voda)	1.2.	800 000 000	546 273 076	68,28%	98 765 559	12,35%
HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	1.3.	25 000 000	17 746 388	70,99%	3 433 443	13,73%
Spolu		915 643 065	609 238 243	66,54%	120 858 866	13,20%

Zdroj: ITMS

Graf č. 2 Operačný cieľ 1.1 - Prioritná téma 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)

Na základe uvedeného grafu je zrejmé, že v rámci HT45 pri úrovni zazmluvnenia alokácie 49,89% (podiel zazmluvnených projektov HT 45 na celkovej alokácii) dosahujú hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v OP úroveň 57,66% pri ukazovateli „Dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody“ a v rámci hlavného ukazovateľa (core ukazovateľa) „Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody“ je plánovaná hodnota stanovená v OP splnená.

Vzájomný pomer finančnej úrovne čerpania danej prioritnej témy na úrovni 20,59% a fyzického pokroku zazmluvnených projektov na úrovni 20,19% odzrkadľuje pokrok v realizácii projektov a možno ho považovať za rovnomerný a primeraný vzhľadom na počet ukončených projektov a projektov v realizácii.

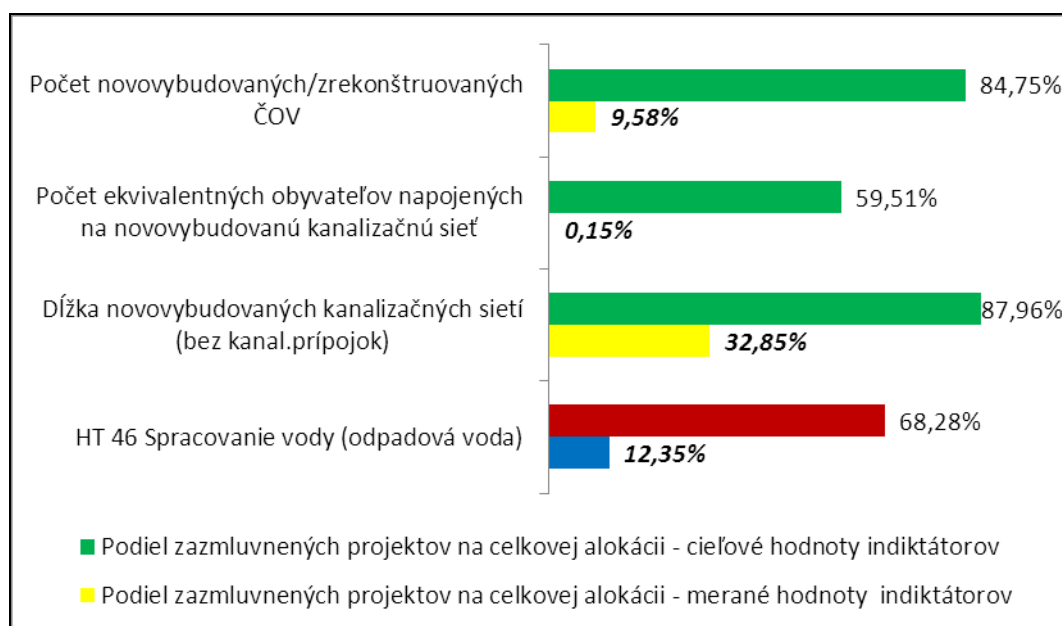
Úroveň čerpania alokácie ovplyvňuje fakt, že k 31.12.2011 nebol schválený žiaden veľký projekt v rámci prioritnej témy 45 ako aj fakt, že v rámci danej prioritnej témy sú v štádiu prípravy zmluvy

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

o NFP 4 projekty. Z uvedeného dôvodu do grafu neboli zahrnuté predpokladané hodnoty ukazovateľov veľkých projektov ako ani projektov v príprave.

Vyčlenená alokácia na plánované veľké projekty, ktoré riešia taktiež zásobovanie pitnou vodou, predpokladá 100% mieru naplnenia alokácie na uvedenú prioritnú tému. Pri vyčerpaní alokácie na 100% je taktiež predpoklad dosiahnutia plánovaných hodnôt ukazovateľov OP, nakoľko už v súčasnosti majú vyšší trend v úrovni napĺňania, ako je úroveň čerpania alokácie.

Graf č. 3 Operačný cieľ 1.2 - Prioritná téma 46 Spracovanie vody (odpadová voda)

Ciele prioritnej témy 46, z ktorej alokácie bolo k 31.12.2011 zazmluvnených 68,28%, napĺňajú v najväčšej miere ukazovatele „Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok)“ 87,96% a „Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných ČOV“ 84,75%. Ukazovateľ „Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť“ vykazuje úroveň zazmluvnenia takmer 59,51% z plánovanej hodnoty podľa operačného programu.

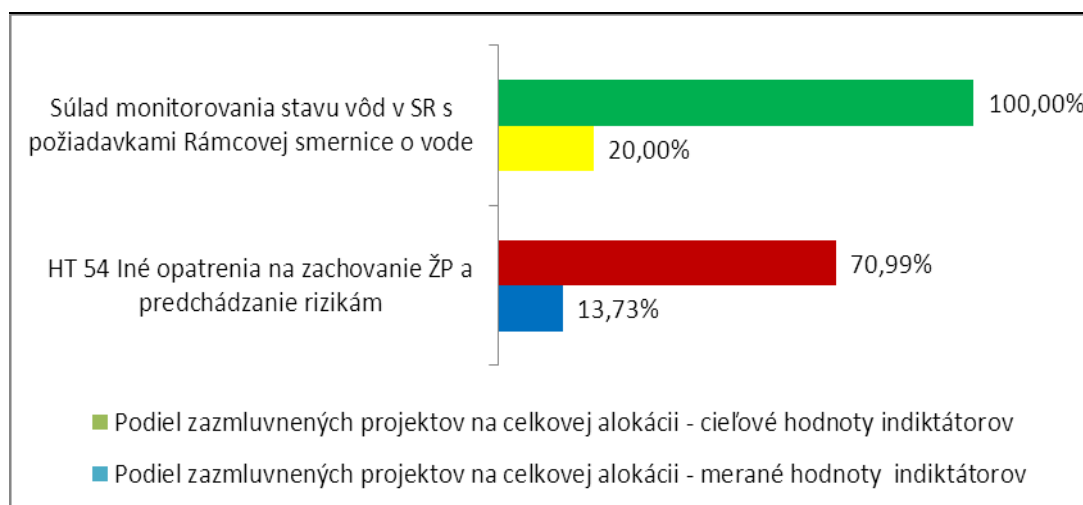
Po schválení veľkých projektov riešiacich taktiež odvádzanie a čistenie odpadovej vody sa v značnej miere navýši napĺňanie predmetných ukazovateľov. Na základe uvedeného možno konštatovať, že trend vývoja operačného cieľa 1.2, resp. prioritnej témy 46 vo vzťahu k čerpaniu alokácie, ako aj napĺňania relevantných ukazovateľov je vyhovujúci, a teda RO pre OP ŽP predpokladá splnenie stanovených cieľov v tejto oblasti.

Na národnej úrovni však aj naďalej jestvuje výrazný deficit disponibilných verejných zdrojov na plnenie záväzkov SR v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ. Napriek tomu, že na operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ je v rámci OP ŽP alokovaných 800 mil. EUR z Kohézneho fondu, táto čiastka sa stále javí ako nepostačujúca, nakoľko podľa analýz MŽP SR

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

predložených vláde SR aj po započítaní prostriedkov štátneho rozpočtu a vlastných prostriedkov žiadateľa zostáva vo vzťahu k finančným potrebám na splnenie záväzkov SR ešte stále značná finančná medzera (Vid' „Analýza aktuálneho stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie z hľadiska naplňovania cieľov Operačného programu, vrátane návrhov riešení pre efektívnejšiu implementáciu“ zverejnená na www.opzp.sk/implementacia-programu/hodnotenie-programu/).

Graf č. 4 Operačný cieľ 1.3 - Prioritná téma 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám

Úroveň
zazmluvnenia
Úroveň čerpania

Cieľom operačného programu v oblasti prioritnej témy 54 v rámci operačného cieľa 1.3 je do roku 2015 dosiahnuť 100%-ný súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách. Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov vykazuje hodnotu 100%, nakoľko všetky zazmluvnené projekty v rámci uvedeného operačného cieľa deklarujú, že realizované aktivity sú plne v súlade s Rámcovou smernicou o vodách v období rokov 2008 - 2010. Nakoľko v roku 2011 bol jeden projekt mimoriadne ukončený došlo k poklesu meranej hodnoty sledovaného ukazovateľa.

3.2. Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami

3.2.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami, je zameraná na výrazne znižovanie škôd spôsobených povodňami realizáciou preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami.

Prioritná os 2 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí 6,59% celkovej alokácie na operačný program. Podiel prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie za rok 2011 je 7,05%.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 73,02 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 16,04% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Za súčasnej úrovne predpokladaného dosiahnutia plánovaných hodnôt ukazovateľov na úrovni zazmluvnených projektov berúc do úvahy úspešné vyhodnotene výzvy OPŽP-PO2-11-1, dosiahnutie plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni OP je reálne, čo dokazuje Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov prioritnej témy, podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 2, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na stránke OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.2.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 2

V rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami bolo k 31.12.2011 vyhlásených už osem výziev na predkladanie žiadostí o NFP v alokácii 231 848 505 EUR, z toho v priebehu roka 2011 jedna výzva v objeme 38 300 000 EUR, o čom pojednáva aj nasledujúca tabuľka.

Tab. č. 42: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 2 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
2.1 (preventívna ochrana pred povodňami)	OPŽP-PO2-11-1 - časovo ohraničená výzva	03.10.2011	20.01.2012	38 300 000
Celkom				38 300 000

Zdroj: ITMS

V rámci prioritnej osi 2 bolo k 31.12.2011 prijatých celkovo 179 žiadostí o NFP, v objeme požadovaného príspevku 257 563 807 EUR (KF+ŠR), z toho bolo 67 schválených a sú taktiež zazmluvnené, vo výške 100 485 821 EUR.

V procese implementácie prioritnej osi 2 došlo v jednom prípade k vráteniu finančných prostriedkov v sume 662,22 EUR (KF+ŠR), pričom dôvodom vrátenia bol nesprávne stanovený podiel jednotlivých zdrojov financovania v prípade prijímateľa Slovenský vodohospodársky podnik š.p. v rámci oznámení o schválení žiadosti o NFP a zmlúv o poskytnutí NFP, pričom uvedená suma bola vrátená zo strany prijímateľa späť bez predchádzajúceho písomného vyzvania. Nezrovnalosť vznikla v dôsledku nesprávnej interpretácie identifikačných údajov vzťahujúcich sa k SVP, š. p, uvedených v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom Slovenskej republiky. Z 15 ukončených projektov bol jeden mimoriadne ukončený, a to z dôvodu nastania nepredvídateľných okolností na strane prijímateľa. Zmluvný vzťah bol ukončený dohodou.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 43: Sledovanie vývoja implementácie prioritnej osi 2 k 31.12.2011

Hlavná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	179	112	67	66	52	14	1
Celkom	179	112	67	66	52	14	1

Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €

Hlavná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov ¹
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	257 563 807	156 827 523	100 692 393	100 485 820	662,22	7 773 880	206 572
Celkom	257 563 807	156 827 523	100 692 393	100 485 820	662,22	7 773 880	206 572

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Podrobný popis dôvodov neschválenia žiadostí v rámci jednotlivých výziev posudzovaných v roku 2011 je uvedený v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Napĺňanie hodnôt ukazovateľov bolo v rámci prioritnej osi 2 len pre operačný cieľ 2.1 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, nakoľko len v rámci tohto operačného cieľa boli schválené resp. zazmluvnené projekty. Za sledované obdobie riadiaci orgán obdržal od prijímateľov 61 monitorovacích správ projektu, z toho 49 priebežných, 10 záverečných a 2 následné. Na základe týchto správ bolo vyhodnotené plnenie ukazovateľov, a to nasledujúcim spôsobom. Počet opatrení

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

zameraných na ochranu pred povodňami predstavuje k 31.12.2011 hodnotu 26, čo je 19,11% z plánovaného výsledku ku koncu roka 2015 a Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou predstavuje 0,257 km².

Core ukazovateľ Počet projektov na prevenciu rizík dosahuje hodnotu 67, t.j. 116% z plánovanej cieľovej hodnoty ku koncu programového obdobia.

Core ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest ako aj Počet osôb chránených pred povodňami (spolu za projekty) vykazujú k 31.12.2011 hodnotu 0, deklarovaná hodnota zazmluvnených projektov prioritnej osi predstavuje počet 1.

Plnenie ukazovateľov za Prioritnú os 2 je uvedený v Prílohe č. 2, ktorá je okrem aktuálneho napĺňania ukazovateľov za jednotlivé roky doplnená taktiež o deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2011. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je súčasťou Prílohy č. 11.

Vyššie uvedené ukazovatele odzrkadľujú stav napĺňania cieľa prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami, ktorým je zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami, a to v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR do roku 2010 (schválený uznesením vlády SR č. 31/2000 a aktualizovaný uznesením vlády SR č. 25/2003), Plánmi manažmentu povodí a Vodného plánu Slovenska. Všeobecným legislatívnym rámcom pre vykonávanie aktivít v oblasti ochrany pred povodňami je smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (rámcová smernica o vode) a taktiež Smernica Európskeho parlamentu a Rady o hodnotení a manažmente povodňových rizík.

Priority vyššie uvedených dokumentov, ako sú zníženie škôd na majetku verejných i súkromných subjektov, spôsobených povodňami, predchádzanie negatívnym dôsledkom povodní v podobe strát na ľudských životoch a ohrozenia zdravia obyvateľstva, obmedzenie ľudskou činnosťou spôsobených nepriaznivých vplyvov na odtokové pomery v povodiach, zabezpečenie prirodzenej schopnosti akumulácie vody revitalizáciou povodí a zabezpečenie manažmentu preventívnych protipovodňových opatrení budú postupne napĺňané realizáciou projektov protipovodňovej ochrany financovaných v rámci prioritnej osi 2 OP ŽP a sledované monitorovaním relevantných fyzických ukazovateľov.

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osi.

3.2.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 2

K 31.12.2011 boli v rámci uvedenej prioritnej osi vyčerpané prostriedky z Kohézneho fondu vo výške vyše 19 mil. EUR, čo predstavuje 16% z celkového záväzku na prioritnú os 2 na toto programové obdobie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 44: Čerpanie prostriedkov Prioritnej osi 2 31.12.2011

	Závazok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 2	120 000 000,00	12 402 495,28	10,34%	19 252 903,30	16,04%

Zdroj: CO

V roku 2011 bolo vyčerpaných vyše 12,4 mil. EUR z KF, čo predstavuje viac než dvojnásobný nárast oproti roku 2010, pričom najvyššie čerpanie bolo zaznamenané v rámci Nitrianskeho a Prešovského kraja (viď Príloha č. 6).

Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 73,02 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 16,04% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

V súvislosti s navýšením prostriedkov na ochranu pred povodňami (viď kapitola 2.4 Zmeny v kontexte realizácie OP ŽP), RO vyhlásilo výzvu na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, čím vytvoril ďalšie podmienky pre schvaľovanie resp. zazmluvňovanie projektov a tým narastajúce čerpanie pridelených prostriedkov.

Výšku čerpania ovplyvňuje taktiež viacero externých faktorov, ktoré sú podrobnejšie popísané v kapitole 2.1.2 Finančná implementácia operačného programu, aj s uvedením Porovnania skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2011 do 31.12.2011 spolu za program.

3.2.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie

V súvislosti s implementáciou Prioritnej osi 2 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 2

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov prioritnej témy

Použitá metodika je bližšie popísaná v kapitole 2.1.1 časť Plnenie merateľných ukazovateľov.

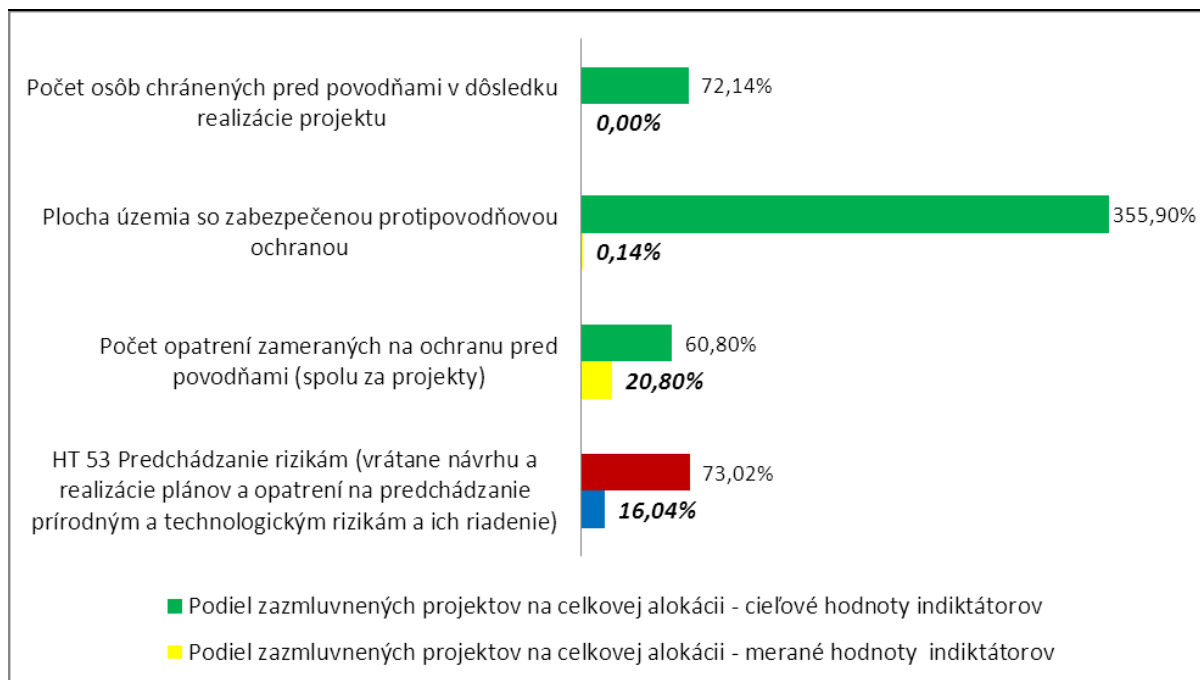
Tab. č. 45

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 53 Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	2.1	120 000 000	87 623 960	73,02%	19 252 903	16,04%

Zdroj: ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 5 Operačný cieľ 2.1 - Prioritná téma 53 Predchádzanie rizikám

■ Úroveň
 zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

V rámci prioritnej témy 53 je k 31.12.2011 zazmluvnená suma projektov protipovodňovej ochrany na úrovni 73,02% z celkovej alokácie na prioritnú os 2.

V rámci uvedenej sumy vykazuje najvyššiu hodnotu ukazovateľ „Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou“, a to 355,9 % z plánovanej hodnoty, čo jednoznačne dokazuje, že uvedený ukazovateľ bude naplnený. V prípade ukazovateľa „Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty)“ došlo oproti roku 2010 k nárastu hodnoty na 60,8% čo bolo spôsobené úspešným zazmluvnením projektov v priebehu roku 2011.

Ukazovateľ „Počet osôb chránených pred povodňami (spolu za zazmluvnené projekty)“ vykazuje k 31.12.2011 hodnotu 72,14%. Aj napriek tomu, že tento ukazovateľ bol zapracovaný do programovej dokumentácie pre OP ŽP až v polovici roka 2010, odkedy začala plynúť povinnosť žiadateľov vykazovať, resp. naplňovať jeho hodnotu, zazmluvnenie v priebehu roku 2011 prispelo k nárastu naplňovania uvedeného ukazovateľa.

Vzájomný pomer finančnej úrovne čerpania danej prioritnej témy na úrovni 16,04% a fyzického pokroku zazmluvnených projektov na úrovni 20,80% odzrkadľuje pokrok v realizácii projektov a možno ho považovať za rovnomerný a primeraný vzhľadom na počet ukončených projektov a projektov v realizácii ako aj charakter projektov, kedy finančný pokrok na projektoch je v miernom oneskorení oproti fyzickému pokroku.

3.3. Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

3.3.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok, minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie v súlade s legislatívou EÚ a SR, je zameraná na transpozíciu a implementáciu predpisov EÚ, plnenie prijatých medzinárodných záväzkov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, ako aj na aktivity spojené s transpozíciou a implementáciou smernice 2004/101/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s kvótami emisií skleníkových plynov v rámci Spoločenstva.

Prioritná os 3 je financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a svojou alokáciou tvorí 9,89% celkovej alokácie na operačný program. Podiel prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie za rok 2011 je 11,88%.

Úroveň zazmluvnenia danej prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 82,08%, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 43,37% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém je podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov. Na základe uvedeného RO očakáva naplnenie cieľov prioritnej osi.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 3, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na stránke OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.3.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 3

V rámci Prioritnej osi 3 bolo k 31.12.2011 vyhlásených už desať výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 233 698 916 EUR, V roku 2011 nebola vyhlásená výzva v rámci prioritnej osi.

Tab. č. 46: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 3 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Prioritná os	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
3	-	-	-	-
Celkom				0

Zdroj: ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

K 31.12.2011 bolo na riadiacom orgáne za predmetnú prioritnú os prijatých 326 žiadostí o NFP vo výške 464 739 447 EUR, z toho bolo 108 žiadostí schválených v objeme 169 031 199 EUR, pričom 104 je zazmluvnených, 79 v realizácii a 25 projektov je riadne ukončených vo výške čerpaného príspevku 29 302 677 EUR.

Tab. č. 47: Sledovanie vývoja implementácie prioritnej osi 3 k 31.12.2011

Hlavná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
47 - Kvalita vzduchu	148	81	66	65	54	11	1
52 - Podpora čistej mestskej dopravy	17	11	6	6	3	3	0
49 - Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôbovanie sa klimatickej zmene	161	125	36	33	22	11	3
Celkom	326	217	108	104	79	25	4

Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €

Hlavná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov ¹
47 - Kvalita vzduchu	184 980 296	90 790 688	88 562 502	88 524 894	290 179,86	3 997 673	37 608
52 - Podpora čistej mestskej dopravy	113 747 334	75 664 252	37 993 919	37 993 919	0,00	18 089 452	0
49 - Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôbovanie sa klimatickej zmene	166 011 816	123 172 816	42 474 778	37 914 838	11 012,43	7 215 552	4 493 988
Celkom	464 739 447	289 627 756	169 031 199	164 433 651	301 192,29	29 302 677	4 531 596

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

K vráteniu finančných prostriedkov v rámci prioritnej osi došlo v troch prípadoch, z dôvodu porušenia zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní. Z 29 ukončených projektov boli štyri mimoriadne ukončené, a to najmä z dôvodu nepreukázania schopnosti spolufinancovania projektu.

Podrobný popis dôvodov neschválenia žiadostí v rámci jednotlivých výziev posudzovaných v roku 2011 je uvedený v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov v rámci prioritnej osi 3 je uvedené v Prílohe č. 2, ktorá je okrem aktuálneho naplňania ukazovateľov za jednotlivé roky doplnená taktiež o deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2011. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je súčasťou Prílohy č. 11.

Ukazovatele boli vyhodnotené na základe obdržaných monitorovacích správ projektu od žiadateľov tak, ako im to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V rámci prioritnej osi 3 bolo za sledované obdobie roka 2011 na riadiaci orgán doručených 186 monitorovacích správ projektu, z toho 131 priebežných, 46 záverečných a 9 následných. K 31.12.2011 bolo vďaka realizácii projektov s príspevkom z OP ŽP podporených 26 aktivít zameraných na znižovanie znečisťovania ovzdušia a podporených štúdií a analýz, čo predstavuje takmer 50% plánovanej cieľovej hodnoty na rok 2015, zmodernizovaných a novo nainštalovaných 27 staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia, čo prekračuje z plánovaný počet ku koncu roka 2015.

V rámci monitorovania Core ukazovateľov možno uviesť, že realizáciou projektov v rámci prioritnej osi bolo podporených 36 projektov zameraných na obnoviteľné zdroje energie.

Celkovo na zlepšenie kvality ovzdušia bolo podporených 108 projektov.

Core ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2011 hodnotu 4.

Prostredníctvom vybraných merateľných ukazovateľov sa sleduje príspevok realizovaných projektov k naplňaniu cieľov programu, najmä špecifického cieľa prioritnej osi č. 3, ktorým je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie v súlade s legislatívou EÚ a SR. Tento cieľ priamo nadväzuje na ciele definované v Tematickej stratégii pre znečistenie ovzdušia, v súlade so smernicami EÚ, najmä smernicou č. 2001/80/ES o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia, smernicou č. 96/62/ES o posudzovaní a riadení kvality ovzdušia, smernicou č. 2004/42/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín. Realizácia podporovaných aktivít tiež prispieje k plneniu požiadaviek v zmysle novelizácie smernice č. 2001/81/ES o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie. Aktivity v oblasti monitorovania ovzdušia zároveň prispievajú k plneniu povinností vyplývajúcich z Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov.

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým plnenia relevantných cieľov prioritnej osi.

3.3.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 3

K 31.12.2011 došlo v rámci prioritnej osi k čerpaniu finančných prostriedkov z ERDF v objeme takmer 78 miliónov EUR, čo predstavuje 43,25% zo záväzku na programové obdobie pre túto prioritnú os.

Tab. č. 48: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 3 k 31.12.2011

	Závazok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 3	180 000 000,00	53 199 057,14	29,56%	77 857 359,29	43,25%

Zdroj: CO

V roku 2011 bolo vyčerpaných vyše 53 mil. EUR z ERDF, čo predstavuje vyše 3-násobný nárast oproti roku 2010, najvyššie čerpanie prostriedkov bolo zaznamenané v rámci Prešovského a Banskobystrického kraja (viď Príloha č. 6).

V rámci prioritnej témy 47 Kvalita vzduchu bolo k 31.12.2011 vyčerpaných vyše 33,85 mil. EUR z ERDF, čo predstavuje 31,4% z alokácie na prioritnú tému, viac než 7,66 mil. EUR bolo vyčerpaných za prioritnú tému 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene, čo je 58,5% z alokácie a v rámci témy 52 Podpora čistej mestskej dopravy 20,9 mil. EUR z ERDF.

Stav čerpania ovplyvňuje viacero externých faktorov ako aj faktorov v samotnej implementácii. Tieto sú podrobnejšie popísané v kapitole 2.1.2 Finančná implementácia operačného programu, aj s uvedením Porovnania skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2011 do 31.12.2011 spolu za program. Z uvedených dôvodov ovplyvňujú čerpanie v rámci PO 3 najmä náročnosť a parametre v samotnej realizácii investičných projektov, čo neumožňuje rýchle čerpanie v prvých fázach realizácie. Nakoľko úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os predstavuje 82,08 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 43,37% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os, riadiaci orgán predpokladá neustále zvyšovanie čerpania v rámci podporených projektov.

3.3.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie

V súvislosti s implementáciou Prioritnej osi 3 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 3

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

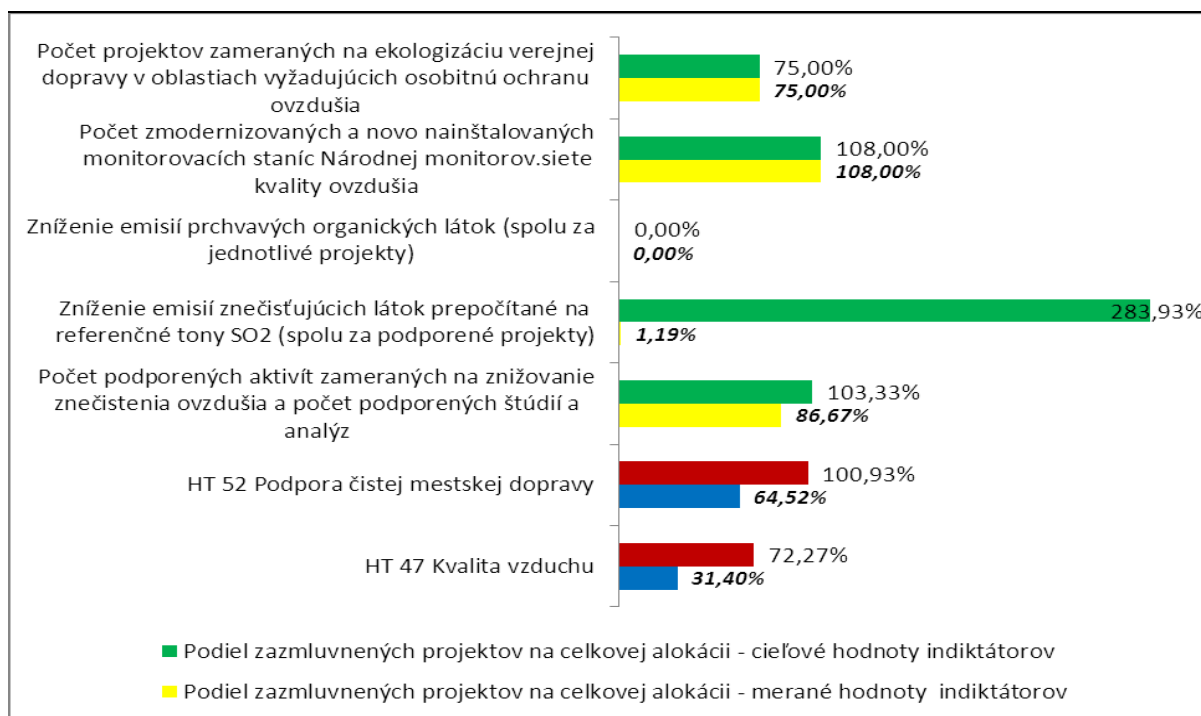
Použitá metodika je bližšie popísaná v kapitole 2.1.1 časť Plnenie merateľných ukazovateľov.

Tab. č. 49

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 47 Kvalita vzduchu	3.1.	107 800 000	77 904 861	72,27%	33 852 916	31,40%
HT 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	3.2.	39 800 000	37 129 970	93,29%	23 299 612	58,54%
HT 52 Podpora čistej mestskej dopravy	3.1.	32 400 000	32 702 373	100,93%	20 905 247	64,52%
Spolu		180 000 000	147 737 203	82,08%	78 057 775	43,37%

Zdroj: ITMS

Graf č. 6 Operačný cieľ 3.1 - Prioritná téma 47 Kvalita vzduchu a 52 Podpora čistej mestskej dopravy

Operačný cieľ 3.1 prispieva k napĺňaniu dvoch prioritných tém: HT47 Kvalita vzduchu a HT52 Podpora čistej mestskej dopravy. Úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT47 je 72,27 %, v prípade prioritnej témy HT52 je zazmluvnených 100,93% danej alokácie. Zmena pomeru medzi jednotlivými prioritnými témami oproti roku 2010 je spôsobená opravou prioritných tém na jednotlivých projektoch oproti schváleným žiadostiam o NFP. Miernе prečerpanie prioritnej témy HT52 neohrozí plynulú implementáciu projektov, nakoľko RO berie do úvahy prípadné nedočerpanie finančných prostriedkov alebo vratky v rámci danej prioritnej témy v priebehu implementácie.

Pri niektorých ukazovateľoch sledovaných na úrovni operačného cieľa 3.1 ku koncu roka 2011 došlo k miernemu zníženiu plánovaných hodnôt ukazovateľov, ktoré sú spôsobené mimoriadnym

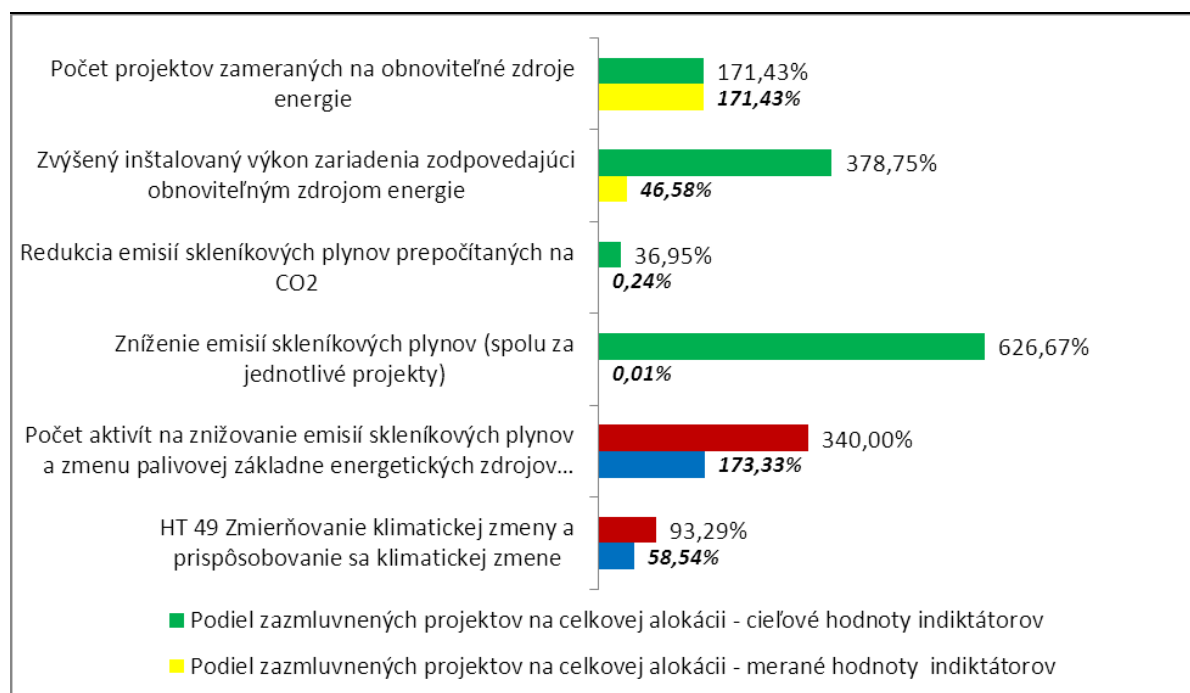
MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

ukončením projektov. Plánovaná hodnota ukazovateľa „Počet podporených aktivít zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a počet podporených štúdií a analýz“ je naplnený na 103,33%, ukazovateľ „Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO₂“ podľa údajov zo schválených projektov dosiahne ich realizáciou zníženie o 42,59% oproti plánovanej hodnote zníženia o 30% (spolu za podporené projekty), čo možno považovať za pozitívny vývoj. Uspokojivé je tiež plnenie ukazovateľa „Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia“, ktoré dosahuje 108%.

V prípade ukazovateľa „Zníženie emisií prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty)“ je nutné konštatovať, že RO nezaznamenal očakávaný dopyt zo strany žiadateľov realizovať tento typ aktivít. V rámci vyhlásených výziev na operačný cieľ 3.1, ktorý zahŕňa aj skupinu aktivít 1B „Zavádzanie progresívnych technológií a technických opatrení na znižovanie emisií prchavých organických látok“ nebol predložený žiadny projekt.

Z pohľadu príspevku k prioritnej téme HT52 Podpora čistej mestskej dopravy je na úrovni programu sledovaný ukazovateľ „Počet projektov zameraných na ekologizáciu verejnej dopravy v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia“. Plánovaná hodnota 8 projektov ekologizácie verejnej dopravy bola ku koncu roka 2011 dosiahnutá na 75% podporou 6 schválených projektov.

Graf č. 7 Operačný cieľ 3.2 - Prioritná téma 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny

■ Úroveň zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

Operačný cieľ 3.2 prispieva k napĺňaniu prioritnej témy HT49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene prostredníctvom projektov zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov a projektov zameraných na podporu obnoviteľných zdrojov energie. Úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT49 je 93,29%.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V priebehu implementácie operačného programu bol zaznamenaný zvýšený záujem zo strany žiadateľov o projekty zmeny palivovej základne lokálnych zdrojov tepla v prospech obnoviteľných zdrojov energie (najmä biomasa), čo súvisí s celkovou situáciou a trendmi v rámci podpory obnoviteľných zdrojov energie v oblasti výroby tepla aj na lokálnej úrovni. Ukazovateľ „Počet aktivít na znižovanie emisií skleníkových plynov a zmenu palivovej základne energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech obnoviteľných zdrojov energie a počet podporných štúdií a programov“ bol preto v porovnaní s cieľom, ktorý bol stanovený na základe situácie v predošlom programovom období, výrazne prekročený a dosahuje 340%. Rovnako bol v tejto súvislosti výrazne prekročený ukazovateľ „Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty)“. Cieľová hodnota ukazovateľa, ktorá predstavuje odhad spoločného príspevku projektov realizovaných v rámci OP ŽP, bola stanovená na 15% na základe porovnania s dosiahnutými hodnotami v predošlom programovom období (13%). V súvislosti s množstvom realizovaných projektov zmeny palivovej základne z uhlia na OZE dochádza k výraznému zníženiu emisií skleníkových plynov na konkrétnom zdroji (v priemere 94%), preto boli plánované hodnoty percentuálneho zníženia emisií na úrovni projektov výrazne prekročené. Rovnako v prípade ukazovateľa „Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie“ došlo na úrovni projektov k prekročeniu plánovaných hodnôt a daný ukazovateľ bol naplnený na 378,75%.

Plnenie ukazovateľa „Redukcia emisií skleníkových plynov“ v tis. ton bude realizáciou dosiaľ schválených projektov dosiahnuté na 36,95%. Plnenie uvedeného ukazovateľa je výrazne ovplyvnené prevahou menších projektov zmeny palivovej základne lokálnych zdrojov znečisťovania ovzdušia realizovaných najmä subjektmi verejného sektora (mestá, obce). Zapojenie významných znečisťovateľov do istej miery ovplyvňujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci.

S cieľom zabezpečiť 100%-né naplnenie úrovne zazmluvnenia prioritnej osi 3, ako aj zabezpečiť naplnenie plánovaných hodnôt ukazovateľov stanovených v operačnom programe RO plánuje v priebehu roku 2012 vyhlásiť výzvu v rámci danej prioritnej osi.

3.4. Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo

3.4.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie ľudí a ekosystémy. Prioritná os je zameraná na zavádzanie nových a zefektívňovanie existujúcich systémov separovaného zberu komunálnych odpadov, na zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov, na znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, zabezpečenie riešenia problematiky environmentálnych záťaží a na uzatváranie a rekultiváciu skládok odpadov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Prioritná os č. 4 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí takmer 26,65% celkovej alokácie na operačný program. Podiel prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie za rok 2011 je 24,91%.

Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 63,87 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 21,03% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

V rámci prioritnej osi 4 je predpoklad naplňovania ukazovateľov priaznivý, čím sa predpokladá dosiahnutie príslušných ukazovateľov operačného programu. Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém je podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov. Na základe uvedeného RO očakáva naplnenie cieľov prioritnej osi.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 4, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na stránke OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.4.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 4

V rámci Prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo bolo od začiatku programovacieho obdobia vyhlásených už 15 výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 612 853 923 EUR. V roku 2011 RO zverejnil 5 výziev v alokácii 136 000 000 EUR, z toho jednu pre operačné ciele 4.1 a 4.2 s relevanciou k Lokálnym stratégiám komplexného prístupu v objeme 15 000 000 EUR.

Tab. č. 50: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 4 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
4.1+4.2	OPŽP-PO4-11-1 - časovo ohraničená výzva (zrušená)	2.2.2011	3.5.2011	45 000 000
4.4.	OPŽP-PO4-11-2 - časovo ohraničená výzva	4.11.2011	10.2.2012	18 000 000
4.1+4.2	OPŽP-PO4-11-3 - časovo ohraničená výzva	20.6.2011	11.11.2011	50 000 000
4.1+4.2	OPŽP-PO4-11-4-LSKxP - časovo ohraničená výzva	22.12.2011	23.3.2012	15 000 000
4.3.	OPŽP-PO4-11-5 - časovo ohraničená výzva	23.12.2011	27.3.2012	8 000 000
Celkom				136 000 000

Zdroj: ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Celkovo bolo k 31.12.2011 na MŽP SR v rámci predmetnej prioritnej osi zaregistrovaných 1438 žiadostí vo výške požadovaného NFP 1 707 219 007 EUR, 218 projektov je zazmluvnených v objeme 350 671 992 EUR, z toho 155 v realizácii. Zo 66 ukončených projektov boli 3 mimoriadne ukončené, najmä formou odstúpenia od zmluvy o NFP z dôvodu podstatného porušenia zmluvy v časti verejné obstarávanie. Tab. č. 51: Sledovanie vývoja implementácie prioritnej osi 4 k 31.12.2011

Hlavná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
44 - Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	1433	738	219	215	154	61	3
50 - Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	5	2	3	3	1	2	0
Celkom	1438	740	222	218	155	63	3

Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €

Hlavná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov ¹
44 - Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	1 705 349 829	1 007 684 959	354 359 377	349 314 402	255 890,77	50 066 539	443 965
50 - Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	1 869 178	511 588	1 357 590	1 357 590	0,00	433 356	0
Celkom	1 707 219 007	1 008 196 547	355 716 967	350 671 992	255 890,77	50 499 895	443 965

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Výška vrátených prostriedkov v rámci šiestich projektov predstavuje celkovo 255 890,77 EUR, pričom dôvodom vrátenia bolo porušenie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, porušenie ustanovenia nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 a rozpor so Schémou štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Najvýznamnejšie dôvody zamietnutia žiadostí o NFP v rámci PO4 sú uvedené v Analýze dôvodov neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov v rámci prioritnej osi 4 je uvedené v Prílohe č. 2, ktorá je okrem aktuálneho napĺňania ukazovateľov za jednotlivé roky doplnená taktiež o deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2011. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je súčasťou Prílohy č. 11.

Ukazovatele boli vyhodnotené na základe obdržaných monitorovacích správ projektu od žiadateľov tak, ako im to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V rámci prioritnej osi 4 bolo v roku 2011 na riadiaci orgán doručených 323 monitorovacích správ projektu, z toho 243 priebežných, 56 záverečných a 24 následných. K 31.12.2011 bolo vďaka realizácii projektov s príspevkom z OP ŽP vybudovaných/zmodernizovaných 58 zariadení na separovaný zber, 63 zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov, t.j. hodnoty presahujú plánovaný počet v rámci cieľa k roku 2015a 6 zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi. Prostredníctvom projektov z OP ŽP bolo ku koncu roka 2011 uzatvorených a zrekultivovaných 32 skládok, čo predstavuje vyše polovicu z plánovanej cieľovej hodnoty k roku 2015.

Realizáciou všetkých projektov v rámci PO4 bolo vytvorených 26 pracovných miest.

Core ukazovateľ Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov dosahuje hodnotu 32, ktorá prekračuje plánovaný cieľ k roku 2015.

Sledované ukazovatele sú vyhodnocované za účelom monitorovania pokroku v napĺňaní cieľov prioritnej osi 4, ktoré vyplývajú z hierarchie cieľov v oblasti odpadového hospodárstva SR zakotvenej v koncepčných dokumentoch EÚ a SR (Program odpadového hospodárstva SR) a zároveň rešpektujú prechodné obdobia a iné termínované požiadavky vyplývajúce z legislatívy EÚ, ktorých plnenie je pre SR záväzné, a to najmä z nasledovných smerníc: smernica 2004/12/ES Európskeho parlamentu a Rady z 11. februára 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov v platnom znení, ako aj v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/20/ES z 9. marca 2005, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/76/ES zo 4. decembra 2000 o spaľovaní odpadov v platnom znení, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/96/ES z 27. januára 2003 o odpade z elektrických a elektronických zariadení v platnom znení, smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení atď.

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osi.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

3.4.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 4

K 31.12.2011 boli vyčerpané prostriedky z Kohézneho fondu pre prioritnú os 4 v objeme takmer 101,8 miliónov EUR, čo predstavuje 20,99% zo záväzku na prioritnú os na roky 2007-2013.

Tab. č. 52: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 4 k 31.12.2011

	Záväzok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 4	485 000 000,00	53 807 449,81	11,09%	101 797 561,81	20,99%

Zdroj: CO

V roku 2011 dosiahlo čerpanie úroveň takmer 54 mil. EUR, čo je takmer ½ násobné zvýšenie oproti roku 2010. Najvyššie čerpanie bolo zaznamenané v Banskobystrickom a Trenčianskom kraji (viď Príloha č. 6 správy).

K 31.12.2011 bolo v rámci prioritnej témy 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom vyčerpaných viac než 101,37 mil. EUR z KF, čo predstavuje 27,5% z alokácie na uvedenú prioritnú tému, v rámci témy 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy došlo k čerpaniu vo výške takmer 630 tisíc EUR.

Samotné čerpanie v rámci PO 4 ovplyvňuje čerpanie alokácie na prioritnú tému 50 v dôsledku zdĺhavého legislatívneho procesu v oblasti environmentálnych záťaží. Avšak úroveň zazmluvnenia alokácie pre prioritnú os predstavuje 63,87% a vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 21,03% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Ďalšie faktory tak externé ako aj faktory v samotnej implementácii, ktoré ovplyvňujú stav čerpania sú podrobnejšie popísané v kapitole 2.1.2 Finančná implementácia operačného programu, aj s uvedením Porovnania skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2011 do 31.12.2011 spolu za program.

3.4.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie

V súvislosti s implementáciou Prioritnej osi 4 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy, avšak zdĺhavý legislatívny proces v oblasti environmentálnych záťaží ovplyvňoval samotné zazmluvňovanie resp. čerpanie v rámci prioritnej osi.

Základným predpokladom pre vyhlásenie výzvy na predkladanie žiadostí o NFP v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, operačný cieľ 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania bolo prijatie základnej právnej úpravy v oblasti environmentálnych záťaží, čo bolo zabezpečené zákonom č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol zverejnený v zbierke zákonov dňa 21.10.2011 a účinnosť nadobudol dňa 01.01.2012. Predmetným zákonom boli ustanovené a) práva a povinnosti osôb pri identifikácii environmentálnej záťaže; b) spôsob určenia povinnej osoby na úseku

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

environmentálnej záťaže; c) práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a ministerstva, ktorého pôsobnosť súvisí s činnosťou, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže; d) pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže, ako aj e) sankcie za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Po schválení predmetného zákona bolo možné vypracovať dokumentáciu k predmetnej výzve v rámci operačného cieľa 4.4 a jej následnému vyhláseniu. V súčasnosti vyhlásená výzva je zameraná na podrobný prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží a prieskum environmentálnych záťaží, vrátane vypracovania analýz rizika, štúdií uskutočniteľnosti a programov sanácie na Slovensku, vybudovanie monitorovacích systémov pre najrizikovejšie environmentálne záťaže, ako aj prácu s verejnosťou, osvetu a propagáciu aktivít týkajúcich sa sanácie environmentálnych záťaží. Realizáciou projektov v rámci v súčasnosti vyhlásenej výzvy sa vytvoria predpoklady a vypracujú dokumenty, ktoré budú slúžiť ako podklad pre vypracovanie a realizáciu projektov v rámci výzvy zameranej na samotnú sanáciu environmentálnych záťaží.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 4

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém

Použitá metodika je bližšie popísaná v kapitole 2.1.1 časť Plnenie merateľných ukazovateľov.

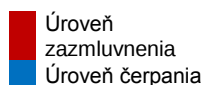
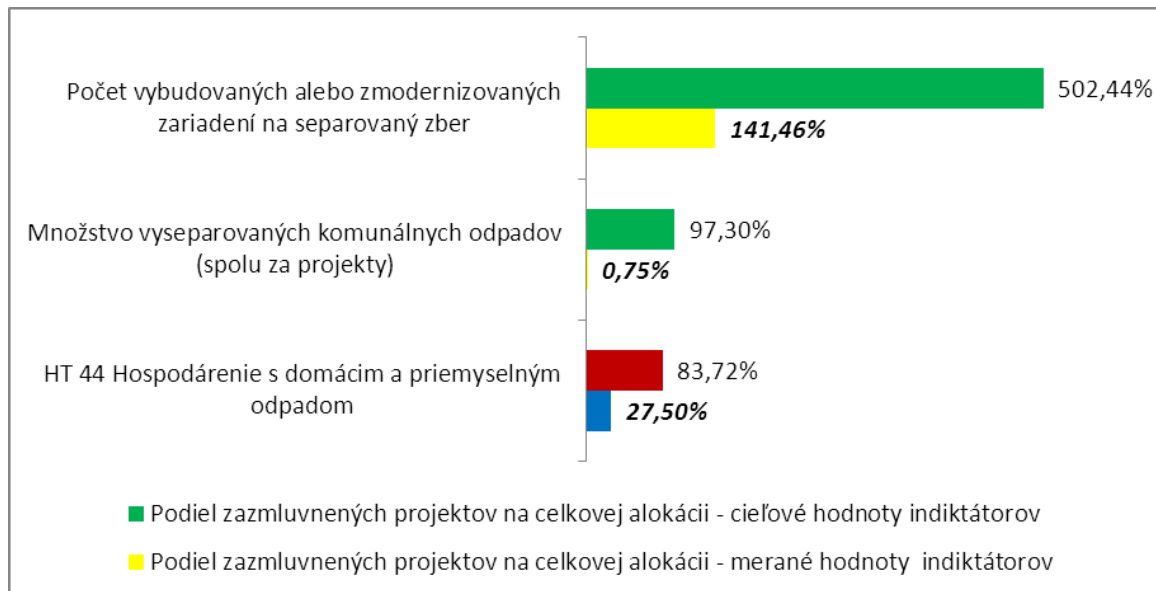
Tab. č. 53

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	4.1+4.2. +4.3+4.5	368 600 000	308 601 685	83,72%	101 366 746	27,50%
HT 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	4.4	116 400 000	1 153 952	0,99%	629 890	0,54%
Spolu		485 000 000	309 755 637	63,87%	101 996 636	21,03%

Zdroj: ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 8 Operačný cieľ 4.1 - Prioritná téma 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom

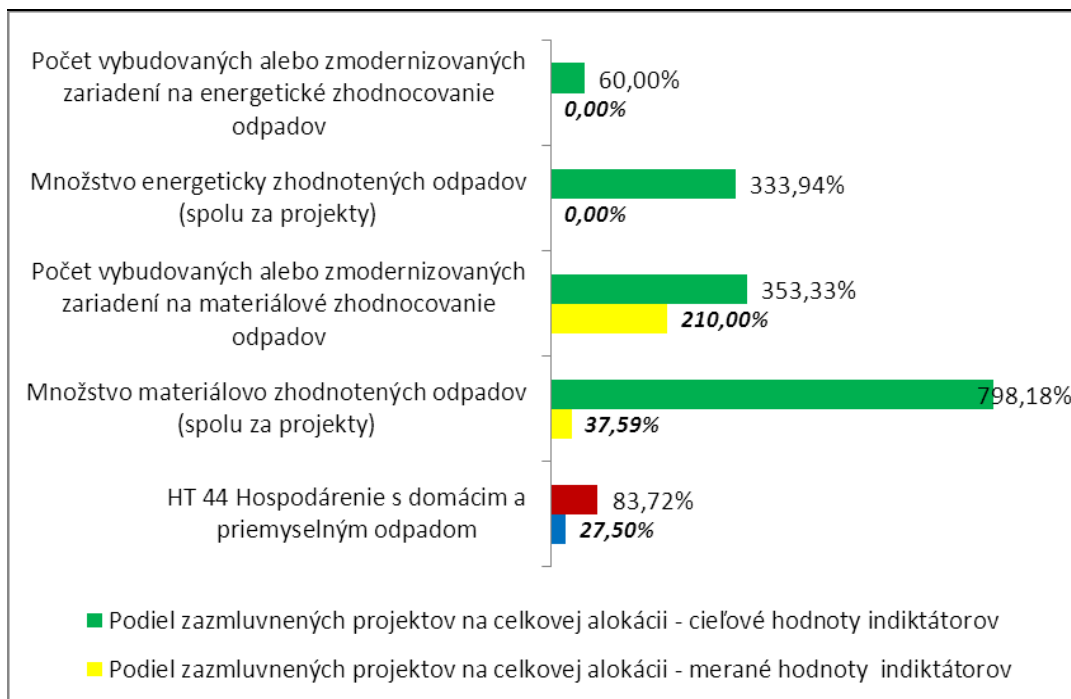

Implementáciu OP na úrovni operačného cieľa 4.1 možno z hľadiska pomeru medzi zazmluvnením alokácie v rámci HT 44 a dosahovaním cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov hodnotiť ako uspokojivú. Na základe porovnania podielu zazmluvnených projektov na alokácii na HT 44 a podielu plánovanej predpokladanej cieľovej hodnoty ukazovateľa „Množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov (spolu za projekty)“ u zazmluvnených projektov je možné v ďalšom období reálne očakávať naplnenie plánovanej hodnoty tohto ukazovateľa, nakoľko ku dňu vypracovania výročnej správy ešte neboli vyhodnotené projekty z výzvy OPŽP-PO4-11-3 vyhlásenej dňa 20.06.2011.

Plánovaná hodnota ukazovateľa „Počet vybudovaných a zmodernizovaných zariadení na separovaný zber“ bola dosiahnutá už v priebehu hodnoteného obdobia roka 2011. Taktiež v roku 2011 meraná hodnota daného ukazovateľa bola naplnená na 141,46%. Berúc do úvahy fakt, že finančné čerpanie danej prioritnej témy je na úrovni 27,5% možno fyzický pokrok ukazovateľa výstupu „Počet vybudovaných a zmodernizovaných zariadení na separovaný zber“ považovať za viac ako uspokojivý. Meraná hodnota ukazovateľa výsledku odzrkadľuje reálny stav na projektoch a jeho naplnenie možno očakávať až po skončení realizácie projektov a predložení následných monitorovacích správ.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 9 Operačný cieľ 4.2 - Prioritná téma 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom

■ Úroveň zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

Taktiež v rámci operačného cieľa 4.2 možno hodnotiť implementáciu OP ako vyhovujúcu. Hoci predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa „Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov“ u zazmluvnených projektov v roku 2011 nedosiahla plánovanú hodnotu daného ukazovateľa, predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa „Množstvo energeticky zhodnotených odpadov (spolu za projekty)“ presahuje plánovanú hodnotu stanovenú na úrovni OP. Taktiež predpokladané cieľové hodnoty ukazovateľov stanovených pre oblasť materiálového zhodnotenia odpadov v priebehu sledovaného obdobia presiahli ich plánovanú hodnotu. Vzhľadom na zameranie operačného cieľa 4.2 na zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov, pričom prioritne sú podporované projekty zamerané na materiálové zhodnotenie, teda možno konštatovať, že realizáciou zazmluvnených projektov dôjde k naplneniu cieľov operačného cieľa 4.2.

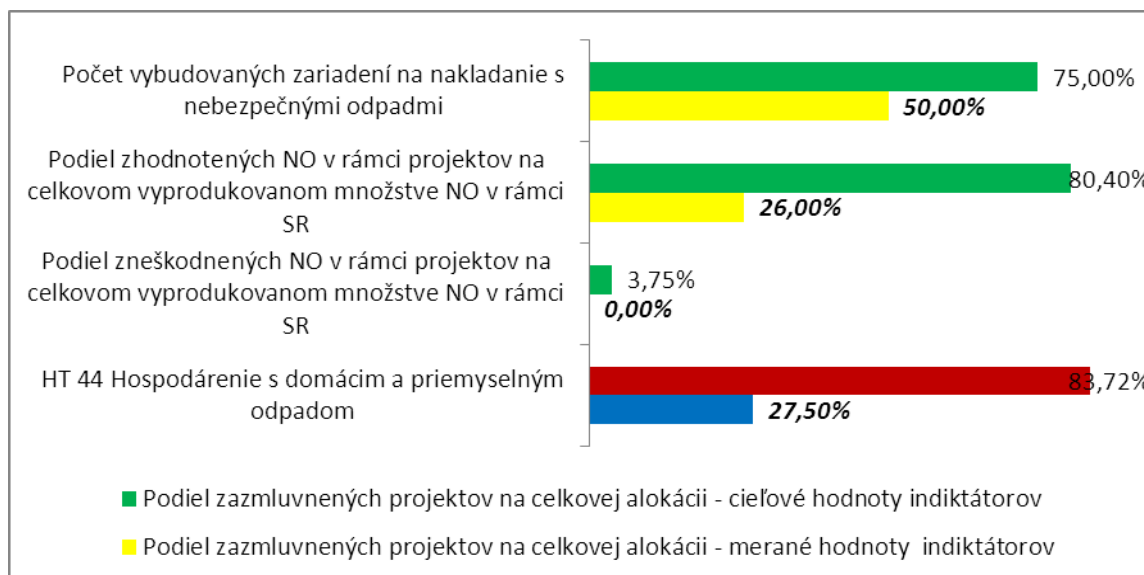
Zároveň, keďže v sume zazmluvnených projektov na HT44 k 31.12.2011 nie je zohľadnená výška NFP predložených na základe výzvy OPŽP-PO4-11-3 vyhlásenej dňa 20.06.2011, ďalšie zvyšovanie predpokladaných cieľových hodnôt prislúchajúcich ukazovateľov možno predpokladať už v priebehu roka 2012.

Berúc do úvahy fakt, že finančné čerpanie danej prioritnej témy je na úrovni 27,5% možno fyzický pokrok ukazovateľa výstupu na úrovni 210% „Počet vybudovaných a zmodernizovaných zariadení na materiálové zhodnotenie odpadov“ považovať za viac ako uspokojivý. Meraná hodnota ukazovateľa výsledku operačného cieľa 4.2 na úrovni 37,59% je primeraná vzhľadom na počet ukončených

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

projektov a projektov v realizácii ako aj charakter projektov, kedy finančný pokrok na projektoch je v miernom oneskorení oproti fyzickému pokroku.

Graf č. 10 Operačný cieľ 4.3 - Prioritná téma 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom

■ Úroveň
 zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

Na úrovni operačného cieľa 4.3 pri stave čerpania alokácie pre HT44 na 83,72% dosiahol ukazovateľ „Podiel zneškodnených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR“ úroveň 0,15%, čo možno vzhľadom na plánovanú hodnotu ukazovateľa podľa operačného programu hodnotiť ako nedostatočné.

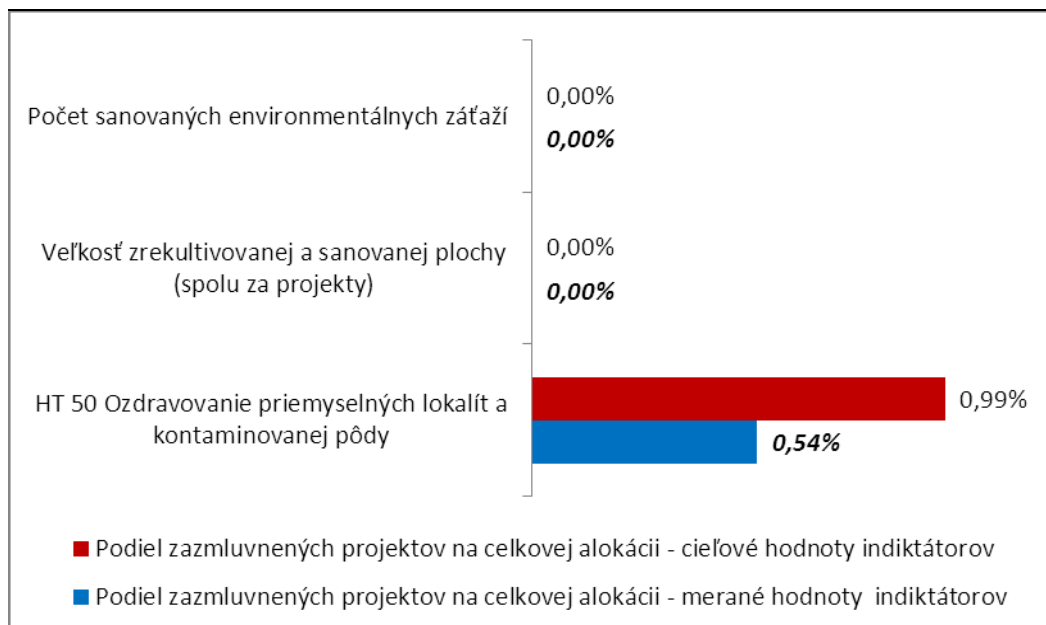
Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa „Podiel zhodnotených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR“ ku koncu roka 2011 predstavuje 4,02% plánovanej hodnoty.

Pri oboch týchto podielových ukazovateľoch sú plánované hodnoty zazmluvnených projektov podmienené vývojom štatistického ukazovateľa – Celkové množstvo vyprodukovaných nebezpečných odpadov v rámci SR, čo má za následok, že plánovaná hodnota sa mení v závislosti od výšky vyprodukovaného množstva nebezpečných odpadov v rámci SR.

Ukazovateľ „Počet vybudovaných zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi“ dosiahol k 31.12.2011 u zazmluvnených projektov úroveň 75% plánovanej hodnoty. V prípade oboch ukazovateľov je teda predpoklad, že pri vyčerpaní alokácie dôjde k naplneniu ich plánovaných hodnôt. V druhej polovici programového obdobia RO plánuje vyhlásiť výzvu pre operačný cieľ 4.3 na projekty zamerané na zhodnocovanie a zneškodňovanie nebezpečných odpadov, tak aby sa zabezpečilo naplnenie plánovanej hodnoty daného ukazovateľa.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 11 Operačný cieľ 4.4 - Prioritná téma 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy

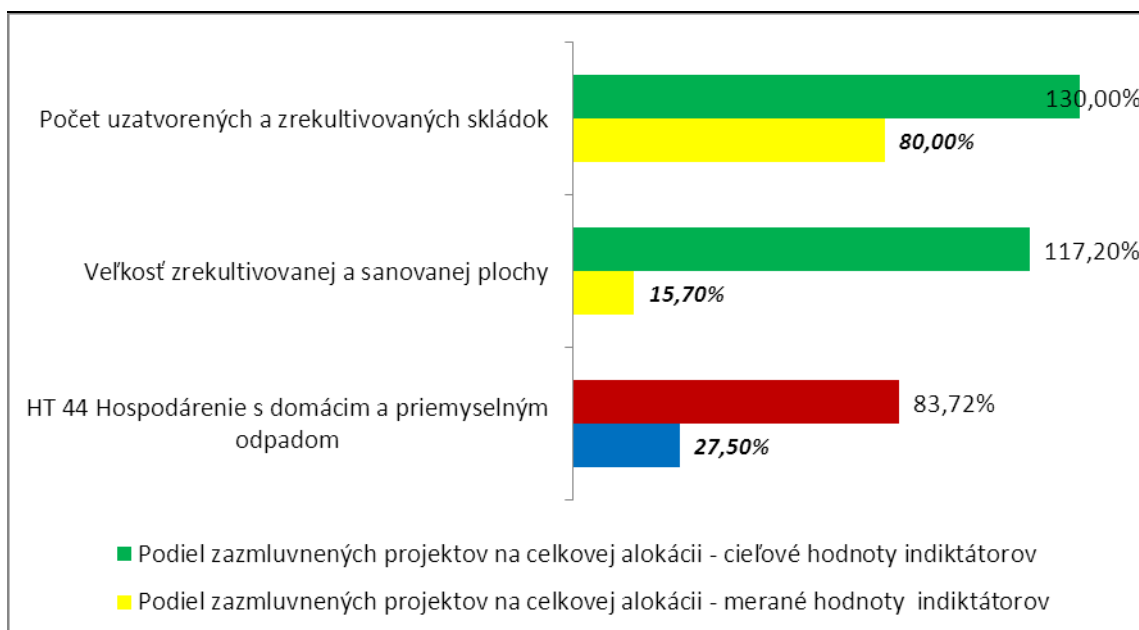

■ Úroveň zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

Veľmi nízka úroveň čerpania na úrovni HT50 je spôsobená zdĺhavosťou legislatívneho procesu pripravovanej právnej úpravy environmentálnych záťaží. V rámci operačného cieľa 4.4 boli k 31.12.2011 zazmluvnené tri projekty, ktorých predmetom bolo vypracovanie Atlasu sanačných metód environmentálnych záťaží, vypracovanie regionálnych štúdií hodnotenia dopadov environmentálnych záťaží a dobudovanie Informačného systému environmentálnych záťaží. Z tohto dôvodu sú predpokladané cieľové hodnoty oboch ukazovateľov zameraných na samotnú sanáciu environmentálnych záťaží zatiaľ nulové. RO vyhlásilo v priebehu roku 2011 výzvu na operačný cieľ 4.4 v nadväznosti na účinnosť novej právnej úpravy environmentálnych záťaží najmä v súvislosti s aplikáciou princípu „znečisťovateľ platí“ tak, aby došlo k naplneniu cieľov stanovených v jeho rámci.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 12 Operačný cieľ 4.5 - Prioritná téma 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom

■ Úroveň zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

Porovnaním zazmluvnenia alokácie v rámci HT44 a cieľových hodnôt oboch príslušných ukazovateľov je zrejmé, že implementácia OP na úrovni operačného cieľa 4.5 je vyhovujúca.

Zvyšok alokácie na HT44 RO plánuje vyčerpať. Keďže pod HT44 spadajú operačné ciele 4.1, 4.2, 4.3 a 4.5, už v súčasnosti možno na základe miery naplňovania plánovaných merateľných ukazovateľov vo vzťahu k úrovni čerpania k 31.12.2011 skonštatovať, že pri vyčerpaní alokácie na HT44 dôjde k dosiahnutiu hodnôt ukazovateľov stanovených v OP.

Vzájomný pomer finančnej úrovne čerpania danej prioritnej témy na úrovni 27,5% a fyzického pokroku zazmluvnených projektov na úrovni 15,7% odzrkadľuje pokrok v realizácii projektov a možno ho považovať za rovnomerný a primeraný vzhľadom na počet ukončených projektov a projektov v realizácii ako aj charakter projektov, kedy finančný pokrok na projektoch je v miernom oneskorení oproti fyzickému pokroku.

3.5. Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

3.5.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000 a infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Prioritná os je zameraná na dosiahnutie alebo zachovanie priaznivého stavu druhov a biotopov európskeho významu, najmä prostredníctvom

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

sústavy NATURA 2000, materiálne a personálne dobudovanie oprávnených organizácií a monitoring stavu zmien krajiny, ako aj na zlepšovanie environmentálneho povedomia verejnosti a vlastníkov územia.

Prioritná os 5 je financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a svojou alokáciou tvorí 2,79% celkovej alokácie na operačný program. Podiel uvedenej prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie za rok 2010 je 3,83%.

Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 93,71 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 11,37% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém je podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov. Na základe uvedeného RO očakáva naplnenie cieľov prioritnej osi.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 5, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na stránke OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.5.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 5

K 31.12.2011 boli v rámci Prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny vyhlásené štyri výzvy na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 70 539 894 EUR. V roku 2011 nebola zverejnená žiadna výzva v rámci prioritnej osi.

Tab. č. 554: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 5 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Prioritná os	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
5	-	-	-	-
Celkom				0

Zdroj: ITMS

V rámci Prioritnej osi 5 bolo ku koncu roka 2011 zaregistrovaných 60 projektov vo výške požadovaného NFP 76 948 755 EUR, z toho bolo schválených 40 žiadostí o NFP vo výške schváleného NFP 55 962 888 EUR, z toho z ERDF v sume 47 568 455 EUR. K 31.12.2011 je 38 projektov zazmluvnených vo výške 53 398 013 EUR, 36 v realizácii a dva projekty sú riadne ukončené vo výške čerpaných prostriedkov 807 645 EUR. Jeden projekt bol mimoriadne ukončený dohodou o ukončení zmluvného vzťahu z dôvodu problematického zabezpečenia odborných podkladov od externých inštitúcií, potrebných pre úspešnú realizáciu projektu a v jednom prípade nedošlo k realizácii žiadnej aktivity v zmysle zmluvy o NFP.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 555: Sledovanie vývoja implementácie prioritnej osi 5 k 31.12.2011

Hlavná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	27 (vrátane 13) ²	8 (vrátane 4) ²	19 (vrátane 9) ²	18 (vrátane 9) ²	16 (vrátane 9) ²	2	1
51 - Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)	46 (vrátane 136) ²	16 (vrátane 4) ²	30 (vrátane 9) ²	29 (vrátane 9) ²	29 (vrátane 9) ²	0	1
Celkom	60	20	40	38	36	2	2

Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €

Hlavná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov ¹
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	24 776 150	6 946 075	17 703 243	16 438 618	11,77	807 645	1 264 626
51 - Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)	52 172 605	13 871 457	38 259 644	36 959 396	0,00	0	1 297 691
Celkom	76 948 755	20 817 532	55 962 888	53 398 014	11,77	807 645	2 562 317

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

² počet vrátane - vyjadruje počet projektov, ktoré prispievajú k naplneniu oboch tém

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

K vráteniu finančných prostriedkov (formou Oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov) došlo z dôvodu ich úhrady v rámci predfinancovania za vyfakturované stavebné práce, ktoré v skutočnosti neprebehli.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Najčastejšie dôvody neschválenia žiadostí o NFP v rámci Prioritnej osi 5 sú podrobnejšie uvedené kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov za Prioritnú os 5 je uvedené v Prílohe č. 2 správy. Zoznam Core ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 je súčasťou Prílohy č. 11. V roku 2011 riadiaci orgán obdržal od prijímateľov 76 monitorovacích správ projektu, z toho 72 priebežných, 3 záverečné a jednu následnú, na základe ktorých bolo vyhodnotené plnenie ukazovateľov, a to nasledujúcim spôsobom. Ku koncu roka 2011 bolo zrealizovaných 255 podujatí zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody a vzdelávanie. K 31.12.2011 boli dobudovaných/zrekonštruovaných 9 zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny na 4.35%-tách plochy z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia.

Core ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2011 hodnotu 0.

Napĺňanie relevantných fyzických ukazovateľov vypovedá o príspevku projektov k napĺňaniu jednotlivých cieľov prioritnej osi, medzi ktoré patrí najmä dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000 a infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle právnych predpisov EÚ. Realizácia projektov financovaných v rámci operačných cieľov 5.1, 5.2 a 5.3 prispeje teda k zabezpečeniu plnenia právnych predpisov EÚ, z ktorých vychádza budovanie sústavy NATURA 2000, a to: smernice Rady 2009/147/ES z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení, smernice Rady 1992/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov v platnom znení a smernice Rady 1999/ES z 29. marca 1999 o chove voľne žijúcich živočíchov v zoologických záhradách.

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osi. Deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2011 sú uvedené v Prílohe č. 2 výročnej správy.

3.5.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 5

K 31.12.2011 bolo vyčerpaných vyše 5,7 miliónov EUR, čo predstavuje 11,27% zo záväzku na prioritnú os na celé programové obdobie.

Tab. č. 56: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 5 k 31.12.2011

	Záväzok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 5	50 756 935,00	2 564 314,61	5,05%	5 722 349,61	11,27%

Zdroj: CO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V roku 2011 bolo v rámci prioritnej osi vyčerpaných vyše 2,5 mil. EUR z ERDF, najvyššie čerpanie bolo v rámci Žilinského a Košického kraja (viď Príloha č. 6 správy).

V rozdelení na prioritné témy bolo v rámci témy 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane Natura 2000) vyčerpaných viac než 2,4 mil. EUR z ERDF, v rámci prioritnej témy 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám, prioritnej osi 5 dosiahlo čerpanie hodnotu vyše 2,1 mil. EUR v rámci kombinovaných projektov došlo k čerpaniu vo výške 1,24 mil. EUR z ERDF.

Úroveň zazmluvnenia alokácie na prioritnú os predstavuje k 31.12.2011 93,71 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 11,37% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os. Samotný stav čerpania ovplyvňuje viacero externých faktorov ako aj faktorov v samotnej implementácii. Tieto sú podrobnejšie popísané v kapitole 2.1.2 Finančná implementácia operačného programu, aj s uvedením Porovnania skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2011 do 31.12.2011 spolu za program. Najvýraznejším faktorom ovplyvňujúcim čerpanie PO 5 sa javí v súvislosti s verejným obstarávaním, čo predlžuje realizáciu projektov a spôsobuje nedostatky v žiadostiach o platbu predkladaných prijímateľmi.

3.5.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie

V súvislosti s implementáciou Prioritnej osi 5 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 5

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém

Použitá metodika je bližšie popísaná v kapitole 2.1.1 časť Plnenie merateľných ukazovateľov.

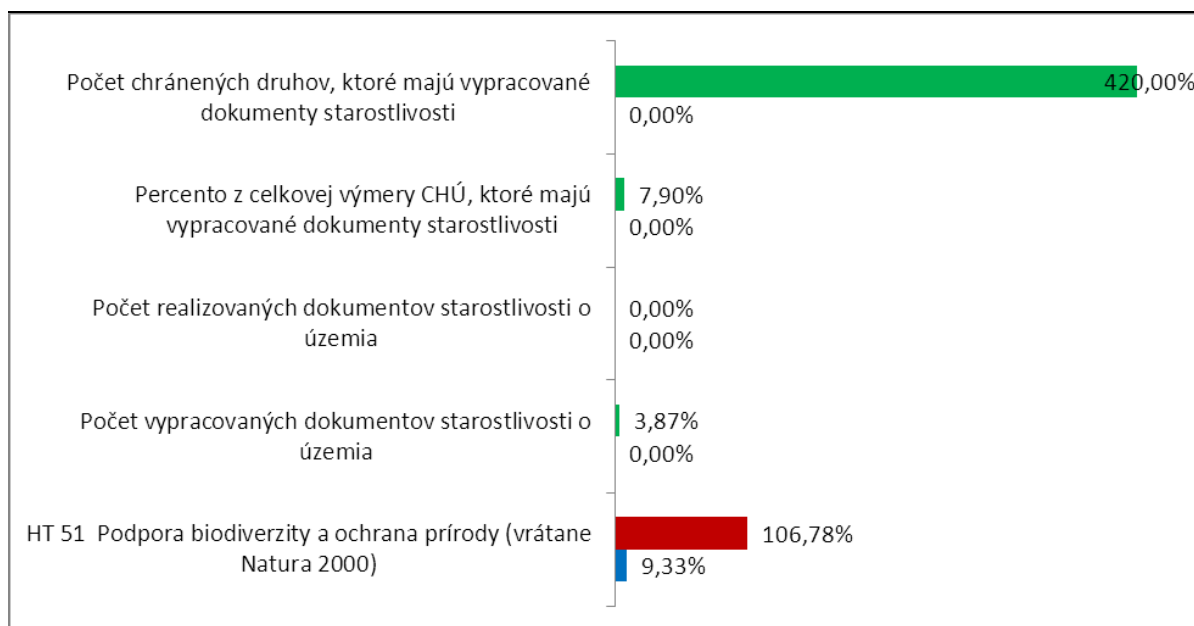
Tab. č. 57

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane Natura 2000)	5.1.+5.3	30 454 161	32 518 524	106,78%	2 841 255	9,33%
HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	5.2	20 302 774	15 047 757	74,12%	2 927 332	14,42%
SPOLU		50 756 935	47 566 281	93,71%	5 768 587	11,37%

Zdroj: ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 13 Operačný cieľ 5.1 - Prioritná téma 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody

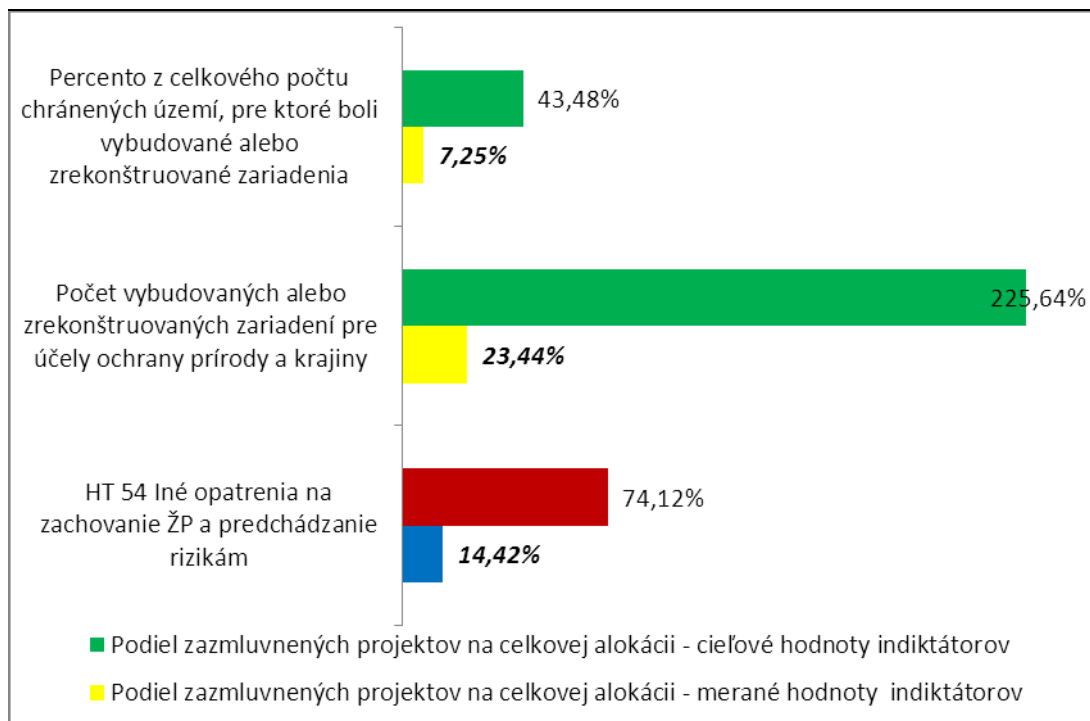
Na základe uvedeného prehľadu je zrejmé, že úroveň čerpania alokácie ma vyšší trend, než je úroveň naplňovania plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP. Prekročenie čerpania alokácie oproti roku 2010 je spôsobené opravou vzájomného pomeru prioritných tém na schválených projektoch a to hlavne medzi prioritnou témou HT51 a HT54.

Pri dosiahnutí 106,78% úrovne čerpania alokácie prioritnej témy HT51 väčšina merateľných ukazovateľov nedosahuje požadovanú úroveň. Aj napriek tomu, že RO pre daný operačný cieľ vyhlásil 3 výzvy, a to PO5-08-1, PO5-08-2 a PO5-09-1, úrovňou a charakterom schválených projektov nedošlo k naplneniu plánovaných hodnôt, okrem ukazovateľa počet chránených druhov, aj napriek vysokej miere zazmluvnenia. Dôvodom uvedeného stavu bol aj fakt, že prijímatelia predkladali vo väčšej miere projekty zamerané na operačné ciele 5.2 a 5.3, prípadne na kombináciu všetkých operačných cieľov s nižším zameraním na plnenie ukazovateľov v oblasti vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia. Nakoľko ukazovateľ „Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia“ je priamo naviazaný na vypracovanie dokumentov starostlivosti o územia, nebolo ho možné v predložených projektoch naplniť.

S cieľom zabezpečiť v čo najväčšej miere naplnenie stanovených hodnôt ukazovateľov plánuje RO v roku 2012 pristúpiť k rokovaniam ohľadom možného presunu nevyčerpanej sumy z prioritnej témy HT54 do prioritnej témy HT51. Následne by mali prebehnúť rokovania v spolupráci so Sekciou ochrany prírody a tvorby krajiny a ŠOP SR za účelom prípravy takých projektov, ktoré by boli v čo najväčšej miere zamerané na naplňovanie ukazovateľov operačného cieľa 5.1 a k samotnému vyhláseniu výzvy v rámci operačného cieľa 5.1.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 14 Operačný cieľ 5.2 - Prioritná téma 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám

■ Úroveň zazmluvnenia
■ Úroveň čerpania

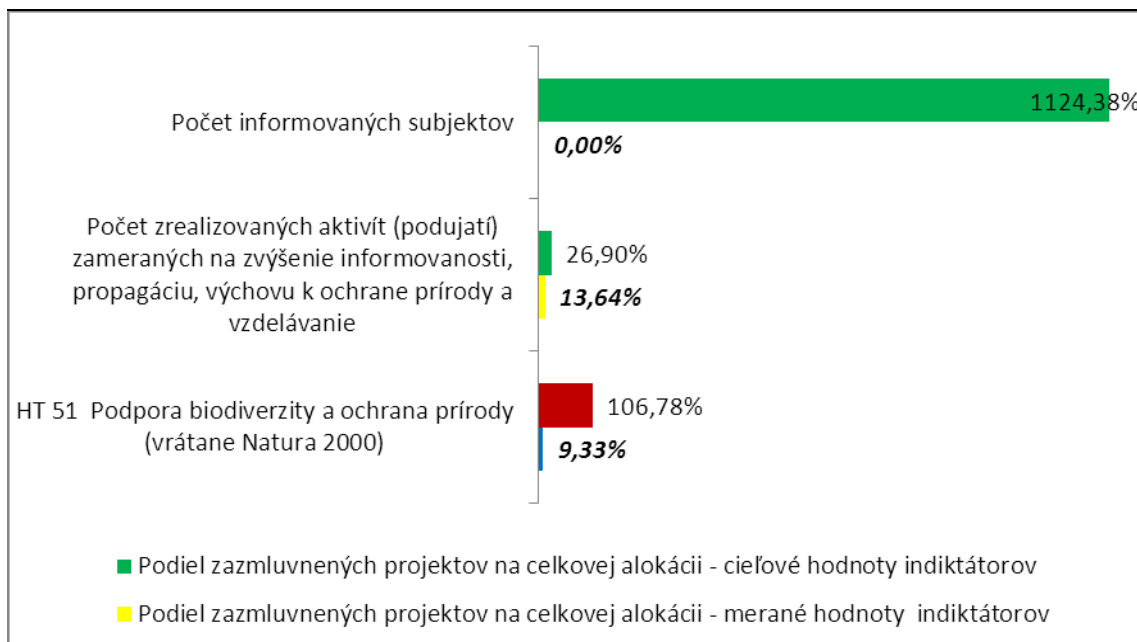
Úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT54 predstavuje 74,12 %, pričom hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v operačnom programe pre operačný cieľ 5.2 dosahujú 43,48% v prípade ukazovateľa „Percento z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia“, a hodnotu 225,64% v prípade ukazovateľa „Počet vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny“, čím bola plánovaná hodnota stanovená v operačnom programe splnená. Ukazovateľ „Percento z celkového počtu území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia“ vykazuje nižšiu mieru naplnenia, čo je spôsobené tým, že v rámci jedného chráneného územia bolo realizovaných viac projektov pri rovnakej ploche chráneného územia.

V dôsledku nevyhovujúceho vývoja naplňovania ukazovateľov operačného cieľa 5.1 a jeho nedostatočnej zvyšnej alokácie plánuje RO v roku 2012 zvážiť možný presun prostriedkov z prioritnej témy HT54 do prioritnej témy HT51 tak, aby mohla byť vyhlásená výzva na operačný cieľ 5.1 za účelom zvýšenia naplňovania hodnôt i ukazovateľov.

Vzájomný pomer finančnej úrovne čerpania danej prioritnej témy na úrovni 14,42% a fyzického pokroku zazmluvnených projektov na úrovni 23,44% odzrkadľuje pokrok v realizácii projektov a možno ho považovať za rovnomerný a primeraný vzhľadom na počet ukončených projektov a projektov v realizácii ako aj charakter projektov, kedy finančný pokrok na projektoch je v miernom oneskorení oproti fyzickému pokroku.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Graf č. 15 Operačný cieľ 5.3 - Prioritná téma 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody

Úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT51 predstavuje 106,78%, pričom hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v operačnom programe pre operačný cieľ 5.3 dosahujú v prípade ukazovateľa „Počet informovaných subjektov“ hodnotu 1124,38% a v prípade ukazovateľa „Počet realizovaných aktivít (podujatí) zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody a vzdelávanie“ hodnotu 26,9 %. Zníženie cieľových hodnôt oproti roku 2010 je spôsobené mimoriadnym ukončením 1 projektu v priebehu roku 2011.

Trend vývoja v rámci uvedeného operačného cieľa možno považovať za vyhovujúci, nakoľko aj napriek nižšiemu počtu zrealizovaných aktivít bol informovaný mnohonásobne väčší počet subjektov, ako bolo plánované v operačnom programe. Vzájomný pomer finančnej úrovne čerpania danej prioritnej témy na úrovni 9,33% a fyzického pokroku zazmluvnených projektov na úrovni 13,64% odzrkadľuje pokrok v realizácii projektov a možno ho považovať za rovnomerný a primeraný vzhľadom na počet ukončených projektov a projektov v realizácii ako aj charakter projektov, kedy finančný pokrok na projektoch je v miernom oneskorení oproti fyzickému pokroku. Naplnenie ukazovateľa výsledku „Počet informovaných subjektov“ možno očakávať až po predložení následných monitorovacích správ ukončených projektov. Meraná hodnota daného ukazovateľa je oproti roku 2010 dočasne znížená.

3.6. Prioritná os 6 Technická pomoc

3.6.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom a zameraním prioritnej osi je zabezpečenie efektívneho procesu riadenia a implementácie OP ŽP v súlade s nárokmi kladenými na administratívne štruktúry zodpovedné za realizáciu operačného programu, a to prostredníctvom podpory prípravných, riadiacich, monitorovacích, hodnotiacich, informačných a kontrolných aktivít týkajúcich sa OP ŽP spolu s aktivitami slúžiacimi na posilnenie administratívnych kapacít, ktoré zabezpečujú programovanie, riadenie, implementáciu, finančné riadenie, hodnotenie a monitorovanie, kontrolu a audit OP ŽP.

Prioritná os 6 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí 2,67% celkovej alokácie na operačný program. Podiel uvedenej prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie za rok 2011 je 3,34%. Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 85,54%, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 41,07% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

V nadväznosti na čerpanie finančných prostriedkov v rámci jednotlivých prioritných tém prioritnej osi 6 je možné celkovo vyhodnotiť napĺňanie kazovateľov ako úspešné. Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém je podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov.

3.6.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 6

K 31.12.2011 boli zverejnené celkovo 3 priebežné oznamy o možnosti predkladať žiadosti o NFP v rámci prioritnej osi, s celkovou alokáciou 115 931 037 EUR.

Tab. č. 58: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 6 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
6	OPŽP-PO6-11-1	21.2.2011	31.12.2011	23 000 000
Celkom				23 000 000

Zdroj: ITMS

K 31.12.2011 bolo podaných celkovo 14 projektov vo výške 48 907 583 EUR, žiadateľom bolo MŽP SR a SAŽP. Schválené a zazmluvnené boli všetky projekty v rovnakej výške, 10 je v realizácii. Zo 14-tich ukončených projektov bolo 10 mimoriadne ukončených v súvislosti s delimitáciou MŽP SR a zmene IČO prijímateľa. Následne došlo k vytvoreniu následníckych projektov v ITMS.

K vráteniu finančných prostriedkov došlo v šiestich prípadoch, z dôvodu nedôsledného administratívneho overovania postupov verejného obstarávania, porušenie Článku 15 Všeobecných zmluvných podmienok k Zmluve o poskytnutí NFP a formálneho vysporiadania finančných prostriedkov v ITMS v súvislosti s delimitáciou MŽP SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 59: Sledovanie vývoja implementácie prioritnej osi 6 k 31.12.2011

Hlavná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zamietnutých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
86 - Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia	4	0	4	4	3	1	4
85 - Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	10	0	10	10	7	3	6
Celkom	14	0	14	14	10	4	10

Finančné vyčíslenie ŠF/KF a ŠR v €

Hlavná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška neschváleného žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška vrátených prostriedkov	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška zazmluvnených mimoriadne ukončených projektov ¹
86 - Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia	14 692 762	0	14 692 762	11 229 430	1 940 531,41	6 580 004	3 463 333
85 - Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	34 214 821	0	34 214 821	26 347 812	244 638	2 361 173	7 867 009
Celkom	48 907 583	0	48 907 583	37 577 242	2 185 169,54	8 941 177	11 330 342

Zdroj: ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2011 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

V rámci mimoriadne ukončených projektov sa jedná o projekty vzniknuté v rámci delimitácie MŽP SR

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2011 je zverejnený na internetovej stránke <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2011 je súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov za Prioritnú os 6 je uvedené v Prílohe č. 2 správy. V roku 2011 riadiaci orgán obdržal od prijímateľov 9 monitorovacích správ, z toho 5 priebežných a 4 záverečné monitorovacie správy projektu, na základe ktorých bolo vyhodnotené plnenie ukazovateľov. K 31.12.2011 bolo zrealizovaných 174 akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP. 156 zamestnancom boli platy hradené z Technickej asistencie, z toho bolo 73 mužov a 83 žien. Core ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2011 hodnotu 47.

3.6.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 6

V roku 2011 sa v rámci Prioritnej osi 6 vyčerpalo z Kohézneho fondu 3 374 692 EUR, čo predstavuje takmer 7% z celkového záväzku na programové obdobie 2007-2013 pre predmetnú prioritnú os, kumulatívne predstavuje vyčerpaná suma k 31.12.2011 41% zo záväzku.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 60: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 6 k 31.12.2011

	Závazok 2007-2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2011 (EU zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EU zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 6	48 600 000,00	3 374 692,11	6,94%	19 900 326,12	40,95%

Zdroj: CO

V rámci prioritnej témy 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola bolo k 31.12.2011 vyčerpaných viac než 11 mil. EUR z KF, čo predstavuje 35% z alokácie na uvedenú tému, v rámci témy 86 Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia sa vyčerpalo takmer 8,6 mil. EUR, t.j. 53,2% z alokácie na prioritnú tému. Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 85,54% a vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 41,07% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Stav samotného čerpania ovplyvňuje viacero externých faktorov ako aj faktorov v samotnej implementácii. Tieto sú podrobnejšie popísané v kapitole 2.1.2 Finančná implementácia operačného programu, aj s uvedením Porovnania skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2011 do 31.12.2011 spolu za program.

Podrobnejší prehľad využitia prostriedkov technickej pomoci podľa prioritných činností k 31.12.2011 je uvedený v časti 6. správy.

3.6.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich prekonanie

Riadiaci orgán identifikoval dve problémové oblasti, ktoré mali dopad na implementáciu prioritnej osi. Pomer rozdelenia prostriedkov technickej pomoci do prioritných tém 85 a 86. Rozdelenie nedostatočne reflektovalo potreby RO, čo následne mohlo spôsobiť problémy pri implementácii OP ŽP. Na podnet RO bola vykonaná Analýza dôvodov revízie OP ŽP (ďalej len „Analýza“), ktorá odporučila RO realokovať časť finančných prostriedkov prioritnej témy 86 do prioritnej témy 85. Prioritná téma 85 rieši predovšetkým personálne výdavky, čím sa zabezpečuje plynulý priebeh implementácie OP ŽP. Uvedená Analýza bola predložená Monitorovaciemu výboru OP ŽP 28.6.2011, kde bola schválená. Realokácia finančných prostriedkov bola uskutočnená, čím sa predišlo problémom pri implementácii TP OP ŽP.

Plán realizácie verejných obstarávaní a ich skutočná realizácia; RO vytvoril v roku 2011 plán verejných obstarávaní, ktoré je potrebné uskutočniť pre riadnu implementáciu OP ŽP. Väčšina z týchto verejných obstarávaní však nebola uskutočnená z procesných dôvodov na Ministerstve životného prostredia SR, čo má vplyv na posunutie časového harmonogramu pri vypracovávaní jednotlivých dokumentov, resp. materiálne zabezpečenie RO.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 61

Identifikované problémy	Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
1. Pomer rozdelenia finančných prostriedkov technickej pomoci do prioritných tém 85 a 86 nereflktujúce potreby RO	Realokácia finančných prostriedkov z prioritnej témy 86 do prioritnej témy 85 schválená Monitorovacím výborom 28.6.2011	Implementácia technickej pomoci podľa finančného plánu reflektujúci reálne potreby v zmysle oprávnených aktivít prioritných tém 85 a 86. rámci prioritných tém
2. Nedodržiavanie plánu realizácie verejných obstarávaní z procesných dôvodov, posunutie časového harmonogramu	RO bude indikovať potrebu realizácie konkrétnych verejných obstarávaní potrebných na realizáciu OP ŽP na relevantných pracoviskách MŽP SR.	Bude verifikovateľný cca v termíne jún 2012

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 6

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém

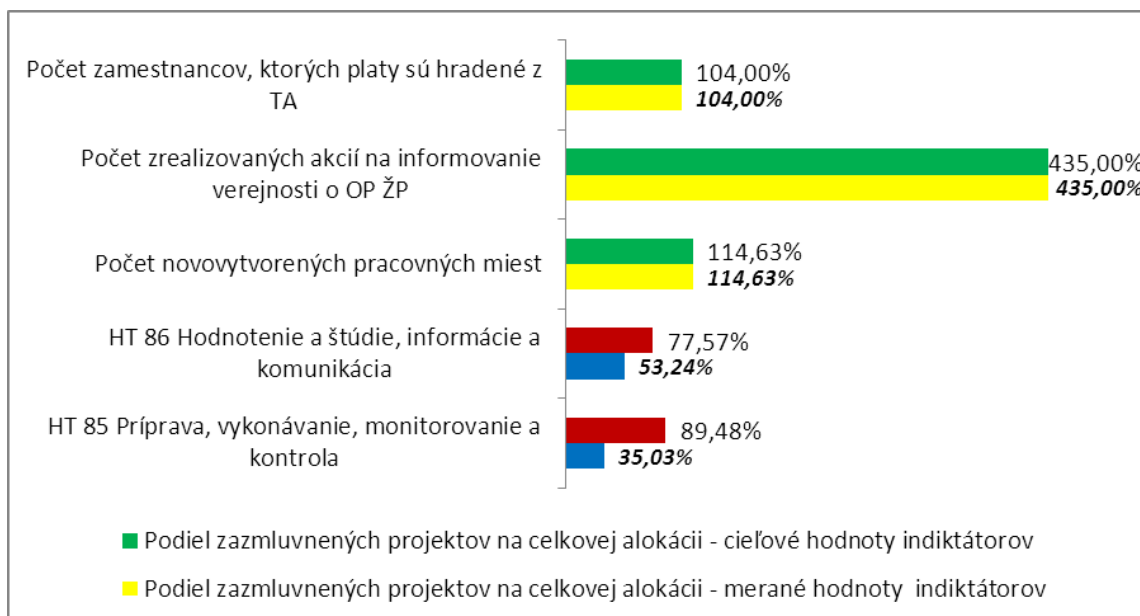
Použitá metodika je bližšie popísaná v kapitole 2.1.1 časť Plnenie merateľných ukazovateľov.

Tab. č. 62

Prioritná téma	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	32 500 000	29 082 598	89,48%	11 385 226	35,03%
HT 86 Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia	16 100 000	12 488 848	77,57%	8 572 399	53,24%
Spolu	48 600 000	41 571 446	85,54%	19 957 625	41,07%

Zdroj: ITMS

Graf č. 16 Prioritná os 6 - Prioritné témy 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola a 86 Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Úroveň zazmluvnenia
Úroveň čerpania

V rámci prioritnej témy 85 je k 31.12.2011 zazmluvnená suma projektov na úrovni 89,48% z celkovej alokácie na prioritnú os 6. V rámci uvedenej prioritnej témy vykazuje ukazovateľ „Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA“

hodnotu 104 % z plánovanej hodnoty, čo dokazuje, že uvedený ukazovateľ bol naplnený. Rovnako je možné vyhodnotiť napĺňanie ukazovateľa „Počet novovytvorených pracovných miest“, kde je vykazovaná hodnota 114,63 z plánovanej hodnoty. Uvedené dva ukazovatele sú navzájom úzko prepojené, a to tak, že ukazovateľ „počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA“ obsahuje východiskovú hodnotu pracovných miest z predchádzajúceho programového obdobia (109), t.j. hodnota 150 zamestnancov tvorí nárast o 41 zamestnancov, ktorý predstavuje plánovanú hodnotu indikátora „počet novovytvorených pracovných miest“.

Prekročenie naplnených hodnôt uvedených ukazovateľov vyplýva zo skutočnosti, že i ukazovatele stanovené v operačnom programe nekorešponujú s hodnotami schválenými uznesením vlády SR č. 396/2007, kde bol v rámci administratívnych kapacít schválený počet zamestnancov, podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP, vo výške 160. Uvedená skutočnosť bola premietnutá do projektov technickej pomoci, kde boli cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v súlade s uznesením vlády.

V rámci prioritnej témy 86 je k 31.12.2011 zazmluvnená suma projektov na úrovni 77,57% z celkovej alokácie na uvedenú prioritnú tému v rámci prioritnej osi 6. Ukazovateľ, sledovaný v rámci predmetnej prioritnej témy, a to Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP, vykazuje hodnotu 435% z plánovanej hodnoty, čo poukazuje na jeho napĺňanie. Naplnená hodnota daného indikátora bola prekročená z dôvodu, že hodnota ukazovateľa v operačnom programe odzrkadľovala len údaje za Riadiaci orgán, nie za všetky oprávnené subjekty v rámci prioritnej osi 6.

V nadväznosti na čerpanie finančných prostriedkov v rámci jednotlivých prioritných tém prioritnej osi 6 je možné celkovo vyhodnotiť napĺňanie ukazovateľov ako úspešné.

3.7. Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému

Cieľom prioritnej osi je zabezpečenie prevencie a zníženie rizika ohrozenia obyvateľstva povodňami a vzniku povodňových škôd.

3.7.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

3.7.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 7

Prioritná os č. 7 je financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a svojou alokáciou tvorí 1,10% celkovej alokácie na operačný program.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 63: Stav vyhlasovania výziev prioritnej osi 7 v období 01.01.2011 – 31.12.2011

Prioritná os	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (NFP) v €
7	-	-	-	-
Celkom				0

Zdroj: ITMS

Vzhľadom na zmeny v kontexte realizácie OP ŽP (viď kapitola 2.4 správy) nebola v roku 2011 vyhlásená výzva pre POVAPSYS. V súvislosti s revíziou OP ŽP bola vytvorená nová prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému, financovaná z ERDF, do ktorej bol presunutý súčasný operačný cieľ 2.2 Vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému, vypustený z prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami.

Po zapracovaní dotknutých zmien do príslušných dokumentov bude môcť byť vyhlásená výzva na riešenie problematiky POVAPSYS v priebehu roka 2012.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci prioritnej osi 7 neboli k 31.12.2011 schválené žiadne žiadosti o NFP, nie je možné monitorovať indikátory súvisiace s predmetnou osou.

3.7.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 7

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, k 31.12.2011 nedošlo k finančnej implementácii prioritnej osi 7.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 7

Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa prioritných tém

Tab. č. 64

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 53 Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	7.1.	20 000 000 €	0 €	0,00%	0 €	0,00%

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Indikátory	MJ	Plánovaná hodnota indikátora podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota indikátora zazmluvnených projektov	Podiel plánovaných hodnôt indikátorov zazmluvnených projektoch voči OP	Meraná hodnota indikátora zazmluvnených projektov	Podiel meraných hodnôt zazmluvnených projektoch voči OP
Počet vydaných hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah	počet	7 800	0	0,00%	0	0,00%
Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS	počet	2	0	0,00%	0	0,00%

Zdroj: ITMS

Nakoľko k 31. 12. 2011 nebol schválený projekt na vybudovanie POVAPSYS, nie je možné vyhodnotiť vzťah čerpania prideleného príspevku spoločenstva v rámci prioritnej témy HT53 na úrovni danej prioritnej osi a dosiahnutia plánovanej hodnoty merateľných ukazovateľov stanovených v rámci dotknutej prioritnej osi.

4. HORIZONTÁLNE PRIORITY

4.1 Horizontálna priorita Informačná spoločnosť

Cieľom horizontálnej priority Informačná spoločnosť (ďalej len „HP IS“), je podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov informačno-komunikačných technológií (ďalej len „IKT“). Uvedený cieľ je možné napĺňať prostredníctvom sledovania špecifických cieľov predovšetkým v troch tematických oblastiach:

1. informačná gramotnosť (napr. vychovávanie flexibilnej a konkurencieschopnej pracovnej sily schopnej uplatniť sa v podmienkach informačnej spoločnosti - modernizácia obsahu vzdelávania s ohľadom na IKT, inovácia znalostí IKT učiteľov a žiakov, zvýšenie úrovne slovenského vysokého školstva, aby bolo konkurencieschopné s vyspelými krajinami EÚ, zabezpečenie permanentnej inovácie znalostí obyvateľstva celoživotným vzdelávaním),
2. efektívna elektronizácia verejnej správy (napr. zvýšenie spokojnosti občanov, podnikateľov a ostatnej verejnosti s verejnou správou, zvýšenie kompetentnosti verejnej správy, zefektívnenie a zvýšenie výkonnosti verejnej správy),
3. široká dostupnosť internetu (napr. podpora rozširovania prístupu k internetu v menej rozvinutých regiónoch, modernizácia infraštruktúry prostredníctvom technického zabezpečenia IKT- nákup hardware a software, podpora školských multimedialných učební).

Inštitucionálnym koordinátorom horizontálnej priority informačná spoločnosť (ďalej len „HP IS“) je Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“), odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti, ktorý v súlade s uplatňovaním princípu partnerstva a s cieľom zabezpečenia koordinovaného postupu všetkých riadiacich orgánov pri implementácii HP IS zriadil Pracovnú skupinu pre HP IS.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Záväzným programovým dokumentom koordinácie implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť pre koordinátora a riadiace orgány jednotlivých operačných programov je „Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť na roky 2007 – 2013“, v ktorom sú zadefinované základné postupy koordinácie a implementácie <http://www.sepavs.gov.sk/dokumenty-hpisatur/>

Príspevok Operačného programu Životné prostredie k napĺňaniu horizontálnej priority informačná spoločnosť je prostredníctvom tých projektov, ktorých súčasťou sú v súvislosti s realizáciou ich hlavného cieľa tiež aktivity spojené s nákupom vývojom alebo prevádzkou hardware, software, zavádzaním a využívaním informačno-komunikačných technológií, využitím internetu a podporou šírenia informácií elektronickou formou. Jedná sa o aktivity v oblasti nákupu a prevádzky technologickej a aplikačnej infraštruktúry, lokálnych a špecializovaných sietí a rozvoj elektronických služieb v špecifických oblastiach. Uvedené aktivity podporujú svojim zameraním špecifický cieľ 2 Efektívna elektronizácia verejnej správy.

Počas celého roka 2011 pokračovali aktivity zamerané na nastavenie parametrov potrebných pre úspešnú implementáciu horizontálnej priority informačná spoločnosť. Vo februári 2011 bol členmi PS aktualizovaný zoznam členov pracovnej skupiny a zároveň vypracovaný dodatok č. 3 k štatútu pracovnej skupiny pre HP IS tieto dokumenty boli následne schvaľované písomnou procedúrou č. 2/2011 ku dňu 16.02.2011. V tejto súvislosti došlo zároveň aj k aktualizácii príloh č. 1 a č. 2 SKI HP IS. V priebehu marca 2011 sa uskutočnilo pripomienkové konanie k návrhu aktualizovanej verzie Systému koordinácie a implementácie HP IS verzia 6.0. Súčasťou aktualizácie predmetného systému boli nové kompetencie koordinátora v zmysle zistení vládneho auditu, monitorovanie projektov s príspevkom k HP IS, problémové okruhy implementácie. V tejto súvislosti sa uskutočnila úprava súboru merateľných ukazovateľov v rámci OP ŽP, relevancia jednotlivých prioritných osí v rámci OP ŽP ako aj Informácia o príspevku OP k HP IS. V rámci pripomienkového konania k tomuto dokumentu členovia PS poukázali na viacero problémových častí, ktoré bránili jednotnému postoju členov PS k návrhu SKI HP IS verzia 6.0.

Na 9. spoločnom zasadnutí členov Pracovnej skupiny pre HP IS, ktoré sa uskutočnilo 15.03.2011 nebola z dôvodu viacerých výhrad členov PS schválená aktualizovaná verzia 6.0 Systému koordinácie a implementácie HP IS. Po odstránení sporných častí, bol následne spomínaný dokument schválený písomnou procedúrou 3/2011 dňa 24.03.2011 s účinnosťou od 01.04.2011. V priebehu mesiaca júl sa uskutočnilo pripomienkové konanie k vypracovanej Výročnej správy horizontálnej priority Informačná spoločnosť za rok 2010, ktorá bola následne schválená. V priebehu augusta 2011 sa uskutočnilo pripomienkové konanie k návrhu dodatku č. 4 k štatútu pracovnej skupiny HP IS, ktorý bol následne schválený písomnou procedúrou 4/2011 dňa 22.08.2011. Z dôvodu organizačnej zmeny koordinátora ako aj formálneho doplnenia, zmien a úprav aktualizoval koordinátor „Systém koordinácie implementácie HP IS, verzia 6.1“. Súčasťou aktualizácie predmetných systémov bola relevancia prioritných osí, súbor merateľných ukazovateľov ako aj informácia o príspevku OP k HP IS (zosúladenie s MP CKO č. 9). V nadväznosti na spomínanú aktualizáciu, prebehlo na prelome októbra

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a novembra pripomienkové konanie. SKI HP IS verzia 6.1 bol následne dňa 16.11.2011 písomnou procedúrou č. 5/2011 schválený s účinnosťou od 01.12.2011.

Z hľadiska stavu implementácie OP ŽP resp. realizácie/prípravy zazmluvnených projektov, je možné vyhodnocovať plnenie ukazovateľov za rok 2011 ako aj príspevok prioritných osí k napĺňaniu špecifických a čiastkových cieľov HP IS. Ku koncu roka 2011 bolo v rámci OP ŽP zazmluvnených 61 projektov prispievajúcich k napĺňaniu horizontálnej priority Informačná spoločnosť v rámci Národného strategického referenčného rámca v objeme 152 999 198 EUR (EÚ zdroje), kde sú sledované dva horizontálne ukazovatele, a to Počet projektov s príspevkom k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť a Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť. Tieto projekty predstavujú 12,30 % zazmluvnenia k HP IS z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov.

Tab. č. 65: Stav zazmluvnenia HP IS podľa NUTS III k 31.12.2011

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EÚ zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP IS	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP IS (EÚ zdroje)	% zazmluvnenia k HP IS z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	32	85 157 595	1	10 249 258	12,04%
Trnavský	61	114 230 779	3	706 666	0,62%
Trenčiansky	57	119 099 132	5	10 657 956	8,95%
Nitriansky	61	137 307 285	2	3 533 592	2,57%
Žilinský	90	195 584 541	14	43 932 004	22,46%
Banskobystrický	81	175 163 411	8	33 336 759	19,03%
Prešovský	108	205 206 050	10	15 818 196	7,71%
Košický	63	133 941 567	2	10 125 871	7,56%
Projekty nezaradené do NUTS III	45	77 802 411	16	24 638 895	31,67%
Spolu	598	1 243 492 770	61	152 999 198	12,30%

Zdroj: ITMS

Vyššie uvedená tabuľka pojednáva o príspevku zazmluvnených projektov k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť v rámci jednotlivých krajov, z uvedených dôvodov zahŕňa zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Je potrebné zdôrazniť, že v rámci OP ŽP ide o projekty s nepriamym dopadom na HP IS, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na informačnú spoločnosť a zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP IS.

Plnenie stanovených ukazovateľov pre horizontálnu prioritu k 31.12.2011 je exaktne popísané v tabuľke č. 53. Samotný stav projektov (schválený, zazmluvnený, v realizácii) ako aj výška zazmluvnených prostriedkov má stúpajúcu tendenciu. Na základe tejto skutočnosti možno očakávať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 66: Plnenie fyzických ukazovateľov HP IS na úrovni prioritnej osi k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Prioritná os 2 - Ochrana pred povodňami												
Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	neschválený žiaden projekt
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	3	
	Východisko	1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	
Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy												
Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	27	27	N/A	N/A	N/A	N/A	27	27
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	25	25	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet nových resp. zdokonalených softvérov [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	1
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	2	2	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet zjednotených systémov prenosu dát z NMSKO (Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia) do centrálnej databázy [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	1	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo												
Počet zavedených Informačných systémov environmentálnych záťaží ako súčasti informačného systému verejnej správy [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	1	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny												
Počet vytvorených čiastkových databáz informačného systému (pre skupiny rastlín, živočíchov, biotopov) [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0,50	1,00	N/A	N/A	N/A	N/A	1,00	11
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	10	10	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet druhov rastlín a živočíchov a typov biotopov, ktoré sú súčasťou informačného systému monitoringu biotopov a druhov [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	359
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	350	350	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1 - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov sa jedná o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP IS.

V prípade, že hodnoty „dosiahnutý výsledok“ vyššie uvedených ukazovateľov sú menšie než hodnoty ukazovateľov, ktoré sa vykazujú na úrovni OP ŽP, je to z dôvodu, že v prípade vyššie uvedených ukazovateľov sa jedná o hodnoty projektov, ktoré si vykazovali relevanciu k HP IS.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 67: Plnenie fyzických ukazovateľov HP IS na úrovni NSRR k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet projektov s príspevkom k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	17	57	61	N/A	N/A	N/A	N/A	61	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	63	63	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	31 615 093	148 269 736	152 999 198	N/A	N/A	N/A	N/A	152 999 198	EÚ+ŠR+VZ
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	200 000 000	200 000 000	191 813 075,94
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1 - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Merané hodnoty ukazovateľov charakteru "počet projektov" predstavujú hodnoty zazmluvnených projektov.

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov sa jedná o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP IS.

4.2 Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity

Cieľom HP MRK je zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne príslušníkov MRK a zlepšenie ich životných podmienok. Cieľom OP ŽP je najmä podpora schopnosti Slovenskej republiky plniť prechodné obdobia k jednotlivým smerniciam v sektore životného prostredia, ku ktorým sa zaviazala podpísaním Zmluvy o pristúpení k EÚ v ochrane vôd, ovzdušia, prírody a v oblasti odpadového hospodárstva. Pri dodržaní existujúceho legislatívneho rámca a zásad udržateľnosti projektov majú jednotlivé prioritné osi OP ŽP potenciál podieľať sa aj na implementácii horizontálnej priority marginalizované rómske komunity tak prostredníctvom dopytovo-orientovaných projektov, ako aj v rámci projektov komplexného prístupu v oblasti odpadového hospodárstva. Prioritné osi OP ŽP sú zamerané na zlepšenie životného prostredia a životných podmienok obyvateľstva prostredníctvom zabezpečenia jeho prístupu k environmentálnej infraštruktúre, čo sa vzťahuje i na MRK. V tomto zmysle má OP ŽP ambície prispieť k zlepšeniu životných podmienok marginalizovaných rómskych komunít, čím prispeje k napĺňaniu cieľov HP MRK.

Operačný program Životné prostredie prispieva k napĺňaniu HP MRK v zmysle komplexného prístupu v prioritných oblastiach – špecifických cieľoch „Zamestnanosť“ a „Bývanie“ prostredníctvom prioritnej osi 4. Odpadové hospodárstvo:

Operačný cieľ 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Operačný cieľ 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

V rámci operačného cieľa 4.1 je podporované zavádzanie nových a zefektívňovanie existujúcich systémov separovaného zberu komunálneho odpadu na základe vytvorenia koncepčných východísk separovaného zberu, ako aj dotriedňovanie vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu a zmesového komunálneho odpadu.

V rámci operačného cieľa 4.2 sú podporované úprava vyseparovaných zložiek odpadov pred ich zhodnotením alebo environmentálne vhodným zneškodnením, zhodnocovanie odpadov vrátane ich mechanicko-biologickej alebo termickej úpravy, zvýšenie miery recyklácie podporou nových alebo zvýšenie kvality výstupných produktov dobudovaním existujúcich BAT technológií v oblasti zhodnocovania odpadov a aktivity zamerané na energetické zhodnocovanie odpadov.

V oblasti zamestnanosti môže byť výstupom uvedených aktivít aj vytváranie pracovných miest cielene pre MRK. V oblasti bývania sú aktivity zamerané na separovaný zber odpadov a na zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov, čo má na komunálnej úrovni priaznivý vplyv na životné podmienky a bývanie obyvateľstva.

Ukazovatele OP ŽP relevantné k HP MRK – úroveň NSRR:

Hodnota projektov cielene zameraných na MRK [EUR] - výsledok

Počet projektov cielene zameraných na MRK [počet] - výsledok

Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet] - výsledok

Za proces koordinácie a implementácie HP MRK zodpovedá z poverenia podpredsedu vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej len „ÚSVRK“), Odbor koordinácie HP MRK, ktorý je súčasťou Úradu vlády Slovenskej republiky.

Spolupráca medzi Riadiacim orgánom pre OP ŽP a koordinátorom HP MRK je okrem bilaterálnych pracovných stretnutí na rôznych úrovniach zabezpečená aj formou vzájomnej účasti oboch strán zástupcov v oficiálne ustanovených platformách.

MŽP SR ako riadiaci orgán OP ŽP spolupracuje s ÚSVRK pri napĺňaní HP MRK prostredníctvom využívania fondov Európskej únie v programovom období 2007-2013, a to zvlášť pri:

- dopytovo-orientovaných projektoch a
- projektoch komplexného prístupu, ktoré budú výsledkom schválených lokálnych stratégií komplexného prístupu (ďalej len „LSKxP“). V rámci OP ŽP sú projekty z LSKxP implementované v prioritnej osi 4. Odpadové hospodárstvo – operačný cieľ 1. Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu odpadov a operačný cieľ 2. Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Spolupráca Riadiaceho orgánu OP ŽP a koordinátora HP MRK:

Koordinátor HP MRK:

- členstvo v Monitorovacom výbore OP ŽP
- bilaterálne pracovné stretnutia s Riadiacim orgánom OP ŽP

Riadiaci orgán OP ŽP:

- členstvo v Pracovnej skupine pre HP MRK
- členstvo v Monitorovacej skupine komplexného prístupu
- členstvo v Medzirezortnej hodnotiacej a výberovej komisii pre Lokálne stratégie komplexného prístupu
- bilaterálne pracovné stretnutia s koordinátorom HP MRK

V roku 2011 MŽP SR spolupracovalo s koordinátorom HP MRK a ďalšími RO jednotlivých OP príslušných pre komplexný prístup prostredníctvom vyššie uvedených nástrojov spolupráce.

Pilotná výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie podpory v rámci Lokálnych stratégií komplexného prístupu, ktorá mala charakter priebežnej výzvy, bola vyhlásená koordinátorom HP MRK v roku 2008. Výzva bola uzavretá dňa 31. januára 2010.

V dňoch 19. - 21.05.2010 sa uskutočnilo zasadnutie Medzirezortnej hodnotiacej a výberovej komisie pre Lokálne stratégie komplexného prístupu, ktorá posúdila predložené žiadosti a na základe výberových kritérií schválených Pracovnou skupinou pre horizontálnu prioritu Marginalizované rómske komunity a zverejnených vo Výzve vybrala 150 LSKxP, ktoré by mali byť spolu s 2 LSKxP vybranými v roku 2009 implementované prostredníctvom 6 príslušných OP.

V priebehu roka 2011 koordinátor HP MRK v spolupráci s jednotlivými RO na základe prehodnotenia reálneho stavu pripravenosti miest a obcí k implementácii lokálnych stratégií, ako aj na základe prehodnotenia potrieb cieľovej skupiny MRK, vyvíjal aktivity pre úspešnú implementáciu Lokálnych stratégií komplexného prístupu s cieľom zabezpečiť ich realizovateľnosť a najmä merateľné dopady na cieľovú skupinu MRK.

Vzhľadom na uvedené pristúpil Riadiaci orgán pre OP ŽP k príprave výzvy s relevanciou pre Lokálne stratégie komplexného prístupu. Výzva OP ŽP s relevanciou k lokálnym stratégiám bola vyhlásená dňa 22.12.2011 s indikatívnou výškou alokácie 15 000 000 EUR. V sledovanom období roka 2011 preto ešte nedošlo k napĺňaniu merateľných ukazovateľov HP MRK relevantných k lokálnym stratégiám. Vzhľadom na dátum vyhlásenia výzvy s relevanciou k lokálnym stratégiám očakávame ich postupné napĺňanie až v neskoršom období implementácie.

V súvislosti s prípravou výzvy OP ŽP s relevanciou k lokálnym stratégiám ÚSVRK požiadal RO pre OP ŽP o priradenie merateľného ukazovateľa Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet] – výsledok do zoznamu indikátorov.

Ukazovatele OP ŽP relevantné k HP MRK - projektová úroveň:

Žiadatelia o nenávratný finančný príspevok majú pri deklarovanom príspevku projektu k HP MRK možnosť vyberať projektové ukazovatele výhradne v rámci nasledujúcich operačných cieľov OP ŽP:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov
- 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

Ukazovateľ - výsledok:

Počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunit užívajúcich výstupy projektu [počet]

Uvedený ukazovateľ výsledku je možné vybrať iba v rámci nasledujúcich operačných cieľov:

- 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov
- 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

Ukazovateľ – dopad/výsledok:

Počet vytvorených pracovných miest cielene pre marginalizované rómske komunity [počet]

Uvedený ukazovateľ dopadu je možné vybrať iba v rámci nasledujúcich operačných cieľov:

- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

Projektový ukazovateľ typu dopad je možné priradiť k dopytovo-orientovaným projektom. K projektom zo schválených Lokálnych stratégií komplexného prístupu sa priraduje projektový ukazovateľ typu výsledok.

V predchádzajúcom období implementácie OP ŽP boli v rámci OP ŽP zazmluvnené projekty deklarujúce príspevok k napĺňaniu cieľov HP MRK s využitím súboru vtedy platných merateľných ukazovateľov. Keďže žiadatelia sa pri týchto projektoch zmluvne zaviazali k plneniu príspevku ich projektu k HP MRK prostredníctvom vtedajšieho platného súboru ukazovateľov, nie je možné uvedené záväzky prehliadnuť, a preto sú tieto projekty zohľadnené aj vo výsledných počtoch zazmluvnených projektov s príspevkom k HP MRK.

Tab. č. 68: Plnenie fyzických ukazovateľov HP MRK na úrovni OP k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet schválených projektov cielene zameraných na MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	neschválený žiaden projekt
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60	60	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Hodnota projektov cielene zameraných na MR [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	neschválený žiaden projekt
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	22 937 163	22 937 163	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	25
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30	30	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Počet príslušníkov MRK využívajúcich výstupy projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	557	N/A	N/A	N/A	N/A	557	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30 000	30 000	99 161
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1- Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

V rámci dopytovo-orientovaných projektov je k 31.12.2011 18 projektov v realizácii, pričom tieto deklarujú vytvorenie pracovných miest cielene pre MRK. Po ukončení ich realizácie bude teda vytvorených 25 miest pre MRK.

Plnenie ukazovateľov uvedených v NSRR je zamerané výlučne na projekty s priamou podporou HP MRK, tzn. iba na projekty zo schválených Lokálnych stratégií komplexného prístupu. Keďže, ako bolo uvedené vyššie, výzva OP ŽP s relevanciou k lokálnym stratégiám bola vyhlásená dňa 22.12.2011, dosiahnuté výsledky pri ukazovateľoch relevantných k lokálnym stratégiám vykazujú nulové hodnoty.

Tab. č. 69: Plnenie fyzických ukazovateľov HP MRK na úrovni NSRR k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet schválených projektov cielene zameraných na MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	neschválený žiaden projekt
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60	60	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Hodnota projektov cielene zameraných na MR [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	neschválený žiaden projekt
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	22 937 163	22 937 163	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	25
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30	30	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1- Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Tab. č. 70: Stav zazmluvnenia projektov s priamou podporou HP MRK podľa NUTS III k 31.12.2011

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP MRK	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP MRK (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	32	85 157 595	0	0	0,00%
Trnavský	61	114 230 779	0	0	0,00%
Trenčiansky	57	119 099 132	0	0	0,00%

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Nitriansky	61	137 307 285	0	0	0,00%
Žilinský	90	195 584 541	0	0	0,00%
Banskobystrický	81	175 163 411	0	0	0,00%
Prešovský	108	205 206 050	0	0	0,00%
Košický	63	133 941 567	0	0	0,00%
Projekty nezaraďené do NUTS III	45	77 802 411	0	0	0,00%
Spolu	598	1 243 492 770	0	0	0,00%

Zdroj: ITMS

Pokiaľ ide o realizáciu dopytovo-orientovaných projektov, schválených v rámci OP ŽP, táto prispieva k plneniu úloh primárne v oblasti zlepšovania stavu životného prostredia, sekundárne v oblasti zlepšovania najmä zamestnanosti a bývania MRK.

Tab. č. 71: Stav zazmluvnenia projektov s nepriamou podporou HP MRK podľa NUTS III k 31.12.2011

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP MRK	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP MRK (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	32	85 157 595	4	19 866 500	23,33%
Trnavský	61	114 230 779	18	25 308 654	22,16%
Trenčiansky	57	119 099 132	8	17 751 608	14,90%
Nitriansky	61	137 307 285	14	63 702 252	46,39%
Žilinský	90	195 584 541	10	28 471 561	14,56%
Banskobystrický	81	175 163 411	18	71 351 496	40,73%
Prešovský	108	205 206 050	29	89 766 120	43,74%
Košický	63	133 941 567	19	38 990 375	29,11%
Projekty nezaraďené do NUTS III	45	77 802 411	2	7 711 739	9,91%
Spolu	598	1 243 492 770	122	362 920 305	29,19%

Zdroj: ITMS

Vyššie uvedené tabuľky pojednávajú o príspevku zazmluvnených projektov k horizontálnej priorite MRK v rámci jednotlivých krajov, z uvedených dôvodov zahŕňajú zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Z celkového počtu 598 zazmluvnených projektov bolo k 31.12.2011 zazmluvnených 122 projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK, pričom výška zazmluvnených prostriedkov dosiahla 362 920 305 EUR (EÚ zdroje). Percento zazmluvnenia projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov je teda 29,19%. Je potrebné zdôrazniť, že v rámci OP ŽP ide o projekty s nepriamym dopadom na HP MRK, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na MRK a zazmluvnené prostriedky teda nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP MRK, avšak vedľajší účinok projektov výraznou mierou vplyva na zlepšenie životných podmienok MRK.

4.3 Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí

Rovnosť príležitostí je súčasťou pilierov Európskej stratégie zamestnanosti a Európskej rámcovej stratégie nediskriminácie a rovnakých príležitostí pre všetkých. Zvláštny dôraz sa kladie na princíp rodovej rovnosti (rovnosť príležitostí žien a mužov), ktorého naplnenie patrí k základnému cieľu Európskeho spoločenstva a ako taký patrí medzi hlavné ciele štrukturálnych fondov.

OP ŽP podporuje vytváranie rovnosti príležitostí v prístupe k environmentálnej infraštruktúre ako jednému z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich životné podmienky a životnú úroveň obyvateľstva a k priaznivému životnému prostrediu, právo na ktoré je jedným zo základných ústavných práv občanov SR. Operačný program podporuje tvorbu súčastí environmentálnej infraštruktúry v oblasti ochrany vôd, ovzdušia, prírody a krajiny prostredníctvom nastavenia výberových kritérií spôsobom, ktorý zaručuje podporu aktivít smerujúcich k zlepšeniu prístupu znevýhodnených osôb k výsledkom projektov.

Inštitucionálnym koordinátorom horizontálnej priority rovnosť príležitostí (ďalej len „HP RP“) je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), ktoré v súlade s uplatňovaním princípu partnerstva a s cieľom zabezpečenia koordinovaného postupu všetkých riadiacich orgánov pri implementácii HP RP zriadilo Pracovnú skupinu pre HP RP, ktorej členom je aj zástupca Riadiaceho orgánu pre OP ŽP.

Riadiaci orgán zverejňuje spolu s jednotlivými výzvami na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok ERDF alebo KF tzv. *Príručku pre žiadateľa* o nenávratný finančný príspevok, ktorá obsahuje informáciu o spôsobe, akým má žiadateľ v rámci žiadosti nadefinovať údaje potrebné pre posúdenie miery príspevku projektu k napĺňaniu horizontálnej priority rovnosť príležitostí.

Odborní hodnotitelia v rámci odborného hodnotenia žiadostí o NFP postupujú v súlade s Príručkou pre hodnotiteľov žiadostí o nenávratný finančný príspevok ERDF alebo KF, v rámci ktorej je zapracovaná inštrukcia pre odborného hodnotiteľa k hodnoteniu HP RP. Špecifické kritéria v procese výberu žiadostí o NFP boli nastavené tak, aby sa posilnilo dosiahnutie cieľov horizontálnej priority rovnosť príležitostí.

Závažné nedostatky v informovaní žiadateľov a odborných hodnotiteľov o problematike HP RP v sledovanom období roka 2011 neboli zistené.

Hlavným cieľom HP RP je v zmysle NSRR zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie. Uvedený princíp je uplatňovaný pri každom projekte.

V súlade so systémom koordinácie implementácie horizontálnej priority rovnosť príležitostí pre programové obdobie 2007 – 2013 boli v rámci OP ŽP koordinátorom horizontálnej priority pre rovnosť príležitostí pre prioritné osi 1 až 5 identifikované ako relevantné nasledovné ciele HP RP:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

cieľ 1.1:

- zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu
- zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a miere nezamestnanosti medzi ženami a mužmi

cieľ 2.2:

- zvýšenie počtu bezbariérových a bezpečných prístupov k verejnej, sociálnej, vzdelanostnej, zdravotníckej infraštruktúre a infraštruktúre zamestnávateľov
- zvýšenie dostupnosti ľudí so zdravotným postihnutím k informačným službám

Na základe spolupráce medzi MŽP SR a MPSVR SR bol vytvorený súbor ukazovateľov HP RP vo vzťahu k OP ŽP spôsobom umožňujúcim sledovanie týchto ukazovateľov cez ITMS.

Taktiež bola v súlade s postupmi definovanými Systémom riadenia a príslušným metodickým pokynom CKO vypracovaná prvá verzia Plánu hodnotení koordinátora HP RP pre programové obdobie 2007 – 2013 a bola predložená na vyjadrenie CKO a príslušným RO prostredníctvom pracovnej skupiny pre HP RP.

V polovici roka 2011 bola schválená aktualizovaná verzia prílohy č.13 NSRR Ukazovatele horizontálnych priorit.

Tab. č. 72: Plnenie fyzických ukazovateľov HP RP na úrovni NSRR k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet projektov s príspevkom k rovnosti príležitostí [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	55	154	198	N/A	N/A	N/A	N/A	198	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	210	210	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	8	18	N/A	N/A	N/A	N/A	8	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	100	100	95
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest obsadených ženami [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	3	7	N/A	N/A	N/A	N/A	7	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	48
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet opatrení zabezpečujúcich bezpečný alebo bezbariérový prístup k výsledkom projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	1	19	20	N/A	N/A	N/A	N/A	20	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	25	25	23
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1- Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31. 12. 2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Merané hodnoty ukazovateľov charakteru "počet projektov" predstavujú hodnoty zazmluvnených projektov.

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov HP RP v rámci OP ŽP sa jedná o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP RP.

V priebehu roku 2011 došlo v rámci ITMS k zmene použitej metodiky pri sledovaní merateľných ukazovateľov dopadu v rámci jednotlivých projektov a to tak, že sa dajú vykazovať až v rámci následných monitorovacích správ aj pre už ukončené projekty pred zavedením metodiky v elektronickej forme. Z uvedeného dôvodu, pri niektorých ukazovateľoch oproti roku 2010 mohlo dôjsť k poklesu hodnoty, nakoľko údaje za staršie projekty už ukončené pred zavedením novej metodiky, ktoré boli predložené

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

v rámci priebežnej monitorovacej správy (teda v priebehu realizácie projektu, resp. pri ukončení projektu) a nie následnej monitorovacej správy (1 rok po skončení projektu) v papierovej forme sú v ITMS nahodené ako historické hodnoty a nezapočítavajú sa do výpočtu. Uvedené hodnoty sa započítajú do celkovej hodnoty po predložení následnej monitorovacej správy daného projektu. Taktiež pri cieľových hodnotách niektorých ukazovateľov mohlo dôjsť k zníženiu hodnôt v dôsledku mimoriadneho ukončenia projektov v priebehu roku 2011.

Tab. č. 73: Plnenie fyzických ukazovateľov HP RP na úrovni OP ŽP k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet projektov s príspevkom k rovnosti príležitostí [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	55	154	198	N/A	N/A	N/A	N/A	198	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	210	210
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Hodnota projektov s príspevkom k rovnosti príležitostí [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	112 079 864	343 383 727	410 553 071	N/A	N/A	N/A	N/A	410 553 071	EÚ+ŠR+VZ
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	550 000 000	550 000 000	531 363 140,44
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet opatrení zabezpečujúcich bezpečný alebo bezbariérový prístup k výsledkom projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	1	19	20	N/A	N/A	N/A	N/A	20	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	25	23
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet znevýhodnených osôb využívajúcich výsledky projektu/ov [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	300	N/A	N/A	N/A	N/A	300	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	15 500	15 500	15 474
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet žien využívajúcich výsledky projekt [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	193	18 069	1 213 738	N/A	N/A	N/A	N/A	1 213 738	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1 600 000	1 600 000	1 592 400
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Podiel počtu žien využívajúcich výsledky projektu na celkovom počte užívateľov (ženy + muži) výsledkov projektu	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0,67	N/A	N/A	N/A	N/A	0,67	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	49,90%
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	8	18	N/A	N/A	N/A	N/A	18	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	100	100	95
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Percentuálne zvýšenie zamestnanosti znevýhodnených skupín v	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	5,88	0,03	N/A	N/A	N/A	N/A	0,03	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	45	45	40,62%
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

dôsledku realizácie projektu [%]												
Počet vytvorených pracovných miest	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	3	7	N/A	N/A	N/A	N/A	7	
Cieľ		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	48
Počet obsadených miest ženami [počet]	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Cieľ		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	0
Počet obsadených miest mužmi [počet]	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Percentuálne zvýšenie zamestnanosti žien v dôsledku realizácie projektu [%]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Cieľ		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	20	20	18,69%
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1 - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31. 12. 2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Merané hodnoty ukazovateľov charakteru "počet projektov" predstavujú hodnoty zazmluvnených projektov.

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov HP RP v rámci OP ŽP sa jedná o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP RP.

V priebehu roku 2011 došlo v rámci ITMS k zmene použitej metodiky pri sledovaní merateľných ukazovateľov dopadu v rámci jednotlivých projektov a to tak, že sa dajú vykazovať až v rámci následných monitorovacích správ aj pre už ukončené projekty pred zavedením metodiky v elektronickej forme. Z uvedeného dôvodu, pri niektorých ukazovateľoch oproti roku 2010 mohlo dôjsť k poklesu hodnoty, nakoľko údaje za staršie projekty už ukončené pred zavedením novej metodiky, ktoré boli predložené v rámci priebežnej monitorovacej správy (teda v priebehu realizácie projektu, resp. pri ukončení projektu) a nie následnej monitorovacej správy (1 rok po skončení projektu) v papierovej forme sú v ITMS nahodené ako historické hodnoty a nezapočítavajú sa do výpočtu. Uvedené hodnoty sa započítajú do celkovej hodnoty po predložení následnej monitorovacej správy daného projektu. Taktiež pri cieľových hodnotách niektorých ukazovateľov mohlo dôjsť k zníženiu hodnôt v dôsledku mimoriadneho ukončenia projektov v priebehu roku 2011.

Plnenie cieľov HP RP na úrovni programu sa posudzuje prostredníctvom vykazovania a následnej analýzy ukazovateľov HP RP. Pokiaľ ide o implementáciu HP RP kumulatívne od začiatku programového obdobia, plnenie uvedených ukazovateľov je ovplyvňované najmä stavom projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpaním oprávnených výdavkov projektu. V posledných dvoch rokoch však dochádza k pokroku a v roku 2011 sme zaznamenali 198 projektov s príspevkom k HP RP. Zvyšovanie hodnôt ukazovateľov očakávame aj v nasledujúcich rokoch.

Tab. č. 74: Stav zazmluvnenia HP RP podľa NUTS III k 31.12.2011

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP RP	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP RP (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP RP z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	32	85 157 595	4	17 788 444	20,89%
Trnavský	61	114 230 779	18	21 301 330	18,65%
Trenčiansky	57	119 099 132	29	68 006 856	57,10%

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Nitriansky	61	137 307 285	18	31 777 554	23,14%
Žilinský	90	195 584 541	26	59 256 170	30,30%
Banskobystrický	81	175 163 411	26	69 675 273	39,78%
Prešovský	108	205 206 050	45	72 725 231	35,44%
Košický	63	133 941 567	27	60 071 324	44,85%
Projekty nezaraďené do NUTS III	45	77 802 411	5	9 950 888	12,79%
Spolu	598	1 243 492 770	198	410 553 071	33,02%

Zdroj: ITMS

Z pohľadu napĺňania cieľov HP RP oproti roku 2010 došlo k nárastu počtu projektov s príspevkom k HP RP, ako aj k nárastu sumy nakontrahovaných prostriedkov zazmluvnených projektov s príspevkom k HP RP.

K 31.12.2011 bol počet zazmluvnených projektov celkovo 598 vo výške zazmluvnených prostriedkov 1 243 492 770 EUR (EÚ zdroje). Počet zazmluvnených projektov s príspevkom k HP RP bol 198 a výška zazmluvnených prostriedkov s príspevkom HP RP (EÚ zdroje) dosiahla 410 553 071 EUR, čo predstavuje 33,02% z celkovej zazmluvnenej sumy. Ako vyplýva z tabuľky č. 61, najviac projektov s príspevkom k HP RP sa realizovalo v Prešovskom kraji vo výške 72 725 231 (EÚ zdroje) a Banskobystrickom kraji v objeme 69 675 273 EUR (EÚ zdroje). Je však potrebné zdôrazniť, že v rámci OP ŽP ide o projekty s nepriamym dopadom na HP RP, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na rovnosť príležitostí a zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP RP.

Tab. č. 75: Zazmluvnené projekty s príspevkom k HP RP na úrovni prioritných osí k 31.12.2011

Názov prioritnej osi	Počet projektov celkovo	Počet projektov s príspevkom k cieľom HP RP	Objem finančných prostriedkov celkovo € (zdroje EÚ)	Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k HP RP v € s príspevkom (zdroje EÚ)
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	138	33	609 238 243	129 082 150
2 Ochrana pred povodňami	67	9	87 623 960	6 253 287
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	108	49	147 737 203	70 000 835
4 Odpadové hospodárstvo	221	102	309 755 637	191 085 466
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	40	5	47 566 281	14 131 333
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	24	0	41 571 446	0
6 Technická pomoc	0	0	0	0
Spolu	598	198	1 243 492 770	410 553 071

Zdroj: ITMS

Vyššie uvedené tabuľky pojednávajú o príspevku zazmluvnených projektov k horizontálnej priorite Rovnosť príležitostí v rámci jednotlivých krajov, z uvedených dôvodov zahŕňajú zazmluvnené projekty,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Pre žiadateľov o NFP ako aj prijímateľov je k dispozícii *Príručka uplatňovania rovnosti príležitostí v projektoch spolufinancovaných v EÚ*, ktorej cieľom je zvýšiť povedomie a informovanosť o rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti v kontexte využívania štrukturálnej pomoci a zadefinovanie postupov uplatňovania príspevku k horizontálnej priorite rovnosť príležitostí pri podávaní žiadosti o NFP, ako aj počas celého projektového cyklu (pri monitorovaní, hodnotení).

Príručka uplatňovania horizontálnej priority rovnosti príležitostí v štrukturálnych fondoch je určená pre zamestnancov a zamestnankyne zapojených do implementácie štrukturálnych fondov (RO, SORO, VÚC, atď.), ako aj pre odborných hodnotiteľov a hodnotiteľky žiadostí o NFP. Cieľom je zvýšiť povedomie ako uplatňovať rovnosť príležitostí pri implementovaní, monitorovaní a hodnotení operačných programov a monitorovaní a odbornom hodnotení projektov.

Príručky je možné stiahnuť z portálu www.gender.gov.sk v sekcii HP RP/dokumenty.

4.4 Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj

Spomedzi horizontálnych priorít, stanovených na úrovni NSRR SR na roky 2007 – 2013, je vo vzťahu k OP ŽP najviac významnou horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj (ďalej len „HP TUR“), z podporou ktorej sú priamo prepojené ciele OP ŽP. Preto aj veľká časť projektov implementovaných v rámci OP ŽP prispieva k napĺňaniu cieľov HP TUR.

Hlavným cieľom HP TUR je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu. Špecifické ciele HP TUR sú zamerané na tri oblasti: zvýšenie ekonomickej prosperity, zvýšenie kvality životného prostredia, sociálna solidarita a inklúzia a vyrovnaný regionálny rozvoj.

Jednou z oblastí významne prispievajúcou k TUR je energetická efektívnosť. Koordináciu podpory energetiky horizontálne zabezpečuje ústredný orgán štátnej správy pre energetiku (Ministerstvo hospodárstva SR), ktorý zodpovedá za energetickú politiku, zabezpečuje a plní úlohy, ktoré pre SR vyplývajú z nariadení, smerníc a strategických dokumentov EÚ a zároveň má povinnosť informovať EK o plnení týchto záväzkov. Je zodpovedný za strategické smerovanie opatrení zameraných na plnenie vytýčených cieľov štátnej politiky v oblasti energetiky, ako aj za úlohy, ktoré pre SR vyplývajú z medzinárodných zmlúv v oblasti energetiky a z členstva v medzinárodných orgánoch a inštitúciách. Úzko spolupracuje s koordinátorom HP TUR.

Z organizačného hľadiska je implementácia HP TUR na úrovni jednotlivých operačných programov, a teda aj na úrovni OP ŽP, koordinovaná inštitucionálnym koordinátorom HP TUR, ktorým je v SR Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“), odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti (od 29.11.2010 oddelenie koordinácie prierezných priorít). Inštitucionálnym koordinátorom HP TUR je Úrad vlády SR, odbor prierezných priorít (do 30.06.2011 oddelenie koordinácie prierezných priorít), ktorý v súlade s

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

uplatňovaním princípu partnerstva a s cieľom zabezpečenia koordinovaného postupu všetkých RO pri implementácii HP TUR vedie Pracovnú skupinu pre HP TUR.

Riadiaci orgán pre OP ŽP sa prostredníctvom svojho zástupcu aktívne podieľa na činnosti Pracovnej skupiny pre HP TUR (ďalej len „PS pre HP TUR“), ktorá je pre RO pre OP ŽP (rovnako ako pre riadiace orgány ostatných operačných programov) hlavným nástrojom na zabezpečenie súčinnosti s ÚV SR ako koordinátorom HP TUR pri implementácii tejto horizontálnej priority a zároveň pri jej uplatňovaní v procese riadenia a realizácie OP ŽP. V priebehu roka 2011 sa zástupca RO pre OP ŽP podieľal na činnosti PS pre HP TUR účasťou na jej zasadnutí, ako aj svojimi stanoviskami v rámci procesu aktualizácie základných dokumentov v oblasti implementácie HP TUR.

V roku 2011 sa v rámci činnosti Pracovnej skupiny pre HP TUR uskutočnili nasledujúce aktivity:

- Vo februári 2011 bol koordinátorom HP TUR aktualizovaný zoznam členov pracovnej skupiny a zároveň vypracovaný Dodatok č. 3 k Štatútu pracovnej skupiny pre HP TUR v znení dodatku č. 1 účinného od 25.05.2009 a dodatku č. 2 účinného od 23.08.2010. Uvedený dodatok bol následne schválený formou rozhodovania per-rollam - písomnou procedúrou č. 2/2011 ku dňu 16.02.2011.
- V priebehu marca 2011 sa uskutočnilo pripomienkové konanie k návrhu aktualizovanej verzie Systému koordinácie a implementácie HP TUR, verzia 6.0. Súčasťou aktualizácie predmetného systému boli nové kompetencie koordinátora v zmysle zistení vládneho auditu, monitorovanie projektov s príspevkom k HP TUR, problémové okruhy implementácie HP TUR identifikované koordinátorom. V rámci pripomienkového konania k tomuto dokumentu členovia PS poukázali na viacero problémových častí navrhovanej aktualizácie, ktoré bránili jednotnému postoju členov PS k návrhu Systému koordinácie a implementácie HP TUR, verzia 6.0.
- Na 9. zasadnutí členov PS pre HP TUR, ktoré sa uskutočnilo 15.03.2011 nebola z dôvodu viacerých výhrad členov PS schválená aktualizovaná verzia 6.0 Systému koordinácie a implementácie HP TUR.
- Po odstránení problémových častí bol aktualizovaný Systém koordinácie a implementácie HP TUR, verzia 6.0 schválený formou rozhodovania per-rollam - písomnou procedúrou č. 3/2011 ku dňu 24.03.2011 s účinnosťou od 01.04.2011.
- V priebehu augusta 2011 sa uskutočnilo pripomienkové konanie k návrhu Dodatku č. 4 Štatútu pracovnej skupiny pre HP TUR v znení dodatku č. 1 účinného od 25.05.2009, dodatku č. 2 účinného od 23.08.2010 a dodatku č. 3 účinného od 16.02.2011, ktorý bol následne schválený formou rozhodovania per-rollam - písomnou procedúrou č. 4/2011 ku dňu 22.08.2011.
- V novembri 2011 z dôvodu organizačnej zmeny koordinátora, ako aj formálneho doplnenia, zmien a úprav vypracoval koordinátor aktualizovaný Systém koordinácie implementácie HP TUR, verzia 6.1. Súčasťou aktualizácie bola relevancia prioritných osí k HP TUR (za OP ŽP doplnená relevancia k HP TUR v prípade novovytvorenej prioritnej osi 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému), úpravy súboru merateľných ukazovateľov, ako aj informácie o príspevku OP k HP TUR (zosúladenie s MP CKO č. 9). V nadväznosti na spomínanú aktualizáciu prebehlo pripomienkové konanie, po ukončení ktorého bol Systém koordinácie implementácie HP TUR, verzia 6.1 schválený

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

formou rozhodovania per-rollam - písomnou procedúrou č. 5/2011 ku dňu 16.11.2011 s účinnosťou od 01.12.2011.

Základným dokumentom v oblasti koordinácie implementácie HP TUR pre koordinátora a riadiace orgány jednotlivých operačných programov je „Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj na roky 2007 – 2013“, v ktorom sú zadefinované základné postupy koordinácie a implementácie HP TUR. Uvedený dokument je zverejnený na internetovej stránke koordinátora <http://www.sepavs.gov.sk/dokumenty-hpisatur/>.

V súlade s uvedeným dokumentom koordinátor HP TUR počas roka 2011 priebežne poskytoval riadiacim orgánom, vrátane RO pre OP ŽP, metodické vedenie, poradenstvo a konzultácie v súvislosti s implementáciou HP TUR.

Koordinátor HP TUR sa v súvislosti s prípravou jednotlivých výziev v rámci OP ŽP vyjadroval k ukazovateľom OP ŽP relevantným k HP TUR v rámci príslušnej výzvy, prípadne aj k iným náležitostiam výzvy relevantným k HP TUR.

Ďalšou oblasťou, v rámci ktorej prebiehala súčinnosť riadiacich orgánov jednotlivých OP, vrátane RO pre OP ŽP, s koordinátorom HP TUR, je oblasť monitorovania implementácie HP TUR. Koordinátor HP v procese monitorovania využíval neverejnú časť ITMS (CORE) prostredníctvom definovanej role koordinátora HP7. Programová vizibilita role koordinátora umožňuje čítaciú funkciu informácií o subjektoch, ŽoNFP a projektoch jednotlivých OP.

V priebehu mája 2011 RO pre OP ŽP vypracoval a následne predložil koordinátorovi HP TUR Informáciu o príspevku OP ŽP k HP TUR, ako aj Výročnú správu o vykonávaní OP ŽP za rok 2010 na pripomienkovanie z pohľadu naplňania cieľov HP TUR v rámci OP ŽP. Riadiaci orgán pre OP ŽP sa zasa podieľal na pripomienkovaní Výročnej správy HP TUR za rok 2010, ktorú vypracoval koordinátor HP TUR na základe podkladov jednotlivých OP, ako aj interných dokumentov koordinátora HP TUR z monitorovania jednotlivých OP z hľadiska projektov relevantných k HP TUR. Výročná správa HP TUR za rok 2010 bola koordinátorom HP TUR sfinalizovaná v júni 2011 a zaslaná riadiacim orgánom OP, CKO a zverejnená na webovej stránke koordinátora.

Koordinátor HP TUR sa v sledovanom období zúčastňoval taktiež na zasadnutiach Monitorovacieho výboru pre OP ŽP, v rámci ktorých pripomienkoval prerokúvané podklady z pohľadu implementácie HP TUR, vrátane návrhu úprav hodnotiacich a výberových kritérií.

V oblasti informovania a publicity koordinátor HP TUR zorganizoval seminár „Monitorovanie a hodnotenie HP IS a HP TUR v procese implementácie“, ktorý sa uskutočnil 22. júna 2011 pre zamestnancov RO/SORO a VÚC a na ktorom sa prezentovali témy ako stratégia Európa 2020, problémy implementácie, ukazovateľov a hodnotení HP IS a HP TUR, politika súdržnosti po roku 2013, trvalo udržateľný rozvoj, Dunajská stratégia.

Pri charakteristike príspevku OP ŽP k plneniu cieľov a ukazovateľov HP TUR ako horizontálnej priority NSRR SR na roky 2007 – 2013 riadiaci orgán pre OP ŽP vychádza z charakteristiky cieľa HP TUR v kap. 4.3.5 NSRR, v súlade s ktorou je cieľom HP TUR zabezpečiť, aby výsledný efekt všetkých

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

intervencií financovaných v rámci NSRR synergicky podporoval trvalo udržateľný rozvoj vo všetkých jeho zložkách, t.j. v environmentálnej, ekonomickej a sociálnej zložke v súlade s cieľmi Obnovennej stratégie EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj.

Intervencie do uvedených troch zložiek sa realizujú prostredníctvom viacerých operačných programov, ktoré v svojom súhrne prispievajú k dosiahnutiu cieľa horizontálnej priority HP TUR, ktorým je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu, pričom miera prínosu operačných programov k realizácii jednotlivých pilierov TUR sa rôzni v závislosti od globálneho cieľa a obsahovej náplne príslušného operačného programu.

Z koncepčného hľadiska implementácia HP TUR vychádza zo strategických dokumentov EÚ v tejto oblasti. Je to predovšetkým *Obnovená stratégia EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj*, ktorá bola na úrovni EÚ schválená v r. 2006 ako aktualizácia Stratégie EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj, schválenej v r. 2001. V rámci nej boli zadefinované hlavné ciele EÚ v oblasti TUR, pričom ako prioritné témy boli stanovené:

- zmena klímy a čistá energia,
- trvalo udržateľná doprava,
- trvalo udržateľná spotreba a výroba,
- zachovanie prírodných zdrojov a hospodárenie s nimi,
- verejné zdravie,
- sociálne začlenenie, demografia a migrácia,
- chudoba vo svete a výzvy trvalo udržateľného rozvoja.

Vo vzťahu k OP ŽP je HP TUR významnou z hľadiska jeho celkového zamerania i hlavného obsahu, čo priamo vyplýva i z globálneho cieľa OP ŽP, ktorého súčasťou je posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky TUR. Prioritné osi OP ŽP prispievajú k ochrane a zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, pričom OP ŽP ako celok prostredníctvom ich podpory prispieva k zachovaniu priaznivého životného prostredia pre budúce generácie.

Napriek tomu, že OP ŽP vzhľadom na jeho vyššie uvedený globálny cieľ, ako aj hlavné obsahové zameranie na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z environmentálneho acquis, prioritne prispieva k posilneniu environmentálneho piliera TUR, aktivity podporované v rámci OP ŽP prispievajú taktiež k realizácii ekonomického a sociálneho aspektu TUR.

Vo vzťahu k vyššie uvedeným témam OP ŽP výrazne prispieva k realizácii témy „zmena klímy a čistá energia“, a to najmä v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. Aktivity, ktorých súčasťou sú opatrenia na zdrojoch znečisťovania ovzdušia (a to nielen inštalácia účinnejších odlučovacích zariadení, desulfurizačných zariadení atď., ale najmä zmena surovinovej základne s cieľom dosiahnuť nižší obsah/vznik emisií znečisťujúcich látok, zmena princípu technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií), ako aj projekty zamerané na dosiahnutie výraznejšie nižších emisií (nad rámec požiadaviek vyplývajúcich zo smerníc EÚ) v porovnaní so štandardným stavom technológií predstavujúcich zdroje znečisťovania ovzdušia smerujú nielen

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

k zlepšeniu kvality ovzdušia, ale zároveň tiež k zavádzaniu environmentálne priaznivých technológií, a tým k podpore udržateľného ekonomického rastu.

Rovnako je tomu aj v prípade aktivít zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Dôležitou súčasťou príspevku OP ŽP k napĺňaniu HP TUR je tiež príspevok OP ŽP k napĺňaniu horizontálnej priority TUR energetická efektívnosť. Primárne k napĺňaniu uvedenej horizontálnej priority prispievajú projekty v rámci prioritnej osi 3. Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, avšak z dôvodu podporiť snahu žiadateľov o zvyšovanie energetickej efektívnosti a dosahovanie energetických úspor sa ukazovatele energetickej efektívnosti sledujú na úrovni viacerých prioritných osí OP ŽP (prioritných osí 1, 3, 4 a 5), keďže ich súčasťou je v určitej miere výstavba budov alebo zariadení.

Prioritná os 3 je zároveň príspevkom k realizácii témy „trvalo udržateľná doprava“, pretože v rámci nej sa podporujú tiež aktivity zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok z verejnej dopravy (prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia), konkrétne plynifikácia autobusov verejnej dopravy a náhrada autobusovej verejnej dopravy trolejbusovou dopravou alebo električkovou dopravou).

Príspevkom k téme „trvalo udržateľná spotreba a výroba“ sú taktiež aktivity podporované v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, najmä v oblasti separovaného zberu odpadov, zhodnocovania odpadov a nakladania s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie. Uvedené aktivity majú okrem environmentálnych a výrazné ekonomické efekty, keďže napomáhajú nielen znižovaniu surovinovej náročnosti ekonomiky, ale aj stimulovaniu rozvoja oblasti ekonomickej činnosti odpadové hospodárstvo.

Uvedené aktivity predstavujú zároveň príspevok k realizácii témy „zachovanie prírodných zdrojov a hospodárenie s nimi“. S podporou uvedenej témy veľmi úzko súvisí prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

Významným príspevkom nielen k plneniu záväzkov SR vyplývajúcich z environmentálneho acquis, ale tiež k realizácii prioritnej témy „verejné zdravie“ sú aktivity v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, zamerané na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd, ale aj na zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd. Prínosom z hľadiska predchádzania ohrozeniu ľudského zdravia a života sú taktiež preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované v rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami.

Vybudovanie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry zároveň výrazne prispieva k realizácii sociálneho aspektu trvalo udržateľného rozvoja. Vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre obyvateľstvo, zlepšuje podmienky života ľudí, má priaznivý vplyv na zdravotný stav populácie a životnú úroveň.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 76: Plnenie fyzických ukazovateľov HP TUR na úrovni NSRR k 31.12.2011

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár
Emisie skleníkových plynov	Dosiahnutý výsledok	41090,4	42979,08	36962,53	39893,45	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	39893,45	
	Cieľ ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	61 902	61 902	
	Východisko ²	51 046	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	51 046	
Miera zhodnocovania odpadov	Dosiahnutý výsledok	N/A	53%	49%	55	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	55%	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60	60	
	Východisko ²	44	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	44	
Percento obyvateľov napojených na ČOV	Dosiahnutý výsledok	56,7	57,4%	57,9%	58,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	58,9%	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	81	81	
	Východisko ²	54,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	54,1	
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	Dosiahnutý výsledok	86,62	86,3%	86,3%	86,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	86,6%	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	91	91	
	Východisko ²	85	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	85	
Počet projektov s príspevkom k horizontálnej priorite trvalo udržateľný rozvoj	Dosiahnutý výsledok	0	34	150	426	531	N/A	N/A	N/A	N/A	531	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	550	550	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k horizontálnej priorite TUR	Dosiahnutý výsledok	0	36 596 607	264 848 183	826 532 805	1 022 797 975	N/A	N/A	N/A	N/A	1 022 797 975	EÚ+ŠR +VZ
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1 712 900 000	1 712 900 000	1 305 901 236,52
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

¹ Údaj podľa projekcií emisií skleníkových plynov SR – scenár s opatreniami, r. 2005. Podľa projekcií sa emisie skleníkových plynov s rastom HDP zvyšujú. Cieľom je preto spomalenie rastu emisií skleníkových plynov vo vzťahu k rastu HDP (decoupling).

² V prípade uvedených ukazovateľov ide o kontextové ukazovatele, ktorých oficiálne štatistické hodnoty za SR sú k dispozícii v roku n (t.j. v roku 2006, kedy sa vypracúval operačný program) iba spätne za rok n-2, preto v rámci OP ŽP boli východiskové hodnoty uvedených ukazovateľov stanovené za rok 2004

³ V roku 2012 sú k dispozícii iba hodnoty daných kontextových ukazovateľov za rok 2010, t.j. Oficiálne štatistické hodnoty vyššie uvedených kontextových ukazovateľov za SR sú k dispozícii v roku n iba spätne za rok n-2.

Emisie skleníkových plynov (tis. ton CO2 ekv.)

Údaje reprezentujú celkové emisie skleníkových plynov vrátane sektora LULUCF vyjadrené v CO2 ekvivalentoch. Zdrojom údajov je Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). SHMÚ ako rozpočtová organizácia ministerstva predkladá ročne Štatistickému úradu SR (ŠÚ SR) výkazy o tvorbe emisií skleníkových plynov (GHG) za rok n-2. Vypíňajú sa v letných mesiacoch za rok n-2 a zároveň sa vykonáva revízia údajov roku n-3. Zaslание výkazov za predchádzajúce obdobie (v danom prípade 2004 - 2008) ŠÚ SR nepožadoval, a teda údaje zverejnené ŠÚ SR za roky 2004 - 2008 neboli kontrolované a overené zo strany SHMÚ, resp. MŽP SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

SHMÚ pri výpočte emisií skleníkových plynov postupuje podľa metodík návodov a príručiek zverejnených IPCC (t.j. Medzinárodný panel pre zmenu klímy). Metodiky a súvisiace dokumenty sú dostupné na webovom sídle IPPC: <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/index.html>

Od budúceho roku 2013 bude SHMÚ plne zodpovedný za plnenie reportovacích povinností v rámci nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 691/2011 o environmentálnych ekonomických účtoch.

Miera zhodnocovania odpadov (%)

MŽP SR pri metodike výpočtu zahrnul do celkovej miery zhodnocovania aj komunálne odpady, keďže predmetom podpory v rámci OP ŽP, operačného cieľa 4.2 sú aj aktivity zamerané na zhodnocovanie komunálnych odpadov. V tomto prípade predstavuje hodnota ukazovateľa za rok 2010 55%. (Pokiaľ ide o oficiálne štatistické hodnoty uvádzané ŠÚ SR, hodnota miery zhodnocovania odpadov 62% predstavuje mieru zhodnocovania odpadov umiestnených na trh bez komunálnych odpadov.)

Percento obyvateľov napojených na ČOV (%)

Zdrojom údajov je ŠÚ SR. Na základe vzájomnej dohody medzi MŽP SR a ŠÚ SR sú od roku 2009 vykazované jednotné údaje v oblasti vôd.

Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov (%)

Zdrojom údajov je ŠÚ SR. Na základe vzájomnej dohody medzi MŽP SR a ŠÚ SR sú od roku 2009 vykazované jednotné údaje v oblasti vôd.

V rámci OP ŽP bolo teda ku koncu roka 2011 zazmluvnených celkovo 531 projektov s príspevkom k HP TUR s celkovou výškou zazmluvnených prostriedkov z fondov EÚ 1 022 797 975 EUR, čo predstavuje vyše 82% z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Tab. č. 77: Stav zazmluvnených projektov OP ŽP s príspevkom k HP TUR podľa NUTS III k 31.12.2011

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP TUR	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP TUR (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP TUR z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	32	85 157 595	12	47 324 317	55,57%
Trnavský	61	114 230 779	56	98 754 610	86,45%
Trenčiansky	57	119 099 132	56	115 588 027	97,05%
Nitriansky	61	137 307 285	58	109 947 445	80,07%
Žilinský	90	195 584 541	83	146 300 434	74,80%
Banskobystrický	81	175 163 411	67	140 583 243	80,26%
Prešovský	108	205 206 050	106	178 520 517	87,00%
Košický	63	133 941 567	63	133 941 567	100,00%
Projekty nezaraďené do NUTS III	45	77 802 411	30	51 837 816	66,63%
Spolu	598	1 243 492 770	531	1 022 797 975	82,25%

Zdroj: ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Vyššie uvedená tabuľka pojednáva o príspevku zazmluvnených projektov k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť v rámci jednotlivých krajov, z uvedených dôvodov zahŕňa zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Vyše 82 % z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov OP ŽP smeruje na projekty s príspevkom k HP TUR, čo je v súlade s globálnym cieľom OP ŽP, ktorého súčasťou je posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky TUR.

Na úrovni jednotlivých prioritných osí OP ŽP sa trvalo udržateľný rozvoj ako horizontálna priorita premieta do ich cieľov, ako aj očakávaných dopadov realizácie aktivít, podporovaných v ich rámci. Všetky prioritné osi OP ŽP boli identifikované ako relevantné, t.j. prínosné, pre napĺňanie cieľov HP TUR. Príslušná informácia je obsiahnutá v prílohe č. 1 SKI HP TUR. Merateľné ukazovatele HP TUR, na úrovni jednotlivých prioritných osí OP ŽP sú obsiahnuté v prílohe č. 2 uvedeného dokumentu.

Čo sa týka ukazovateľov HP TUR, jednotlivé riadiace orgány môžu v súlade so schváleným Systémom koordinácie a implementácie HP TUR okrem ukazovateľov HP TUR uvedených v jeho prílohe č. 2 zároveň sledovať ako relevantné pre HP TUR na úrovni príslušného operačného programu aj ďalšie ukazovatele, ktoré si dohodnú s koordinátorom HP TUR. Keďže prevažná časť aktivít podporovaných v rámci OP ŽP priamo prispieva k podpore TUR, riadiaci orgán pre OP ŽP pri sledovaní príspevku OP ŽP k napĺňaniu cieľov HP TUR využíva aj ďalšie ukazovatele, ktoré sú súčasťou súboru projektových ukazovateľov stanovených v rámci OP ŽP. Súbor projektových ukazovateľov HP TUR v rámci OP ŽP bol vzájomne dohodnutý medzi riadiacim orgánom pre OP ŽP a koordinátorom HP TUR - ÚV SR, odborom koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti, ktorým bol tento súbor ukazovateľov HP TUR zároveň odsúhlasený. Súbor ukazovateľov projektových ukazovateľov HP TUR v členení podľa jednotlivých prioritných osí OP ŽP je súčasťou príručky pre žiadateľa.

Dôležitou súčasťou príspevku OP ŽP k napĺňaniu HP TUR je tiež príspevok OP ŽP k napĺňaniu ukazovateľov HP TUR, týkajúcich sa energetickej efektívnosti. V prípade, ak projekt v rámci HP TUR prispieva k tiež k zvyšovaniu energetickej efektívnosti, žiadateľ je povinný k ním indikovaným projektovým ukazovateľom HP TUR doplniť tiež minimálne jeden z ukazovateľov, slúžiacich na sledovanie energetickej efektívnosti, ktorými sú: zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie; zateplená plocha; ročné úspory energie realizovaním projektu. Hodnoty uvedených ukazovateľov sa vykazujú kumulatívne za všetky prioritné osi OP ŽP, avšak žiadateľ pri výbere ukazovateľa energetickej efektívnosti postupuje podľa príslušnej tabuľky v príručke pre žiadateľa, ktorá pre každý z troch uvedených ukazovateľov stanovuje, pre aké operačné ciele sú relevantné.

V prípade ukazovateľa Novovytvorené pracovné miesta sa jedná o čistý prírastok pracovných miest v subjekte prijímateľa za sledované obdobie. V rámci projektov, ktoré si vykázali relevanciu k HP TUR, bolo k 31.12.2012 vytvorených 14 pracovných miest.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tab. č. 78: Plnenie merateľných ukazovateľov uvedených v Systéme koordinácie a implementácie HP
 TUR k 31.12.2011 podľa prioritných osí OP ŽP

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu ¹	Komentár ²
Prioritná os 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd												
Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	487	N/A	N/A	N/A	N/A	487	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	261 496	261 496	168 591
	Východisko	4 696	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	4 696	
Prioritná os 2 - Ochrana pred povodňami												
Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou [km ²]	Dosiahnutý výsledok	0	0	3,050	3,141	0,257	N/A	N/A	N/A	N/A	0,257	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5 936	5 936	665,53
	Východisko	5 800	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5 800	
Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy												
Zníženie emisií skleníkových plynov na CO ₂ - [tis.ton]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0,261	N/A	N/A	N/A	N/A	0,261	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	212	212	37,816
	Východisko	124	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	124	
Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo												
Počet uzavretých a zrekultivovaných skládok odpadu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	5	20	31	N/A	N/A	N/A	N/A	31	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	56	56	51
	Východisko	24	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	24	
Množstvo materiálovo zhodnotených odpadov [t/rok]	Dosiahnutý výsledok	0	0	7 000	33 954	37 585	N/A	N/A	N/A	N/A	37 585	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	185 000	185 000	798 178
	Východisko	105 000	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	105 000	
Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny												
Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	225	225	0
	Východisko	7	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	7	
Prioritná os 7 – Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému												
Počet vydaných hydrologický predpovedí, varovaní a výstrah [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	13440	13440	
	Východisko	7200	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	7200	
Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	3	
	Východisko	1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	
Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo, Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny												
Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie [MW]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	2,005	9,315	N/A	N/A	N/A	N/A	9,315	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	190	190	177,432
	Východisko	95	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	95	
Zateplená plocha [m ²]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	1 405,81	2 729,92	N/A	N/A	N/A	N/A	2 729,92	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	2 500	2 500	7 203,62
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Ročné úspory energie realizovaním projektu/Úspora energie [GJ/rok]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30x10 ³	30x10 ³	85,641x10 ³
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

Uvedené hodnoty ukazovateľov vrátane východiskových a cieľových sú vykazované len pre projekty OP ŽP s relevanciou k HP TUR.

V prípade, že hodnoty „dosiahnutý výsledok“ vyššie uvedených ukazovateľov sú menšie než hodnoty ukazovateľov, ktoré sa vykazujú na úrovni OP ŽP, je to z dôvodu, že v prípade vyššie uvedených ukazovateľov sa jedná o hodnoty len tých projektov, ktoré si vykazali relevanciu k HP TUR.

1- Cieľová hodnota zadefinovaná pre všetky prioritné osi operačného programu SPOLU pre ukazovateľ: zateplená plocha, ročné úspory energie realizovaním projektu/úspora energie a zvýšený inštalizovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie

² - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2011. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

V priebehu roku 2011 došlo v rámci ITMS k zmene použitej metodiky pri sledovaní merateľných ukazovateľov dopadu v rámci jednotlivých projektov a to tak, že sa dajú vykazovať až v rámci následných monitorovacích správ aj pre už ukončené projekty pred zavedením metodiky v elektronickej forme. Z uvedeného dôvodu, pri niektorých ukazovateľoch oproti roku 2010 mohlo dôjsť k poklesu hodnoty, nakoľko údaje za staršie projekty už ukončené pred zavedením novej metodiky, ktoré boli predložené v rámci priebežnej monitorovacej správy (teda v priebehu realizácie projektu, resp. pri ukončení projektu) a nie následnej monitorovacej správy (1 rok po skončení projektu) v papierovej forme sú v ITMS nahodené ako historické hodnoty a nezapočítavajú sa do výpočtu. Uvedené hodnoty sa započítajú do celkovej hodnoty po predložení následnej monitorovacej správy daného projektu. Taktiež pri cieľových hodnotách niektorých ukazovateľov, prípadne ukazovateľov typu počet projektov mohlo dôjsť k zníženiu hodnôt v dôsledku mimoriadneho ukončenia projektov v priebehu roku 2011.

OP ŽP ako celok priamo prispieva k dosiahnutiu hlavného cieľa HP TUR stanoveného v Systéme koordinácie implementácie HP TUR, a to k zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti ekonomického rastu. O tom svedčí aj globálny cieľ OP ŽP, ktorého súčasťou je posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky TUR. Z toho vyplýva, že globálny cieľ OP ŽP priamo reflektuje hlavný cieľ HP TUR a je s ním v súlade.

Rovnako i jednotlivé prioritné osi OP ŽP prispievajú k napĺňaniu špecifických a čiastkových cieľov HP TUR, zakotvených v Systéme koordinácie a implementácie HP TUR.

Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd prispieva – podobne ako všetky ďalšie prioritné osi OP ŽP – k plneniu špecifického cieľa 2. Zvýšenie kvality životného prostredia, predovšetkým k zníženiu znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Veľmi významný je z tohto hľadiska najmä prínos aktivít v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z legislatívy EÚ a s tým súvisiacimi záväzkami SR, týkajúcimi sa splnenia prechodných období na jej implementáciu tak, ako sú zakotvené v Zmluve o pristúpení k EÚ. Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd významnou mierou prispieva k zníženiu znečistenia vodných tokov, k zníženiu obsahu škodlivých látok v povrchových vodách a v konečnom dôsledku tiež zlepšeniu podmienok na zachovanie biodiverzity organizmov žijúcich vo vodnom prostredí. Aktivity v oblasti dobudovania a skvalitnenia stavu infraštruktúry v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ako aj podpora monitorovania stavu povrchových a podzemných vôd prispievajú k racionálnemu využívaniu vodných zdrojov, ktoré patrí medzi ďalšie čiastkové ciele v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 2. Zvýšenie kvality životného prostredia.

Ako už bolo zmienené v texte vyššie, aktivity v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, zamerané na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd, ale aj na zabezpečenie primeraného sledovania

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd zároveň prispievajú k zabezpečeniu ochrany zdravia obyvateľstva, čo je jedným z čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 3 Sociálna solidarita a inklúzia. Zlepšenie vybavenosti územia infraštruktúrou verejných vodovodov s kanalizácií má taktiež priaznivý dopad na zlepšenie posilnenia znevýhodnených a marginalizovaných skupín obyvateľstva žijúcich na danom území.

Vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou v oblasti zásobovania pitnou vodou a odvádzania odpadových vôd celkovo zvyšuje jeho atraktivnosť pre investorov, ako aj obyvateľstvo, zlepšuje podmienky života ľudí a vytvára priestor pre rozvoj podnikateľských aktivít. Tým prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd prispieva k posilneniu celkového ekonomického, sociálneho a kultúrneho potenciálu regiónov, a teda k napĺňaniu jedného z dôležitých čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 4 Vyrovnaný regionálny rozvoj.

Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami je zameraná predovšetkým na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami s cieľom eliminovať alebo zmierniť škody na životnom prostredí, zdraví obyvateľstva, majetku občanov, štátu, verejných a podnikateľských subjektov, spôsobené povodňami. prioritná os 2 preventívnym charakterom svojich opatrení prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia a prostredníctvom predchádzania ohrozeniu ľudského zdravia a života v prípade povodní aj k zabezpečeniu ochrany zdravia obyvateľstva, čo je jedným z čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 3 Sociálna solidarita a inklúzia.

Príspevok prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy k napĺňaniu čiastkových cieľov HP TUR smeruje k podpore čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 1 Zvýšenie ekonomickej prosperity a špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia. Vo vzťahu k špecifickému cieľu HP TUR č. 1 sa prioritná os č. 3 vyznačuje predovšetkým príspevkom k zvýšeniu využívania obnoviteľných zdrojov energie a znižovaniu energetickej náročnosti hospodárstva, ktorý sa dosahuje podporou aktivít zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok najmä v oblasti výroby tepla prostredníctvom zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Všetky aktivity podporované v rámci prioritnej osi 3, či už ide o opatrenia na zdrojoch znečisťovania ovzdušia (inštalácia účinnejších odlučovacích zariadení, desulfurizačných zariadení atď.), zmena surovinovej základne výroby s cieľom dosiahnuť nižší obsah/vznik emisií znečisťujúcich látok, zmena princípu technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií), aktivity zamerané na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z prostriedkov verejnej dopravy (plynifikácia autobusov, náhrada autobusov električkami alebo trolejbusmi prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia) alebo projekty zmeny palivovej základne energetických zdrojov najmä v oblasti výroby tepla v prospech využívania nízko emisných alebo obnoviteľných zdrojov energie významnou mierou prispievajú k napĺňaniu špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia, konkrétne k zlepšeniu kvality ovzdušia a zmierneniu dôsledkov zmeny klímy. Problematika zlepšenia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

kvality ovzdušia a predchádzania nepriaznivým dôsledkom klimatických zmien je zároveň jednou z prioritných oblastí kohéznej a environmentálnej politiky EÚ.

Aktivity podporované v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, najmä v oblasti separovaného zberu odpadov, zhodnocovania odpadov (ich recykláciou a materiálovým a energetickým využitím) majú pozitívne environmentálne a ekonomické efekty. Z environmentálneho hľadiska prispievajú k racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, čo je jeden z dôležitých čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia. K napĺňaniu uvedeného špecifického cieľa HP TUR, konkrétne čiastkového cieľa zníženie znečisťovania zložiek životného prostredia prispievajú tiež aktivity v oblasti uzatvárania a rekultivácie skládok odpadov.

Ekonomický efekt aktivít podporovaných v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo sa prejavuje predovšetkým znižovaním surovínovej náročnosti hospodárstva, čím uvedená prioritná os prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa HP TUR č. 1 Zvýšenie ekonomickej prosperity

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny je zameraná na dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000 a zachovanie priaznivého stavu druhov a biotopov európskeho významu, čím v rámci špecifických cieľov HP TUR prispieva k plneniu cieľa č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia.

Samotné plnenie vyššie uvedených ukazovateľov ovplyvňuje predovšetkým realizácie stav projektov, ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

Ako vyplýva z údajov uvedených v komentári vo vyššie uvedenej tabuľke, v prípade niektorých ukazovateľov stanovených v SKI HP TUR vo vzťahu k jednotlivým prioritným osiam OP ŽP (ako napr. množstvo materiálovo zhodnotených odpadov; zateplená plocha) už v súčasnosti ich deklarovaná cieľová hodnota v zmysle zmlúv o NFP uzavretých k 31.12.2011 prevyšuje plánovanú cieľovú hodnotu. V prípade ostatných ukazovateľov, s výnimkou ukazovateľa počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia, možno s prihliadnutím na ich deklarované cieľové hodnoty v súčasnom štádiu implementácie OP ŽP (v zmysle zmlúv o NFP uzavretých k 31.12.2011) predpokladať, že ich stanovené cieľové hodnoty budú dosiahnuté.

S cieľom zabezpečiť sledovanie napĺňania ukazovateľov HP TUR bude riadiaci orgán pre OP ŽP v prípade všetkých projektov, ktoré boli hodnotené ako projekty s pozitívnym príspevkom k napĺňaniu cieľov HP TUR, vyžadovať od prijímateľov aj dôsledné vykazovanie hodnôt ukazovateľov HP TUR v rámci monitorovacích správ.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

5. VEĽKÉ PROJEKTY

V priebehu roka 2011 bol indikatívny zoznam veľkých projektov aktualizovaný jedenkrát. Jeho aktualizácia nadväzovala na stiahnutie projektu „1.KF – Vodovody a kanalizácie v regióne Spiša a Tatier“ žiadateľom Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.. Aktualizovaný indikatívny zoznam, ktorý obsahoval 9 veľkých projektov pripravovaných v rámci prioritnej osi 1, bol schválený členmi Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 28.06.2011 na jeho 8. zasadnutí.

V zmysle čl. 40 všeobecného nariadenia predloží riadiaci orgán Európskej komisii informácie o veľkom projekte prostredníctvom Žiadosti o potvrdenie pomoci. Európska komisia následne prijme rozhodnutie o schválení alebo zamietnutí veľkého projektu v súlade s čl. 41 všeobecného nariadenia.

Tab. č. 79: Aktualizovaný zoznam veľkých projektov s uvedením ich stavu k 31.12.2011

PO	Názov projektu	Žiadateľ	Predpokladané celkové náklady (v €)	Aktuálny stav
1	SKK Ružomberok a ČOV Liptovská Teplá, Liptovské Sliache ^{†††}	VSR, a.s.	22 488 597	Predloženie EK: 04.05.2010 1. prerušenie: 07.09.2010 odpoveď RO: 30.11.2010 2. prerušenie: 22.03.2011 odpoveď RO: 12.07.2011
1	Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Ilava	PoVS, a.s.	55 462 035	Predloženie EK: 03.09.2010 1. prerušenie: 23.11.2010 odpoveď RO: 29.03.2011 2. prerušenie: 27.07.2011 odpoveď RO: 26.10.2011
1	Intenzifikácia ČOV, odkanalizovanie a zásobovanie pitnou vodou v Trenčianskom regióne	TVaK, a.s.	70 360 980	Predloženie EK: 21.09.2010 1. prerušenie: 02.02.2011 odpoveď RO: 17.05.2011 2. prerušenie: 13.09.2011 odpoveď RO: 05.12.2011
1	Podunajsko - odkanalizovanie podunajskej časti bratislavského regiónu	BVS, a.s.	42 372 186	Predloženie EK: 13.10.2011
1	Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, 2. etapa	OVS, a.s.	73 902 511	Predloženie EK: 20.04.2011 1. prerušenie: 03.10.2011 odpoveď RO: 27.2.2012
1	Prievidza - sústava na odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	StVS, a.s.	80 049 209	Predloženie EK: 29.04.2011 1. prerušenie: 19.10.2011 odpoveď RO: 16.1.2012
1	ČOV sever - Rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Bánovce, Partizánske, Topoľčany	ZsVS, a.s.	86 146 770	Predloženie EK: 10.05.2011 1. prerušenie: 03.10.2011 odpoveď RO: 21.12.2011
Spolu			430 782 288	
1	Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva	VVS, a.s.	65 321 795	Schválený návrh žiadosti o potvrdenie pomoci
1	Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Bytča	SeVaK, a.s.	55 298 800	Žiadateľ predložil ŽoNFP, ktorá nespĺnila kritériá formálnej správnosti
Spolu			120 620 595	

Zdroj: RO

^{†††} EK svojím Rozhodnutím č. C(2012) 696 zo 16.02.2012 schválila veľkému projektu finančný príspevok z Kohézneho fondu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

RO pre OP ŽP spolupracoval s CKO a RO pre OP Doprava pri príprave Analýzy stavu prípravy a implementácie veľkých projektov v Slovenskej republike, ktorá predstavuje sumárnu informáciu o problematických oblastiach v procese prípravy a implementácie veľkých projektov a definuje možné riešenia na zlepšenie súčasného stavu v oblasti veľkých projektov.

Podrobnejší popis stavu implementácie jednotlivých veľkých projektov aktualizovaný na základe schválenej dokumentácie je uvedený v Prílohe č.8.

Na asistenciu pri príprave žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre veľké projekty je využívaná iniciatíva JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), ktorá je hlavnou spoločnou iniciatívou Európskej investičnej banky (EIB), Európskej komisie (DG REGIO) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBRD), ktorej základným cieľom je podpora členských štátov EÚ, predovšetkým nových členských štátov v strednej a východnej Európe, pri čerpaní prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007-2013.

Akčný plán JASPERS na rok 2011, v ktorom bolo zaradených 5 veľkých projektov, bol podpísaný dňa 21.02.2011.

V roku 2011 experti iniciatívy JASPERS pripravili záverečnú správu ang. *Completion Note* pre projekt ČOV sever, ktorá bola zaslaná Európskej komisii spolu so žiadosťou o potvrdenie pomoci.

V priebehu roka 2011 sa uskutočnilo niekoľko stretnutí zástupcov iniciatívy JASPERS, žiadateľov a riadiaceho orgánu s cieľom prediskutovať a spoločne navrhnúť odpoveď na opakujúcu sa pripomienku Európskej komisie k finančnej udržateľnosti predkladaných veľkých projektov.

Po schválení Návrhu regulačnej politiky na nastávajúce regulačné obdobie 2012 - 2016 a následne Vyhlášky č. 217/2011 Z. z. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou, experti iniciatívy JASPERS v spolupráci so spracovateľmi finančno-ekonomických analýz žiadostí o potvrdenie pomoci vypracovali model, ktorý zhodnotil dopady prijatej vyhlášky č. 217/2011 Z. z. na finančnú udržateľnosť projektov. Zo záverov vypracovaného modelu vyplýva, že aplikovaním vyhlášky č. 217/2011 Z. z. by mali byť splnené požiadavky článku 9 (1) Rámcovej smernice o vode a zároveň by mala byť zabezpečená udržateľnosť vodohospodárskeho sektora.

Realizácia veľkých projektov v rámci OP ŽP ako finančného zdroja taktiež pre skvalitnenie vodohospodárskej infraštruktúry prispeje k zabezpečeniu bezproblémového zásobovania obyvateľov kvalitnou pitnou vodou a k efektívnemu zneškodňovaniu odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie. Bezpečné odvádzanie a čistenie odpadových vôd je jedným z významných faktorov ochrany vôd pred znečistením smerujúcim k naplneniu cieľa Rámcovej smernice o vode dosiahnuť dobrý ekologický stav vôd do roku 2015.

Veľké projekty predstavujú taktiež významný článok pri napĺňaní záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ, t.j. stanovených prechodných období na implementáciu smernice Rady

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Naplnenie uvedených cieľov a záväzkov SR bolo premietnuté do strategických dokumentov ako Národný program Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES, Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Vodný plán Slovenska, ktoré sú východiskovými dokumentmi pri napĺňaní operačných cieľov 1.1 a 1.2 OP ŽP.

Stav napĺňania jednotlivých cieľov, a tým plnenia vyššie uvedených priorít bude monitorovaný prostredníctvom napĺňania relevantných ukazovateľov projektu počas jeho samotnej implementácie ako aj k termínu ukončenia. Prehľad hodnôt ukazovateľov, ktoré sa plánujú dosiahnuť realizáciou veľkých projektov je uvedený v Prílohe č. 8 Stav implementácie veľkých projektov.

Naplnením uvedených cieľov a záväzkov SR, ktoré sú premietnuté do uvedených strategických dokumentov, sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov, komplexné riešenie ekologických a vodohospodárskych záujmov, zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva, čo v konečnom dôsledku bude mať pozitívny vplyv na samotný rozvoj regiónov a celej spoločnosti.

5.1 Environmentálne projekty s celkovými investičnými nákladmi prevyšujúcimi, alebo rovnajúcimi sa 25 miliónov EUR, alebo s nižšími až rovnajúcimi sa 50 miliónov EUR

Pri projektoch, u ktorých bola príprava ukončená z dôvodu zmeny hranice pre veľké projekty z 25 na 50 miliónov EUR sú k 31.12.2011 implementované nasledovné projekty.

Tab. č. 80: Stav implementácie projektov k 31.12.2011

Kód ITMS:	24110110136
Názov projektu:	Kanalizácia a ČOV Zlaté Moravce
Prijímateľ:	ZsVS - Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.
Stav implementácie:	Projekt je v realizácii, momentálne prebieha proces výberu dodávateľa na stavebné práce.
Celkové oprávnené výdavky v €:	17 878 224,67

Kód ITMS:	24110110135
Názov projektu:	Kanalizácia a ČOV Sereď
Prijímateľ:	ZsVS - Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.
Stav implementácie:	Projekt je v realizácii, momentálne prebieha proces výberu dodávateľa na stavebné práce.
Celkové oprávnené výdavky v €:	12 131 099,28

Kód ITMS:	24110110142
Názov projektu:	Topoľčianky - dobudovanie kanalizácie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Prijímateľ:	ZsVS - Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.
Stav implementácie:	projekt v realizácii, prebieha proces VO na stavebné práce
Celkové oprávnené výdavky v €:	4 773 750,72

Zvyšné projekty spadajúce do uvedenej kategórie, ktoré boli podané v rámci relevantných výziev neboli schválené z dôvodu nedostatočnej výšky alokácie na výzvu a v jednom prípade bol projekt zamietnutý na kontrole úplnosti.

6. TECHNICKÁ POMOC

V zmysle čl. 46 všeobecného nariadenia, s cieľom zabezpečenia vysokej kvality realizácie operačného programu a jeho prioritných osí, môžu RO na všetkých úrovniach riadiacich štruktúr využívať finančné prostriedky v rámci technickej pomoci jednotlivých OP na podporu vykonávaných činností a funkcií týkajúcich sa riadenia a kontroly pomoci zo ŠF a KF v rámci daného OP, t.j. súvisiacich s prípravou, riadením, monitorovaním, hodnotením, informovaním, kontrolou a auditom spolu s činnosťami na posilnenie administratívnych kapacít v súvislosti so získaním a udrжанím potrebných dostatočne erudovaných ľudských zdrojov, zabezpečením ich profesionálneho rastu a nevyhnutných odborných podkladov a adekvátnych podmienok pre ich kvalitné rozhodovanie.

O prehľade využitia prostriedkov technickej pomoci v rámci OP ŽP podľa jednotlivých prioritných činností pojednáva nasledovná tabuľka.

Tab. č.81: Prehľad využitia prostriedkov technickej pomoci podľa prioritných činností k 31.12.2011

Prioritné činnosti	Zazmluvnená suma (EÚ zdroje)		
	v €	ako % z alokácie na TP programu	ako % z celkovej zazmluvnenej sumy na TP programu
Školenia, monitorovacie, pracovné, koordinačné skupiny, výbory a komisie	2 469 565	5,08%	5,94%
Hodnotenie a štúdie	169 226	0,35%	0,41%
Informovanie a publicita	9 979 039	20,53%	24,00%
Mzdy	25 136 797	51,72%	60,47%
Prevádzkové činnosti a cestovné náhrady	641 003	1,32%	1,54%
Technické vybavenie (hardvér, softvér, nábytok, autá a pod.)	2 182 816	4,49%	5,25%
Ostatné (všeobecné a špeciálne služby)	993 000	2,04%	2,39%
Spolu	41 571 446	85,54%	100,00%

Zdroj: ITMS

Vyššie uvedená tabuľka pojednáva o využití prostriedkov technickej pomoci, z uvedených dôvodov zahŕňa zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Pre efektívne využívanie technickej pomoci a lepšie rozdelenie pracovných úloh vykonávajú aktivity na odbore technickej

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

pomoci dve oddelenia – oddelenie individuálnych projektov a oddelenie podporných činností. Pracovníci oddelenia individuálnych projektov sú priamo zapojení do prípravy a implementácie projektov technickej pomoci a zamestnanci oddelenia podporných činností zabezpečujú nevyhnutné aktivity potrebné pre podporu implementácie projektov technickej asistencie, výkazníctva a koordináciu poskytovania informácií verejnosti za riadiaci orgán.

Aktivity financované prostredníctvom prioritnej osi 6 na úrovni administratívnych kapacít riadiaceho orgánu sú uvedené v časti 2.8 Administratívne kapacity, aktivity na úrovni žiadateľov a prijímateľov sú uvedené v časti 7. Informovanosť a publicita.

Ďalšie informácie o stave fyzického pokroku, finančnej implementácii prioritnej osi 6 Technická pomoc ako aj faktory ovplyvňujúce jej implementáciu sú uvedené v časti 3.6 správy.

7. INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

V súlade s článkom 69 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006^{§§§} má členský štát zabezpečovať poskytovanie informácií o projektoch a programoch spolufinancovaných z fondov Európskej únie a ich publicitu. Tieto informácie majú byť adresované občanom Európskej únie a prijímateľom pomoci s cieľom zdôrazniť úlohu Spoločenstva a zabezpečiť transparentnosť pomoci z fondov a realizované v súlade s pravidlami tohto nariadenia prijatými Európskou komisiou (ďalej „EK“).

Včasná a korektná informovanosť a publicita prispievajú k transparentnej implementácii regionálnej a kohéznej politiky EÚ. Podporuje modernizáciu a stratégiu rastu európskej ekonomiky a v dôsledku toho sa podieľa na šírení myšlienky harmonického, trvalo udržateľného a solidárneho rozvoja členských štátov EÚ. Predpokladom úspešnej realizácie politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti v Slovenskej republike je poskytovanie kvalitných informácií o možnostiach využitia finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu Európskej únie, pričom cieľom je tiež zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek pre informovanie a publicitu v súlade s relevantnými kľúčovými dokumentmi na úrovni EÚ aj SR.

Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie v tejto súvislosti spracoval Komunikačný plán Operačného programu Životné prostredie pre programové obdobie 2007 – 2013 (ďalej „KoP OP ŽP“), ktorý predstavuje plán pre informovanie všetkých cieľových skupín. V ňom sú uvedené aktivity a opatrenia v oblasti informovania a publicity na všetkých úrovniach implementácie s použitím širokého spektra nástrojov komunikácie na jednotlivých stupňoch implementácie OP ŽP v programovom období 2007 – 2013. Táto informačno-komunikačná stratégia stanovuje teda spôsob a nástroje využívané na šírenie včasných, správnych a komplexných informácií určených potenciálnym žiadateľom o nenávratný finančný príspevok, žiadateľom o NFP, prijímateľom NFP a verejnosti na národnej i

^{§§§} Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

regionálnej úrovni o príležitostiach finančnej pomoci, ktorú ponúkajú fondy Európskej únie a štátny rozpočet SR. Vychádza z cieľov OP ŽP a napomáha ich plneniu.

Globálnym cieľom informovania a publicity je zabezpečiť informovanie občanov SR o OP ŽP s dôrazom na úlohu Spoločenstva, na transparentnosť a efektívnosť pomoci z KF a ŠF prostredníctvom zaistenia širokej publicity na všetkých úrovniach implementácie.

Špecifické ciele informovania a publicity v podmienkach OP ŽP sú:

- podporiť kvalitu predkladaných žiadostí o NFP v rámci OP ŽP, podporiť zvyšovanie kvality pri príprave a realizácii environmentálnych projektov poskytovaním relevantných, presných, cielených a štruktúrovaných informácií,
- informovať o výhodách čerpania finančných prostriedkov zo ŠF a KF pre environmentálne projekty,
- podrobne informovať o možnostiach a podmienkach získania NFP prostredníctvom OP ŽP,
- prezentovať úspešné projekty so zámerom zvýšiť transparentnosť a absorpčnú kapacitu čerpania pomoci EÚ v oblasti životného prostredia na najvyššiu možnú mieru,
- spolu s ostatnými poskytovanými informáciami uvádzať súbežné, ako aj nepriame informovanie o príležitostiach, ktoré Slovenskej republike poskytuje EÚ,
- vo všetkých komunikačných nástrojoch informujúcich o OP ŽP realizovať jednoznačnú vizuálnu identitu uvedením informácie o pomoci EÚ prostredníctvom OP ŽP, zobrazením loga OP ŽP a loga EÚ, a
- zabezpečiť, aby bol prijímateľ informovaný o svojich zodpovednostiach v rámci informovania a publicity, o svojom projekte a pomoci, ktorú získal zo štrukturálnych fondov alebo z Kohézneho fondu prostredníctvom OP ŽP.

KoP ako rámcová komunikačná stratégia pre úroveň OP ŽP je ďalej rozpracúvaná a upresňovaná v jednotlivých ročných operatívnych plánoch realizácie komunikačných a propagačných aktivít v programovom období 2007 – 2013.

Ministerstvo životného prostredia SR ako Riadiaci orgán pre OP ŽP zabezpečuje publicitu *na národnej úrovni* – t.j. na úrovni fondov EÚ a na úrovni projektov t.j. na úrovni výziev na predkladanie žiadostí o NFP. Zároveň tiež kontroluje dodržiavanie publicity na úrovni dopytovo–orientovaných ako aj veľkých projektov v zmysle uzavretej zmluvy o poskytnutí NFP.

Implementáciu opatrení KoP OP ŽP *na regionálnej úrovni* zabezpečuje MŽP SR prostredníctvom siete Regionálnych environmentálnych poradenských a informačných stredísk Slovenskej agentúry životného prostredia (ďalej „REPIS“), ktoré slúžia ako miesta prvého kontaktu a poradenské centrá pre záujemcov o čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Ich hlavným cieľom je systematická podpora úspešnej implementácie projektov v jednotlivých regiónoch SR, podpora zabezpečenia maximálnej transparentnosti a absorpčnej kapacity čerpania pomoci EÚ, podpora imidžu EÚ ako poskytovateľa pomoci SR. V súčasnosti je vybudovaných a sprevádzkovaných 10 kancelárií REPIS v 7 krajoch SR pod jednotlivými pracoviskami SAŽP, v mestách: Trnava, Nitra, Prievidza, Žilina, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Rimavská Sobota, Poprad, Prešov a Košice.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

ČINNOSTI, VYKONANÉ NA ZABEZPEČENIE INFORMOVANOSTI O OP ŽP ZA ROK 2011

V zmysle KoP OP ŽP bol vypracovaný Ročný operatívny plán pre KoP OP ŽP na rok 2011 (ďalej len „RoP 2011“), ktorý nadväzoval na aktivity z predchádzajúcich rokov a súčasne vyjadroval potreby informovanosti a publicity na rok 2011. Na základe neho RO OP ŽP realizoval viacero informačno-komunikačných aktivít, ktoré vychádzali z vytvoreného Corporate Design manuálu, ktorý má aj v nasledujúcom období zabezpečiť aplikáciu jednotnej vizuálnej identity loga OP ŽP a tak jeho jednoznačnú identifikáciu v zmysle platných nariadení EK v oblasti publicity.

Intenzívna komunikačná kampaň predošlých rokov zabezpečila jednak transformáciu potenciálnych žiadateľov, ktorí neboli informovaní o existencii OP ŽP a o možnostiach získania nenávratného finančného príspevku a úlohe, ktorú zohráva EÚ, na informovaných žiadateľov, ktorí vedia kde a ako čerpať potrebné informácie a zároveň tak vytvorila informačný a komunikačný systém, ktorý umožňuje záujemcom rýchle a prehľadné získavanie informácií. V ďalších rokoch preto nebude potrebná rozsiahla informačná kampaň, skôr zaoberanie sa konkrétnymi aktivitami pre konkrétne cieľové skupiny a zameranie sa na informovanie verejnosti o úspešne realizovaných projektoch podporených z OP ŽP.

V nadväznosti na uvedené východiskom pre spracovanie koncepcie komunikácie rokov 2010 a 2011 bol *prechod z informačnej do vzdelávaco-implementačnej fázy* s cieľom poskytnúť podrobnejšie informácie a zvýšiť počet infodní a školení na regionálnej úrovni tak, aby sa konkrétne informácie dostávali ku konkrétnym cieľovým skupinám. Ostatné realizované aktivity prinášali informácie o aktuálnych výzvach, o plánovaných aktivitách v danom regióne a zároveň prinášali informácie o dosiahnutých výsledkoch v danom aj v predchádzajúcom období.

Príklady realizovaných informačno-komunikačných aktivít v roku 2011:

Hlavná informačná aktivita v roku 2011

V súlade s článkom 7 písm. b) implementačného nariadenia hlavnou informačnou aktivitou za rok 2011 bola konferencia „*Operačný program Životné prostredie a výsledky jeho realizácie v roku 2011*“, ktorú organizačne zabezpečovali zástupcovia siete REPIS v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR ako Riadiacim orgánom pre OP ŽP. Konferencia bola zorganizovaná dňa 29. 11. 2011 v Bratislave (konkrétne: Technopol BIZNISUITE, Kutlíkova 17, Bratislava – Petržalka) za účasti zástupcov EK, konkrétne p. Christophera Todda a p. Andrei Hlavatej.

Konferencia bola zameraná na prezentáciu postupu implementácie OP ŽP ako aj predstavenie výsledkov v podobe príkladov zrealizovaných projektov v oblasti podpory zlepšovania stavu životného prostredia na Slovensku prostredníctvom zástupcov RO OP ŽP a EK, zástupcov Slovenskej agentúry životného prostredia a zástupcov siete REPIS ako aj zástupcov z radov prijímateľov NFP v rámci OP ŽP. Títo oboznámili odbornú verejnosť s aktuálnym stavom ako aj ďalšími plánmi v oblasti implementácie OP ŽP, s problémami, s ktorými sa počas implementácie stretli ako aj s dosiahnutými výsledkami v oblasti implementácie OP ŽP.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Súčasťou programu konferencie boli tiež *informačné stánky* v konferenčných priestoroch, v rámci ktorých zástupcovia z radov prijímateľov informovali účastníkov o *úspešne zrealizovaných projektoch*, podporených z Operačného programu Životné prostredie formou zástupcov v informačných pultoch spolu s informačnými brožúrami/letákmi o projektoch príp. inými prezentačnými materiálmi.

Program konferencie bol určený pre 80 účastníkov odbornej verejnosti zloženej zo zástupcov odborníkov v oblasti životného prostredia ako aj širokej verejnosti, ktorá prejavila o účasť na konferencii záujem. Program konferencie obsahoval také body a témy, ktoré účastníkom poskytovali množstvo zaujímavých a praktických informácií. Veľkým prínosom konferencie bola okrem iného aj diskusia, prostredníctvom ktorej bolo účastníkom konferencie zodpovedaných množstvo dotazov.

V rámci konferencie bolo účastníkom rozdáných 80 ks zborníkov powerpointových prezentácií z konferencie a ďalšie tlačové a informačné materiály a propagačné predmety (pero, písací blok, zakladač, a.i.).

Zoznam prijímateľov

V zmysle článku 7 písm. d) je Zoznam prijímateľov centrálne zverejnený - na internetovej stránke www.nsrr.sk v časti „Zoznam prijímateľov“ za všetky operačné programy v rámci NSRR. RO OP ŽP taktiež zverejňuje zoznam prijímateľov za OP ŽP na stránke www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/. Zoznam obsahuje všetky povinné údaje ako aj údaje nad rámec povinných údajov t.j. názov prijímateľa, názov projektu, prioritná os, miesto realizácie podľa VÚC a výšku zazmluvnených prostriedkov v členení na EÚ zdroje, ŠR a vlastné zdroje. Zoznam je aktualizovaný v mesačných intervaloch a na základe informácií čerpaných z ITMS.

Vyvesenie zástavy

Vyvesenie zástavy je zabezpečené celoročne v priestoroch MŽP SR ako RO OP ŽP.

Zároveň je v priestoroch RO OP ŽP celoročne zabezpečené vyvesenie informačných tabúl o realizácii projektov podporených z TP OP ŽP v zmysle nariadenia EK 1828/2006 a Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007-2013.

Informačné portály

MŽP SR v priebehu roku 2011 informovalo verejnosť o OP ŽP najmä prostredníctvom webstránky OP ŽP www.opzp.sk s prepojením na stránky www.repis.sk, www.minzp.sk a www.nsrr.sk.

V rámci programového obdobia 2007-2013 medzi *hlavné informačné nástroje RO OP ŽP* patrí informačný portál www.opzp.sk. Informačný portál je hlavným informačným nástrojom RO OP ŽP, poskytujúci základné informácie o OP ŽP potenciálnym žiadateľom o NFP, žiadateľom o NFP, prijímateľom a širokej verejnosti. Informačný portál bol a aj v súčasnosti je medializovaný RO OP ŽP pomocou ostatných komunikačných opatrení (napr. odkazy o IP, informácia na publikáciách a pod.). Portál poskytuje aktuálne informácie o stave implementácie OP ŽP.

V rámci sledovaného obdobia sa na portáli priebežne aktívne pracovalo a to najmä na:

- zachovaní dostupnosti portálu (priebežne)
- zdynamizovaní portálu (priebežne)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- úprave jednotlivých kategórií (priebežne podľa potreby)
- aktualizácii informácií a zverejňovaní informácií z oblasti OP ŽP – najmä informácií o aktuálnej legislatíve, často kladených otázkach, harmonograme výziev, aktuálnych výzvach, archíve výziev, zoznamov prijímateľov, relevantných dokumentov a výberových kritériách, informáciách o monitorovacom výbore, pokynov, metodík, oznamov o informačných akciách, publikáciách, všetkých potrebných kontaktoch a odkazoch na iné zdroje informácií (priebežne)
- ukončení správy stránky prostredníctvom externej firmy a základnom spravovaní stránky vo vlastnej réžii RO OP ŽP (júl – december 2011)
- príprave redizajnu portálu za účelom väčšieho sprehľadnenia informácií ponúkaných portálom ako aj na príprave nových poskytovaných službách portálu (november - december 2011)

Sledovanosť na portáli www.opzp.sk v roku 2011 dosiahla úroveň 117 648 návštev, sledovanosť hesla Operačný program Životné prostredie v rámci portálu www.minzp.sk predstavovala v roku 2011 celkom 19 741 návštev.

Celkom bola stránka www.opzp.sk aktualizovaná 72 krát, pričom v rámci toho bolo na webovej stránke www.opzp.sk aktualizovaných viac ako 90 súborov (doc, rtf, xls, ppt).

Aktuálne výzvy a zoznam všetkých prijímateľov ako aj najdôležitejšie aktuality a všetky dôležité informácie v rámci zachovania transparentnosti a čo najväčšej informovanosti o OP ŽP boli okrem portálu OP ŽP zverejňované zároveň aj na portáli CKO www.nsrr.sk, ktorý je spoločným informačným nástrojom pre všetky operačné programy v rámci NSRR.

Taktiež na portáli www.repis.sk sú sprístupnené všetkým užívateľom aktuálne informácie týkajúce sa prípravy, predkladania a implementácie projektov financovaných v rámci OP ŽP, informácie o aktuálne pripravovaných informačných a vzdelávacích podujatiach organizovaných RO pre OP ŽP a sieťou REPIS a pod.

Uvedený portál tiež poskytuje možnosť informovania formou „REGISTRÁCIE“. Vyplnením základných identifikačných údajov je užívateľ zaradený do aktívnej databázy a prostredníctvom e-mailu dostáva informácie o aktuálnych výzvach a zmenách v dokumentoch, čím pracoviská siete REPIS zabezpečovali informovanosť potenciálnych žiadateľov o aktuálnych výzvach, zmenách vo výzvach a programových dokumentoch, harmonograme a ďalších súvisiacich skutočnostiach rozoslaním informačných e-mailov priamo obciam a iným zaregistrovaným subjektom pôsobiacim v regiónoch.

Celkom bola stránka www.repis.sk aktualizovaná 81 krát a počet návštevníkov dosiahol v roku 2011 celkom 11 939.

PR články

Na internete ako aj v rôznych tlačенých materiáloch boli v roku 2011 RO OP ŽP a sieťou REPIS publikované PR články informujúce o operačnom programe a jeho implementácii ako napr. pripravované a zrealizované školenia/konferencie alebo prebiehajúce výzvy a iné informácie o aktivitách RO pre OP ŽP.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

PR články týkajúce sa zverejňovania výziev boli publikované celoročne v celoslovenskom denníku SME a obsahovali stručné a prehľadné informácie o výzvach a kontaktoch pre získanie ďalších informácií, konkrétne o:

- Výzve k prioritnej osi 4 (operačný cieľ 4.1 a 4.2) OPŽP-PO4-11-1 - termín zverejnenia: 02.02.2011
- Výzve k prioritnej osi 4 (operačný cieľ 4.1 a 4.2) OPŽP-PO4-11-3 - termín zverejnenia: 20.06.2011
- Výzve k prioritnej osi 2 (OPŽP-PO2-11-1) - termín zverejnenia: 3.10.2011
- Výzve k prioritnej osi 4 (operačný cieľ 4.4) OPŽP-PO4-11-2 - termín zverejnenia: 04.11.2011
- Výzve k prioritnej osi 4 (operačný cieľ 4.1. a 4.2.) OPŽP-PO4-11-4-LSKxP – termín zverejnenia: 22.12.2011
- Výzve k prioritnej osi 4 (operačný cieľ 4.3) OPŽP-PO4-11-5 – termín zverejnenia: 23.12.2011

Ďalšie PR články RO OP ŽP a siete REPIS v tlači:

- PR článok vo štvrtročníku Eurokompas 3/2011 - REPIS – Enviroslužba roka
- Tlačová správa k záverom Výročnej konferencie – 5.12.2011
- článok v Environmagazine 4/2011 – informácia o konferencii OP ŽP
- článok o činnosti siete REPIS a info k výzvam na odpady a protipovodňové opatrenia – 2 x Gemerské zvesti v číslach 27/2011 a 44/2011
- článok o činnosti siete REPIS - 2 x – internetové noviny Gernerland

Celkom za rok 2011: 13 PR článkov v tlači a 72 aktualít na internete t.j. celkom 85 PR článkov

Vzdelávacie a informačno-komunikačné aktivity

RO v spolupráci so zástupcami siete REPIS organizoval a participoval v roku 2011 na množstve rôznych vzdelávacích a informačných aktivitách zameraných na zvyšovanie odbornej kvalifikácie rôznych cieľových skupín napr. na konferenciách, veľtrhoch, výstavách, festivaloch, seminároch, školeniach a.i.

RO OP ŽP a sieť REPIS realizovali v roku 2011 aj množstvo odborných stretnutí, zastrešovaných predovšetkým pracovníkmi RO, pričom išlo napr. o stretnutia s EK, zástupcami JASPERS pri riešení problematiky veľkých projektov, stretnutia so zástupcami vodárenských spoločností, zasadnutia monitorovacieho výboru OP ŽP, výročná konferencia, príspevky na rôznych iných konferenciách a zasadnutiach a pod.

KONFERENCIE:

Zástupcovia siete REPIS v spolupráci so zástupcami RO dňa 29.11.2011 v rámci projektu „Informačná dostupnosť - podpora implementácie OP ŽP“ organizovali 1 hlavnú informačnú aktivitu RO OP ŽP Výročnú konferenciu "OP ŽP a výsledky jeho realizácie v roku 2011" (bližšie informácie v bode 3.3.1 Hlavná informačná aktivita).

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V roku 2011 sa pracovníci siete REPIS zúčastnili aj celkom 16 tematických konferencií, na ktorých zabezpečovali propagáciu OP ŽP so zameraním na jednotlivé prioritné osi, stav implementácie OP ŽP, aktuálne informácie, pripravované akcie a podujatia, informácie o aktuálnych výzvach.

Vybrané konferencie:

- Prezentácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov a poskytovanie konzultácií v stánku REPIS na konferencii „Európske fondy prispievajúce k začleneniu rómskych komunití“ Bratislava 23.5.2011 a Košice 25.05.2011.
- Propagácia OP ŽP a REPIS formou rollwallov a účasť na programe VI. medzinárodnej konferencie "Znečistené územia Banská Štiavnica 2011" 28.-29.09.2011 so 118 účastníkmi.
- Aktívna účasť (prezentácia OP ŽP a REPIS) a prezentácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov- Konferencia „Zmeny v legislatíve obchodovania s emisiami – výzvy pre prevádzkovateľov“ Banská Bystrica 04.05.2011, na ktorej participovalo 60 účastníkov.
- Prezentácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov a poskytovanie konzultácií na konferencii „Deň odpadového hospodárstva“ 10.11.2011 Bratislava s 250 účastníkmi.

Celkom: 17 konferencií, 1603 účastníkov

VEL'TRHY, VÝSTAVY, FESTIVALY

Účasť na veľtrhoch, výstavách a festivaloch bola zabezpečovaná s cieľom sprostredkovať relevantné informácie o finančnej podpore EÚ a OP ŽP laickej aj odbornej verejnosti. V rámci výstav boli pri informačných stánkoch o OP ŽP poskytované informácie o možnostiach, ktoré poskytuje EÚ prostredníctvom OP ŽP, no taktiež boli organizované aj pracovné stretnutia pre verejnosť za účelom vysvetlenia procesu prípravy a predkladania žiadostí o NFP.

V spolupráci s ObÚŽP a VÚC bolo zorganizovaných niekoľko panelových výstav zameraných na informovanie o OP ŽP, vybranými sú napr.:

- Panelová výstava a umiestnenie informačných materiálov o OP ŽP a REPIS v priestoroch Krajských úradov a obvodných úradov životného prostredia v regiónoch Považská Bystrica, Žilina
- Stála panelová výstava - aktualizácia informácií - ObÚŽP Prievidza
- Stála panelová výstava - aktualizácia informácií v priestoroch Košického samosprávneho kraja, dopĺňovanie propagačných letákov- Košický samosprávny kraj

V rámci jednotlivých výstav siete REPIS a RO OP ŽP prezentovali OP ŽP v informačných stánkoch napr:

- Prezentácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov a poskytovanie konzultácií v stánku REPIS na výstave ProEko Banská Bystrica 03.-06.05.2011
- Propagácia OP ŽP a REPIS na akcii „Deň otvorených dverí MŽP SR“ v Bratislave 05.11.2011
- Prezentácia OP ŽP a REPIS formou rollwallov, propagačnej steny a informačných materiálov na výstave "Rozmanitosť prírody Žilinského kraja" na KÚ ŽP Žilina

Celkom: účasť na 29 výstavách

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

SEMINÁRE, ŠKOLENIA a OSTATNÉ AKCIE:

Pracovníci RO OP ŽP a siete REPIS organizačne zastrešovali a zúčastňovali sa na rôznych vzdelávacích aktivitách, kde cieľom bolo zvyšovanie odborných vedomostí a praktických zručností účastníkov, pričom bola efektívne využitá možnosť nasmerovania relevantných informácií podľa potrieb a požiadaviek konkrétne vymedzenej cieľovej skupiny napr.:

- Pracovníci siete REPIS sa zúčastnili 2 školení starostov okresov Púchov a Považská Bystrica, organizovaných ObÚŽP Považská Bystrica, na ktorých poskytli informácie týkajúce sa podávania žiadostí o NFP v rámci OP ŽP.
- Pracovníci siete REPIS v spolupráci s Úradom vlády SR, Úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity, s miestnou samosprávou (VUC, mestá a obce), RRA, NADSME a i. organizáciami v jednotlivých krajoch SR zorganizovali semináre a workshopy zamerané na jednotlivé cieľové skupiny. Tieto podujatia boli zamerané na poskytovanie základných informácií, ale aj usmernenie potenciálnych žiadateľov v prípade ich projektových zámerov, poskytovanie informácií ku konkrétnym výzvam a pod. Pre jednotlivých žiadateľov boli organizované pracovné stretnutia, kde pracovníci siete REPIS poskytovali informácie a konzultácie na usmernenie ich projektovým zámerom v rámci OP ŽP.

V jednotlivých regiónoch sa uskutočnilo 85 seminárov.

- Pracovníci siete REPIS realizovali aj Informačné a konzultačné dni REPIS, ktoré predstavujú typ aktivít zameraný na informovanie potenciálnych žiadateľov a oprávnených prijímateľov v rámci jednotlivých regiónov SR. V roku 2011 pracovníci siete REPIS zorganizovali 27 informačných a konzultačných dní v jednotlivých regiónoch SR, na ktorých sa celkovo zúčastnilo 325 účastníkov všetkých cieľových skupín. Informačné a konzultačné dni boli organizované pravidelne po vyhlásení výziev na predkladanie žiadostí o NFP a boli zamerané na poskytnutie informácií týkajúcich sa podmienok ku konkrétnym výzvam. Informačným dňom predchádzali školenia zástupcov siete REPIS zástupcami RO OP ŽP o konkrétnych okruhoch otázok a problémov spojených s vyhlásením danej výzvy t.j. 6 školení za účasti a 21 zástupcov siete REPIS t.j. 126 účastníkov.
- Pracovníci siete REPIS zrealizovali aj 186 rôznych pracovných stretnutí spojených s informovaním rôznych cieľových skupín v oblasti implementácie OP ŽP.
- K odborným informačným aktivitám RO OP ŽP patrí aj organizácia Zasadnutia monitorovacieho výboru OP ŽP dňa 28.06.2011 (30 účastníkov), školenie s názvom „Pracovné zasadanie zamestnancov RO OP ŽP“ v dňoch 08.12.2011 (128 účastníkov) a rôzne ďalšie zasadnutia a odborné stretnutia napr. Pracovnej skupiny pre publicitu pri CKO v dňoch 28.06.2011 a 14.12. 2011 (1 zástupca RO), školenia a semináre organizované CKO za účasti zástupcov RO OP ŽP apod.

Celkom: 9 školení, 189 pracovných stretnutí, 27 regionálnych informačných a konzultačných dní a 85 seminárov a workshopov (spolu 310 akcií), na ktorých sa zúčastnilo viac ako 3200 účastníkov.

Celkom za rok 2011:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Celkovo bolo na úrovni RO OP ŽP a REPIS zrealizovaných viac ako 346 rôznych vzdelávacích a informačno-komunikačných aktivít o OP ŽP s počtom účastníkov 5885.

Odborné informačné publikácie

V rámci zabezpečovania komplexnej informovanosti širokej verejnosti o pomoci EÚ poskytovanej Slovensku prostredníctvom implementácie projektov podporených z finančných prostriedkov OP ŽP boli vydané a distribuované nasledovné informačné publikácie:

1. Brožúra o úspešne zrealizovaných projektoch podporených z OP ŽP na DOD MŽP SR 100 ks/100 ks
2. Zborník PPP z MV OP ŽP 30 ks / 30 ks
3. Zborník PPP z Výročnej konferencie OP ŽP 80 ks/80 ks
4. Informačné listy 79 druhov cca 25 tis. respondentov

Celkový prehľad za rok 2011: 82 druhov publikácií, náklad 25210 publikácií.

Niektoré vybrané z uvedených publikácií a prezentácií, ktoré boli k dispozícii v elektronickej podobe, sú zverejnené aj na informačnom portáli www.opzp.sk a portáli www.repis.sk. Publikácie boli v tlačenej podobe roz distribuované v rámci jednotlivých organizovaných podujatí príp. rozposlané na adresy z databázy záujemcov o informácie o OP ŽP.

Propagačné predmety

V rámci aktivovania povedomia o pomoci EÚ prostredníctvom OP ŽP boli v roku 2011 distribuované rôzne propagačné predmety (napr. perá, USB kľúče, kľúčenký, tašky, zakladače a ďalšie prevažne kancelárske potreby), ktoré boli trvalo označené logom OP ŽP a logom EÚ. Vyššie uvedené propagačné predmety boli distribuované v rámci rôznych informačno-komunikačných aktivít napr. za účelom návštev výstav za účasti MŽP SR, konferencií, seminárov, školení, pracovných skupín, pracovných stretnutí so zástupcami iných inštitúcií zapojených do implementácie prostriedkov OP ŽP a zástupcami EK.

O výdaji všetkých propagačných predmetov na uvádzané stretnutia sa na odbore technickej pomoci vedie podrobná dokumentácia – potvrdenie výdaja.

Priame informovanie

Zástupcovia RO OP ŽP a siete REPIS poskytovali v roku 2011 konzultačnú činnosť formou:

- písomnej a telefonickkej komunikácie,
- elektronickej e-mailovej komunikácie a
- osobných konzultácií.

Odpovede poskytovali manažéri pre informovanie a publicitu, programoví manažéri zodpovední za jednotlivé prioritné osi programu a pracovníci kancelárií REPIS v regiónoch Slovenska.

RO OP ŽP

V súvislosti s vybavovaním žiadostí o informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a žiadostí smerovaných na emailové kontakty info@enviro.gov.sk a opc@enviro.gov.sk vypracovaných Riadiacim orgánom pre OP ŽP za rok 2011 boli v rámci Sekcie environmentálnych programov a projektov najčastejšie žiadané informácie z nasledujúcich okruhov:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Odbor riadenia programov: 192 ŽOI

- možnosti podpory z fondov EÚ • oprávnenosť • zverejnenie harmonogramu výziev
- povinné prílohy • spolufinancovanie

Odbor riadenia administrácie projektov: 70 ŽOI

- zaslanie hodnotiacich hárkov k projektom • zaslanie zoznamov žiadateľov o NFP
- otázky k systému ITMS

Odbor riadenia implementácie projektov: 22 ŽOI

- verejné obstarávanie • informácie k stavu implementácie konkrétnych projektov
- predloženie projektovej dokumentácie

Odbor technickej pomoci: 17 ŽOI

- diplomové práce • oprávnenosť • zverejnenie informácií na webe
- sprístupnenie zoznamov verejných obstarávaní

Celkovo v roku 2011 bolo na MŽP SR ako RO pre OP ŽP v rámci zákona č. 211/2000 zodpovedaných 301 písomných odpovedí na otázky žiadateľov.

REPIS

Kancelárie REPIS poskytli v roku 2011 celkom 3885 konzultácií, z toho 647 osobne, 2734 telefonicky a 504 e-mailom. Konzultačná činnosť predstavovala základné poradenstvo v rámci identifikácie projektových zámerov potenciálne vhodných na predloženie v rámci OP ŽP. Kancelárie REPIS poskytli v rámci týchto konzultácií viac ako 7800 odpovedí na otázky, prioritne zamerané na podmienky oprávnenosti poskytnutia pomoci, podmienky pre korektné vypracovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, podmienky týkajúce sa povinných príloh, formálne náležitosti prípravy a predkladania projektov, ITMS a špecifické konzultácie projektov – odborné a legislatívne podmienky konkrétnych projektov.

Tab. č. 82: Celkový prehľad:

	Telefonická a písomná komunikácia	Elektronická emailová komunikácia	Osobné konzultácie
RO OP ŽP	NA	301	NA
REPIS	2734	504	647
CELKOM	2734	805	647

Zdroj: RO a REPIS

Ostatné

Výročná správa o vykonávaní OP ŽP za rok 2010 v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 je dostupná širokej verejnosti prostredníctvom informačného portálu www.opzp.sk. Jej súčasťou je aj vyhodnotenie realizácie aktivít v oblasti informovania a publicity o OP ŽP.

Veľkým úspechom v oblasti informovania a publicity o OP ŽP v roku 2011 bolo slávnostné vyhlásenie víťazov v rámci 4. ročníka Národnej Enviro Súťaže Slovenska (NESS) a odovzdávanie Enviro Oskarov 2011 na 38. ročníku Medzinárodného festivalu filmov o trvalo udržateľnom rozvoji Ekotopfilm 2011, ktorý sa konal 17. - 21.10.2011 v Bratislave. 1. miesto v kategórii *Enviro služba roka* bolo udelené

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Slovenskej agentúre životného prostredia (SAŽP). Porota v tomto prípade najvyššie ocenila „Podporu implementácie Operačného programu Životné prostredie pomocou siete REPIS v regiónoch Slovenska“. Do 4. ročníka súťaže NESS, ktorej cieľom je hľadať a oceniť ekologické služby a produkty na Slovensku a určiť víťaza, ktorý najviac dbá na životné prostredie, prišlo viac ako 60 prihlášok. O to viac je víťazstvo v tejto kategórii cennejšie.

Aktivity v rámci informovania a publicity sú vyhodnocované prostredníctvom ukazovateľov informovania a publicity

Tab. č. 83: Plnenie fyzických ukazovateľov informovania a publicity k 31.12.2011

Ukazovatele dopadu		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
% poznania úlohy EÚ a OP ŽP (% obyvateľstva)	Dosiahnutý výsledok	5	44,33	63,4	72,5	NA	NA	NA	NA	NA	72,5
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	25*	NA
	Východisko	0,5	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet žiadateľov o NFP	Dosiahnutý výsledok	0	452	1262	1830	2421	NA	NA	NA	NA	2421
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	850	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet úspešne realizovaných projektov	Dosiahnutý výsledok	0	49	211	424	461	NA	NA	NA	NA	461
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	380	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet účastníkov/návštevníkov seminárov, konferencií	Dosiahnutý výsledok	2570	3025	3565	9909	15794	NA	NA	NA	NA	14 230
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	5000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet distribuovaných publikácií	Dosiahnutý výsledok	0	9608	53608	71608	96818	NA	NA	NA	NA	96 818
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	3000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet prístupov na stránku za rok	Dosiahnutý výsledok	1 606	90707	194183	361918	479566	NA	NA	NA	NA	479566
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	700000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Ukazovatele dopadu		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
počet uskutočnených seminárov, konferencií a iných podujatí	Dosiahnutý výsledok	10	17	49	269	615	NA	NA	NA	NA	615
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	21	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet	Dosiahnu	0	6	41	47	129	NA	NA	NA	NA	129

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

vydaných odborných a informačných publikácií	tý výsledok										
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	3000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet zverejnených správ, rozhovorov, príspevkov, inzerátov vo všetkých druhoch médií	Dosiahnuť výsledok	56	957	7054	8269	8354	NA	NA	NA	NA	8354
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	200	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Zdroj: RO

NA - vzhľadom na stav implementácie OP ŽP hodnota nie je aplikovateľná (not available)

* uvedené hodnoty zahŕňajú východiskové hodnoty

Úroveň celkovej informovanosti verejnosti o úlohe EÚ a opatreniach OP ŽP

Tab. č. 84

Hodnotiace kritérium	ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	Spolu
Úroveň programu a opatrení (dopadové indikátory)							
úroveň celkovej informovanosti verejnosti o úlohe EÚ a opatreniach OP ŽP	% poznania úlohy EÚ, OP ŽP, funkcie RO	5,00	44,33	63,4	72,5	NA	72,5
záujem o podporu z OP ŽP	počet žiadateľov o NFP	0	452	810	568	591	2 421
úspešnosť programu	počet úspešne realizovaných projektov	0	49	162	213	37	461
Úroveň aktivít Komunikačného plánu							
Indikátory výsledku							
počet účastníkov/návštevníkov seminárov, konferencií	fyzický počet	2 570	455	540	6 344	5 885	15 794
počet distribuovaných publikácií	fyzický počet	0	9 608	44 000	18 000	25 210	96 818
návštevnosť internetovej stránky	počet prístupov na stránku za rok	1 606	89 101	103 476	167 735	117 648	479 566
Indikátory výstupu							
počet uskutočnených seminárov, konferencií a iných podujatí	fyzický počet	10,00	7,00	32,00	220,00	346	615
počet vydaných odborných a informačných publikácií	fyzický počet	0,00	6,00	35,00	6,00	82	129
počet zverejnených správ, rozhovorov, príspevkov, inzerátov vo všetkých druhoch médií	fyzický počet	56,00	901,00	6 097,00	1 215,00	85	8 354

Zdroj: RO, REPIS

Rozdiely medzi plánovanými cieľovými hodnotami a dosiahnutým výsledkom za jednotlivé roky ovplyvňuje taktiež skutočnosť, že ukazovatele informovania a publicity boli navrhnuté na začiatku programového obdobia, kedy sa nedalo ešte reálne odhadnúť, aké budú potreby na informovanie a publicitu. Až v priebehu implementácie OP ŽP sa na základe požiadaviek potenciálnych žiadateľov ukázala potreba zvýšiť niektoré informačné aktivity.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Výsledkom vysokého počtu uskutočnených informačných aktivít a rozsiahlej mediálnej kampane sú vysoký počet žiadateľov o NFP, počet úspešne realizovaných resp. zazmluvnených projektov a počet účastníkov seminárov a konferencií. Dosiahnuté hodnoty týchto ukazovateľov sú znakom veľkého záujmu všetkých cieľových skupín o OP ŽP a pomoc pri čerpaní fondov EÚ.

Aktivity informovania a publicity zamerané tak pre potenciálnych žiadateľov, žiadateľov o nenávratný finančný príspevok prostredníctvom OP ŽP, ako aj pre konečných prijímateľov boli financované prostredníctvom prioritnej osi 6 Technická pomoc, ktorá je zameraná na podporu činností a funkcií orgánov podieľajúcich sa na riadení a implementácii OP ŽP (riadiaceho orgánu, platobnej jednotky, orgánov kontroly a auditu) a ich administratívnych kapacít, poskytovanie podpory na prípravu projektov, ako aj na informovanie verejnosti, propagáciu a výmenu skúseností.

Stav fyzického pokroku a finančnej implementácie prioritnej osi 6 je uvedený v časti 3.6. a 6. správy.

Plán informačno-komunikačných aktivít o OP ŽP na rok 2012

V roku 2012 bude RO pre OP ŽP pokračovať v komunikačnej stratégii nastavenej v KoP OP ŽP pre PO 2007 - 2013 a realizovanej v rokoch 2007 - 2011. Hlavným zámerom bude naďalej realizovať také komunikačné aktivity a nástroje komunikácie, ktoré budú smerovať k zvyšovaniu informovanosti a povedomia o pomoci EÚ a SR poskytovanej zo ŠF a KF prostredníctvom OP ŽP a tým k zabezpečovaniu transparentnosti pre všetky cieľové skupiny.

Hlavnou informačnou aktivitou bude v roku 2012 konferencia „*Operačný program Životné prostredie a výsledky jeho realizácie v roku 2012*“ s medzinárodnou účasťou ako aj s účasťou prijímateľov ako prezentérov skúseností spojených s implementáciou projektov podporených z OP ŽP, naplánovaná v novembri 2012 v Bratislave.

Včasné a presné informácie budú všetkým cieľovým skupinám poskytované najmä prostredníctvom hlavného informačného portálu pre OP ŽP www.opzp.sk ako aj prostredníctvom všetkých kontaktov na národnej aj regionálnej úrovni.

Priama komunikácia s cieľovými skupinami bude aj v roku 2012 realizovaná prostredníctvom zástupcov siete REPIS, rôznych školení, seminárov a workshopov a iných aktivít ako aj prostredníctvom osobnej, telefonickej či emailovej komunikácie.

Rok 2012 rozvíja možnosti poukázať na príklady úspešne zrealizovaných, príp. realizujúcich sa projektov, čo sa RO OP ŽP bude snažiť využiť najmä prostredníctvom zverejňovania takýchto informácií a výsledkov podpory na informačnom portáli www.opzp.sk a prostredníctvom ďalších komunikačných nástrojov, ku ktorým patria aj informačné články vo štvrtročníku Eurokompas – v spravodaji o štrukturálnych fondoch, ktorý v spolupráci s riadiacimi orgánmi vydáva Centrálny koordinačný orgán a v iných periodikách, konferencie, výstavy, publikácie a.i.

V rámci informačného portálu www.opzp.sk bude zriadený *datábázový mailing* ako aj spracovanie *geografickej mapy úspešne realizovaných projektov podporených z prostriedkov OP ŽP*. Ako podpora

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

k internetovému portálu OP ŽP bude dopĺňaná Fan page stránka MŽP SR na sociálnej sieti Facebook o informácie o OP ŽP, ktorá spolu s internetovým portálom poskytne tematicky zamerané informácie aj o úspešne realizovaných projektoch podporených v rámci OP ŽP z prostriedkov fondov EÚ na Slovensku v priebehu programového obdobia 2007 - 2013 s cieľom zabezpečiť prehĺbovanie informovanosti všetkých cieľových skupín o pomoci a prínosoch, ktoré pre Slovensko znamenajú fondy EÚ.

8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CKO	Centrálny koordinačný orgán
CO	Certifikačný orgán
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EAFRD	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EBRD	Európska banka pre obnovu a rozvoj
EIB	Európska investičná banka
EIF	Európsky investičný fond
EK	Európska komisia
EO	Ekvivalentný obyvateľ
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
FM EHP	Finančný mechanizmus Európsky hospodársky priestor
FO	Formálne oznámenie
FRSP	Finančný nástroj „funded risk sharing product“
HDP	Hrubý domáci produkt
HP MRK	Horizontálna priorita marginalizované rómske komunity
HP IS	Horizontálna priorita informačná spoločnosť
HP RP	Horizontálna priorita rovnosť príležitostí
HP TUR	Horizontálna priorita trvalo udržateľný rozvoj
ITMS	Informačno-technologický monitorovací systém
IUSF	Informačný systém pre účtovanie fondov
IKT	Informačno-komunikačné technológie
JRM	Joint Road Map (Spoločná cestovná mapa)
KF	Kohézny fond
KoP	Komunikačný plán
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MP	Metodický pokyn
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MPŽP RR	Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja
SR	Slovenskej republiky
MRK	Marginalizované rómske komunity
MSP	Malé a stredné podniky
MV	Monitorovací výbor
MVRR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NFI	Nástroje finančného inžinierstva
NFM	Nórsky finančný mechanizmus
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NMV	Národný monitorovací výbor
NSRR	Národný strategický referenčný rámec

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek
OP	Operačný program
OPBK	Operačný program Bratislavský kraj
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
OOV	Odhad očakávaných výdavkov
PJ	Platobná jednotka
PO	Programové obdobie
POVAPSYS	Povodňový varovný a predpovedný systém
PRV	Program rozvoja vidieka
PSH	Plán strategických hodnotení
REPIS	Regionálne environmentálne poradenské a informačné strediská
RKS	Riadiaci a kontrolný systém
RO	Riadiaci orgán
RSV	Rámcová smernica o vodách
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	Strategické hodnotenie životného prostredia
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SKI HP	Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SŽP	Súhrnná žiadosť o platbu
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠFM	Švajčiarsky finančný mechanizmus
ŠP	Štátna pomoc
ŠR	Štátny rozpočet
TP	Technická pomoc
ÚSVRK	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VOC	Prchavá organická zlúčenina
VÚC	Vyšší územný celok
VVZ	Vlastné verejné zdroje
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽoP	Žiadosť o platbu

9. PRÍLOHY

- PRÍLOHA Č. 1 PREHĽAD VYHLÁSENÝCH VÝZIEV K 31.12.2011 SPOLU S PREHĽADOM O PROJEKTOCH
- PRÍLOHA Č. 2 PLNENIE UKAZOVATEĽOV NA ÚROVNI OP ŽP K 31.12.2011
- PRÍLOHA Č. 3 ŽIADOSTI O PLATBU PREDLOŽENÉ EK
- PRÍLOHA Č. 4 PLATBY PRIJATÉ Z EK K 31.12.2011
- PRÍLOHA Č. 5 ZOZNAM KONTROL NA MIESTE VYKONANÝCH RO V ROKU 2011
- PRÍLOHA Č. 6 FINANČNÁ IMPLEMENTÁCIA PODĽA NUTS III A MIMO NUTS III
- PRÍLOHA Č. 7 SÚHRNNÉ ČLENENIE PRÍSPEVKU SPOLOČENSTVA PODĽA KATEGÓRIE
- PRÍLOHA Č. 8 STAV IMPLEMENTÁCIE VEĽKÝCH PROJEKTOV
- PRÍLOHA Č. 9 ZOZNAM SCHVÁLENÝCH PROJEKTOV S UVEDENÍM STAVU K 31.12.2011
- PRÍLOHA Č. 10 PRÍKLADY DOBREJ PRAXE (INFORMAČNÉ LISTY ÚSPEŠNE ZREALIZOVANÝCH PROJEKTOV)
- PRÍLOHA Č. 11 ZOZNAM CORE UKAZOVATEĽOV REPORTOVANÝCH EK PROSTREDNÍCTVOM SFC2007 V RÁMCI VÝROČNEJ SPRÁVY O VYKONÁVANÍ OP ŽP ZA ROK 2011